

MAŁOPOLSKA

raport
**Kultura
i Dziedzictwo
Narodowe**
2021

Raport Kultura i dziedzictwo narodowe został opracowany w Departamencie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego. Informacje w nim zawarte pochodzą z wewnętrznych materiałów, dokumentów Departamentu oraz opracowań z instytucji kultury województwa małopolskiego i przedstawiają stan na dzień 31 grudnia 2021 roku. Fotografie pochodzą z zasobów Departamentu oraz instytucji kultury.

Wydawca:
Urząd Marszałkowski
Województwa Małopolskiego
Departament Kultury
i Dziedzictwa Narodowego
Kraków, 2022

raport
**Kultura
i Dziedzictwo
Narodowe**
2021

Spis treści

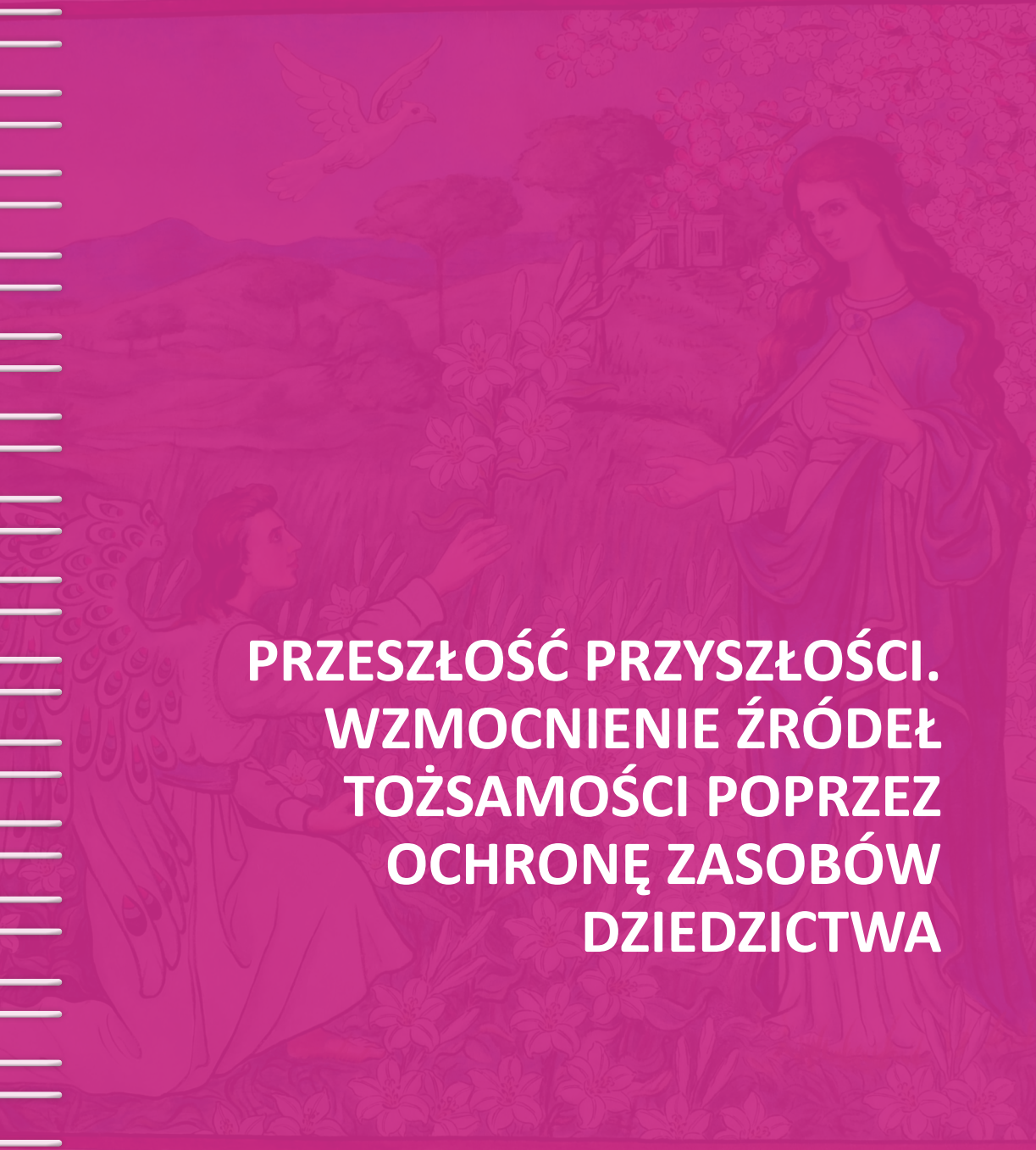
Warto wiedzieć	9
PRZESZŁOŚĆ PRZYSZŁOŚCI. WZMOCNIENIE ŹRÓDEŁ TOŻSAMOŚCI POPRZEZ OCHRONĘ ZASOBÓW DZIEDZICTWA	11
• OCHRONA ZABYTKÓW MAŁOPOLSKI	13
• KAPLICZKI MAŁOPOLSKI_2021	25
• MAŁOPOLSKA PAMIĘTA – ZACHOWANIE MIEJSC PAMIĘCI NARODOWEJ I MARTYROLOGII	31
MECENAT MAŁOPOLSKI	39
• MECENAT MAŁOPOLSKI BIS 2021-2022	45
• MAŁE GRANTY	50
• MAŁOPOLSKIE ORKIESTRY DĘTE 2021 – WSPARCIE DLA ORKIESTR DĘTYCH Z REGIONU	53
• MAŁOPOLSKIE CHÓRY – MAŁOPOLSKA ROZŚPIEWANA	55
NAGRODY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W DZIEDZINIE KULTURY	57
• NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO PN. MAŁOPOLSKA NAGRODA TWÓRCZOŚCI	59
• NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO PN. PAMIĘĆ I TOŻSAMOŚĆ	60
• NAGRODA MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO I PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA IM. KAZIMIERZA WYKI ZA WYBITNE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE ESEISTYKI ORAZ KRYTYKI LITERACKIEJ I ARTYSTYCZNEJ	62
• NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO IM. MARIANA KORNECKIEGO ZA WYBITNE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE OCHRONY I OPIEKI NAD ZABYTKAMI ARCHITEKTURY DREWNIANEJ MAŁOPOLSKI	63
• NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO IM. WŁADYSŁAWA ORKANA ZA PROPAGOWANIE IDEI REGIONALIZMU ORAZ WYBITNE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE DZIAŁALNOŚCI ARTYSTYCZNEJ	

I KULTURALNEJ LOKALNYCH WSPÓLNOT MAŁOPOLSKI	65
• NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO IM. ROMANA REINFUSSA ZA WYBITNE I SZCZEGÓLNE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE ZACHOWANIA LOKALNEJ TOŻSAMOŚCI KULTURALNEJ W MAŁOPOLSCE	67
• NAGRODA IM. JANA PAWŁA II VERITATIS SPLENDOR ZA SZCZEGÓLNE ZASŁUGI NA RZECZ SZERZENIA DIALOGU MIĘDZY KULTURAMI W WYMIARZE KULTUROWYM, SPOŁECZNYM, MIĘDZYRELIGIJNYM	69
MAŁOPOLSKA KULTURA WRAŻLIWA	73
WSPÓŁPRACA Z SAMORZĄDAMI GMINNYMI W ZAKRESIE WSPARCIA PROGRAMOWEGO GMINNYCH INSTYTUCJI KULTURY	77
• GMINA MIECHÓW	79
• GMINA OLKUSZ	81
• GMINA MIASTA TARNÓW	83
• GMINA KRYNICA ZDRÓJ	84
• GMINA MIASTO MYŚLENICE	85
PROJEKTY WŁASNE	87
• MAŁOPOLSKI KONGRES DYREKTORÓW DOMÓW KULTURY	89
• WIELCY Z MAŁOPOLSKI	90
• NASZA MAŁOPOLSKA 2021 – PROGRAMY TELEWIZYJNE TVP KRAKÓW	91
• MUZEA DOMOWE – OŻYWIANIE TOŻSAMOŚCI W SPOŁECZNOŚCIACH LOKALNYCH MAŁOPOLSKI	92
MONITORING ZJAWISK W KULTURZE	95
WSPARCIE ŚRODOWISK TWÓRCZYCH	97
• JAZZ IT UP	99
• 20. MAŁOPOLSKIE DNI KSIĄŻKI „KSIĄŻKA I RÓŻA”	99
WSPÓŁPRACA MIĘDZYREGIONALNA	101

• ANDY WARHOL ...OD POCZĄTKU I Z POWROTEM – REALIZACJA WYSTAWY W GALERII SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ BWA SOKÓŁ W NOWYM SĄCZU	103
• PLENERY PN. „UKRAIŃSKIE ŚLADY W KRAKOWIE” DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PLASTYCZNYCH	103
• POLSKO-UKRAIŃSKIE WARSZTATY KONSERWATORSKIE „WSPÓLNIE DLA RATOWANIA PIĘKNA PRZESZŁOŚCI” – LWÓW 2021	105
MEDIA AUDIOWIZUALNE	107
• REGIONALNY FUNDUSZ FILMOWY W KRAKOWIE W 2021 ROKU	109
• FILMOTEKA MAŁOPOLSKA 2021	110
• RETROSPEKTYWA FILMOTEKI MAŁOPOLSKIEJ	114
INWESTYCJE. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY I POTENCJAŁU KULTUROWEGO INFRASTRUKTURA DLA KULTURY	115
• STAN ZAAWANSOWANIA PROJEKTÓW INWESTYCYJNYCH W INSTYTUCJACH KULTURY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO	117
• PRZYKŁADY ZAKOŃCZONYCH PROJEKTÓW I NOWYCH OBIEKTÓW INSTYTUCJI KULTURY WOJEWÓDZTWA ODDANYCH DO UŻYTKU W 2021 ROKU	120
• ZADANIA JEDNOROCZNE INSTYTUCJI KULTURY	125
AKTYWNOŚĆ INSTYTUCJI KULTURY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO	127
• INSTYTUCJE ARTYSTYCZNE	129
• OŚRODKI I CENTRA KULTURY	173
• BIBLIOTEKA	223
• MUZEA	233
PODSUMOWANIE	307

Warto wiedzieć

- Działania Samorządu Województwa Małopolskiego i jego instytucji kultury, w relacjach z wieloma środowiskami i organizacjami, służyły osiągnięciu wizji wskazanej w Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”: *Małopolska regionem równych szans i wszechstronnego rozwoju Małopolan, nowoczesnej gospodarki, odpowiedzialnie podchodzącym do zasobów środowiska naturalnego, silnym aktywnością swych mieszkańców, czerpiącym z dziedzictwa przeszłości, zachowującym swoją tożsamość i aktywnie działającym na rzecz integracji europejskiej.*
- Województwo Małopolskie od lat wspiera prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach. W 2021 r. w ramach konkursów *Ochrona zabytków Małopolski; Kapliczki Małopolski* oraz *Małopolska Pamięta – Program Zachowania Miejsc Pamięci Narodowej i Martyrologii* przeznaczono na ten cel 4,95 mln zł, co przyczyniło się do realizacji 186 projektów.
- W ramach przeprowadzonych konkursów ofert na realizację zadań publicznych w obszarze kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego oraz służących zwiększeniu dostępu do oferty kulturalnej dla osób z niepełnosprawnościami w 2021 r. z budżetu Województwa Małopolskiego dofinansowano realizację 503 zadań kwotą rzędu 5,58 mln zł (otwarte konkursy ofert oraz tzw. „mały grant”).
- W 2021 r. Sejmik Województwa Małopolskiego ustanowił dwie nowe nagrody w dziedzinie kultury: Małopolską Nagrodę Twórczości ustanowioną Uchwałą SWM Nr XLV/628/21 z dnia 28 września 2021 r. oraz Nagrodę Województwa Małopolskiego „Pamięć i Tożsamość” ustanowioną Uchwałą SWM Nr XLV/629/21 z dnia 28 września 2021 r. W 2021 r. w sumie wybrano laureatów 7 Nagród Województwa Małopolskiego.
- W 2021 r. zakończono realizację 8 przedsięwzięć wieloletnich realizowanych przez instytucje kultury województwa małopolskiego. łączna wartość projektów wyniosła ponad 49,8 mln zł, przy wsparciu środkami unijnymi na poziomie blisko 32,2 mln zł oraz dofinansowaniem ze strony budżetu Województwa Małopolskiego w wysokości około 13,2 mln zł.
- Województwo Małopolskie prowadzi lub współprowadzi 23 instytucje kultury, z czego 21 jest wpisanych do rejestru Województwa. W formie dotacji podmiotowej, przeznaczonej na prowadzenie działalności kulturalnej, a także utrzymanie obiektów, w których ta działalność jest prowadzona, w 2021 r. przekazano z budżetu Województwa Małopolskiego środki finansowe w wysokości blisko 143 mln zł.

**PRZESZŁOŚĆ PRZYSZŁOŚCI.
WZMOCNIENIE ŹRÓDEŁ
TOŻSAMOŚCI POPRZECZ
OCHRONĘ ZASOBÓW
DZIEDZICTWA**

Parafia Rzymskokatolicka pw. Wszystkich Świętych w Łososinie Górnej – ołtarz główny i ambona, fot. Archiwum UMWM

OCHRONA ZABYTKÓW MAŁOPOLSKI

To system wspierania prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze województwa małopolskiego. Celem konkursu dla właścicieli zabytków jest zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania, jak również utrzymanie obiektów o niekwestionowanych wartościach artystycznych i historycznych, poprzez wsparcie finansowe z budżetu województwa małopolskiego prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych podejmowanych przy obiektach nieruchomości i ruchomych wpisanych do rejestru zabytków położonych w granicach administracyjnych Małopolski.

Dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku mogą dotyczyć:

- zabytków nieruchomości – podejmowania prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy substancji zabytku nieruchomego wraz z jego otoczeniem oraz w historycznych układach urbanistycznych, ruralistycznych i w historycznych zespołach budowlanych;
- zabytków ruchomych – prowadzenia prac konserwatorskich i restauratorskich zabytkowego wyposażenia i wystroju zabytków nieruchomości posiadających najwyższą wartość historyczną, artystyczną lub naukową;
- krajobrazu kulturowego – działań

zmierzących do wyeksponowania historycznie ukształtowanej (w wyniku działalności człowieka) przestrzeni, zawierającej wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze;

- dokumentowania zasobów – diagnozowania, programowania i dokumentowania prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych.

Uprawnionymi do złożenia wniosku o dotację są wszystkie podmioty będące właścicielami lub posiadaczami zabytku, jeżeli posiadanie to oparte jest o tytuł prawny do zabytku wynikający z użytkowania wieczystego, ograniczonego prawa rzeczowego, trwałego zarządu albo stosunku zobowiązaniowego.

Na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, uchwałą nr XII/145/19 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 sierpnia 2019 r. Sejmik Województwa Małopolskiego określił zasady udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze województwa małopolskiego. W oparciu o przyjęte zasady, w terminie do dnia 15 grudnia 2020 r., złożonych zostało **217 wniosków** o dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze województwa małopolskiego. Ogólna kwota oczeki-

wanej dotacji z budżetu Województwa Małopolskiego wyniosła **21 674 122,41 zł.**

Uchwałą nr XXXVII/511/21 z dnia 29 marca 2021 r. Sejmik Województwa Małopolskiego podjął decyzję w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie,

restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze województwa małopolskiego. Udzielone zostały dofinansowania na realizację **94 zadań** w łącznej kwocie **4 000 000 zł.** Średnia wartość dotacji wyniosła ponad 42,5 tys. zł.

Wspieranie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych z budżetu Województwa Małopolskiego w latach 2010-2021

Rok	Liczba projektów	Kwota dotacji (zł)
2010	117	5 000 000
2011	108	3 550 000
2012	140	3 530 000
2013	123	3 500 000
2014	131	3 500 000
2015	129	3 500 000
2016	88	1 800 000
2017	120	2 600 000
2018	120	2 600 000
2019	112	6 253 276
2020	111	3 817 000
2021	94	4 000 000

Wykaz podmiotów, którym udzielono dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze województwa małopolskiego w 2021 roku

LP.	ZADANIE	WNIOSKODAWCA	KWOTA DOTACJI
1	Grojec, Kościół pw. św. Wawrzyńca, 1671 r., Prace konserwatorskie przy ołtarzu głównym	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Wawrzyńca w Grojcu	29 000
2	Kraków, Zespół klasztorny Ojców Paulinów "Na Skałce", XVII/XVIII w., Remont konserwatorski elewacji frontowej i wież kościoła – kontynuacja prac	Zakon Świętego Pawła Pierwszego Pustelnika Klasztor na Skałce w Krakowie	100 000
3	Krynica-Zdrój, Stare Łazienki Mineralne, 1866 r., Remont konstrukcji dachu oraz izolacji łączników	Uzdrowisko Krynica-Żegiestów S. A.	100 000
4	Szymbark, kościół św. Wojciecha, 1782 r., Prace ratownicze konstrukcji zrębowej kościoła	Parafia Rzymskokatolicka pw. M.B. Szkaplerznej w Symbarku	40 000
5	Rożnowice, Kościół drewniany pw. św. Andrzeja Apostoła, XVIII w., prace konserwatorskie i restauratorskie przy ołtarzach	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Andrzeja w Rożnowicach	60 000
6	Radłów, Zabytkowy budynek wielofunkcyjny Parafii Rzymskokatolickiej w Radłowie, 1930 r., Wykonanie prac konserwatorskich i robót budowlanych przy zabytku nieruchomym przy Parafii w Radłowie	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Chrzciciela w Radłowie	50 000
7	Trzebnia, Kościół parafialny pw. św. Marii Magdaleny w Trzebuni, 1799 r., kontynuacja remontu konserwatorskiego – elewacje kościoła (etap II)	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marii Magdaleny w Trzebuni	90 000
8	Ptaszkowa, kościół pw. Wszystkich Świętych, 1555 r., kontynuacja konserwacji prawego ołtarza bocznego	Parafia Rzymskokatolicka pw. Imienia Maryi Panny w Ptaszkowej	30 000
9	Chocznia, kościół, XIX w., konserwacja Chrystusa Ukrzyżowanego z niszy pod chórem	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia św. Jana Chrzciciela w Choczni	25 000

10	Raclawice Kościuszkowskie, Cztery figury ołtarzowe, obraz ze zwieńczenia ołtarza głównego, II poł. XVIII w., II zakres konserwacji technicznej	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. św. Piotra i Pawła w Raclawicach Kościuszkowskich	10 000
11	Wierzchosławice, Kościół pw. Matki Bożej Pocieszenia, XIX w., konserwacja i restauracja ołtarza głównego z lat 1887-1893 – część wschodnia, środkowa oś ołtarza	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Bożej Pocieszenia w Wierzchosławicach	60 000
12	Nowy Sącz, Budynek Sądeckiej Biblioteki Publicznej, XVI-XVII w., restauracja zabytkowych drzwi, wymiana stopni schodów przy wejściu do zabytkowego budynku	Sądecka Biblioteka Publiczna im. Józefa Szujskiego w Nowym Sączu	30 000
13	Kraków, stalle i ściany za stallami w Kaplicy Krzyża Św. Bazyliki Ojców Cystersów, XVIII w., konserwacja stali oraz konserwacja techniczna ścian za stallami	Opactwo Ojców Cystersów w Krakowie-Mogile	126 000
14	Męcina, ołtarz główny i boczny z kościoła pw. św. Antoniego Opata, XVIII w., pełna konserwacja	Parafia Rzymskokatolicka pw. Antoniego Opata w Męcinie	60 000
15	Proszowice, Ołtarz główny z kaplicy pw. Świętej Trójcy, XVII-XIX w., IV etap prac konserwatorskich z wył. obrazu Matki Bożej Łaskawej	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Proszowicach	25 000
16	Jaworki, Ogrodzenie wokół kościoła pw. św. Jana Chrzciciela, XX w., zakończenie prac przy pokryciu gontowym od strony południowej	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Bożej Pośredniczki Łask w Szlachtowej	25 000
17	Nawojowa, Pałac Stadnickich, XVI w., Konserwacja odsoniętych nawarstwień malarskich na ścianach i suficie pom. 2W02 Pałacu Stadnickich	Pałac w Nawojowej Sp. z o.o.	60 000
18	Wojnicz, Zespół Pałacowo-Parkowy (Pałac Dąbskich, budynek "Willa", park miejski), 1874 r., 1922-24, wykonanie wielobranżowego projektu budowlano-wykonawczego kompleksowej rewitalizacji	Gmina Wojnicz	70 000
19	Krzeszowice, Kościół pw. św. Marcina z Tours w Krzeszowicach, 1832-1844, konserwacja drzwi zakrystii	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina w Krzeszowicach	28 000
20	Nowica, Ikonostas z cerkwi Greckokatolickiej w Nowicy, XVIII w., Pełna konserwacja techniczna i estetyczna wraz z dezynsekcją	Parafia Greckokatolicka pw. Świętej Paraskewy w Nowicy	20 000

21	Zaborów, gmina Szczurowa, kaplica grobowa rodziny Güntherów na cmentarzu parafialnym w Zaborowie, 1871 r., remont dachu, remont ścian fundamentowych, remont tynków wewnętrznych, wzmocnienie konstrukcji ścian	Dorota Lupa	30 000
22	Iwanowice Włościańskie, Parafia Rzymskokatolicka pw. Świętej Trójcy w Iwanowicach, 1745 r., Konserwacja chóru i prospektu organowego	Parafia Rzymskokatolicka pw. Świętej Trójcy w Iwanowicach	55 000
23	Jangrot, kościół parafialny pw. św. Jana Chrzciciela, 1822 r., prace remontowo-konserwatorskie tynków wewnętrznych – etap III	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Chrzciciela w Jangrocie	80 000
24	Lubcza, kościół parafialny pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa, 1895-1899, konserwacja i restauracja wypraw tynkarskich w prezbiterium	Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Lubczy	25 000
25	Zawoja, Kościół pw. św. Klemensa w Zawoi, 1888 r., Konserwacja polichromii z pocz. XX w. w prezbiterium drewnianego kościoła	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Klemensa w Zawoi	40 000
26	Chechło, kościół pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny, XVII/XVIII w., konserwacja techniczna i estetyczna barokowego ołtarza bocznego lewego	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Chechle	40 000
27	Nowy Sącz, Zabytkowy cmentarz, 1785 r., Przygotowanie programu konserwatorskiego dla 45 płyt nagrobnych z XVIII, XIX i XX w.	Fundacja Nowe Kierunki	8 000
28	Czermna, Kamienny mur ogrodzeniowy przy XVI w. kościele św. Marcina, 13 marca 1972 r., Wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich przy kamiennym murze ogrodzenia kościoła	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina i Matki Bożej Pocieszenia w Czermnej	35 000
29	Inwałd, kościół pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny, 1747-1750, wykonanie tynków renowacyjnych w strefie cokołowej we wnętrzu kościoła	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Inwałdzie	30 000
30	Kęty, kościół pomocniczym pw. św. Jana Kantego, 1722 r., kontynuacja prac konserwatorskich ołtarza głównego oraz ołtarza bocznego lewego	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. św. Małgorzaty i Katarzyny w Kętach	85 000
31	Tęgoborze, kościół pomocniczy pw. Narodzenia NMP na górze św. Justa, XVII w., konserwacja techniczna i estetyczna ambony z XVIII w.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Stanisława Biskupa w Tęgoborzy	25 000

32	Stary Sącz, Klasztor Sióstr Klarysek, 1280 r., konserwacja i restauracja ścian bocznych i sklepienia furty klasztornej	Klasztor Sióstr Klarysek w Starym Sączu	25 000
33	Dębno, kaplica grobowa rodziny Jastrzębskich na cmentarzu parafialnym w Dębnie, 1906 r., remont drzwi, schodów, przypór, obramowań okiennych, drzwiowych, gzymsu, maswerku, kaplicy, krypta	Gmina Dębno	50 000
34	Bobowa, ambona w kościele pw. Wszystkich Świętych, XX w., kompleksowa konserwacja	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wszystkich Świętych w Bobowej	20 000
35	Szerzyny, kościół pw. Matki Boskiej Szkaplerznej, 1927-1928, wymiana pokrycia sygnaturki dachu	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Bożej Szkaplerznej w Szerzynie	30 000
36	Otfinów, kościół parafialny pw. św. św. Apostołów Piotra i Pawła, 1909-1914, renowacja gzymsu poziomego nad cokółem wraz z wykonaniem obróbki z blachy miedzianej – etap II	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. św. Apostołów Piotra i Pawła w Otfinowie	30 000
37	Nowy Wiśnicz, kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, 1. poł. XVII w., wzmocnienie posadowienia – kontynuacja	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Nowym Wiśniczu	50 000
38	Ryczów, pałac, 1864 r., rekonstrukcja stolarki okiennej i drzwiowej – kontynuacja prac	Marta Tarabuła	27 000
39	Mętków, kościół pw. Matki Boskiej Częstochowskiej, XVIII w., konserwacja polichromii na drewnianych ścianach nawy – kontynuacja prac	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Mętkowie	40 000
40	Olkusz, kamienica przy Rynku nr 26, XVII w., remont konserwatorski elewacji	Barbara Kolet	25 000
41	Biecz, klasztor franciszkanów, XVII w., renowacja bocznego drewnianego ołtarza Matki Boskiej	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Anny w Bieczu	70 000
42	Sułoszowa, kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa i św. Wawrzyńca, pocz. XX w., wzmocnienie dolnej powierzchni sklepienia nad nawą boczną w części południowej	Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Sułoszowej	60 000
43	Głębowice, kościół pw. Najświętszej Maryi Panny Szkaplerznej – chór muzyczny, 1518 r., konserwacja	Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszej Maryi Panny Szkaplerznej w Głębowicach	45 000
44	Bobowa, synagoga, XVIII w., prace renowacyjne dekoracji malarskiej, tynków i warstw pobiół na ścianie południowej sali modlitw	Gmina Wyznaniowa Żydowska w Krakowie	60 000

45	Tarnów, gotycko-renesansowe kamienne portale w Domu Mikołajowskich, 1524 r., konserwacja techniczna i estetyczna	Diecezja Tarnowska Kościoła Rzymskokatolickiego	17 000
46	Leńcze, wyposażenie kościoła, XVI-XIX w., 2 rzeźby drewniane, chrzcielnica i 2 kropielnice kamienne, 2 drewniane krucyfiksy	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Piotra i Pawła w Leńczach	22 000
47	Pozowice, drewniana dzwonnica, pocz. XIX w., remont konserwatorski	Gmina Skawina	30 000
48	Jasienica, kapliczka kubaturowa pw. św. Anny, 2. poł. XIX w., przeprowadzenie prac konserwatorskich	Gmina Myślenice	50 000
49	Łososina Górna, ołtarz główny i ambona z kościoła pw. Wszystkich Świętych, XVIII-XIX w., pełna konserwacja	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wszystkich Świętych w Łososinie Górnej	80 000
50	Tarnów, Kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego, 1747-1776, Remont części nadziemnej i kolorystyki elewacji budynku kościoła	Klasztor OO. Bernardynów w Tarnowie	50 000
51	Jazowsko, kościół pw. Narodzenia NMP, 1734 r., odstonięcie i zabezpieczenie nawarstwień malarskich wnętrza (kontynuacja prac)	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP w Jazowsku	110 000
52	Łabowa, polichromia nawy kościoła pw. Opieki NMP – dawnej cerkwi, 1944 r., pełna konserwacja	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Stanisława BP w Łabowej	90 000
53	Wierchomla Wielka, kościół parafialny pw. św. Michała Archanioła, XVIII w., konserwacja techniczna i estetyczna chóru muzycznego z początku XX w.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Michała Archanioła w Wierchomli Wielkiej	40 000
54	Czernichów, zespół dworski – dom nauczycielski, ogrodzenie, dawna obora, XIX-XX w., wykonanie dokumentacji konserwatorskiej, programu prac konserwatorskich, projektu budowlanego	Powiat krakowski	25 000
55	Borusowa, ołtarz w kaplicy mszalnejszej pw. Opieki NMP w Borusowej, 1860 r., Konserwacja – etap II	Gmina Gręboszów	20 000
56	Chrzanów, lamus dworski, koniec XVI w., sporządzenie programu konserwatorskiego dla obiektu, będącego uzupełnieniem dokumentacji	Muzeum w Chrzanowie im. Ireny i Mieczysława Mazarakich	12 000
57	Nidek, kościół pw. św. Apostołów Szymona i Judy Tadeusza, 1539 r., remont konserwatorski elementów ogrodzenia	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Apostołów Szymona i Judy Tadeusza w Nidku	24 000

58	Polanka Wielka, kościół pw. św. Mikołaja, 1. poł. XVI w., naprawa ścian fundamentowych	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Mikołaja w Polance Wielkiej	22 000
59	Poręba Radlna, kościół parafialny pw. św. św. Piotra i Pawła, 1904-1905, konserwacja polichromii stropu transeptu	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. św. Ap. Piotra i Pawła w Porębie Radlnej	20 000
60	Ciężkowice, św. Florian, 1895 r., usunięcie warstw malarskich, przeprowadzenie zabiegu dezynfekcji, dezynsekcji, impregnacji drewna	Gmina Ciężkowice	8 000
61	Nowa Biała, kościół parafialny pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej, 1748 r., kontynuacja remontu konserwatorskiego elewacji północnej nawy oraz kamiennego cokołu (etap III)	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Nowej Białej	30 000
62	Kraków, kościół pw. św. Bartłomieja Apostoła, 1466 r., konserwacja wyposażenia, stolarki oraz remont elewacji	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Bartłomieja Apostoła w Krakowie	100 000
63	Chełm, ołtarz główny w kościele parafialnym pw. Narodzenia św. Jana Chrzciciela, 1749 r., pełna konserwacja dolnej kondygnacji – etap IV	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia św. Jana Chrzciciela w Chełmie	40 000
64	Siepraw, kościół drewniany pw. św. Marcina z XVII w., remont konserwatorski elewacji i pokrycia dachu budynku	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Michała Archanioła w Sieprawiu	45 000
65	Piotrkowice, ambona w kościele pw. św. Michała Archanioła, 1905-1907, kompleksowa konserwacja techniczna i estetyczna	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Michała Archanioła w Piotrkowicach	25 000
66	Górka Stogniowska, ołtarz główny z kaplicy pw. Matki Bożej Różańcowej, 1. poł. XVIII w., zakończenie prac konserwatorskich	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Proszowicach	10 000
67	Poręba Dzierżna, kościół na szlaku architektury drewnianej, ołtarz boczny lewy św. Józefa, XVIII w., konserwacja estetyczna	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina w Porębie Dzierżnej	40 000
68	Staniątki, Opactwo św. Wojciecha Mniszek Benedyktynek, XIII-XVII w., prace remontowo-konserwatorskie, etap 2021	Opactwo św. Wojciecha Mniszek Benedyktynek w Staniątkach	80 000
69	Rozdziele, Cerkiew Greckokatolicka, 1786 r., wymiana tynków wewnętrznych ścian i sufitu w nawie głównej	Parafia Greckokatolicka pw. Narodzenia NMP w Rozdzielu	50 000

70	Zbyszyce, kościół pw. św. Bartłomieja Apostoła, 1. poł. XV w., konserwacja malowideł z XVII w. na ścianach południowych i zachodnich zakrystii (ostatni etap prac)	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Bartłomieja w Zbyszycach	25 000
71	Bielanka, Ikonostas w Cerkwi Greckokatolickiej pw. Opieki NMP, 1700 r., konserwacja ikonostasu, rząd namiestny, ikona Opieki NMP	Parafia Greckokatolicka pw. Opieki Najświętszej Marii Panny w Bielance	10 000
72	Nowy Sącz, Kaplica klasztorna, 1897 r., konserwacja przedstawienia aniołów na plafonie w kaplicy	Zgromadzenie Sióstr Niepokalanego Poczęcia NMP w Nowym Sączu	35 000
73	Łapczyca, gotycki zabytkowy kościół pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny, 1340 r., konserwacja zabytkowego wyposażenia: ławek barokowych z XVII w., krucyfików z XV w. i XVII w.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Anny w Łapczycy	40 000
74	Koniusza, Kościół Rzymskokatolicki pw. św. św. Piotra i Pawła w Koniuszy, XIV w. Wykonanie izolacji przeciwwilgociowej zewnętrznej kościoła od strony północnej, etap II	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. św. Piotra i Pawła w Koniuszy	30 000
75	Wojnicz, Kaplica cmentarna św. Krzyża rodziny Jordanów, 1852 r., kontynuacja prac konserwatorskich – remont wnętrza kaplicy	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Wawrzyńca Męczennika w Wojniczu	50 000
76	Gnojnik, ołtarz boczny lewy, XVIII w., konserwacja i restauracja	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina Biskupa w Gnojniku	40 000
77	Tłuczań, drewniany kościół pw. Nawiedzenia NMP na Nowsiu, 1664 r., wykonanie wewnętrznej instalacji elektrycznej	Parafia Rzymskokatolicka pw. Nawiedzenia NMP w Tłuczani	35 000
78	Wielogłowy, ołtarz boczny lewy., 1648 r., konserwacja ołtarza bocznego lewego z 1648 r. – III etap prac konserwatorskich	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii panny w Wielogłowach	25 000
79	Lipnica Murowana, drewniany kościół pw. św. Leonarda (UNESCO), koniec XV w., impregnacja i zabezpieczenie elewacji, dachu oraz pozostałych elementów kościoła	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Andrzeja Apostoła w Lipnicy Murowanej	50 000
80	Lachowice, Kościół Rzymskokatolicki pw. św. św. Apostołów Piotra i Pawła, XVIII w., konserwacja techniczna i estetyczna. Stacje Drogi Krzyżowej autorstwa A. Krząstkiewicza z 1846 r.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. św. Apostołów Piotra i Pawła w Lachowicach	20 000

81	Strzegowa, kościół parafialny pw. Podwyższenia Krzyża Świętego, XV w., konserwacja i restauracja ołtarza bocznego św. Antoniego z XVIII w. – II etap	Parafia Rzymskokatolicka pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Strzegowej	30 000
82	Marcyporęba, drewniany kościół pw. św. Marcina, 1670 r., ratunkowe prace konserwatorskie przy prospekcie organowym z 1 ćw. XVIII w. – zakończenie	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina w Marcyporębie	40 000
83	Krynica-Zdrój, Cerkiew greckokatolicka pw. św. św. Apostołów Piotra i Pawła, XIX w., konserwacja techniczno-estetyczna obrazów – kontynuacja	Parafia Greckokatolicka pw. św. św. Apostołów Piotra i Pawła w Krynicy-Zdroju	30 000
84	Szreniawa, stara plebania, XVII/XVIII w., remont i izolacja ścian fundamentowych	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP w Szreniawie	70 000
85	Rzepiennik Biskupi, kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP, 1856-64, konserwacja techniczna polichromii Jana Bulusa z 1912 r. – etap II (południowa strona transeptu)	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Rzepienniku Biskupim	50 000
86	Czerna, Klasztor Karmelitów Bosych, 1644-1651, wykonanie tynków renowacyjnych w strefie cokołowej – etap I	Klasztor Karmelitów Bosych w Czernej	90 000
87	Przegonia, ołtarz boczny lewy św. Jana Nepomucena w kaplicy południowej, XVII/XVIII w., konserwacja i restauracja (II etap prac)	Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszego Zbawiciela w Przegini	40 000
88	Korzkiew, ołtarz boczny św. Józefa, XVIII w., dokończenie prac restauratorskich	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia św. Jana Chrzciciela w Korzkwi	40 000
89	Binarowa, kościół pw. św. Michała Archanioła, ok. 1500 r., konserwacja drewnianego, polichromowanego sakramentarium z XVII w. w zakrystii	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Michała Archanioła w Binarowej	24 000
90	Bochnia, Bazylika Mniejsza pw. św. Mikołaja Biskupa w Bochni, XV w., prace konserwatorskie przy elewacji północno-wschodniej w zakresie absydy i zakrystii – kontynuacja	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Mikołaja w Bochni	50 000
91	Harbutowice, Pomnik na Przetęczy Sanguszki, 1895 r., wykonanie prac konserwacyjno-rekonstrukcyjnych pomnika	Gmina Sułkowice	25 000

92	Zawoja, Zespół Budownictwa Drewnianego im. Józefa Żaka w Zawoi, 1973 r., remont i rozbudowa kamiennych opasek wokół obiektów skansenu oraz ścieżek	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział "Ziemi Babiogórskiej" im. prof. dr Walerego Goetla w Suchoj Beskidzkiej	15 000
93	Wiśniowa, Bożnica, 1 ćw. XX w., przebudowa i rozbudowa budynku bożnicy wraz ze zmianą sposobu użytkowania na cele muzealne – etap II	Gmina Wiśniowa	60 000
94	Zerwana, dom mieszkalny z apteką wraz z ogrodem i kaplicą św. Jana Nepomucena, 1917 r., prace dotyczące rekonstrukcji i konserwacji stolarki okiennej i drzwiowej	Krzysztof Jarzębiński	13 000
OGÓŁEM			4 000 000

Więcej informacji o zasadach konkursu i jego efektach:

<https://www.malopolska.pl/dla-mieszkanca/kultura-i-dziedzictwo/konkursy-grantowe/konkurs-ochrona-zabytkow-malopolski>

KAPLICZKI MAŁOPOLSKI_2021

Gmina Skrzyszów – kapliczka kamienna groty z rzeźbą Matki Boskiej z Lourdes w Szywałdzie, fot. Archiwum UMWM

To konkurs dla jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa małopolskiego, podejmujących prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkowych kapliczkach położonych na obszarze województwa małopolskiego. Jego celem jest ochrona regionalnego zasobu dziedzictwa kulturowego poprzez udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa małopolskiego.

Zabytkowe kapliczki od wieków stanowią cenny element krajobrazu kulturowego Małopolski. Są one świadectwem religijności mieszkańców naszego regionu. Kapliczki były często fundowane jako dziękczynne lub przebłagalne wota oraz dla upamiętnienia ważnych wydarzeń. Niejednokrotnie są one także czynnikiem budowania lokalnej tożsamości, łącząc przeszłość z teraźniejszością. Obiekty te posiadają wyjątkową wartość historyczną i artystyczną.

Głównymi kryteriami udzielenia dotacji są:

- stan zachowania i stopień zagrożenia istnienia kapliczki,
- znaczenie kapliczki dla dziedzictwa kulturowego, ze szczególnym uwzględnieniem wartości historycznej, artystycznej lub naukowej,
- racjonalne uzasadnienie kosztów realizacji planowanych prac lub robót budowlanych,
- wysokość zaangażowania finansowego wnioskodawcy,

- wpis obiektu do rejestru zabytków województwa małopolskiego lub do gminnej ewidencji zabytków,
- posiadanie przez jednostkę samorządu terytorialnego aktualnego gminnego lub powiatowego programu opieki nad zabytkami.

Uchwałą nr 140/21 z dnia 16 lutego 2021 r. Zarząd Województwa Małopolskiego ogłosił kolejną edycję konkursu pn. „Kapliczki Małopolski_2021”. W oparciu o przyjęte zasady, w terminie do dnia 23 marca 2021 r., złożone zostały 154 wnioski o udzielenie pomocy finansowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkowych kapliczkach.

Ogólna kwota oczekiwanej dotacji z budżetu województwa małopolskiego wyniosła **2 799 631,74 zł**. Sejmik Województwa Małopolskiego uchwałą nr XXXVIII/527/21 z dnia 26 kwietnia 2021 r. podjął decyzję o udzieleniu dotacji w łącznej kwocie **550 000 zł**, na realizację **52 zadań** obejmujących prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane podejmowane przy zabytkowych kapliczkach z terenu Małopolski.

Wspieranie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych zabytkowych kapliczek z budżetu województwa małopolskiego w latach 2014-2021

Rok	Liczba projektów	Kwota dotacji (zł)
2014	56	208 000
2015	40	250 000
2016	50	300 000
2017	64	340 000
2018	75	550 000
2019	77	750 000
2020	46	500 000
2021	52	550 000

Wykaz podmiotów, którym udzielono pomocy finansowej w formie dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkowych kapliczkach w 2021 roku

LP.	BENEFICJENT	ZADANIE	KWOTA DOTACJI (zł)
1	Gmina Alwernia	Remont konserwatorski wnętrza kapliczki z końca XIX w. przy ul. Przy Krzyżu w Brodłach	10 000
2	Gmina Andrychów	Renowacja zabytkowej kapliczki słupowej z 1864 roku w Roczynach przy ul. Podgórskiej	10 000
3	Gmina Babice	Konserwacja techniczna i estetyczna kamiennej rzeźby św. Floriana wraz z postumentem i metalowym baldachimem z 1784 r. w Babicach	15 000
4	Gmina Biały Dunajec	Renowacja i konserwacja żeliwnego krzyża dziękczynnego „U Palorzy” w miejscowości Gliczarów Dolny	4 000
5	Gmina Bobowa	Renowacja i konserwacja murowanej kapliczki słupowej z XIX w. z figurą Chrystusa Frasobliwego w Siedliskach	7 000

6	Gmina Brzesko	Konserwacja figury św. Floriana z 1731 r. na Rynku w Brzesku	10 000
7	Gmina Budzów	Remont kapliczki – figury kamiennej Chrystusa Frasobliwego w miejscowości Palcza	7 000
8	Gmina Chełmiec	Remont XIX-w. domkowej kapliczki Matki Bożej Różańcowej w Niskowej	19 000
9	Gmina Czarny Dunajec	Prace konserwatorskie przy kamiennej figurze św. Jana Nepomucena z II poł. XIX w. znajdującej się w Czarnym Dunajcu	7 000
10	Gmina Czernichów	Remont kapliczki domkowej z roku 1925 na działce 700 w miejscowości Czernichów – etap I	8 000
11	Gmina Dobczyce	Wykonanie konserwacji kamiennej kapliczki przydrożnej pw. św. Walentego z 1858 r. w miejscowości Brzączowice	10 000
12	Gmina Drwinia	Remont przydrożnej figurki z 1878 r. w Drwini	8 000
13	Gmina Gdów	Prace konserwatorskie i restauratorskie przy kapliczce św. Krzyża wybudowanej w Świątyniach Dolnych z 1858 r.	8 000
14	Gmina Gdów	Prace konserwatorskie i restauratorskie przy kapliczce św. Jana Nepomucena w Cichawie (XVIII-XIX w., odnowiona w 1959 r.)	6 000
15	Gmina Gołcza	Konserwacja i restauracja kapliczki z drewniana rzeźbą św. Jana Nepomucena z XVIII w. w Ulinie Wielkiej	7 000
16	Gmina Gorlice	Prace konserwatorskie przy figurze św. Jana Nepomucena z XIX w. w Kobylance	9 000
17	Gmina Kalwaria Zebrzydowska	Konserwacja kapliczki kamiennej z wizerunkiem św. Jana Nepomucena z XIX w. w miejscowości Zebrzydowice	6 000
18	Gmina Kęty	Konserwacja murowanej kapliczki św. Floriana zlokalizowanej w łąkach u zbiegu ul. Modrzewiowej z ul. Akacją	10 000
19	Gmina Kocmyrzów-Luborzycza	Kompleksowa konserwacja krzyża przydrożnego w Wilkowie	8 000
20	Gmina Kocmyrzów-Luborzycza	Kompleksowa konserwacja kapliczki Matki Bożej Bolesnej z 1920 r. w Skrzyszowicach	12 000
21	Gmina Krzeszowice	Remont kapliczki przydrożnej w obrębie muru otaczającego zespół klasztorny w Siedlcu	15 000
22	Gmina Lanckorona	Remont kapliczki pw. św. Antoniego Padewskiego z 1820 r. położonej w miejscowości Izdebnik	10 000
23	Gmina Limanowa	Remont przydrożnej kapliczki w miejscowości Wysokie	13 000
24	Gmina Liszki	Konserwacja kamiennej kapliczki filarowej z figurą Matki Bożej z Dzieciątkiem w Kaszowie wraz z wykonaniem nowego, stabilnego podłoża i izolacji	15 000
25	Gmina Łososina Dolna	Pełna konserwacja murowanej kapliczki z figurą Matki Bożej Niepokalanej z okresu I wojny światowej w miejscowości Tęgorz	9 000
26	Gmina Łukowica	Remont kapliczki przydrożnej z 1869 r. w miejscowości Świdnik	13 000

27	Gmina Mędrzechów	Konserwacja kamiennej kapliczki z rzeźbą Matki Bożej z Dzieciątkiem z 1869 r. w Grądach	12 000
28	Gmina Myślenice	Prace remontowo-konserwatorskie kaplicy pw. Trzeciego Upadku Chrystusa z I poł. XIX w. usytuowanej na Kmieciach w Osieczanach	13 000
29	Gmina Nowy Targ	Prace restauratorskie murowanej kapliczki domkowej z 1948 r. pw. Matki Bożej Immaculata wraz z jej wyposażeniem w Nowym Targu	12 000
30	Gmina Pcim	Konserwacja kamiennej kapliczki z 1746 r. w Stróży	10 000
31	Gmina Podegrodzie	Renowacja techniczna i estetyczna ołtarza w kaplicy pw. św. Franciszka z Asyżu w Podrzeczu	19 000
32	Gmina Poronin	Kompleksowa konserwacja kapliczki z 1816 roku zlokalizowanej w Nowem Bystrem	7 000
33	Gmina Proszowice	Ratunkowe prace konserwatorskie kamiennej kapliczki słupowej z 1657 r. w Szczytnikach	10 000
34	Gmina Rabka-Zdrój	Konserwacja kapliczki Matki Boskiej z Dzieciątkiem z XIX w. w Ponicach	8 000
35	Gmina Ryglice	Prace konserwatorskie przy zespole figur: Matki Boskiej z Dzieciątkiem i Aniołka na postumencie na placu przykościelnym w Lubczy	11 000
36	Gmina Skrzyszów	Prace konserwatorskie i remontowe kapliczki kamiennej w kształcie grotty z rzeźbą „Matka Boża z Lourdes” z pocz. XX w. w Szywnadzie	10 000
37	Gmina Słupnice	Konserwacja kamiennej kapliczki zwieńczonej krucyfiksem z 1913 r. w Słupnicach	9 000
38	Gmina Spytkowice	Kompleksowa renowacja kapliczki słupowej z żeliwnym krzyżem w Bachowicach	10 000
39	Gmina Stary Sącz	Kapliczka Pana Jezusa Miłosiernego w Barcicach, XIX w. - remont pokrycia dachu	18 000
40	Gmina Stryszawa	Konserwacja ratunkowa odchylonej od pionu i zagrożonej zawaleniem kapliczki w formie latarni na postumencie z 1765 roku w miejscowości Kuków	10 000
41	Gmina Stryszów	Renowacja kamiennej figury św. Wojciecha z 1768 r. w Stryszowie	7 000
42	Gmina Szczurowa	Konserwacja kapliczki Matki Bożej z 1912 r. usytuowanej przy ul. Włoszyn w Szczurowej	12 000
43	Gmina Trzebinia	Renowacja kapliczki niszowej o charakterze ludowym z 1923 r. zlokalizowanej przy ul. Płockiej na Osiedlu Gaj Zacisze w Trzebini	12 000
44	Gmina Trzyciąż	Remont przydrożnej kapliczki w Tarnawie	10 000
45	Gmina Tuchów	Prace konserwatorskie przy kamiennej przydrożnej kapliczce pw. Matki Boskiej Częstochowskiej z przełomu XIX i XX w. w Tuchowie	12 000
46	Gmina Uście Gorlickie	Remont kapliczki w Uściu Gorlickim	4 000
47	Gmina Wielka Wieś	Prace budowlane i konserwatorskie domkowej kapliczki z 1898 roku w miejscowości Biały Kościół	12 000

48	Gmina Wojnicz	Prace konserwatorskie i restauratorskie przy figurach św. Piotra i św. Pawła z 1873 r. przy kaplicy pw. Matki Bożej Loretańskiej w Wojniczu	14 000
49	Gmina Wolbrom	Remont domkowej kapliczki powstałej pod koniec XIX w. w miejscowości Łobzów	10 000
50	Miasto Nowy Sącz	Kompleksowa renowacja murowanej kapliczki z figurą Męki Pańskiej zlokalizowanej w Nowym Sączu przy ulicy Węgierskiej	12 000
51	Powiat krakowski	Przeprowadzenie konserwacji i restauracji kapliczki Matki Bożej Niepokalanie Poczętej z 1949 r. w Prusach	15 000
52	Powiat oświęcimski	Konserwacja/rekonstrukcja kapliczki z 1874 r. zlokalizowanej przy ul. Bema w Oświęcimiu	15 000
OGÓŁEM			550 000

Gmina Rabka-Zdrój, kapliczka Matki Boskiej z Dzieciątkiem w Ponicach, fot. Archiwum UMWM

Gmina Czarny Dunajec – zabytkowy krucyfiks nagrobny z 1803 r. w Piekelniku, fot. Archiwum UMWM

MAŁOPOLSKA PAMIĘTA – ZACHOWANIE MIEJSC PAMIĘCI NARODOWEJ I MARTYROLOGII

Nową inicjatywą Zarządu Województwa Małopolskiego, realizowaną od 2019 roku, jest konkurs dla jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa małopolskiego, podejmujących prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane obiektów stanowiących miejsca pamięci narodowej i martyrologii, będących dziedzictwem narodowym położonym na obszarze województwa małopolskiego.

Małopolska jest miejscem szczególnie doświadczonym przez historię, a Małopolanie wielokrotnie w dziejach narodu i państwa polskiego dawali przykład przywiązania do najważniejszych dla Polaków wartości, poświęcając za nie swoje zdrowie i życie.

Zarząd Województwa Małopolskiego uznał, iż troska o zachowanie obiektów stanowiących miejsca pamięci narodowej i martyrologii jest obowiązkiem samorządów lokalnych i regionalnych. Celem strategicznym, uzasadniającym organizację i ogłoszenie konkursu jest konieczność udzielenia wsparcia samorządom terytorialnym szczebla gminnego i powiatowego z terenu województwa małopolskiego, w zakresie prowadzenia działań mających na celu zachowanie materialnych obiektów będących świadectwem wydarzeń o szczególnym znaczeniu dla kształtowania się tożsamości narodowej Polaków.

Konkurs jest inicjatywą Zarządu Województwa Małopolskiego, wyrażającą tro-

skę o zachowanie zabytkowych miejsc pamięci narodowej i martyrologii w Małopolsce, mającą także promować i zachęcać władze samorządowe małopolskich gmin i powiatów do podejmowania działań zmierzających do lepszej opieki nad miejscami pamięci.

Podmiotami uprawnionymi do złożenia wniosku o udzielenie dotacji z budżetu Województwa Małopolskiego w formie dotacji celowej są jednostki samorządu terytorialnego położone w granicach administracyjnych województwa małopolskiego. Obiekty, przy których są wykonywane prace nie muszą być wpisane do rejestru zabytków województwa małopolskiego, ale posiadają wartość artystyczną lub historyczną.

Konkurs dotyczy podejmowania działań związanych z właściwie sprawowaną przez organy administracji publicznej ochroną i właścicielską opieką nad miejscami pamięci narodowej i martyrologii – będącymi obiektami budowlanymi, budowlami lub obiektami małej architektury – w rozumieniu przepisów prawa budowlanego – posiadającymi wartość historyczną i /lub artystyczną, pełniącymi funkcje memoratywne (upamiętniającymi osoby lub istotne zdarzenia historyczne ważne dla historii Polski i narodowości zamieszkujących nasz kraj), takimi jak:

- pomniki;
- tablice upamiętniające wydarzenia lub postaci historyczne;
- nagrobki osób, które walczyły o wol-

ność narodową i suwerenność państwową Polski lub były ofiarami represji władz zaborczych bądź okupacyjnych;

- groby i cmentarze wojenne;
- inne obiekty budowlane, budowle i obiekty małej architektury, będące świadectwem wydarzeń o szczególnym znaczeniu dla kształtowania się tożsamości narodowej i historii Polski.

Uchwałą nr 542/21 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 4 maja 2021 r., określone zostały zasady udzielania pomocy finansowej dla jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa małopolskiego, podejmujących prace

konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane obiektów stanowiących miejsca pamięci narodowej i martyrologii.

W oparciu o przyjęte kryteria, w terminie do 25 maja 2021 r., złożonych zostało 76 wniosków. Ogólna kwota oczekiwanej dotacji z budżetu województwa małopolskiego wyniosła **1 411 112,41 zł**. Komisja konkursowa oceniła wnioski pod względem merytorycznym i zarekomendowała udzielenie dotacji w łącznej kwocie 400 000 zł na realizację 40 zadań. Sejmik Województwa Małopolskiego uchwałą nr XLI/577/21 z dnia 5 lipca 2021 r. podjął decyzję o udzieleniu dotacji w łącznej kwocie **400 000 zł**, na realizację **40 zadań**.

Wspieranie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych miejsc pamięci z budżetu województwa małopolskiego w latach 2019-2021

Rok	Liczba projektów	Kwota dotacji (zł)
2019	53	489 300
2020	0	0
2021	40	400 000

Wykaz podmiotów, którym udziela się pomocy finansowej w formie dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane obiektów stanowiących miejsca pamięci narodowej i martyrologii, w ramach konkursu pn. „Małopolska Pamięta – zachowanie miejsc pamięci narodowej i martyrologii” – w 2021 roku

LP.	BENEFICJENT	ZADANIE	KWOTA DOTACJI (Zł)
1	Gmina Bobowa	Konserwacja i renowacja cmentarza z I wojny światowej nr 134 w Siedliskach – III etap	10 000
2	Gmina Brzeszcze	Remont zespołu nagrobków ofiar terroru hitlerowskiego, zlokalizowanego na Cmentarzu Komunalnym w Brzeszczach	13 000
3	Gmina Brzeźnica	Kompleksowa renowacja słupowej kapliczki z wizerunkami świętych patronów usytuowanej w miejscowości Marcyporęba	10 000
4	Gmina Bukowno	Remont powstałej w 1919 r. kapliczki domkowej św. Teresy wraz z zagospodarowaniem przyległego do niej terenu położonego przy ul. Kolejowej w Bukownie	8 000
5	Gmina Charsznica	Renowacja miejsca pamięci - kamiennej figury św. Jana Nepomucena z 1923 r. w Charsznicy	11 000
6	Gmina Czarny Dunajec	Prace konserwatorskie przy zabytkowym krucyfiksie nagrobnym z 1803 r. w Piekielniku	8 000
7	Gmina Dębno	Remont konserwatorski kapliczki Matki Bożej z Dzieciątkiem z 1913 r. w Sufczyźnie	10 000
8	Gmina Dobra	Konserwacja kamiennych rzeźb pomnika ofiar II wojny światowej na cmentarzu parafialnym w Dobrej	10 000
9	Gmina Gdów	Restauracja kamiennej kapliczki Matki Bożej ufundowanej jako wotum za odzyskanie przez Polskę niepodległości w Zagórzanach	10 000
10	Gmina Grybów	Remont konserwatorski kapliczki z 1858 r. pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w miejscowości Kąclowa	10 000
11	Gmina Igołomia-Wawrzeńczyce	Remont i przeniesienie kamiennej figury św. Barbary z 1913 r. w Wawrzeńczycach	8 000
12	Gmina Kalwaria Zebrzydowska	Konserwacja kapliczki filarowej pw. Matki Boskiej Różańcowej z Dzieciątkiem Jezus z 1908 r. w miejscowości Przytkowice	9 000

13	Gmina Kalwaria Zebrzydowska	Konserwacja nagrobka ks. Józefa Gacka z 1939 r. zlokalizowanego na cmentarzu parafialnym w miejscowości Leńcze	9 000
14	Gmina Krościenko nad Dunajcem	Renowacja cmentarza nr 377 w Krościenku nad Dunajcem z 1914-1918	15 000
15	Gmina Krynica-Zdrój	Renowacja ławki Kraszewskiego w Krynicy-Zdroju – ławki pomnikowej z popiersiem Józefa Ignacego Kraszewskiego z 1881 r.	10 000
16	Gmina Laskowa	Prace konserwatorskie przy kamiennej kapliczce przydrożnej z figurą Matki Boskiej z Dzieciątkiem z 1874 r. zlokalizowanej w Strzeszycach	10 000
17	Gmina Lipnica Wielka	Remont kapliczki - dzwonnicy loretańskiej znajdującej się w Kiczorach	12 000
18	Gmina Łącko	Remont mogiły Władysława Borzędowskiego ps. „Wrzos” na cmentarzu w Łącku	8 000
19	Gmina Maków Podhalański	Odnowienie grobu bohatera walk powstań narodowych, byłego oficera wojska polskiego śp. Porucznika Antoniego Lubicz Kurowskiego	9 000
20	Gmina Maków Podhalański	Odnowienie grobu Katarzyny Weber oraz tablicy pamiątkowej jej synów zmarłych w wojnie bolszewickiej oraz Katyniu i Charkowie	9 000
21	Gmina Nowy Wiśnicz	Prace konserwatorsko-restauratorskie przy kamiennej kapliczce z krzyżem i płaskorzeźbami świętych Franciszka, Agnieszki i Piotra znajdującej się w miejscowości Muchówka	8 000
22	Gmina Nowy Wiśnicz	Prace konserwatorsko-restauratorskie przy kamiennej figurze z rzeźbą Matki Bożej z dzieciątkiem z 1894 r. znajdującej się w miejscowości Nowy Wiśnicz przy ul. Bocheńskiej	10 000
23	Gmina Piwniczna-Zdrój	Konserwacja domkowej „Kapliczki pod lipami” w Wierchomli Wielkiej – etap I	13 000
24	Gmina Proszowice	Prace konserwatorskie pomnika Tadeusza Kościuszki na Rynku w Proszowicach	10 000
25	Gmina Raciechowice	Prace restauratorskie przy pomniku z 1974 r. w miejscowości Czasław – obelisku z tablicą upamiętniającą bitwę przy Moście Glichowskim w dniu 12.09.1944 r. wraz z uporządkowaniem otoczenia obiektu	10 000
26	Gmina Ropa	Renowacja przydrożnej kapliczki z XIX w. we wsi Ropa	10 000
27	Gmina Ryglice	Konserwacja nagrobka Czesława Królikowskiego powstańca styczniowego na cmentarzu komunalnym w Ryglicach	10 000

28	Gmina Skrzyszów	Remont konserwatorski pomnika rozstrzelanych przez Niemców w latach 1939-1945 w Pogórskiej Woli – konserwacja figury oraz wątków kamiennych	10 000
29	Gmina Stary Sącz	Remont punktu kontaktowego "kapliczka przy gościńcu" w Mostkach - miejsca pamięci działalności kurierskiej na Sądecczyźnie	8 000
30	Gmina Sułkowice	Wykonanie prac konserwatorskich przy Ołtarzu w kaplicy pw. Matki Bożej Szkaplerznej z 1895 r.	10 000
31	Gmina Szczurowa	Renowacja cmentarza wojennego nr 264 w Szczurowej z I poł. XIX w. – kwatera I od strony wschodniej cmentarza	10 000
32	Gmina Tarnów	Remont cmentarza wojennego nr 198 z okresu I wojny światowej w Błoniu	13 000
33	Gmina Uście Gorlickie	Remont kapliczki św. Mikołaja w Blechnarce	8 000
34	Gmina Wierzchosławice	Remont konserwatorski cmentarza wojennego nr 214 w Gosławicach	9 000
35	Gmina Wolbrom	Prace konserwatorskie mogiły rotmistrza wojska polskiego Michała Dziewanowskiego z 1919 r. na cmentarzu parafialnym w Wolbromiu	9 000
36	Gmina Zielonki	Renowacja i konserwacja obelisku w Bosutowie z 1894 r.	10 000
37	Gmina Żabno	Odnowienie kapliczki przydrożnej Serca Jezusa z 1906 r. w Żabnie	10 000
38	Powiat dąbrowski	Prace konserwatorskie kapliczki matki Boskiej z Dzieciątkiem na terenie zespołu dworsko-parkowego w Brniu	10 000
39	Powiat krakowski	Przeprowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich przy kapliczce matki Bożej Różańcowej z 1878 r. w Mogilanach	13 000
40	Powiat myślenicki	Renowacja kamiennej kapliczki p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP w Czechówce z 1871 r.	10 000
SUMA			400 000

KRAKOWIAKI
KAPELA BRODÓW

MECENAT MAŁOPOLSKI

JaNowy 2021, Fundacja Misja Świętego Jana Pawła II, fot. Archiwum UMWM

MECENAT MAŁOPOLSKI

Najpopularniejszym konkursem w ramach działań publicznych Województwa Małopolskiego w dziedzinie kultury jest „Mecenat Małopolski”. Otwarty konkurs ofert ma na celu zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w rozwoju kultury i dziedzictwa kulturowego regionu Małopolski. Misją konkursu jest wspieranie promocji twórczości, edukacji kulturalnej, inicjatyw kulturalnych, stwarzanie możliwości kreowania oferty kulturalnej oraz świadomego uczestnictwa w kulturze i sztuce. Mecenat stanowi również instrument wzmacniania kompetencji kulturowych oraz budowania wrażliwości na kulturę i sztukę.

Rangę konkursu „Mecenat Małopolski” podkreśla fakt, że za pośrednictwem ww. inicjatywy realizowane są zadania publiczne Samorządu Województwa Małopolskiego w dziedzinie kultury wspierając aktywność organizacji pozarządowych i podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego na terenie Małopolski. Za pomocą dostępnych instrumentów wsparcia merytorycznego, organizacyjnego i finansowego Samorząd Województwa, we współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami działającymi w sferze kultury, realizuje cele wyrażone w Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego „Małopolska 2030”.

Wychodząc z założenia, że obcowanie ze sztuką i kulturą kształtuje wrażliwość i otwartość na różnorodne idee, pomysły, poglądy oraz uczy tolerancji, Województwo wspiera w szczególności te projekty, które umożliwiają uczestnikom kultury

świadome odczytywanie symboli kulturowych, tropów historii i mitów oraz pozwalają na czerpanie z bogatych zasobów dziedzictwa kulturowego.

W 2021 r. Samorząd Województwa Małopolskiego przekazał **3 420 000 zł** na przeprowadzenie otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego w dziedzinie kultury pn. „Mecenat Małopolski”. W ramach dwóch edycji konkursu złożono 759 ofert na oczekiwaną łączną kwotę **26 246 469,80 zł**, wsparcie uzyskało **254 zadań** o charakterze ponadlokalnym i regionalnym.

W dwóch edycjach konkursu wsparcie otrzymały działania wpisujące się w następujące kierunki:

- wzbogacające ofertę kulturalną Małopolski poprzez realizację działań kulturalnych, animacyjnych, artystycznych oraz chroniących dziedzictwo kulturalne Małopolski, takich jak np. koncerty, wystawy, festiwale, przeglądy, konkursy lub inne;
- rozwijające kompetencje kulturowe mieszkańców Małopolski poprzez edukację kulturalną i animację kultury;
- polegające na przygotowaniu i prezentacji wydarzeń artystycznych mogących mieć wpływ na promocję kultury Małopolski zarówno w kraju, jak i za granicą;
- utrzymujące tożsamość lokalną i regionalną szczególnie poprzez wspieranie folkloru;
- zachowujące i utrwalające w formie cyfrowej zasoby dziedzictwa kulturowego;

- promujące kulturę i tradycje mniejszości narodowych i grup etnicznych zamieszkujących Małopolskę;
- zachęcające do aktywnego i twórczego udziału w kulturze i tworzenia treści kulturowych oraz wspomagające rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- upowszechniające tradycje walk o niepodległość i suwerenność RP.

Z optymizmem obserwowany jest wzrost składanych ofert. Powraca się do tendencji z przed pandemii. Należy, jednak dodać,

że realizacja ofert w roku 2021 wiązała się z wieloma wyzwaniami i zmianami sposobu organizacji zadań. Wydarzenia miały charakter spotkań hybrydowych lub odbywały się w formie zdalnej. Wiele działań warunkowała dostępność miejsca, spełniająca wymagania bezpieczeństwa sanitarnego. Więcej informacji: www.bip.malopolska.pl/umwm,a,1879838,otwarty-konkurs-ofert-na-realizacje-zadan-publicznych-województwa-malopolskiego-w-dziedzinie-kultury

Mecenat Małopolski w liczbach

Lata	Liczba złożonych ofert	Liczba dofinansowanych zadań	Oczekiwana kwota z budżetu województwa	Kwota dotacji z budżetu województwa
2011	210	82	12 584 178,42	2 100 000
2012	639	204	26 307 258,67	3 002 000
2013	337	155	15 757 184,53	2 876 000
2014	487	182	19 551 120,42	2 067 000
2015*	941	379	24 532 235,93	3 544 500
2016	792	341	28 937 854,00	2 865 000
2017	675	331	23 227 927,25	2 797 000
2018	674	366	24 746 319,00	3 910 000
2019	837	274	31 869 845,64	3 572 700
2020**	457	149	21 718 769,43	2 210 000
2021 ***	759	254	26 246 469,80	3 420 000

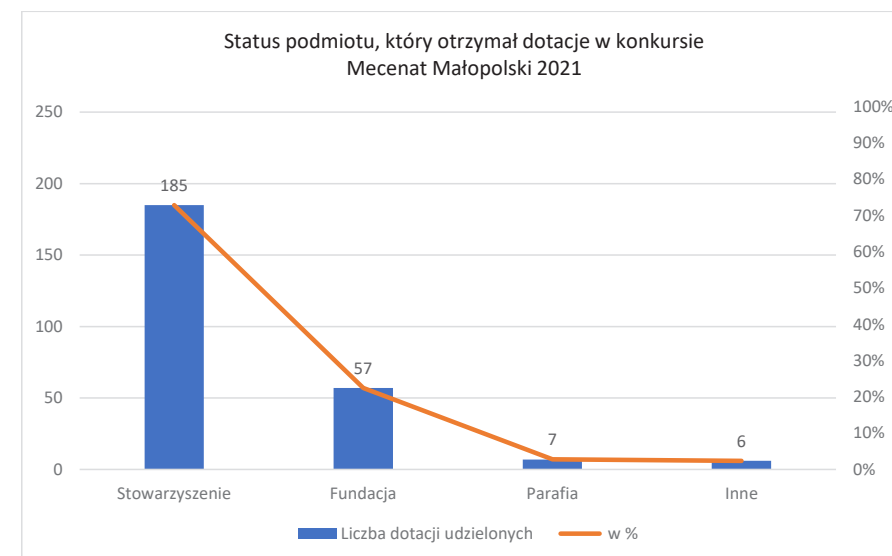
* zestawienie uwzględnia jedną edycję konkursu pn. „Mecenat Małopolski” (kwota: 2 700 000 zł) oraz dwie edycje konkursu pn. „Nasz region – Nasza szansa” (kwota: 844 500 zł)

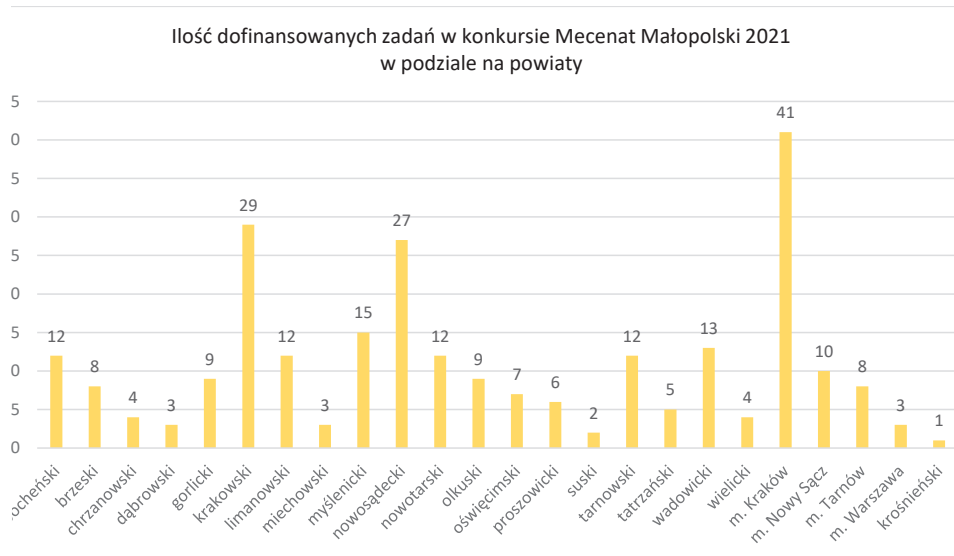
** zestawienie uwzględnia jedną edycję konkursu pn. „Mecenat Małopolski”

*** zestawienie uwzględnia dwie edycje konkursu pn. „Mecenat Małopolski”

Mecenat Małopolski 2021 – szczegółowe dane liczbowe

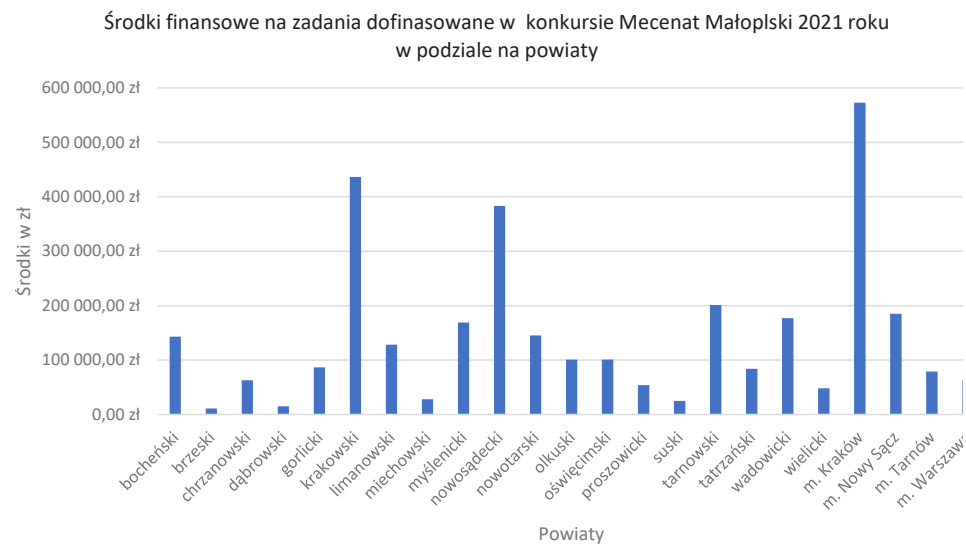

Środki finansowe na zadania dofinansowane w ramach konkursu Mecenat Małopolski 2021 w podziale na powiaty

Powiat	Środki finansowe w zł
bocheński	143 000
brzeski	10 900
chrzanowski	63 000
dąbrowski	15 000
gorlicki	86 500
krakowski	436 500
limanowski	128 000
m. Kraków	573 000
m. Nowy Sącz	185 000
m. Tarnów	79 000
m. Warszawa	63 000
miechowski	28 000
myślenicki	169 000

nowosądecki	383 000
nowotarski	145 000
olkuski	101 000
oświęcimski	101 000
proszowicki	54 000
suski	25 000
tarnowski	201 000
tatrzański	84 000
wadowicki	177 000
wielicki	48 000

Mecenat Małopolski 2021 – przykłady zrealizowanych ofert

Zadanie nr 301: Koncert dedykowany św. Maksymilianowi Kolbe pt. „Zwycięż samego siebie”

Koszt całkowity: 25 300 zł

Kwota dofinansowania: 20 000 zł

W ramach zadania zorganizowano koncert pt. „Zwycięż samego siebie” w Bazylice Mniejszej Ofiarowania NMP w Wadowicach. Wydarzenie miało na celu uczczenie pamięci kanonizacji Maksymiliana Kolbe i wspomnienia 80 rocznicy mę-

czeńskiej śmierci Świętego.

Zadanie nr 69: JaNowy 2021 (Fundacja Misja Świętego Jana Pawła II)

Koszt całkowity: 31 250 zł

Kwota dofinansowania: 25 000 zł

Głównym efektem zadania była organizacja spektaklu pt. „Oto przychodzę”. W ramach przygotowań zorganizowane zostały warsztaty dla uczestników biorących udział w spektaklu. Głównym celem zadania była integracja wszystkich grup wiekowych w organizację wydarzenia. Aktorzy chcieli pokazać, że głównym jego tematem jest miłość Boga do człowieka i stałe wychodzenie Boga w stronę stworzenia. Na premierze spektaklu akompaniowała muzyka na żywo. Całość wydarzenia uwieczniona została na nagraniu, który został udostępniony w przestrzeni internetowej.

Zadanie 495: XIV Małopolski Festiwal Teatrów Wiejskich – Wiśniowa 2021 (Stowarzyszenie Artystyczne Teatr, Kultura i My)

Koszt całkowity: 35 260 zł

Kwota dofinansowania: 10 000 zł

Zadanie polegało na realizacji festiwalu Teatrów Wiejskich. Z środków otrzymanych na realizację przedsięwzięcia zakupiono brakujący sprzęt oświetleniowy. W ramach prezentacji teatralnych pro-

pagowano dawne zapomniane obrzędy i czynności wykonywane przez mieszkańców wsi Małopolski. Realizacja zadania pozwoliła na integrację międzypokoleniową uczestników zadania, a także przyczyniła się do promocji Amatorskiego Ruchu Teatralnego na obszarach wiejskich.

Zadanie 117: Krakowiaki – Kapela Brodów (Fundacja „Memo”)

Koszt całkowity: 39 500 zł

Kwota dofinansowania: 8 000 zł

Realizacja zadania przyczyniła się do utrzymania tożsamości regionalnej i narodowej, a także do ochrony dziedzictwa kulturowego Małopolski. Dzięki utrwaleniu w formie cyfrowej zasobu lokalnego dziedzictwa i umieszczeniu rezultatów projektu w sieci przyczyniła się do promocji kultury Małopolski zarówno w kraju jak i za granicą. Zadanie polegało na nagraniu tradycyjnych utworów przez 6 mistrzowskiej klasy polskich wykonawców. W ramach realizacji przedsięwzięcia w formie płyty CD wydano, niepublikowanych do tej pory 14 utworów – krakowiaków. Nad całością kształtem projektu od strony muzycznej czuwał Witold Broda lider „Kapeli Brodów”, pomysłodawca serii wydawniczej dotyczącej tańców narodowych.

Link do płyty: <https://www.youtube.com/watch?v=hHqxmYIBYrk>

MECENAT MAŁOPOLSKI BIS 2021–2022

Mecenat Małopolski BIS to wieloletni otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego w dziedzinie kultury na lata 2021–2022.

W ramach konkursu wspierane są inicjatywy cykliczne (realizowane co najmniej od 3 lat lub 3 edycji). Zlecenie zadań odbywa się w formie wsparcia realizacji zadania wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji. Dofinansowywane są przedsięwzięcia z zakresu kultury, sztuki mające na celu:

- wzbogacanie oferty kulturalnej Małopolski poprzez realizację działań kulturalnych, animacyjnych, artystycznych oraz chroniących dziedzictwo kulturalne Małopolski, takich jak np. koncerty,

spektakle teatralne, wystawy, przeglądy, konkursy, festiwale, wydarzenia muzyczne, teatralne, plastyczne, filmowe, fotograficzne, video art oraz inne wydarzenia kulturalne realizowane na terenie województwa małopolskiego;

- rozwijanie kompetencji kulturowych mieszkańców Małopolski poprzez edukację kulturalną i animację kultury;
- zachęcanie do aktywnego i twórczego udziału w kulturze i tworzenia treści kulturowych;
- budowanie partnerstw w działaniach artystycznych i twórczych, w tym partnerstw publiczno-społecznych i społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw;
- wzmacnianie pozycji twórców i ak-

Junior Młyn Jazz Festival, fot. Archiwum UMWM

- tywności twórczej poprzez realizację projektów artystycznych i kulturalnych o wybitnych walorach rozwojowych i promocyjnych, w tym poza regionem;
- kreowanie i promocja Małopolski jako ważnego ośrodka życia kulturalnego;
  - przybliżanie i popularyzowanie wybitnych dzieł muzyki, teatru, tańca, kinematografii oraz sztuk wizualnych;
  - zachowanie i ochrona materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego;
  - realizacja wartościowych projektów z zakresu świadomości kultury, sztuki oraz postaw otwartych i kreatywnych;
  - wzmacnianie znaczenia kultury w rozwoju społecznym oraz gospodarczym regionu.

W 2021 r. zgodnie z regulaminem otwartego konkursu ofert zostało złożonych **75 ofert** na oczekiwaną łączną kwotę wsparcia finansowego **10 758 331,60 zł**. Komisja Konkursowa zarekomendowała udzielenie wsparcia finansowego z budżetu Województwa Małopolskiego na realizację **18 zadań**, na łączną kwotę **1 000 000 zł**. Zarząd Województwa Małopolskiego udzielił wsparcia finansowego w 2021 r. w kwocie 500 000 zł, a w 2022 r. przyznał 500 000 zł. Więcej informacji: www.bip.malopolska.pl/umwm,a,1877111,otwarty-konkurs-ofert-na-realizacje-zadan-publicznych-województwa-malopolskiego%20-w-dziedzinie-kultury

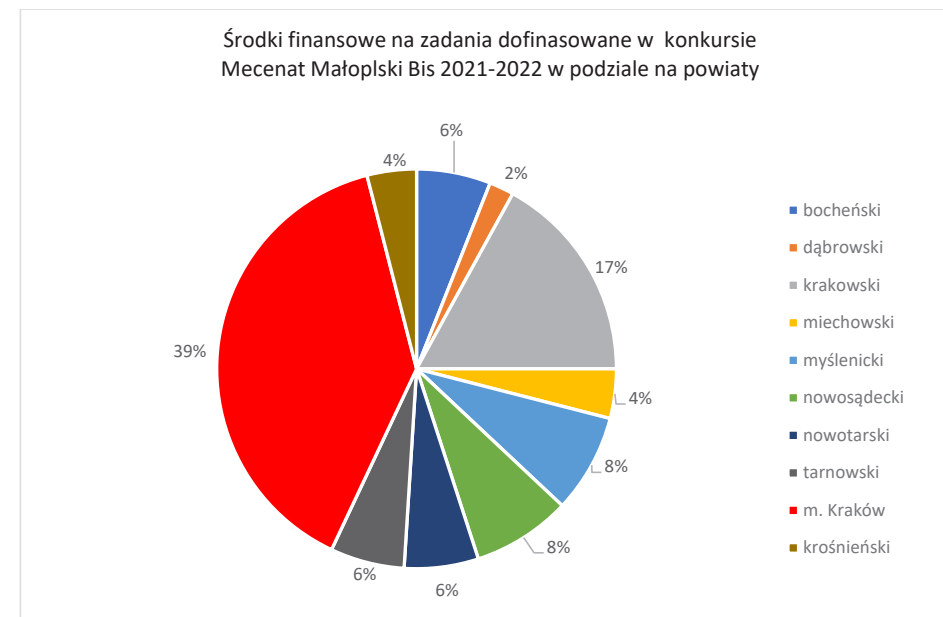
Mecenas Małopolski BIS w liczbach

Edycje	Liczba złożonych ofert	Liczba dofinansowanych zadań	Oczekiwana kwota z budżetu województwa	Kwota dotacji z budżetu województwa
2014-2015*	54	32	11 583 830	2 000 000
2016-2017*	76	29	12 823 159	1 760 000
2018-2019**	43	30	12 014 490	1 800 000
2000	EDYCJA PRZESUNIĘTA Z POWODU PANDEMI SARS-COV-2***			
2021-2022**	75	18	10 758 331,60	1 000 000

* Konkurs organizowany pod nazwą Mecenas Małopolski Plus

** Konkurs organizowany pod nazwą Mecenas Małopolski Bis

*** Na podstawie Uchwały Nr 1035/20 ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO w sprawie nierozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego w dziedzinie kultury na lata 2020-2021 pn. „Mecenas Małopolski bis”

Mecenas Małopolski BIS 2021-2022 – przykłady zrealizowanych ofert

Zadanie nr 16 ETNOKRAKÓW / ROZSTAJE 2021-2022

**Koszt całkowity realizacji zadania:
737 000 zł**

Zadanie realizowane w cyku dwuletnim
**Koszt realizacji zadania w 2021 roku:
256 000 zł**

**Koszt realizacji zadania w 2022 roku:
481 000 zł**

**Suma dotacji na realizację zadania:
140 000 zł**

**Kwota dotacji na realizację zadania
w 2021 roku:
70 000 zł**

Efektom realizacji zadania była organizacja 23 edycji festiwalu pt.: „ETNOKRAKÓW/ ROZSTAJE 2021”. Festiwal dedykowany jest polskiej i międzynarodowej

scenie muzyki i tradycyjnej, muzyce etno, folk, etnojeazz i world music. Zorganizowano 14 koncertów promujących Małopolskę, na których wystąpiło 120 artystów na terenie Miasta Krakowa. Działaniami promującymi wydarzenie były plakaty i foldery programowe. Dodatkowo zorganizowano 8 spotkań warsztatowych mających na celu naukę gry na instrumentach czy nauki śpiewu i pieśni tradycyjnych dla różnych regionów świata rękodzieła i itp. Warsztaty skierowane były zarówno dla dzieci jak i dorosłych. Miejscem realizacji zadania był Kraków m.in. Park Jordana, Forty Kleparz, a także dziedziniec Radia Kraków. W roku 2022 odbędzie się kolejna edycja.

Zadanie nr 14.

Junior Młyn Jazz Festival

**Koszt całkowity realizacji zadania:
134 000 zł**

ETNOKRAKÓW ROZSTAJE 2021-2022, fot. M. Rymarz

Zadanie realizowane w cyku dwuletnim

Koszt realizacji zadania w 2021 roku:

67 000 zł

Koszt realizacji zadania w 2022 roku:

67 000 zł

Suma dotacji na realizację zadania:

80 000 zł

Kwota dotacji na realizację zadania

w 2021 roku:

40 000 zł

W 2021 roku zorganizowano 4 edycje wadowickiego festiwalu „Junior Młyn Jazz”. Projekt ma na celu promocję muzyki jazzowej oraz podniesienie umiejętności młodych muzyków. Efektem

zadania jest wzrost poziomu wiedzy i kompetencji kulturowych uczestników festiwalu w ramach muzyki jazzowej. Przedsięwzięcia realizowane w ramach zadania są skierowane do młodych artystów, a ich celem jest wzrost umiejętności i kwalifikacji muzycznych. Zwycięzcy konkursu w Wadowicach zagraли koncert w Galerii Bronisława Chromego w Krakowie. Główną nagrodą dla solistów jest stypendium w renomowanej uczelni Berklee Collage of Music. W roku 2022 planowana jest organizacja 5 edycji konkursu.

Link do płyty: <https://www.youtube.com/watch?v=hHqxmYIBYrk>

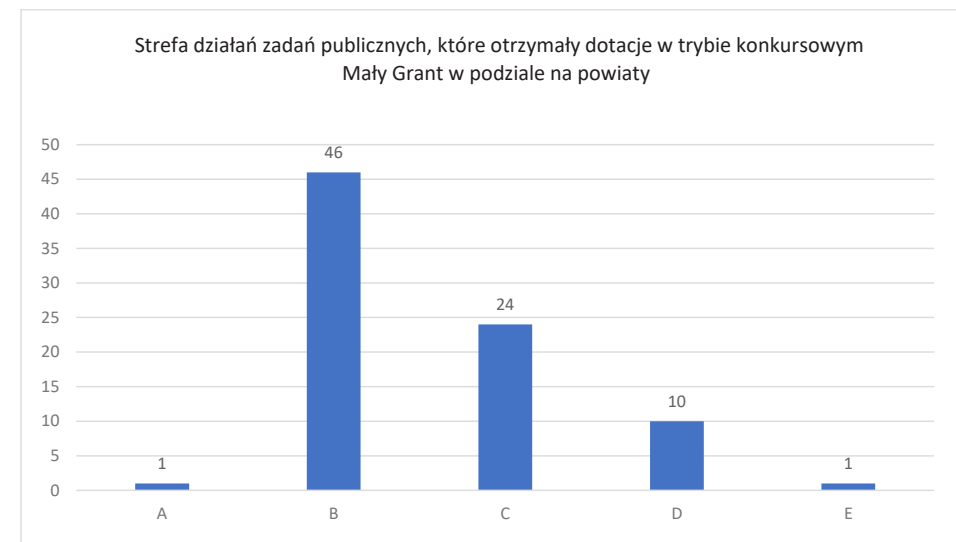
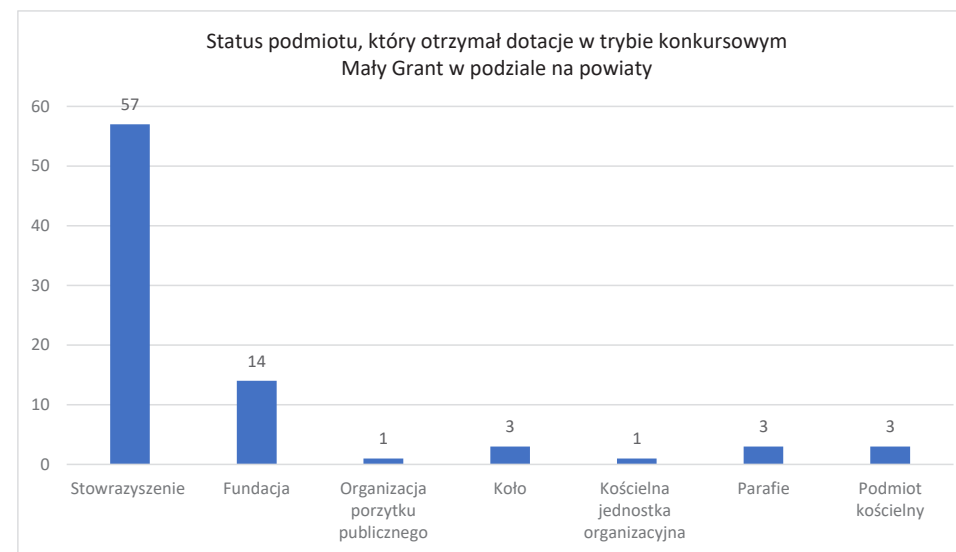
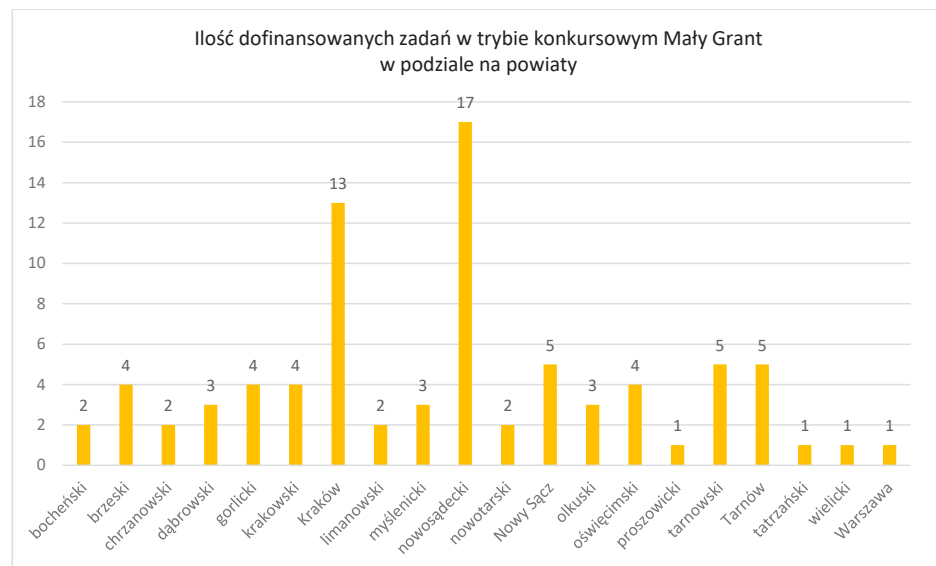
MAŁE GRANTY

Województwo Małopolskie prowadzi również tryb konkursowy w postaci „Małych Grantów”. Konkurs ten umożliwia ubieganie się o dotację na realizację zadania publicznego z zadań budżetu Województwa Małopolskiego poza otwartymi konkursami ofert. O dofinansowanie mogą ubiegać się organizacje pozarządowe z własnej inicjatywy, a oferta musi dotyczyć zadania o charakterze regionalnym. Dofinansowanie **nie może przekroczyć 10 000 zł**. Czas trwania zadania musi

się zmieścić w okresie **90 dni**, a wysokość dofinansowania na zadania dla jednej organizacji **nie może przekroczyć 20 000 zł** w jednym roku kalendarzowym.

Małe Granty 2021 w liczbach

W 2021 r. Zarząd Województwa Małopolskiego przeznaczył **563 500 zł** na realizację **82 zadań** w trybie „Małych Grantów”. Więcej informacji: www.bip.malopolska.pl/umwm,m,5004,male-granty.html#page=1

- A - Działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych
- B - Kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego
- C - Podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej
- D - Pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób
- E - Ratownictwa i ochrony ludności

Małe Granty 2021 – przykłady realizowanych ofert

Zadanie nr 109

Śladami Lachów i Górali - spotkanie międzypokoleniowe (Stowarzyszenie Przyjaciół Małego Podegrodzia)

Koszt całkowity: 11 510 zł

Kwota dofinansowania: 8000 zł

Zadanie polegało na organizacji spotkania

międzypokoleniowego. Uczestnikami wydarzenia byli seniorzy z Makowa Podhalańskiego i Podegrodzia, z członkami Zespołów Regionalnych „Małe Podegrodzie” i Zbyrcok”.

Tematem spotkania była prezentacja folkloru Lachów i Górali poprzez muzykę, taniec, śpiew i gwarę. W trakcie wydarzenia odbyła się również degustacja regionalnych potraw.

Śladami Lachów i Górali – spotkanie międzypokoleniowe, Stowarzyszenie Przyjaciół Małego Podegrodzia, fot. Archiwum UMWM

MAŁOPOLSKIE ORKIESTRY DĘTE 2021 – WSPARCIE DLA ORKIESTR DĘTYCH Z REGIONU

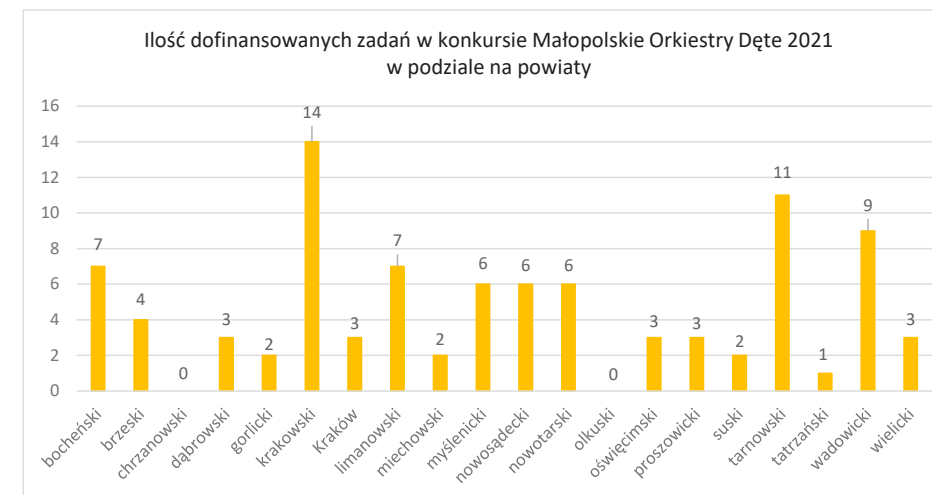
Zarząd Województwa Małopolskiego w roku 2019 ogłosił nową inicjatywę pn. „Małopolskie Orkiestry Dęte”, której założeniem jest propagowanie bogatej tradycji dziedzictwa orkiestr dętych z terenu Małopolski. Konkurs ma na celu wsparcie rozwoju i promocję twórczości orkiestr dętych. Dofinansowanie umożliwia zakup niezbędnego wyposażenia, jak również organizację wydarzeń związanych z rozwojem i popularyzacją działalności orkiestr dętych (np. warsztatów, szkoleń).

W 2021 w ramach konkursu „Małopolskie Orkiestry Dęte 2021” zostały złożone **102 oferty** na oczekiwaną łączną kwotę

wsparcia finansowego **1 742 832,50 zł**. Wsparcie finansowe z zadań budżetu Województwa **otrzymało 92 zadania**, na łączną kwotę **600 000 zł**.

Wśród beneficjentów znalazły się m.in. Ochotnicze Straże Pożarne ze Szczurowej, Przegini czy Głogoczowa, a także Stowarzyszenie „Orkiestra Dęta w Jaworznej”, Stowarzyszenie Orkiestra Dęta Hejnał z Igołomi czy Orkiestra Dętej przy OSP w Męcinie.

Więcej informacji: www.bip.malopolska.pl/umwm,a,1926060,otwarty-konkurs-ofert-na-realizacje-zadan-publicznych-województwa-malopolskiego-w-dziedzinie-kultury

Małopolskie Orkiestry Dęte 2021 – przykłady realizowanych ofert

Zadanie nr 92

Listopadowy koncert

Orkiestry Dętej „Ku pamięci” (Stowarzyszenie Orkiestra Dęta przy OSP w Woli Rzędzińskiej)

Koszt całkowity: 9570 zł

Kwota dofinansowania: 8000 zł

Celem zadania było doposażenie orkiestry w niezbędne instrumenty potrzebne do realizacji koncertu oraz występ orkiestry w ramach wydarzenia pt. „Ku pamięci” w ramach Gminnych Obchodów Święta Niepodległości. Celem wydarzenia jest popularyzacja działalności Orkiestry Dętej oraz podtrzymanie tradycji.

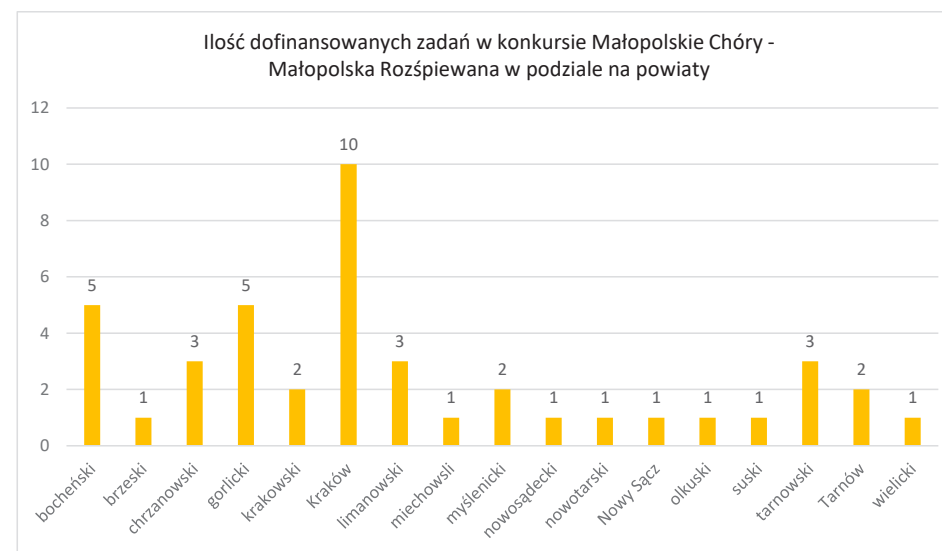

Listopadowy koncert Orkiestry Dętej „Ku pamięci”, Stowarzyszenie Orkiestra Dęta przy OSP w Woli Rzędzińskiej, fot. Archiwum UMWM

MAŁOPOLSKIE CHÓRY – MAŁOPOLSKA ROZŚPIEWANA

W roku 2021 Zarząd Województwa Małopolskiego po raz pierwszy ogłosił otwarty konkurs ofert pn. „Małopolskie Chóry – Małopolska Rozśpiewana”, którego celem była popularyzacja chóralistyki w województwie małopolskim. Jego realizacja przyczyniła się do pozytywnego wpływu na proces edukacji mieszkańców Małopolski poprzez sztukę. Edukacja ta, to proces polegający na kształtowaniu estetycznej wrażliwości oraz postaw patriotycznych zarówno dzieci, młodzieży jak i dorosłych. Chór, jako grupa społeczna, daje możliwość twórczego spędzania czasu, wpływa pozytywnie na rozwój więzi społecznych, pozwala wyzwolić w człowieku pozytywne pokłady energii, które wzbogacają uczuciowość człowieka. Chóry są nośnikami kultury i historii. Dzięki

pieśniom poznajemy tradycję i wartości kultury ogólnej i narodowej. Wykonywanie pieśni wpisane jest w tradycję narodu polskiego, który przez wieki w ten właśnie sposób utrwał polskość wśród kolejnych pokoleń Polaków. Zawarte w regulaminie konkursu zapisy dotyczące zakresu zadań wpłynęły pozytywnie na podniesienie poziomu istniejących już chórów. Zgodnie z regulaminem otwartego konkursu ofert zostało złożonych **54 oferty** na oczekiwaną łączną kwotę wsparcia finansowego w wysokości **917 208,50 zł**. Zarząd Województwa Małopolskiego udzielił wsparcia finansowego na realizację **44 zadań**, na łączną kwotę **400 000 zł**, uwzględniając przy tym także opinię Komisji Konkursowej.

Więcej informacji: www.bip.malopolska.pl/umwm,a,1936288,otwarty-konkurs-ofert-na-realizacje-zadan-publicznych-województwa-malopolskiego-w-2021-roku-pn-malop

Małopolskie Chóry – Małopolska Rozśpiewana 2021 – przykłady realizowanych ofert

Zadanie nr 5

Rozśpiewana Trzebinia (Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Trzebińskiej „COR”)

Koszt całkowity: 13 480 zł

Kwota dofinansowania: 10 000 zł

„Rozśpiewana Trzebinia” to zadanie, któ-

rego celem była organizacja warsztatów dla członków Chóru Milenium. Zajęcia odbywały się w Domu Kultury „Sokół”. Członkowie chóru po pandemicznej przerwie zaangażowali się w powrót do udziału w życiu kulturowym. Uczestnicy zajęć szkolili warsztat wokalny oraz przygotowali repertuar w celu popularyzacji śpiewu chóralnego na obchodach święta Górników tj. „Barbórki”.

Rozśpiewana Trzebinia, Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Trzebińskiej „COR”, fot. Archiwum UMWM

Nagroda im.

Kazimierza

Wyka

**NAGRODY
WOJEWÓDZTWA
MAŁOPOLSKIEGO
W DZIEDZINIE KULTURY**

NAGRODY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W DZIEDZINIE KULTURY

NOWE NAGRODY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W DZIEDZINIE KULTURY: MAŁOPOLSKA NAGRODA TWÓRCZOŚCI I NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO „PAMIĘĆ I TOŻSAMOŚĆ”

W 2021 r. Sejmik Województwa Małopolskiego ustanowił dwie nowe nagrody w dziedzinie kultury: Małopolską Nagrodę Twórczości (Uchwała SWM Nr XLV/628/21 z dnia 28 września 2021 r.) oraz Nagrodę Województwa Małopolskiego „Pamięć i Tożsamość” (Uchwała SWM Nr XLV/629/21 z dnia 28 września 2021 r.).

NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO PN. MAŁOPOLSKA NAGRODA TWÓRCZOŚCI

Małopolska Nagroda Twórczości to prestiżowe wyróżnienie Województwa Małopolskiego, które ma służyć nagradzaniu tych przedstawicieli świata kultury i sztuki, którzy poprzez swoją działalność i wybitne osiągnięcia przyczynili się do rozwoju i promocji Małopolski. Nagroda przyznawana będzie za istotne dla Województwa Małopolskiego osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej oraz upowszechniania kultury. Może być przyznana osobie fizycznej lub prawnej, a także innemu podmiotowi na podstawie: oceny całokształtu działalności, oceny osiągnięć o istotnym znaczeniu zrealizowanych w okresie dwóch lat poprzedzających ich przyznanie, w szczególności za:

- uzyskanie dyplomu laureata na festiwalach, przeglądach, konkursach o zasięgu krajowym lub międzynarodowym,
- realizację wartościowych przedsięwzięć pod względem artystycznym lub kulturalnym.

Wysokość finansowa nagrody wynosi od 10 000 zł brutto do 80 000 zł brutto. Wysokość Nagrody dla laureatów w danym roku, w ramach powyższych kwot, ustala Zarząd Województwa Małopolskiego na wniosek Kapituły.

Nowo powołana Małopolska Nagroda Twórczości cieszyła się bardzo dużym powodzeniem. W naborze złożonych zostało 31 wniosków. Spośród licznie zgłoszonych kandydatur Zarząd Województwa Małopolskiego, uwzględniając rekomendację Kapituły, uchwałą Nr 1928/21 z dnia 28 grudnia 2021 r. wybrał **trzech Laureatów** – wyjątkowych artystów oraz twórców realizujących niezwykle wartościowe przedsięwzięcia. Na zwycięzców czekała pula nagród w wysokości **80 000 zł**.

Laureatem Nagrody został pochodzący z Bochni **Jakub Kuszlik** – Laureat XVIII Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina, podczas którego uzyskał IV Nagrodę ex aequo oraz Nagrodę Polskiego Radia za najlepsze wykonanie mazurków, który otrzymał Nagrodę w wysokości **30 000 zł**.

Kolejna Nagroda w wysokości **30 000 zł** przyznana została dla **Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki**

Nagroda Marszałka Województwa Małopolskiego i Prezydenta Miasta Krakowa im. Kazimierza Wyki za wybitne osiągnięcia w dziedzinie eseistyki oraz krytyki literackiej i artystycznej, fot. B. Swierzowski

w **Krakowie** – jako podmiotu skupiającego interdyscyplinarny zespół realizujący Program badawczo-konserwatorski Ołtarza Wita Stwosza (1477-1489) w Bazylice Mariackiej realizowany w latach 2015-2021, pod kierunkiem dra hab. Jarosława Adamowicza, profesora uczelni.

Trzecim Laureatem Nagrody został zespół **Opery Góralskiej „Ojciec Święty Jan Paweł II na Podhalu”** – tworzący widowisko słowno-muzyczne, odgrywane w gwarze góralskiej, które opowiada o reakcjach Podhalan na wybór Polaka na Stolicę Piotrową, a także o papieskich pielgrzymkach pod Tatry i związkach Jana Pawła II z góralami. Zespół został uhonorowany Nagrodą w wysokości **20 000 zł**.

NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO PN. PAMIĘĆ I TOŻSAMOŚĆ

Województwo Małopolskie ustanowiło Nagrodę „Pamięć i Tożsamość” uznając fundamentalne znaczenie dziedzictwa kulturowo-historycznego regionu w kontekście kształtowania środowiska lokalnego oraz świadomości indywidualnej i społecznej Małopolan, a zarazem budowania tożsamości narodowej Polaków i jej wkładu w rozwój dziedzictwa europejskiego, opartego o wartości chrześcijańskie w odniesieniu do spuścizny św. Jana Pawła II – patrona Małopolan.

Nagroda nawiązuje do tytułu ostatniej książki-wywiadu św. Jana Pawła II pt. „Pamięć i tożsamość”, będącej zbiorem refleksji filozoficzno-historycznych Ojca Świętego, w której przedstawia swoje rozumienie polskości, ojczyzny, patriotyzmu i tożsamości narodowej. Nagroda

„Pamięć i Tożsamość” ma na celu budowanie i wzmocnienie poczucia tożsamości narodowej Polaków, wzbudzanie zainteresowania i poszanowania dla historii regionu, przekazywanie jego spuścizny kolejnym pokoleniom, kształtowanie postaw patriotycznych i prospołecznych, docenienie wychowawczej roli edukacji dla kształtowania świadomości narodowej mieszkańców Małopolan i ich aktywizacji na rzecz utrwalania pamięci o dziejach „Małej Ojczyzny” w procesie wzmocnienia więzi społecznych i budowania poczucia dumy Małopolan.

Nagroda przyznawana jest w dwóch kategoriach:

- **Organizacja pozarządowa** – która w ramach swojej działalności realizuje zadania związane z propagowaniem historii Polski, postaw patriotycznych oraz podtrzymywaniem dziedzictwa kulturowego;
- **Osoba** – która poprzez swoją działalność i zaangażowanie w projekty, bądź wydarzenia poruszające tematykę historyczną przyczyniła się do propagowania historii Polski i postaw patriotycznych, pasjonaci i patrioci, którzy z własnej inicjatywy i często własnym nakładem środków finansowych realizują ważne z punktu widzenia społeczności lokalnych działania o charakterze historyczno-patriotycznym.

I edycja Nagrody „Pamięć i Tożsamość” cieszyła się nie mniejszym zainteresowaniem aniżeli Małopolska Nagroda Twórczości. O Nagrody rywalizowało łącznie 28 kandydatów – 13 w kategorii Organizacja pozarządowa i 15 w kategorii Osoba. Zarząd Województwa Małopolskiego uwzględniając rekomendacje Kapituły

Uchwałą nr 1929/21 z dnia 28 grudnia 2021 r. przyznał następujące Nagrody:

W kategorii **Organizacja pozarządowa**:

- **I Nagroda** w wysokości **5 000 zł** dla **Stowarzyszenia Rekonstrukcji Historycznych 1 Pułku Strzelców Podhalańskich Armii Krajowej** – Stowarzyszenie prowadzi działania edukujące społeczeństwo i przypominające o historii żołnierzy Armii Krajowej z obszaru Limanowszczyzny. Zainicjowało plenerowe ścieżki edukacyjno-historyczne, utworzone w Beskidzie Wyspowym w masywie Mogielicy i Cichonia, na których organizuje rajdy patriotyczne szlakiem bohaterów AK;
- **II Nagroda** w wysokości **3 000 zł** dla **Ochotniczej Straży Pożarnej w Krzywopłotach**, która podejmuje działania dotyczące upowszechnienia tradycji walk o niepodległość i suwerenność RP oraz kreowania postaw obywatelskich wśród mieszkańców Małopolan, dotyczących utrwalania w świadomości mieszkańców narodowych czynów niepodległościowych, podtrzymywania pamięci historycznej Gminy Klucze, pamięci poległych legionistów;
- **III Nagroda** w wysokości **2 000 zł** dla **Klubu Inteligencji Katolickiej w Nowym Sączu**, który nieprzerwanie od 40 lat stara się wiernie służyć Kościołowi lokalnemu, społeczeństwu sądeckiemu i Ojczyźnie realizując przesłanie Ojca Świętego Jana Pawła II w szczególności podczas cyklicznie odbywających się „Tygodniach Kultury Chrześcijańskiej” w Nowym Sączu.

Wyróżnienia otrzymali:

- **Stowarzyszenie Żandarmeria**, które kultywuje tradycje i pamięć walki niepodległościowej żołnierzy-powstań-

ców antykomunistycznych z Polskiej Podziemnej Armii Niepodległościowców, a zwłaszcza jej zbrojnego oddziału „Żandarmeria PPA”;

- **Komitet Kopca Kościuszki w Krakowie**, który sprawuje nad nim opiekę, udostępniając go kolejnym pokoleniom i pielęgnując pamięć o bohaterze narodowym Tadeuszu Kościuszcze;
- **Stowarzyszenie Nasz Tenczynek**, które dba o przekaz historii lokalnej Tenczynka organizując rajdy oraz szereg aktywności społeczno-kulturalnych na Zamku Tenczyn w Rudnie.

W kategorii **Osoba** uhonorowani zostali:

- **I Nagrodą** w wysokości **5 000 zł** – pan **Robert Kowalski** – członek wielu organizacji społeczno-kulturalnych: Towarzystwa Przyjaciół Orawy, Związku Polskiego Spisza, Towarzystwa Muzeum Tatrzańskie, Towarzystwa Bursy Gimnazjalnej, Towarzystwa Opieki nad Zabytkami, Towarzystwa Karpackiego oraz Związku Muzealników Polskich. Założyciel Klubu Modelarzy Redukcyjnych „Skala”, gdzie pracował społecznie z młodzieżą szkolną umożliwiając jej udział w konkursach i wystawach w kraju i zagranicą. Prezes Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego w Nowym Targu. Przewodniczący i wieloletni członek Rady Muzealnej Orawskiego Parku Etnograficznego w Zubrzyca Górnej;
- **II Nagrodą** w wysokości **3 000 zł** – pan **Jerzy Basiaga** – który misją swojego życia uczynił zachowanie i kultywowanie pamięci o bohaterach narodowych, w szczególności o postaci ojca Władysława Gurgacza SJ – niezłomnego kapelana oddziału „Żandarmeria” Polskiej Podziemnej Armii Niepodle-

głośności, którego historię odkrywa przez większą część życia;

- **III Nagrodą** w wysokości **2 000 zł** – pan **Andrzej Długosz** – Prezes Towarzystwa Miłośników Starego Sącza, kustosz Muzeum Regionalnego. Bibliofil i kolekcjoner profesjonalnej sztuki sądeckiej oraz przewodnik po Starym Sączu i jego zabytkach. Od wielu lat dokumentuje historię Starego Sącza oraz sztuki i literatury sądeckiej. Swoje liczne zbiory bibliofilskie i sztuki prezentował na wystawach w Starym i Nowym Sączu.

Wyróżnienia otrzymali:

- Pani **Lucyna Marszałek** prowadząca w Krakowie wieloletnią działalność kulturalno-oświatową związaną z edukacją patriotyczną młodych pokoleń. Jest zaangażowana w szereg inicjatyw na rzecz upowszechniania historii Polski w szczególności poprzez upowszechnianie filmów historycznych w ramach projektu Kinematograf Historii oraz pracę na rzecz Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego we współpracy z Oddziałem Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie.
- Pan **Tomasz Wantuch** podejmuje się szeregu inicjatyw na rzecz upamiętniania historii lokalnej Tuchowa, kultywowania pamięci partyzantów Armii Krajowej z ziemi tuchowskiej, opieki nad lokalnymi zabytkami, a zarazem prowadzi z pasją działalność archiwalną i redaktorską.
- Pani **Anna Łukasik**, która zainicjowała szereg inicjatyw poświęconych rodowi Tęczyńskich oraz Zamkowi Tenczyn w Rudnie, odtworzyła tenczyński strój regionalny oraz współorganizowała kolejne edycje Juromanii.

NAGRODA MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO I PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA IM. KAZIMIERZA WYKI ZA WYBITNE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE ESEISTYKI ORAZ KRYTYKI LITERACKIEJ I ARTYSTYCZNEJ

Przyznawana wspólnie przez Marszałka Województwa Małopolskiego oraz Prezydenta Miasta Krakowa Nagroda im. Kazimierza Wyki należy do nielicznych w tym zakresie nagród w Polsce. Jest bardzo wysoko oceniana zarówno przez teoretyków literatury i sztuki, jak i samych twórców. Idea Nagrody zrodziła się wkrótce po śmierci jej patrona, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego Kazimierza Wyki. W ten sposób środowisko literackie Krakowa pragnęło uczcić i zachować w pamięci jedną ze swych osobowości: wybitnego historyka literatury, krytyka literackiego, eseistę, twórcę własnej metodologii krytyki literackiej, zwanej „szkołą Wyki”, znawcę sztuki, animatora życia kulturalnego, humanistę o niezwykłej energii i artystycznej wyobraźni.

Ideą nagrody jest wyróżnienie wybitnych dokonań literackich i artystycznych twórców, którzy w swojej działalności nawiązują do świata wartości i zakresu zainteresowań prof. Kazimierza Wyki. Wysokość nagrody wynosi 40 000 zł i jest fundowana w 50% z budżetu Województwa Małopolskiego i w 50% z budżetu Gminy Miejskiej Kraków. W 2021 r. Nagroda im. Kazimierza Wyki została przyznana po raz 38. W gronie laureatów Nagrody znajdują się najwybitniejsze osobowości polskiej humanistyki. Pierwszym laureatem został w 1980 r. prof. Jerzy Kwiatkowski, wśród kolejnych wymienić można m.in.

prof. Jana Błońskiego, prof. Michała Głowińskiego, Zbigniewa Herberta, prof. Marię Janion, prof. Mariana Stalę, prof. Jerzego Jarzębskiego, prof. Teresę Walas, prof. Krzysztofa Uniłowskiego, prof. Stanisława Balbusa, prof. Franciszka Ziejkę, prof. Stanisława Burkota, prof. Włodzimierza Maciąga, prof. Mieczysława Porębskiego, prof. Michała Pawła Markowskiego, Janusza Drzewuckiego i wielu innych.

Przyznawana od 1980 r. Nagroda im. Kazimierza Wyki nie tylko utrwała postać wybitnego humanisty, znawcy literatury i artysty słowa, ale przypomina również o wadze humanistycznego powołania — w czasie niezbyt mu sprzyjającym. Wspólnie oba samorzady przyznają Nagrodę od 2004 r.

24 września 2021 r. do grona Laureatów Nagrody im. Kazimierza Wyki, dołączyła **prof. Maria Poprzęcka** – nauczyciel akademicki, wieloletnia dyrektor Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Warszawskiego, obecnie profesor Wydziału „Artes Liberales” UW; laureatka wielu nagród: Nagrody Literackiej „Gdynia” w dziedzinie eseistyki (2009), Nagrody Krytyki Artystycznej im. Jerzego Stajudy (2014), Nagrody Polskiego PEN Clubu (2014), Nagrody „Nowych Książek” (2019), odznaczona Złotym medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” (2012). Uroczystość wręczenia Nagrody odbyła się w Pałacu Potockich w Krakowie.

Nagrodę w wysokości **40 000 zł** – ufundowaną w równych częściach z budżetu Województwa Małopolskiego i Gminy Miejskiej Kraków wręczyli przedstawiciele obu samorządów: Dyrektor Departamentu

Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego – pani Monika Gubała oraz Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. kultury – pan Robert Piaskowski.

NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO IM. MARIANA KORNECKIEGO ZA WYBITNE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE OCHRONY I OPIEKI NAD ZABYTKAMI ARCHITEKTURY DREWNIANEJ MAŁOPOLSKI

Po raz 19. o Nagrodę Województwa Małopolskiego im. Mariana Korneckiego rywalizować mogli gospodarze zabytkowych obiektów drewnianych: kościołków, cerkwi, dworów, czy drewnianych domostw, które dzięki ich troskliwej opiece zostały zrewitalizowane i wpisują się w zbiór najcenniejszych zabytków kultury materialnej w województwie małopolskim.

Nagrodzie za wybitne osiągnięcia w dziedzinie ochrony i opieki nad zabytkami architektury drewnianej Małopolski patronuje dr Marian Kornecki (1924-2001) – historyk sztuki, uczony bez reszty oddany ratowaniu ojczyźnego dziedzictwa kulturowego, wybitny znawca architektury drewnianej, niestrudzony inwentaryzator zabytków. Przedmiotem Jego szczególnego zainteresowania, realizowanego z niezwykłym oddaniem i pasją przez dziesięciolecia, było drewniane budownictwo sakralne i ludowe, był autorem i współautorem wielu wydawnictw poświęconym drewnianej architekturze. Nagroda, której patronuje, przyznawana jest za całokształt działalności oraz za realizację wartościowych projektów na obszarze Małopolski w zakresie:

- dbałości o zachowanie zabytkowych

obiektów architektury drewnianej, ich utrzymanie i należyte wykorzystanie, w tym zapobiegania zagrożeniom mogącym powodować ich niszczenie,

- adaptacji zabytkowych obiektów architektury drewnianej do nowych funkcji związanych z turystyką, kulturą i nauką oraz na inne cele publiczne,
- adaptacji zabytkowych obiektów architektury drewnianej do celów mieszkaniowych i działalności gospodarczej,
- przeprowadzonych prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkowych obiektach architektury drewnianej,
- badania i dokumentowania zabytkowych obiektów architektury drewnianej,
- promocji zabytkowych obiektów architektury drewnianej,
- „ożywiania” zabytkowych obiektów architektury drewnianej poprzez m.in. organizację koncertów, wystaw i innych wydarzeń artystyczno-kulturalnych i naukowych.

Nagroda jest nagrodą finansową w wysokości **15 000 zł**, przyznawaną w oparciu o rekomendacje Kapituły Nagrody i stosowną uchwałę Zarządu Województwa Małopolskiego.

Uchwałą 1599/21 z dnia 9 listopada 2021 r. Zarząd Województwa Małopolskiego przyjął rekomendacje Kapituły i przyznał Nagrodę Województwa Małopolskiego im. Mariana Korneckiego **Parafii Rzymskokatolickiej pw. Matki Bożej Różańcowej w Przydonicy** – drewnianej świątyni z 1527 r. Parafia pod przewodnictwem dwóch proboszczy: księdza Janusza Szczyпки i od 2010 r. księdza Jacka Drożdża, od lat prowadzi kompleksowe prace konserwatorskie w zabytkowym

drewnianym kościele. We wnętrzu znajduje się renesansowa polichromia z XVI w., gotycka grupa rzeźb „Ukrzyżowanie” na belce tęczowej z ok. 1530 r. oraz dwa tryptyki „Assumpty” z II poł. XV w. oraz tryptyk „Sacra Conversazione” z pocz. XVI w. Prace prowadzone są od 2010 r. dzięki pozyskanym środkom finansowym m.in. z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Województwa Małopolskiego, przeprowadzono pełną konserwację bryły architektonicznej, wymieniono poszycie gontowe, wykonano renowację malowideł ściennych, konserwację obrazów, ołtarza głównego i ambony. W najbliższej przyszłości planowane są prace przy kamiennej posadzce i portalach drzwiowych. W wyremontowanym spichlerzu planuje się utworzenie punktu informacji o zabytkowym kościele.

Wyróżnienia otrzymali:

- **Ośrodek Kultury w Ryglicach**, który mieści się w drewnianym spichlerzu dworskim z 1757 r. stanowiącym część zespołu pałacowo-parkowego, którego właścicielem był hrabia Walenty Ankwicz. Spichlerz stanowił zaplecze gospodarcze murowanego pałacu. Pod koniec XX w. obiekt stał się własnością gminy. W 2010 r. dzięki dotacjom z MKiDN i środkom z funduszy europejskich przeprowadzono kompleksową renowację spichlerza, który składa się z poddasza i trzech izb: wiejskiej (kuchnia z piecem, przedmioty domowego użytku, sprzęty rolnicze), paradnej (mieszczkańskiej) i szynku-gospody (barek, ławy i stoły). Odtworzono balkon, pomieszczenia strychu oraz pokrycie dachu gontem. We wnętrzach utworzono izbę regionalną oraz salę wystawienniczą, gdzie odbywają się cykliczne spotkania, lekcje

historii i koncerty. Obiektem zarządza i gospodaruje na co dzień Ośrodek Kultury w Ryglicach.

- **Stowarzyszenia Dom pod Jedłami** – Dom pod Jedłami powstał w 1897 r. i został zaprojektowany przez Stanisława Witkiewicza. Jest uznawany za najlepszą realizację stylu zakopiańskiego, przez co stał się wzorcem dla podhalańskiego budownictwa. Właścicielami obiektu są potomkowie fundatora zabytku – Jana Gwalberta Pawlikowskiego. Dzięki ich staraniom zachował on pierwotny charakter niemal w niezmienionej formie wraz z wnętrzem, umeblowaniem i wyposażeniem wykonanym przez miejscowych górali, piece i kominki zaprojektowane przez samego Witkiewicza, zasłony w pokojach haftowane własnoręcznie przez Marię Witkiewicz (żonę Stanisława). Stowarzyszenie od lat pozyskuje środki finansowe z MKiDN i miasta Zakopane na przeprowadzenie kolejnych prac konserwatorskich budynku. Od 2009 r. m.in. przeprowadzono konserwację elewacji kamiennej z podbiciem fundamentów, stolarki okiennej, wymieniono ogrodzenie, odtworzono zewnętrzne elementy drewniane, wzmocniono konstrukcję schodów, wykonano remont przyziemia, studni, wymianę instalacji elektrycznej i odgromowej, instalacji sygnalizacji ppoż., odbudowano kominy, wykonano impregnację dachu i wymianę rynien, czyszczenie elewacji, remont drogi dojazdowej. W 2021 r. wykonano częściową rekultywację ogrodu usuwając zgodnie z wytycznymi Urzędu Konserwatorskiego oraz Nadleśnictwa Nowy Targ drzewa zagrażające Domowi oraz suche i chore zastępując je stosownymi dosadzeniami. Dom włączony jest

w Małopolski Szlak Architektury Drewnianej.

NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO IM. WŁADYSŁAWA ORKANA ZA PROPAGOWANIE IDEI REGIONALIZMU ORAZ WYBITNE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE DZIAŁALNOŚCI ARTYSTYCZNEJ I KULTURALNEJ LOKALNYCH WSPÓLNOT MAŁOPOLSKI

Ustanowienie i przyznawanie Nagrody Województwa Małopolskiego im. Władysława Orkana za propagowanie idei regionalizmu oraz wybitne osiągnięcia w dziedzinie działalności artystycznej i kulturalnej lokalnych wspólnot Małopolski ma na celu wsparcie lokalnych środowisk artystycznych działających w obszarze tradycyjnej kultury regionalnej, zajmujących się propagowaniem idei regionalizmu oraz promowaniem wartości opartych o lokalne tradycje i zwyczaje.

Doroczna Nagroda Województwa Małopolskiego przyznawana jest instytucjom, organizacjom artystyczno-kulturalnym lub grupom osób za całokształt dokonań w obszarze kultury regionalnej. W konkursie mogą uczestniczyć nie tylko zespoły regionalne, ale również pozostałe grupy, które tworzą lokalny koloryt kulturowy przekazując dziedzictwo pokoleń jak np. koła gospodyń wiejskich, teatry ludowe, czy instytucje lokalne zajmujące się ochroną dziedzictwa niematerialnego. Przyznawana jest od 2012 roku.

Patronem Nagrody jest Władysław Orkan (1875-1930) – powieściopisarz, nowelista, dramaturg, poeta, publicysta, który w swojej twórczości wykazywał wyjątk-

kową wrażliwość na sprawy wsi polskiej. Jego postawę życiową charakteryzowało szczególne zaangażowanie w problemy społeczności lokalnych.

W 2021 r. przeprowadzono 10. Edycję Nagrody. Uchwałą Nr 1741/21 z dnia 30 listopada 2021 r. Zarząd Województwa Małopolskiego przyjął rekomendacje Kapituły i przyznał nagrody następującym laureatom:

- **I Nagroda** w wysokości **10 000 zł** – **Regionalny Zespół Pieśni i Tańca LACHY** - w 2021 r Zespół obchodził 65-lecie nieprzerwanej działalności scenicznej. Jest najbardziej znanym zespołem regionalnym reprezentującym folklor Lachów Sądeckich. Posiada niezwykle bogaty repertuar tańców, zwyczajów i obrzędów, który prezentował wielokrotnie na najważniejszych scenach festiwalowych w kraju jak i za granicą. Zespół istnieje dzięki nieprzerwanej międzypokoleniowej działalności, przez jego szeregi przewinęły się setki wykonawców. Jest niekwestionowanym ambasadorem Sądecczyzny;
- **II Nagroda** w wysokości **6 000 zł** – **Zespół Regionalny Zbyrcok z Juszczyzna** reprezentuje barwny folklor podbabiogórza. Odznacza się wyjątkową dbałością o autentyczność w przekazie obrzędów i tradycji. Na szczególne wyróżnienie zasługuje działalność edukacyjna Zespołu wśród młodych pokoleń i pozyskiwanie w bardzo szybkim tempie nowych członków. Zespół prowadzi grupę dziecięcą „Zbyrcocek”, która podobnie jak grupa dorosła, była już laureatem wielu przeglądów i festiwali zarówno w Małopolsce, jak i poza jej granicami;
- **III Nagroda** w wysokości **4 000 zł** – **Ze-**

spół Regionalny „Pogórzanie” z Jastrzębi to przedstawiciel folkloru regionu Pogórzan, który prowadzi nie tylko ożywioną działalność koncertową, bo oprócz bogatego repertuaru taneczno-muzycznego zajmuje się działalnością społeczną i charytatywną. Na swoim koncie posiada 8 płyt CD, na których znalazł się repertuar ponad 100 regionalnych piosenek, a także Pieśni Wielkanocne, Kolędy i Pastoralki. Historia i dorobek artystyczny zespołu została zawarta w książkę pt. „Ej p”oznos jastrzębioka”.

Wyróżnienia otrzymali:

- **Dziecięco-Młodzieżowy Zespół Folklorystyczny „Piecuchy” z Nawojowej**, który jest przykładem zespołu międzypokoleniowego z bardzo ożywioną działalnością na rzecz dzieci i młodzieży. Pielęgnuje folklor taneczny i muzyczny regionu Lachów Sądeckich jak również przygotowuje zwyczaje i obrzędy sądeckich wsi – w szczególności Nawojowej i najbliższej okolicy, a także programy związane z okresem Bożego Narodzenia oraz programy patriotyczne
- **Dziecięcy Zespół Regionalny „Mali Słopniczanie”** działający przy Szkole Podstawowej nr 1 w Słopnicach, który jest ambasadorem regionu, promującym kulturę ludową i tradycję lokalną małej ojczyzny. W swojej 22-letniej historii występował wiele razy na festiwalach, przeglądach, licznych konkursach powiatowych, wojewódzkich, ogólnopolskich dając niezapomniane przeżycia i zdobywając liczne nagrody i wyróżnienia. Wszystkie działania Zespołu mają na celu propagowanie słopnickiej kultury ludowej.

NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO IM. ROMANA REINFUSSA ZA WYBITNE I SZCZEGÓLNE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE ZACHOWANIA LOKALNEJ TOŻSAMOŚCI KULTURALNEJ W MAŁOPOLSCE

Ustanowienie i przyznawanie dorocznej Nagrody Województwa Małopolskiego im. Romana Reinfussa ma na celu promowanie przez Województwo Małopolskie dobrych wzorców w zakresie szczególnego i aktywnego zaangażowania na rzecz ochrony wszelkich elementów lokalnego dziedzictwa kulturowego. Nagroda jest przyznawana od 2012 r.

O Nagrodę mogą ubiegać się Małopolanie aktywnie działający na rzecz wspierania i zachowania lokalnej tożsamości kulturowej zarówno w ramach działalności zawodowej, jak i pracy społecznej realizowanej w lokalnej społeczności w zakresie:

- ochrony lokalnego dziedzictwa kulturowego,
- ochrony dóbr materialnej kultury lokalnej, w tym sztuki ludowej i rzemiosła artystycznego,
- ochrony dóbr niematerialnej kultury lokalnej, w szczególności ochrony tradycji, folkloru, technologii, historycznych i tradycyjnych nazw, gwary oraz ochrony tzw. ginących zawodów i upowszechniania wiedzy o zawodach, które już wyginęły,
- upowszechniania wiedzy o wartości i znaczeniu dziedzictwa kulturowego lokalnego m.in. poprzez organizowanie wystaw, koncertów, festiwali, konkursów oraz innych wydarzeń artystyczno-kulturalnych.

Patron Nagrody Prof. dr hab. Roman Reinfuss (1910–1998) był wybitnym et-

nografem i badaczem sztuki ludowej, związanym swoją twórczością naukową z góralszczyzną karpacką w szczególności z łemkowszczyzną. Działalność naukowo-badawcza Romana Reinfussa koncentrowała się w dwóch obszarach. Pierwszy to kultura ludowa mieszkańców Karpat i jej powiązania z krajami bałkańskimi. Zajmował się zagadnieniem wędrowek wołoskich i ich wpływem na kulturę materialną i ludową aż po Podtatrze i Tatry; drugi stanowiła sztuka ludowa w Polsce i krajach sąsiadujących z nią. Materiały zebrane w latach 30. XX wieku na łemkowszczyźnie, a także wśród Bojków, Rusinów Szlacheckich, a częściowo również Hucułów nabrały bezcennej wartości po akcjach przesiedleńczych łemków i Bojków, i po zmianie granicy państwowej. W tej dziedzinie stał się najpoważniejszym autorytetem. Żywo interesował się również kulturą poszczególnych grup górali polskich, a także problemami pogranicza pomiędzy góralami a ludnością niziną.

Nagroda Województwa Małopolskiego im. Romana Reinfussa jest nagrodą finansową o łącznej wysokości 20 000 zł. Przyznawana jest w trzech stopniach: I Nagroda w wysokości 10 000 zł, II Nagroda w wysokości 6 000 zł oraz III Nagroda w wysokości 4 000 zł. Kapituła ma możliwość przyznania dwóch II Nagród ex aequo po 5 000 zł.

W 2021 r. przeprowadzono 10. edycję Nagrody. Uchwałą Nr 1740/21 z dnia 30 listopada 2021 r. Zarząd Województwa Małopolskiego przyjął rekomendacje Kapituły i postanowił przyznać I Nagrodę oraz dwie II Nagrody ex aequo:

- **I Nagroda** w wysokości **10 000 zł** – pani **dr Dorota Majerczyk** folklorystka, et-

nograf i badaczka kultury, prowadząca badania terenowe w regionie Zagórzan. Jest założycielką i instruktorem zespołu regionalnego im. Jana Janoty w Rabce-Zdroju. W latach 1997-2004 była również kierowniczką artystyczną zespołu im. Antoniny Zachary Wnękowej „Robcusie” z Rabki Zdroju. Jest członkiem i ekspertem polskiej sekcji Międzynarodowej Rady Stowarzyszeń Folklorystycznych, Festiwalu i Sztuki Ludowej (CIOFF) oraz Kapituły Honorowej Powiatu Nowotarskiego, zasiadała w Zarządzie Polskiego Seminarium Etnomuzikologicznego. Jest także założycielką Stowarzyszenia Miłośników Kultury Ludowej z siedzibą w Chabówce, którego celem jest kultywowanie i upowszechnianie kultury regionalnej poprzez prowadzenie zespołów folklorystycznych, organizowanie imprez kulturalnych, spotkań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z twórcami ludowymi oraz organizacja warsztatów z zakresu sztuki ludowej. Przy stowarzyszeniu działają dwa zespoły folklorystyczne: Dziecięcy Zespół Regionalny „Majeranki” oraz Młodzieżowy Zespół Regionalny im. Jana Janoty;

- **II Nagroda** w wysokości **5 000 zł** – pan **Józef Różyński**, który kultywuje folklor Bocheńszczyzny, założyciela Kapeli Podwórkowej „Gazaris”, która wielokrotnie brała udział w wojewódzkich i ogólnopolskich konkursach i festiwalach kapel podwórkowych oraz kapeli ludowej „Bochnianie”. Przeprowadził i utrwalił setki wywiadów z najstarszymi mieszkańcami regionu bocheńskiego zawierające liczne nagrania przyśpiewek i amatorskich wykonanych muzyki regionalnej, które pozwoliły utrwalić

te cenne elementy dziedzictwa. Był współorganizatorem zespołów pieśni i tańca „Bochnianie” i „Mali Bochnianie”, w 2011 r. w Łapanowie założył kapelę ludową „Łapanowianie”, które odniosły liczne sukcesy w kraju i za granicą. Dał się poznać jako wirtuoz gry na heligonce – jednym z najtrudniejszych w użyciu i najstarszych typów akordeonów. Heligonka, której używa, liczy już sobie 130 lat;

- **II Nagroda ex aequo** w wysokości **5 000 zł** – pan **Jan Kubik** od 60 lat zajmuje się szyciem strojów góralskich – od kroju po haft. Uprawia haft artystyczny, kroi, szyje i „cyfruje” portki, cuchy i sukmany dla górali pienińskich oraz uczy tej sztuki na warsztatach pn. „Tajemnica Góralskich Portek”. Prowadzi również zajęcia z wyszywania (cyfrowania) oraz śpiewu i gwary pienińskiej podczas warsztatów „Mistrz tradycji”. Jego portki, cuchy czy sukmany można oglądać w Muzeum Pienińskim w Szlachtowej, ale również w Muzeum Etnograficznym w Krakowie, Toruniu czy Lublinie. Jest muzykiem ludowym – prymistą i założycielem Kapeli Jaśka Kubika. Gra m.in. na skrzypcach, basach, trombicie oraz znanych jedynie w Pieninach oktawkach.

Wyróżnienia otrzymali:

- Pani **Genowefa Flaga**, która podejmuje bardzo wiele ciekawych inicjatyw mających na celu ochronę lokalnego dziedzictwa kulturowego. Zdobyte wiadomości upowszechniła w formie książek: „Kto się urodził, ten umrzeć musi”, „Historia wsi w kronikach szkolnych spisana”. Zebrała i ocaliła stare, drewniane sprzęty, stroje zarówno odświętne, jak i codziennego użytku,

meble, które znalazły miejsce w urządzonej w szkole izbie regionalnej;

- Państwo **Danuta i Jan Dziubyna**, którzy wspólnie i własnym kosztem zrekonstruowali w Gładyszowie tradycyjną łemkowską zagrodę. Ocalili od zniszczenia i posadowili na terenie zagrody: stuletni budynek mieszkalno-gospodarczy – łemkowską „chyzę”, spichlerze, olejarnię taranową, dwa młyny wiatrowe, kierat, studnię z żurawiem. Obiekty wyposażone są w dawne sprzęty i narzędzia, gromadzone latami przez właścicieli, wykorzystywane podczas prezentacji i prowadzonych warsztatów. W 2016 r. powołali Fundację Łemkowska Zagroda, której głównym

celem jest promowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego Łemkowszczyzny.

NAGRODA IM. JANA PAWŁA II VERITATIS SPLENDOR ZA SZCZEGÓLNE ZASŁUGI NA RZEC SZERZENIA DIALOGU MIĘDZY KULTURAMI W WYMIARZE KULTUROWYM, SPOŁECZNYM, MIĘDZYRELIGIJNYM

Nagroda Veritatis Splendor została ustanowiona 23 maja 2016 r. przez Sejmik Województwa Małopolskiego. Jest przyznawana za szczególne zasługi na rzecz szerzenia dialogu między kulturami w wymiarze kulturowym, społecznym, międzyreligijnym. Otrzymują ją osoby otwarte

Nagroda im. Jana Pawła II Veritatis Splendor za szczególne zasługi na rzecz szerzenia dialogu między kulturami w wymiarze kulturowym, społecznym, międzyreligijnym, fot. Archiwum UMWM

na inne kultury, przewyższające stereotypy oraz działające na rzecz poznawania i współistnienia z drugim człowiekiem.

Realizatorem Nagrody jest Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie – samorządowa instytucja kultury, której misją jest zachowanie i promowanie dziedzictwa Ojca Świętego Jana Pawła II oraz dialogu między religiami i kulturami. Nagroda przyczynia się do podkreślenia tożsamości województwa małopolskiego na arenie międzynarodowej, pokazania jego wyjątkowości i dziedzictwa intelektualnego. To również forma uhonorowania Jana Pawła II, którego zasługi w dziedzinie dialogu między kulturami zostały powszechnie docenione.

Nagroda została ustanowiona również dla upamiętnienia Światowych Dni Młodzieży Kraków 2016. Laureatami poprzednich edycji zostali: Rosemary Nyirumbe, siostra zakonna z Ugandy pomagająca ofiarom wojny domowej oraz ks. Mieczysław Puzewicz, m.in. inicjator programów pomocy bezdomnym, więźniom, uchodźcom, dzieciom ulicy, młodocianym przestępcom, chorym psychicznie, młodzieży w schroniskach dla nieletnich oraz Szpital Uniwersytecki w Krakowie, m.in. za działalność oraz odpowiedzialność podczas pandemii. Nagroda jest świadectwem

niezłomnej pracy na rzecz drugiego człowieka, niesienia pomocy, szczególnie potrzebnej w tak trudnym czasie.

IV edycja Nagrody Veritatis Splendor odbywała się zgodnie ze zmienionym Regulaminem Nagrody, przyjętym uchwałą Nr XXXVIII/526/21 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 kwietnia 2021 r., zgodnie z którym m.in. wysokość Nagrody to równowartość **390 000 zł.**

19 listopada 2021 r. w Filharmonii im. K. Szymanowskiego w Krakowie odbyła się uroczysta gala, zwieńczająca obchody święta Małopolski, podczas której Nagrodę Województwa Małopolskiego im. Jana Pawła II Veritatis Splendor. Laureatem zostało **Towarzystwo Przyjaciół Chorych „Hospicjum im. św. Łazarza w Krakowie”**. Towarzystwo na przestrzeni 40 lat działalności Hospicjum św. Łazarza angażuje się w pomoc i opiekę nad chorymi u kresu życia, przy wsparciu darczyńców, sponsorów, firm i instytucji wspierających. Pomoc niosą również wolontariusze i uczniowie małopolskich szkół zaangażowanych w żonkilową akcję „Pola Nadziei”, ich nauczyciele, rodzice i opiekunowie, którzy w tych trudnych czasach uczą wrażliwości na los drugiego człowieka.

**MAŁOPOLSKA
KULTURA WRAŻLIWA**

Szkolenie dla koordynatorów dostępności z instytucji kultury województwa małopolskiego, fot. A. Donabidowicz

MAŁOPOLSKA KULTURA WRAŻLIWA

Projekt pn. „Małopolska. Kultura wrażliwa. Poprawa dostępności instytucji kultury województwa małopolskiego dla osób z niepełnosprawnościami” został zainicjowany przez Województwo Małopolskie w 2016 r. Jego celem jest uczynienie miejsc kultury bardziej dostępnymi i otwartymi na potrzeby osób głuchych oraz niedosłyszących, niewidomych i niedowidzących, a także na potrzeby osób mających problemy w poruszaniu się. Projekt realizowany jest w partnerstwie z Małopolskim Instytutem Kultury. Beneficjentami projektu są **23 instytucje kultury województwa małopolskiego**, które dobrowolnie przystępują do działań realizowanych w projekcie.

Projekt składa się z następujących części:

1. Spotkania i szkolenia dla koordynatorów dostępności

W 2021 r. działania projektowe odbywały się głównie w sieci ze względu na obostrzenia pandemiczne COVID-19. Udało się zorganizować osiem webinarów na m.in. następujące tematy:

- „Jak stworzyć dostępny dokument cyfrowy?”,
- „Jak opowiedzieć o instytucji kultury w tekście łatwym do czytania i zrozumienia (ETR)?”,
- „Accessible filmmaking - tworzenie dostępnych materiałów wideo”,
- „Konkurs „Kultura Wrażliwa” - wskazówki i inspiracje”,
- „Moduł dostępności we wnioskach konkursowych”.

Zorganizowano również trzy zamknięte spotkania konsultacyjne, których tematem były:

- raport o stanie zapewnienia dostępności,
- oferta tłumaczeń PJM online,
- wymogi ustawy o zapewnianiu dostępności - zamówienia publiczne.

Zorganizowano cztery szkolenia/warsztaty dotyczących:

- tworzenia audiodeskrypcji i tekstów alternatywnych,
- dostępności multimediów,
- ewakuacji osób z niepełnosprawnościami,
- tworzenia przedprzewodników dla osób w spektrum autyzmu.

W dniu 2 grudnia odbyło się jedyne w 2021 roku stacjonarne spotkanie dla koordynatorów dostępności instytucji kultury WM podczas którego odbył się warsztat ewaluacyjny pn. „Proces dostępności w instytucji kultury na przykładzie planowania wydarzenia dostępnego”. W warsztacie wzięło udział 19 osób z 15 instytucji kultury.

2. Konsultacje i wsparcie eksperckie

Zatrudniono konsultantkę ds. dostępności architektonicznej oraz konsultantów ds. dostępności cyfrowej. Zrealizowali oni do końca roku 85 godzin konsultacji dla małopolskich instytucji kultury. Odbyło się seminarium dotyczące zamawiania usług tłumacza PJM – w seminarium udział wzięło czworo specjalistek

i specjalistów, a owocem spotkania została publikacja pt. „Jak dobrze zamówić tłumaczenie PJM? Praktyczne wskazówki”, wydana w formie elektronicznej. Odbyła się również (po raz piąty) konferencja – Forum Kultury Wrażliwej dot. potrzeb osób ze spektrum autyzmu w instytucjach kultury. Oba wydarzenia odbyły się na platformie ZOOM.

3. Pilotażowy projekt wsparcia szkoleniowo-merytorycznego dla Centrum Sztuki Mościce (CSM)

Celem projektu było zwiększenie dostępności CSM dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami, osób w spektrum autyzmu, rodzin z małymi dziećmi, seniorów przy jednoczesnej analizie zasobów merytorycznych, osobowych i specyfiki instytucji. Program wsparcia kierowany był bezpośrednio do pracowników. Zakładał audyt dostępności, projekcje, szkolenia, warsztaty, jednak ze względu na obowiązujące obostrzenia związane z pandemią COVID-19 znaczna część działań odbyła się zdalnie z użyciem narzędzi online. W ramach programu wsparcia zorganizowano 164 godzin warsztatowych, w których udział wzięło 20 pracowników i pracowników instytucji.

4. Upowszechnianie Idei Kultury Dostępnej

Otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych pn. „Kultura Wrażliwa” – edycja druga. Realizacja konkursu miała na celu zwiększenie dostępu do oferty kulturalnej dla osób z niepełnosprawnościami, dofinansowując adresowane do nich nowe, ciekawe i lokalne inicjatywy. Konkurs był odpowiedzią na potrzeby środowisk zarówno kultury, jak i osób ze

szczególnymi potrzebami. Budżet konkursu wynosił 100 000 zł, a wartość dotacji nie mogła być wyższa niż 10 000 zł.

W ramach konkursu dofinansowanie mogły uzyskać zadania:

- znoszące bariery w dostępie do kultury dla osób z niepełnosprawnościami, m.in. poprzez dostosowanie do potrzeb tego typu publiczności dzieł literackich, teatralnych, filmowych oraz eksponatów, obiektów i zajęć warsztatowych;
- aktywizujące środowisko osób z niepełnosprawnościami i zwiększające ich udział w obiegu kulturalnym;
- utrwalające i zachowujące zasoby dziedzictwa kulturowego w formie cyfrowej, która umożliwi ich odbiór przez szerokie grono publiczności (w tym równy dostęp dla osób z niepełnosprawnościami);
- działania realizowane w partnerstwie z instytucjami kultury z terenu województwa małopolskiego;
- zachęcające do tworzenia dostępnych treści kultury.

Zgodnie z regulaminem otwartego konkursu ofert zostały złożone **33 oferty** na oczekiwaną łączną kwotę wsparcia finansowego w wysokości **310 844,75 zł**. Komisja Konkursowa, powołana na mocy uchwały nr 879/21 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 24 czerwca 2021 r., wsparła **13 zadań**, na łączną kwotę **100 000 zł**.

Zarząd Województwa Małopolskiego uwzględniając opinię Komisji Konkursowej udzielił wsparcia finansowego na realizację tych zadań w niezmienionej wysokości, zgodnie z tabelą:

Lp.	NAZWA ZADANIA	OFERENT	KWOTA PRZYZNANA Z BUDŻETU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO (ZŁ)
1.	„Kamień na kamieniu" Słuchowisko w sieci	Stowarzyszenie Prawy Brzeg	7 750
2.	Rehabilitacja Przez Sztukę	STOWARZYSZENIE NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ „PRYZYSTAŃ" IM. JANA PAWŁA II W TYMBARKU	6 000
3.	Muzyka. Poczucie niesłyszalne - usłyszeć niewidzialne - II edycja	FUNDACJA ART EVOLUTION	6 000
4.	Wirujące życie – rzeźby Bronisława Chromego dostępne dla wszystkich	Fundacja im. Bronisława Chromego	10 000
5.	Figurki dostępne	Teatr Figur Kraków Fundacja Działań Twórczych	7 750
6.	ARTTETERAPIA drogą wyjścia z izolacji osób niepełnosprawnych	Fundacja na Rzecz Chorych na SM im. bf. Anieli Salawy	7 750
7.	Audyt z Zespołem	Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób z Zespołem Downa "Tęcza" w Krakowie	10 000
8.	Fotografia jako terapia - zajęcia dla niepełnosprawnych Amazonek	Fundacja Instytut Państwa i Prawa	7 750
9.	Kierunek: „Wrażliwi Czytelnicy"	FUNDACJA NOWE KIERUNKI	7 750
10.	„Dziedzictwo kulturowe Małopolski na fotografiach osób niepełnosprawnych" - zwiększenie dostępności kultury dla osób z niepełnosprawnościami	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Wolbromiu	7 750
11.	Kultura bez granic	Fundacja W drodze do marzeń	7 750
12.	Kartki wrażliwe	Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Dzieci Niepełnosprawnych „Dać Szansę" w Wadowicach	7 750
13.	Nagranie audio-video pieśni Z. Stojowskiego na potrzeby portalu polskich pieśni	Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów	6 000
Łączna kwota			100 000

**WSPÓŁPRACA
Z SAMORZĄDAMI GMINNYMI
W ZAKRESIE WSPARCIA
PROGRAMOWEGO
GMINNYCH INSTYTUCJI
KULTURY**

Wernisaż w BWA w Tarnowie, fot. P. Sroka

WSPÓŁPRACA Z SAMORZĄDAMI GMINNYMI W ZAKRESIE WSPARCIA PROGRAMOWEGO GMINNYCH INSTYTUCJI KULTURY

GMINA MIECHÓW BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH „U JAKSY”

Sejmik Województwa Małopolskiego udzielił Gminie Miechów pomocy finansowej w wysokości **190 000 zł** z przeznaczeniem na dofinansowanie działalności Biura Wystaw Artystycznych „U Jaksy” w Miechowie. Działalność BWA „U Jaksy” prowadzona jest w trzech obiektach:

- Galerii „U Jaksy” – podstawowa działalność wystawiennicza, również poza siedzibą własną, działalność edukacyjna z zakresu sztuki współczesnej oraz działalność koncertowa;
- Domu Pracy Twórczej im. Stefana Żechowskiego – udostępnianie zbiorów własnych oraz Galerii Twórczości Stefana Żechowskiego, Galerii Autorskiej Wincentego Kućmy, Galerii Autorskiej Sachy Stawiarskiego, prowadzenie spotkań autorskich, wykładów o sztuce współczesnej, warsztatów plastycznych, pokazów filmów o sztuce oraz koncertów;
- Dworku „Zacisze” – organizowanie plenerowych zajęć plastycznych, imprez patriotycznych, wystaw okazjonalnych, a także biesiadnych spotkań integracyjnych.

W 2021 r. BWA zorganizowało:

11 wystaw czasowych: siedem wystaw indywidualnych i cztery wystawy zbiorowe (w tym trzy wystawy zbiorowe o charakterze międzynarodowym). Wystawy obejmowały twórczość różnych pokoleń

artystów i różne dyscypliny artystyczne: malarstwo, grafikę, rysunek, tkaninę, biżuterię oraz małą formę rzeźbiarską.

7 wystaw indywidualnych:

- E()motion. Obiekty emocjonalne Magdaleny Szadkowskiej,
- Rytm X. Malarstwo Marka Batorskiego,
- Opowieść o złotym księżycu. Rysunek Joanny Warchoń,
- Trzy światy. Malarstwo Marka Hołdy,
- Dwoje. Rzeźba Janusza Czumaczenko i Marzeny Mirewicz-Czumaczenko,
- Rzeczywistości równoległe. Malarstwo i rysunek Gabrieli Trynkler,
- Bogowie, mity i ich symbole. Malarstwo i grafika Ireny Gayatri Horvat i Lojzego Kalinšek.

4 wystawy zbiorowe:

- Pomiedzy – Formą, Materią, Skalą – międzynarodowa wystawa małej formy rzeźbiarskiej,
- Artyści olkuscy. Z kolekcji Galerii Sztuki Współczesnej BWA w Olkuszu,
- Malarstwo. Z kolekcji Galerii Sztuki Współczesnej BWA w Olkuszu,
- Barwy Małopolski 2021 – wystawa plenerowa.

W Domu Pracy Twórczej im. Stefana Żechowskiego znajduje się 5 wystaw stałych:

- Galeria Twórczości Stefana Żechowskiego – Śniłem własną sztukę,
- Galeria Autorska Wincentego Kućmy – Pod Witrazem,
- Galeria Autorska Sachy Stawiarskiego

- Saint Tropez,
- Salon Sztuki Współczesnej – Barwy Małopolski,
- Pracownia komputerowa – Malarstwo Pawła Olchawy,

Wystawy poza siedzibą własną:

- W Urzędzie Gminy i Miasta Miechów
- W budynku poklasztornym Zakonu Bożogrobców w Miechowie

XXII Międzynarodowy Plener Malarski – „BARWY MAŁOPOLSKI” – Miechów 2021
W sierpniu 2021 r. odbył się XXII Międzynarodowy Plener Malarski „Barwy Małopolski” – Miechów 2021. Uczestniczyło w nim 21. artystów z sześciu krajów: Armenii, Chorwacji, Rosji, Słowacji, Słowenii i Polski. Plenery wzbogacają wizerunek miasta, a artyści chętnie przyjeżdżają do Miechowa z różnych stron Polski i świata.

Działalność wydawnicza:

- katalogi: 5, łączna ilość: 2150 szt.,
- teksty w publikacjach i na stronach internetowych – 42 pozycje.

Działalność edukacyjna:

Galeria „U Jaksy” prowadzi zajęcia edukacyjne na temat prezentowanych wystaw dla zorganizowanych grup szkolnych, wprowadzające uczniów w zagadnienia sztuki, które przybliżało słuchaczom sylwetkę artystyczną twórcy, tematykę i symboliczne znaczenia oraz wartości formalne omawianych prac. Pogadanki ułatwiają interpretację dzieł prezentowanych na wystawach. Ponadto organizowane są wykłady i spektakle muzyczne.

Zorganizowano:

- 14 wykładów do prezentowanych wystaw, na które przybyło 14 grup,

- 6 wykładów nt. analizy obrazów pod kątem formalnym, literackim i filozoficznym, dla 6 grup, udział 106 osób,
- 4 wykłady poświęcone początkom kina niemego, dla 4 grup,
- spotkań autorskich z autorami wystaw, w których wzięło udział 11 grup,
- 1 spotkanie autorskie z pisarzem, w którym wzięła udział 1 grupa,
- 23 zajęcia plastyczne i fotograficzne dla 23 grup,
- 1 wakacyjna gra terenowa (Zielone zagadki – gra dla dzieci w Parku Miejskim w Miechowie), we współpracy z Centrum Kultury i Sportu w Miechowie, w której udział wzięło 9 grup.

Działalność koncertowa jest dopełnieniem i wzbogaceniem działalności wystawienniczej. Zorganizowano:

- 2 koncerty w Parku Miejskim w Miechowie (Robert Kasprzycki Band, Koncert muzyki filmowej),
- 11 opraw muzycznych wernisaży i wydarzeń kulturalnych,
- 3 podkłady muzyczne do spacerów wirtualnych po wystawach w Galerii „U Jaksy”.

Dworek „Zacisze” z XVIII w. znajduje się na Małopolskim Szlaku Architektury Drewnianej. Sezon turystyczny w Dworku trwa od 1 kwietnia do 30 października, ale w sezonie zimowym też jest zwiedzany przez turystów, którym obiekt był udostępniany po wcześniejszym telefonicznym uzgodnieniu. W obiekcie tym regularnie odbywają się okolicznościowe imprezy i spotkania m.in. koncerty, pikniki, spotkania biesiadne, przeznaczone dla turystów, uczniów szkół i mieszkańców miasta.

Ponadto BWA „U Jaksy”, przeprowadziło

remont pomieszczeń, w DPT im. Stefana Żechowskiego, z przeznaczeniem na magazyn dzieł sztuki i archiwum. Remont został dofinansowany ze środków Województwa Małopolskiego na podstawie złożonego w 2020 r. wniosku do Miechowskiego Stowarzyszenia Gmin Jaksza o przyznanie pomocy na operacje z zakresu *Budowa lub przebudowa ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej lub kulturalnej – w tym wyposażenie podmiotów działających w sferze kultury – nazwa zadania: Utworzenie magazynu na potrzeby działalności wystawienniczej i edukacyjnej Biura Wystaw Artystycznych „U Jaksy” w Miechowie*. Koszt zrealizowanego zadania wyniósł: 79 354,53 zł.

Razem, w ofercie kulturalnej BWA „U Jaksy” są 23 spacery wirtualne, które zwiedziło 42 720 osób. Łącznie w stacjonarnych wydarzeniach realizowanych przez BWA „U Jaksy” wzięło udział 4745 osób.

GMINA OLKUSZ GALERIA SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH W OLKUSZU

Sejmik Województwa Małopolskiego udzielił Gminie Olkusz pomocy finansowej w wysokości **200 000 zł** z przeznaczeniem na dofinansowanie działalności Galerii Sztuki Współczesnej w Olkuszu.

Podstawowym zadaniem realizowanym przez powstałą w 2001 r. Galerię Sztuki Współczesnej Biuro Wystaw Artystycznych w Olkuszu jest prezentacja i upowszechnianie sztuki współczesnej oraz umożliwienie społeczeństwu kontaktu z kulturą wysoką; prezentowanie polskiej

i zagranicznej sztuki współczesnej na wystawach czasowych oraz prowadzenie działalności edukacyjnej. Znaczącym osiągnięciem Galerii jest stworzenie liczącej ponad 600 prac Kolekcji Sztuki Współczesnej.

W 2021 r. Galeria zorganizowała:

- 9 wystaw indywidualnych: Marek Hołda – malarstwo, Arkadiusz Sędek – fotografia, Bogdan Ptak – malarstwo, Andrzej Szarek – rzeźba i rysunek, Zdzisław Beksiński – rysunek, Joanna Banek – malarstwo, Krystyna Olchawa – malarstwo, Arkadiusz Kaplon – malarstwo, Iwa Kruczkowska-Król (malarstwo);
- 7 wystaw zbiorowych: Eko-Art – techniki różne, wystawa w ramach Festiwalu Sztuki i Muzyki Sakralnej: Paweł Legutko – płaskorzeźba, Marita Benke-Gajda – rzeźba; wystawa Artyści Olkucy z Kolekcji Sztuki Współczesnej BWA – techniki różne, wystawa „Artyści Olkucy” – techniki różne; wystawa poplenerowa „Srebrne Miasto” Olkusz 2021, wystawa jubileuszowa: 10 lat współpracy środowiska artystów sztuk wizualnych Gruzja-Polska 2021, wystawa pokonkursowa organizowanego przez olkuskie BWA VI Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego Kolaż-Asamblaż;
- 2 spotkania autorskie – z poetą Piotrem Gajdą, z dziennikarzem Konradem Wojtyłą;
- 2 konkursy: XVII Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. K. Rationia, VI Ogólnopolski Konkurs Plastyczny Kolaż-Asamblaż 2021;
- 1 plener malarski: XVII Międzynarodowy Plener Malarski „Srebrne Miasto” Olkusz 2021 (w tegorocznym plenerze

wzięło udział 23 artystów, wśród których znaleźli się: Tomasz Awdziejczyk, Joanna Banek, Karolina Bednarska, Natalia Berezina, Stanisław Cholewa, Janusz Debis, Stanisław Dziubak, Edward Gałustow, Czesław Gałużny, Lojze Kalinšek, Irine Kasrashvili, Marcin Kołpa, Adam Kunikowski, Michał Kwarciak, Paweł Olchawa, Anna Płachecka-Śniadach, Mariusz Połec, Ketevan Shalamberidze, Stanisław Stach, Jarosław Uhel, Dorota Waligóra, Joanna Zajęc-Słapnicar, Aleksandra Zuba-Benn);

- 3 koncerty: koncert z okazji Dnia Kobiet (wystąpiło trio muzyczne: Jarosław Kaganiec – fortepian, Władysław Grochot – trąbka, wokół oraz Paulina Stach-Pluskowska – sopran), koncert w ramach VII Festiwalu Sztuki i Muzyki Sakralnej (podczas koncertu zaprezentowali się artyści Opery Krakowskiej. Występujący: Agata Flondro – mezzosopran, Jacek Wróbel – baryton, Olga Piotrowska-Cender – fortepian, Paulina Stach-Pluskowska – sopran), XXI Olkuskie Zaduszki Jazzowe (wystąpił zespół Playing Family grający jazz tradycyjny z epoki lat 20. i 30. XX wieku oraz Ela

„Mea” Kulpa z zespołem w składzie: Jarosław Kaganiec – fortepian, Wojciech Szwegier – kontrabas, Michał Heller – perkusja).

Ponadto Galeria prowadzi działalność oświatową, w ramach której w 2021 r. w BWA odbyły się:

- 2 warsztaty muzyczne (pt. „Polskie tańce narodowe”; prowadząca Paulina Stach-Pluskowska, artystka Opery Krakowskiej);
- 1 warsztaty plastyczne (pt.: „Pejzaż miejski”, prowadzący: artysta malarz Michał Kwarciak);
- 2 warsztaty ceramiczne (pt. „Rajskie Ptaki” oraz „Jesień zamknięta w glinie” – warsztaty przeprowadziła artystka, ceramiczka Anna Płachecka-Śniadach);
- 4 wykłady o sztuce: („Sztuka w czasach zarazy”, „Sytuacja lubi się powtarzać – rzecz o sztuce w lockdownie”, „Sztuka Polska po II wojnie światowej” (2 razy), prowadzenie: Małgorzata Dusza).

Działalność wydawnicza:
GSW BWA zajmuje się także działalnością wydawniczą. W 2021 r. Galeria wy-

Wernisaż Międzynarodowego Pleneru Malarskiego - Barwy Małopolski - Miechów 2021, fot. S. Ogiela

dała tom wierszy Aleksandra Wiernego pt. „małe nowe ciała”, będący nagrodą w ubiegłorocznej XVI edycji Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. K. Ratonia.

Ponadto Galeria wydaje katalogi towarzyszące Plenerowi Malarskiemu „Srebrne Miasto” Olkusz, Ogólnopolskiemu Konkursowi Plastycznemu Kolaż-Asamblaż, katalog wystawy olkuskiego środowiska artystycznego „Artyści Olkucy” oraz towarzyszące wystawom foldery, plakaty i zaproszenia.

W 2021 r. GSW BWA obchodziła jubileusz 20-lecia działalności. Uroczysta gala z tej okazji odbyła się w czerwcu i połączona była z wystawą rysunku Zdzisława Beksińskiego. W tym też roku dyrektor BWA Stanisław Stach otrzymał Srebrny Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”, a sama Galeria BWA w Olkuzie została wyróżniona odznaką honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej”.

Liczba wyświetleń strony w 2021 r. – 17 753.

Łącznie w stacjonarnych wydarzeniach realizowanych przez Galerię wzięło udział 1486 osób.

GMINA MIASTA TARNÓW GALERIA BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH W TARNOWIE

Sejmik Województwa Małopolskiego przyznał w 2021 r. pomoc finansową dla Gminy Miasta Tarnowa na dofinansowanie działalności Biura Wystaw Artystycznych w Tarnowie w wysokości 90 000 zł. Biuro Wystaw Artystycznych w Tarnowie jest miejską instytucją kultu-

ry. W latach 2010-2012 eksperymentalną siedzibą galerii był dworzec PKP Tarnów Główny. Efektem dworcowych działań artystycznych jest unikalna „Wystawa stała” – oddział BWA Tarnów funkcjonujący w budynku dworca PKP od 2013 r. Jest to wspólne przedsięwzięcie Województwa Małopolskiego i Miasta Tarnowa, powstałe w celu stałej prezentacji sztuki współczesnej – prac z kolekcji Małopolskiej Fundacji Muzeum Sztuki Współczesnej.

W 2021 r. galeria BWA zrealizowała m.in.:

- Wystawę „VIII Salon BWA Tarnów”, prezentujący prace ponad 140 artystów;
- Wystawy indywidualne takich twórców jak: Agata Bogacka, Marta Wojciechowska i Kornel Janczy;
- 18. Festiwal Sztuki ArtFest im. Bogusława Wojtowicza.

Poza „Wystawą stałą” w budynku PKP, Województwo Małopolskie wsparło dodatkowo projekt: „Tarnowscy artyści”, w ramach którego galeria zaprezentowała twórczość Katarzyny Wyszowskiej, Piotra Barszczowskiego i Tomasza Habiñiaka. Warto podkreślić sukcesy młodych tarnowskich artystów, m.in. udział Krzysztofa Maniaka w finale prestiżowego konkursu „Spojrzenia”. Z pracami tego artysty publiczność mogła zapoznać się w tarnowskim BWA w ostatnim czasie.

Galeria w 2021 r. zrealizowała łącznie: 30 wystaw i 155 wydarzeń artystyczno-edukacyjnych. Łącznie w wydarzeniach tych stacjonarnie i wirtualnie wzięło udział 88 293 osoby.

Kolekcja Małopolskiej Fundacji Muzeum Sztuki Współczesnej:

Dzięki współpracy Województwa Małopolskiego z Gminą Miasta Tarnowa od końca 2013 r. działa w Tarnowie „Wystawa stała” – wyjątkowe miejsce sztuki w budynku dworca PKP, gdzie każdy podróżny może (bezpłatnie!) zwiedzić wystawę sztuki współczesnej. Galerią dworcową opiekuje się Biuro Wystaw Artystycznych w Tarnowie. Tradycyjnie prace z Kolekcji MFMSW prezentowane były w 2021 r. w kilku odsłonach:

- Wystawa zbiorowa „Elementarz polskiej kultury” – prace z Kolekcji MFMSW i ilustracje najwybitniejszych dzieł polskiej kultury współczesnej;
- „Wyjątkowe miejsce sztuki – Twój przystanek w podróży!” – to nie tylko tytuł jednej z odsłon dworcowej wystawy, ale także hasło promujące galerię sztuki w budynku dworca;
- Dużym zainteresowaniem cieszyły się wystawy łączące Kolekcję z dziełami prywatnych kolekcji Nocny Art Patrol i Sammlung Pasula, których celem była zachęta do prywatnego kolekcjonowania sztuki.

Ponadto, prace z kolekcji były wypożyczone na inne wystawy, m.in. do MOCAK-u Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie, Muzeum Narodowego w Krakowie i Muzeum Okręgowego w Tarnowie.

W dniu 14 maja 2021 r. podpisano umowę między Małopolską Fundacją Muzeum Sztuki Współczesnej a Muzeum Narodowym w Krakowie na użyczenie 34 dzieł, które prezentowane są w Galerii prezentującej sztukę polską XX i XXI wieku w Muzeum Narodowym w Krakowie.

Otwarcie Galerii odbyło się w październiku pod patronatem Pana Witolda Kozłowskiego - Marszałka Województwa Ma-

polskiego. Ekspozycja stanowi przegląd wielości zjawisk i tendencji artystycznych, które pojawiły w Polsce w ciągu ostatnich 120 lat.

Łącznie w wydarzeniach stacjonarnie i wirtualnie wzięło udział 88 293 osoby.

GMINA KRYNICA ZDRÓJ

54. FESTIWAL IM. JANA KIEPURY W KRYNICY-ZDROJU

Sejmik Województwa Małopolskiego przyznał w 2021 r. pomoc finansową w wysokości **200 000 zł** dla Gminy Krynica-Zdrój z przeznaczeniem na realizację 54. Festiwalu im. Jana Kiepury w Krynicy-Zdroju. Działanie było poprzedzone podpisaniem listu intencyjnego w dniu 8 czerwca 2021 r. pomiędzy Województwem Małopolskim, Gminą Krynica-Zdrój, Filharmonią im. Karola Szymanowskiego w Krakowie oraz Centrum Kultury w Krynicy-Zdroju. W ramach podpisanego listu instytucje kultury nawiązały współpracę związaną z organizacją renomowanego Festiwalu im. Jana Kiepury, który odbywa się w krynickim kurorcie. Wspólne działania pozwoliły ponadto na podjęcie nowych, wartościowych inicjatyw, w tym koncertów czy innych wydarzeń o charakterze kulturalno-edukacyjnym promujących Małopolskę.

Podczas 8 dni festiwalu odbyły się 23 imprezy, w tym 8 koncertów głównych, 7 „Spotkań z Gwiazdą”, 7 koncertów popołudniowych oraz 1 widowisko poetycko-muzyczne, a także liczne wydarzenia towarzyszące. Festiwal został zorganizowany przez Centrum Kultury w Krynicy-Zdroju oraz Gminę Krynica-Zdrój.

Program festiwalu tworzyło blisko 800

artystów z kraju, ale i także z zagranicy: w tym 88 solistów oraz liczne zespoły: 4 orkiestry: Orkiestra Filharmonii Krakowskiej, Płocka Orkiestra Symfoniczna im. Witolda Lutosławskiego, Orkiestra Kameralna Filharmonii Śląskiej w Katowicach, Krynicka Orkiestra Zdrojowa im. Adama Wrońskiego (wystąpiła dwa razy); 1 Chór Filharmonii Kakowskiej; 5 teatrów: Mazowiecki Teatru Muzyczny im. Jana Kiepury, Opera Śląska w Bytomiu, Teatr Wielki w Łodzi, Teatr Muzyczny w Lublinie, Krakowska Opera Kameralna. Na festiwalowych estradach zabrzmiało ponad 180 przebojów oraz wystawiono 4 regularne spektakle, które pełne były szlagierów: „Wesoła wdówka”, „CALLAS. Master class”, „My Fair Lady”, „Kraina uśmiechu”. W paśmie popołudniowych koncertów pokazano ponadto 2 kameralne opery w wykonaniu młodych artystów: „Zamek na Czorsztynie” i „La serva padrona”.

Muzycy Filharmonii Krakowskiej po ponad 40 latach przerwy wystąpili dwukrotnie podczas Festiwalu imienia Jana Kiepury w Krynicy-Zdroju. Koncert inauguracyjny z udziałem Filharmonii Krakowskiej odbył się w ramach „Nadzwyczajnej gali operowej”. Podczas jednego z najważniejszych wieczorów Festiwalu wystąpiły zespoły Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie – orkiestra oraz chór, poprowadzone przez Zbigniewa Gracę, a także grono solistów operowych – Ewa Tracz (sopran), Małgorzata Walewska (mezzo-sopran), Tadeusz Szlenkier (tenor) i Andrzej Dobber (baryton). Krynicka publiczność podczas trzygodzinnej ucztę muzycznej mogła wysłuchać największych przebojów ze słynnych dzieł m.in. Mozarta, Donizettiego, Moniuszki, Gounoda, Pucciniego, Verdiego i Bizeta.

GMINA MIASTO MYŚLENICE

7. MIĘDZYNARODOWE MAŁOPOLSKIE SPOTKANIA Z FOLKLOREM

Muzyka z 7 stron świata
W dniach 19-24 lipca 2021 r. odbyła się 7. edycja Międzynarodowych Małopolskich Spotkań z Folklorem. Festiwal wrócił do swojej publiczności po ponad dwuletniej przerwie. Sejmik Województwa Małopolskiego w 2021 r. przeznaczył na ten cel **180 000 zł**.

Międzynarodowe Małopolskie Spotkania z Folklorem, to jedno z najbardziej progresywnych wydarzeń czerpiących inspirację z kultury ludowej i tradycyjnej. Odkrywanie nowych przestrzeni interpretacji muzyki źródeł, nadawanie jej odmiennych znaczeń – przy jednoczesnym zachowaniu oryginalnego sensu pieśni i melodii. W tej edycji Festiwalu scenie w podkrakowskich Myślenicach zabrzmiała muzyka z siedmiu stron świata. Tej edycji Festiwalu towarzyszyły rodzinne warsztaty rękodzieła ludowego, klubowe koncerty muzyki etno-electro, plenerowe pokazy kina o tematyce etnicznej oraz zlot Food Truck'ów.

Dodatkową atrakcją był cygański tabor, w którym można było poznać kulturę i tradycję polskich Romów, uczestniczyć w warsztatach kulinarnych oraz tanecznych.

Siódma edycja Festiwalu stanowiła wyraz szczególnego uznania dla tego, co lokalne. Wielowiekowa i wielokulturowa tożsamość Małopolski stwarza wspaniałą okazję, by w czasach kiedy przyszło żyć nam mniej globalnie, a bardziej lokalnie można było w sposób profesjonalny i cie-

kawy zaprezentować publiczność bogactwo tradycji.

W 2021 r. podczas Festiwalu wystąpili: Trebunie Tutki, Kapele Maliszów, Balkan-sambel, PotOCK, Rube Świnie, Lua Preta, Krzikope, Praslówianki, Najlepsze Polskie Techno/Fanfara Awantura oraz Karolina Cicha i Elżbieta Rojek. Z zespołów tanecznych wystąpili m.in. Zespół Pieśni i Tańca Ziemia Myślenicka, Regionalny Zespół Ciesłica z Zawoi, a także Cygański Teatr Muzyczny Terano. W Muzycznym Klubie Festiwalowym w Lato na Zarabiu zagrali: Kfjatek, Daniel Drumz, Minoo oraz Eta Hox. Połącznie muzyki tradycyjnej i współczesnego brzmienia klubowe-

go, to próba odkrywania muzyki źródeł w nowym wymiarze. Miłośnicy tańca wzięli udział w myślenickiej potupajce, czyli plenerowej potańcówce na Rynku w Myślenicach. Wydarzeniom głównym towarzyszyły rodzinne warsztaty rękodzieła ludowego, plenerowe pokazy kina o tematyce etnicznej oraz zlot Food Truck'ów.

Dodatkową atrakcją był cygański tabor, w którym można było poznać kulturę i tradycję polskich Romów uczestniczyć w warsztatach kulinarnych, tanecznych, a na finał obejrzeć występ teatru muzycznego Terano.

54. Festiwal im. Jana Kiepury w Krynicy-Zdroju, fot. Archiwum UMWM

PROJEKTY WŁASNE

III Małopolski Kongres Dyrektorów Domów Kultury, fot. K. Schubert

PROJEKTY WŁASNE

MAŁOPOLSKI KONGRES DYREKTORÓW DOMÓW KULTURY

Idea Małopolskiego Kongresu Dyrektorów Domów Kultury zrodziła się z wyrażanych w regionie potrzeb spotkania, wymiany doświadczeń, a także dyskusji o wyzwaniach, z jakimi mierzą się kadry zarządzające kulturą poza dużymi ośrodkami miejskimi. Celem wydarzenia jest przede wszystkim konsolidacja tego środowiska, które obejmuje niezwykle zróżnicowane i rozrzucone po całym województwie ośrodki. Dzięki kongresowi, dyrektorzy domów kultury zyskują wspólną płaszczyznę rozmowy o najważniejszych dla ich instytucji kwestiach. To także szansa na nawiązanie współpracy w kluczowych dla małopolskiej kultury kwestiach. Program wydarzenia przewiduje wystąpienia ekspertów i szeroki udział lokalnych kadr zarządzających domami kultury w tematycznych panelach dyskusyjnych oraz w grupach roboczych, które będą skoncentrowane wokół zgłaszanych przez uczestników zagadnień.

III edycja Małopolskiego Kongresu Dyrektorów Domów Kultury odbyła się w dniach 23-24 listopada w Centrum Sztuki Mościce w Tarnowie. Jego tematyka była związana z zagadnieniami ekonomii społecznej. Realizatorem wydarzenia był, podobnie jak w poprzednich edycjach, Małopolski Instytut Kultury w Krakowie. Na potrzeby III edycji kongresu została nawiązana współpraca z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Krakowie.

Wydarzenie zainaugurowała prezentacja dotycząca możliwości wzmacniania potencjału lokalnego przez domy kultury. Program pierwszego dnia wydarzenia wypełniły także:

- panel dyskusyjny poświęcony wdrażaniu Centrów Usług Społecznych i roli w nich domów kultury,
- prezentacja wybranych innowacji społecznych, które mają szansę zwiększyć dostęp do dóbr kultury i zainicjować proces włączenia społecznego na poziomie społeczności lokalnej,
- panel dyskusyjny na temat znaczenia i potencjału Kół Gospodyń Wiejskich w lokalnych społecznościach.

W trakcie drugiego dnia kongresu uczestnicy poznali przykłady najciekawszych pomysłów na nowoczesną i uwzględniającą lokalne dziedzictwo pamiętkę regionalną. Mogli także wziąć udział w wybranych przez siebie warsztatach tematycznych, a także zwiedzić z przewodnikiem oddziały Muzeum Okręgowego w Tarnowie. Wydarzeniu towarzyszył również specjalny występ zespołu Świerczkowiacy.

Wśród gości kongresu pojawili się m.in. Łukasz Cieśliak z Małopolskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Bartłomiej Koszarek – dyrektor Bukowiańskiego Centrum Kultury „Dom Ludowy”, Katarzyna Piszczkiewicz z Muzeum Etnograficznego im. Seweryna Udzieli w Krakowie, dr hab. Bożena Groborz z Wydziału Form Przemysłowych Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie oraz Katarzyna Para – zastępca dyrektora Muzeum Tatrzańskiego

im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem. Panele tematyczne poprowadziły: Monika Gubała – dyrektor Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMWM i Joanna Orlik – dyrektor Małopolskiego Instytutu Kultury w Krakowie.

WIELCY Z MAŁOPOLSKI

Projekt Wielcy z Małopolski obejmuje szereg powiązanych ze sobą działań promocyjno-edukacyjnych. Wszystkie one dotyczą postaci, które miały wielki wpływ na rozwój współczesnej kultury i nauki, a które były związane z Małopolską. Celem projektu jest nie tylko popularyzacja naukowego i artystycznego dorobku, ale też zwrócenie uwagi na jego cenny, współczesny kontekst. To, iż przełomowe odkrycia miały miejsce właśnie na terenach Małopolski, tworząc podwaliny dla dzisiejszego, nowoczesnego i kreatywnego wizerunku regionu.

Projekt kreuje pozytywne wzorce i autorytety na przykładzie związanych z Małopolską utalentowanych jednostek. Ich biografie są dowodem na to, iż na przekór przeciwnościom losu i ograniczeniom materialno-środowiskowym można dokonać odkryć i osiągnąć na skalę światową. Działania projektu, rozbudzając ciekawość historią kultury i nauki, jednocześnie przywracają zbiorowej pamięci wiele, często mało znanych postaci.

Projekt został zainicjowany w 2019 roku. W roku 2021 odbyła się jego trzecia edycja. Realizatorem jej wszystkich działań było Małopolskie Centrum Nauki Cogiteon, które dla potrzeb projektu nawiązało współpracę z Małopolskim Centrum Edukacji MEC.

W 2021 r. bohaterami projektu byli:

- **Jan Brożek** (związany z Krakowem) – wiek XVI-XVII. Matematyk, astronom, literat, teolog, lekarz, mówca, kartograf i geodeta, prawdziwy człowiek renesansu, którego matematyczne rozwiązania miały szerokie zastosowanie w różnych dziedzinach (jak pszczelarstwo);
- **Kazimierz Kordylewski** (związany z Krakowem) – wiek XX. Astronom, odkrył m.in. pyłowe księżycy Ziemi, które zostały nazwane na jego cześć Księżycami polskimi. Nagrodzony m.in. przez NASA;
- **Władysław Gargul** (ur. w Bochni) – wiek XIX-XX. Prekursor nowoczesnej fotografii, wynalazł i opatentował przyrząd do automatycznego wykonywania masowych kopii odbitek, który odkupiła od niego firma Kodak;
- **Władysława Markiewiczówna** – (ur. w Bochni) – wiek XX. Pianistka i kompozytorka, która wspólnie z Stefanią Allinówną stworzyła jeden z pierwszych kobiecych duetów fortepianowych, była pedagogiem wielu wybitnych kompozytorów i opracowała jeden z najpopularniejszych podręczników gry na fortepianie dla dzieci „Do-re-mi-fa-sol”.

W ramach zadania Małopolskie Centrum Nauki Cogiteon w Krakowie opracowało materiały graficzne poświęcone bohaterom projektu oraz towarzyszącą im oprawę wizualną. Instytucja stworzyła również odrębną stronę internetową dotyczącą projektu pod adresem wielcyzmalopolski.pl. Z myślą o udostępnianiu w internecie przygotowano także grafiki banerowe i animacje poświęcone bohaterom projektu. We współpracy z Mało-

polskim Centrum Edukacji MEC powstały materiały drukowane: plakaty, zakładki i broszura informacyjna, rozdawane m.in. podczas Małopolskiej Nocy Naukowców oraz w placówkach edukacyjnych regionu. Małopolskie Centrum Edukacji MEC przygotowało również scenariusze lekcyjne dla nauczycieli, poświęcone bohaterom tegorocznej edycji projektu.

W pociągach Kolei Małopolski pojawiły się ponadto specjalne spoty animowane, przygotowane przez centrum. W 2021 r. stacja TVP Kraków zrealizowała programy telewizyjne poświęcone bohaterom projektu: Władysławie Markiewiczównie i Kazimierzowi Kordylewskiemu. Autorką obu materiałów (zrealizowanych z udziałem Małopolskiego Centrum Nauki Cogiteon w Krakowie) była Jolanta Buratowska – Pałka.

NASZA MAŁOPOLSKA 2021 – PROGRAMY TELEWIZYJNE TVP KRAKÓW

W ramach umowy zawartej między Województwem Małopolskim i Telewizją Kraków, w okresie październik-grudzień 2021 r. powstała seria programów telewizyjnych o małopolskiej tematyce. Dotyczyły one oferty instytucji kultury województwa małopolskiego oraz wybitnych postaci związanych z regionem.

Filmy o instytucjach kultury województwa małopolskiego
Seria programów, poświęconych małopolskim instytucjom kultury. Zrealizowano odcinki:

- **Małopolska historią zapisana** – program poświęcony ofercie kulturalnej instytucji muzealnych: Muzeum Archeologicznemu w Krakowie, Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie, Mu-

zeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach oraz Muzeum Nadwiślańskiemu Parkowi Etnograficznemu w Wygietzowie i Zamku Lipowiec;

- **Małopolska słowem i dźwiękiem malowana** – program poświęcony ofercie kulturalnej instytucji artystycznych: Filharmonii Krakowskiej, Europejskiemu Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego, Teatrowi im. J. Słowackiego w Krakowie oraz Teatrowi Witkacego w Zakopanem.

Wielcy z Małopolski

Seria programów o wybitnych małopolskich odkrywca, wynalazcach i ludziach kultury. Zrealizowano odcinki:

- **Władysława Markiewiczówna** – odcinek poświęcony wybitnej pianistce, kompozytorce i pedagogu muzycznemu. Zdjęcia były kręcone m.in. na terenie Filharmonii Krakowskiej i Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie. O życiu i twórczości bohaterki opowiadali przed kamerą m.in.

dr hab. Monika Gardoń-Preinl – profesor Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, Agnieszka Tyrała – wicedyrektor Państwowej Szkoły Muzycznej I Stopnia w Myślenicach oraz Aleksandra Hortensja Dąbek – pianistka, która zakwalifikowała się do XVIII Konkursu Chopinowskiego.

- **Kazimierz Kordylewski** – odcinek poświęcony wybitnemu astronomowi, odkrywcy pyłów księżycowych. Zdjęcia były kręcone m.in. na terenie Obserwatorium Astronomicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego im. Kazimierza Kordylewskiego w Niepołomicach, a także Kościoła św. Piotra i Pawła w Krakowie (pokaz Wahadła Foucaulta). O naukowych osiągnięciach bohatera opowiadali przed kamerą m.in. prof. dr hab. Marek Jamroz – zastępca dyrektora Obserwatorium Astronomicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz związani z obserwatorium – dr Elżbieta Kuligowska i prof. dr hab. Jerzy Machalski.

MUZEJA DOMOWE – OŻYWIENIE TOŻSAMOŚCI W SPOŁECZNOŚCIACH LOKALNYCH MAŁOPOLSKI

Przedsięwzięcie strategiczne ujęte w Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”. Zakres projektu polega m.in. na pomocy w dotarciu do tego rodzaju kolekcji instytucjom kultury, osobom piszącym prace naukowe i popularnonaukowe oraz wszystkim zainteresowanym zbiorami, pomoc właścicielom kolekcji w prezentowaniu swoich prywatnych zbiorów szerszemu gronu odbiorców oraz ich promowanie, pomoc przy profesjonalnym opisie gromadzonych przedmiotów

i w określeniu ich przynależności kulturowej, wskazaniu sposobów w pozyskiwaniu środków i w wypełnianiu wniosków o dotacje finansowe, organizacji spotkań i konferencji dla muzeów domowych na terenie Małopolski. Celem jest wypracowanie modelu współpracy instytucji kultury z muzeami domowymi.

We wrześniu 2021 r. Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu zorganizowało seminaria terenowe z prelekcjami, warsztatami, pokazami i występami w wybranych Muzeach Domowych w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa Kulturowego. W dniach 11-12 września 2021 r. odbyły się sympozja terenowe w Muzeum Pszczelarstwa Sądecki Bartnik w Stróżach. W dniach 18-19 września odbyły się sympozja terenowe w Skansenie na Jędrzejkowie w Laskowej.

W dniach 8-9 października 2021 r. odbyło się **XIV Międzynarodowe Forum Muzeów Domowych „Smakowanie dziedzictwa w muzeach domowych”**. Organizatorami forum byli: Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu, Muzeum Sztuki Ludowej im. ks. Edwarda Nitki w Paszynie, Województwo Małopolskie, Międzynarodowa Sieć Muzeów Domowych. Forum odbyło się w ramach zadania „Muzea domowe – ożywianie tożsamości w społecznościach lokalnych Małopolski”. Patronat nad Międzynarodową Siecią Muzeów Domowych sprawują Rektorzy polskich i czeskich uczelni, stowarzyszeni w Polsko-Czeskiej Asocjacji Uniwersytetów. Patronat Honorowy nad Forum sprawowała Iwona Gibas, Członek Zarządu Województwa Małopolskiego. XIV Międzynarodowemu Forum Muzeów Domowych towarzyszyła publikacja, w której m.in. znalazły się prezentowane referaty.

MONITORING ZJAWISK W KULTURZE

MONITORING ZJAWISK W KULTURZE

CYKLICZNY RAPORT PN. NOWE PRZESTRZENIE KULTURY. ANALIZA EFEKTÓW INWESTYCJI ZREALIZOWANYCH W INSTYTUCJACH KULTURY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego we współpracy z 11 instytucjami kultury Województwa Małopolskiego przeprowadził badanie ankietowe oraz opracował raport dotyczący wykorzystania nowych przestrzeni kultury, które zostały dofinansowane z Funduszy Europejskich. Badaniem zostały objęte m.in. dwa projekty partnerskie – SKANSENOVA – systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu oraz Przy wiejskiej drodze – w rytmie pracy dawnych zakładów przemysłowych i pracowni rzemieślniczych. Poprzez kwestionariusz przygotowany przez Departament możliwe było zbadanie efektów inwestycji w instytucjach kultury Województwa Małopolskiego za 2020 r. Szczególny wpływ na zmiany zachodzące w nowych przestrzeniach kultury w 2020 r. miała pandemia COVID-19. W jej wyniku instytucje kultury zostały zamknięte dla odwiedzających, co spowodowało spadek liczby uczestników wydarzeń kulturalnych. Działalność kulturalna przeniosła się do sieci, zmieniając dotychczasowe funkcjonowanie, dlatego też badania nowych przestrzeni kultury w tym okresie mają charakter wyjątkowy. Raport oraz jego dane mogą stanowić inspirację przy planowaniu i projektowaniu kolejnych inwestycji, również przy realizacji projektów kulturalnych w nowych przestrzeniach.

Na podstawie zebranych informacji możliwe jest prowadzenie dialogu z instytucjami kultury oraz programowanie działań na rzecz wzrostu efektywności podejmowanych działań, w tym m.in. niwelowania różnic między kosztami a przychodami wynikającymi z rozbudowy i modernizacji posiadanej infrastruktury.

Z raportem można się zapoznać poprzez: <https://www.malopolska.pl/dla-mieszkanca/kultura-i-dziedzictwo/inwestycje-w-kulturze/nowe-przestrzenie-kultury>

CYKLICZNY RAPORT PN. RAPORT ZA 2020 ROK KULTURA, DZIEDZICTWO NARODOWE I PROMOCJA

Stanowi podsumowanie najważniejszych wydarzeń i zjawisk w dziedzinie kultury, które miały miejsce w Małopolsce oraz informujący o podjętych działaniach Samorządu Województwa Małopolskiego, m.in. o programach w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego skierowanych do organizacji pozarządowych, podmiotów kościelnych i innych uczestników działających w sferze kultury; zawiera zwięzłe podsumowanie działalności wojewódzkich instytucji kultury z wyszczególnieniem najważniejszych programów i inicjatyw realizowanych przez jednostki kultury; jak i informacje o nagrodach przyznawanych przez Samorząd Województwa Małopolskiego w dziedzinie kultury. W raporcie została uwzględniona działalność kulturalna w okresie rozprzestrzenianej się pandemii COVID-19. Wersja elektroniczna raportu została zamieszczona na www.malopolska.pl

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO ZA 2020 ROK

Opracowany zgodnie z art. 34a ustawy o samorządzie województwa. Część w raporcie poświęcona Programowi Strategicznemu Dziedzictwo i przemysł czasu wolnego została przygotowana siłami własnymi Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Również siłami własnymi Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego opracowano rozdział KULTURA do RAPORTU WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE 2021.

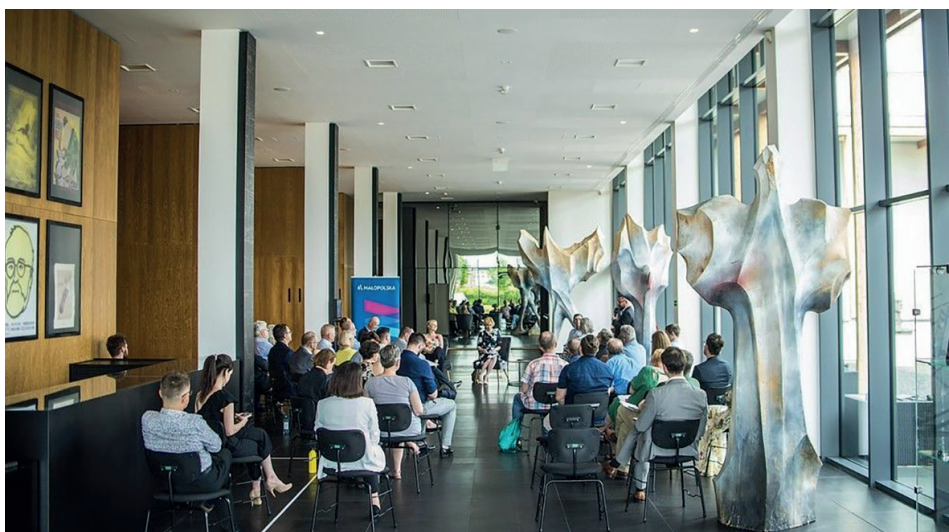
Całość raportu dostępna na: https://www.malopolska.pl/_userfiles/uploads/Raport%202021-alt.pdf

MAŁOPOLSKIE KADRY KULTURY

22 czerwca 2021 roku w ramach programu Małopolskie Kadry Kultury odbyło się specjalne, robocze spotkanie dyrektorów instytucji kultury województwa małopolskiego z Iwoną Gibas – Członkiem Zarządu Województwa Małopolskiego. Głównym

tematem była sytuacja, w jakiej znalazły się instytucje podczas pandemii koronawirusa. Wśród poruszanych kwestii znalazły się m.in. wznowienie działalności kulturalnej po okresie lockdownu, powrót publiczności oraz zwiększanie atrakcyjności i zróżnicowania oferty kulturalnej.

Podczas spotkania marszałek Iwona Gibas podkreśliła, jak ważne jest, szczególnie w trudnym okresie wychodzenia z pandemii, utrzymanie stałego kontaktu między instytucjami oraz Zarządem – rozmowa o aktualnych przedsięwzięciach, dzielenie się najważniejszymi problemami, weryfikacja planów i powstającej w instytucjach dokumentacji. Uczestnicy poznali także wyniki „Raportu o kulturze w okresie pandemii” przygotowanego przez Małopolski Instytut Kultury oraz przygotowali własne możliwe scenariusze powrotu kultury do okresu sprzed epidemii koronawirusa. Spotkanie miało miejsce w Europejskim Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Luśtawicach.

Małopolskie Kadry Kultury, fot. Archiwum UMWM

WSPARCIE
ŚRODOWISK TWÓRCZYCH

4Jazz it up, fot. Archiwum UMWM

WSPARCIE ŚRODOWISK TWÓRCZYCH

JAZZ IT UP

W ramach projektu zostały zaprezentowane najciekawsze i największe imprezy kulturalne związane z muzyką jazzową, realizowane w Małopolsce w okresie od stycznia do grudnia 2021 r. pod hasłem „Jazz It Up”. Projekt obejmował utworzenie kalendarza wydarzeń i imprez jazzowych w Małopolsce oraz bieżącą aktualizację przez cały 2021 r. Informacje o wybranych wydarzeniach można uzyskać na stronach: www.jazzitup.pl, twitter.com/jazzitup_pl, www.instagram.com/jazzituppl, facebook.com/jazzitupPL.

Pomimo trwającej w pierwszym kwartale 2021 r. pandemii, a tym samym zamknięciem sal koncertowych i odwołaniem większości wydarzeń muzycznych, koncertów i festiwali, w kalendarium „Jazz It Up” opublikowanych zostało **ponad 200 zapowiedzi koncertowych** (średnio 30 zapowiedzi miesięcznie licząc od dnia 23 maja, kiedy to zniesiony został zakaz organizacji wydarzeń kulturalnych dla publiczności).

Jak co roku punktem kulminacyjnym była realizacja koncertu promującego projekt „Jazz It Up”, który tym razem odbył się podczas nowego, trzydniowego festiwalu Seifert Jazz Days w Europejskim Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Luśławicach. Na festiwalowej scenie wystąpili znakomici artyści: EABS, Dawid Lubowicz Quartet, RGG oraz Marcin Hałat „The Owl”. Otwarte dla publiczności koncerty

wysłuchało **ponad 500 osób**. Wszystkie koncerty tego wydarzenia transmitowane były ponadto online (w kanale YouTube oraz na profilu Facebook), a ich łączna oglądalność wyniosła **9 tysięcy odsłon**.

20. MAŁOPOLSKIE DNI KSIĄŻKI „KSIĄŻKA I RÓŻA”

20. Małopolskie Dni Książki „Książka i Róża” odbyły się w dniach 23-24 kwietnia 2021 r. W ramach lubianego przez Czytelników cyklu WWRajska, o książkach, które nastroją optymistycznie, opowiadali **Łukasz Wojtusik** i **Marcin Wilk**. Gościem specjalnym spotkania była **Katarzyna Tubylewicz** – pisarka, kulturoznawczyni i tłumaczka języka szwedzkiego. Natomiast o tym, jak poradzić sobie z sytuacją życia w czasach pandemii charakteryzującą się brakiem kontaktów międzyludzkich **Łukasz Wojtusik** rozmawiał z **Tatianą Mindewicz-Puacz**, praktykiem i psychologiem biznesu, psychoterapeutką, certyfikowanym coach ICC, mówczynią motywacyjną, ekspertką ds. kampanii społecznych i programów CSR.

Tradycją Małopolskich Dni Książki jest także obdarowywanie książką radnych sejmiku województwa, parlamentarzystów, europosłów, najważniejszych osób zasiadających w rządzie, prezydentów miast, starostów, hierarchów kościelnych, dyplomatów i szefów instytucji publicznych. Tegorocznym podarunkiem przekazywanym przez Panią Iwonę Gibas – Członka Zarządu Województwa

Małopolskiego była specjalnie zakupiona publikacja pt. „**Diabeł i arcydzieło**” **Stanisława Lema**. Wybór tej książki związany jest z ustanowieniem przez rząd RP roku 2021 – Rokiem Stanisława Lema. Drugim wydawnictwem była książka pt. „**Kardynał Wyszyński. Biografia**” autorstwa **Ewy K. Czackowskiej** z okazji Roku Kardyna-

ła Stefana Wyszyńskiego. Celem projektu jest rozwój czytelnictwa w regionie. Projekt przypomina również, że książka może być pięknym podarunkiem. Organizatorami Małopolskich Dni Książki „Książka i Róża” była Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie oraz Województwo Małopolskie.

**WSPÓŁPRACA
MIĘDZYREGIONALNA**

Wernisaż wystawy „Andy Warhol ...od początku i z powrotem”, fot. Archiwum MCK Sokół

WSPÓŁPRACA MIĘDZYREGIONALNA

ANDY WARHOL ...OD POCZĄTKU I Z POWROTEM – REALIZACJA WYSTAWY W GALERII SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ BWA SOKÓŁ W NOWYM SĄCZU

Andy Warhol to bez wątpienia najlepiej rozpoznawalny artysta XX wieku. Jego twórczość podbiła nie tylko muzea, galerie, ale i popkulturę. Trudno wyobrazić sobie dziś, jak wyglądałby świat, gdyby nie dzieła Warhola – słynne przedstawienia puszek zupy Campbell's, kolorowe grafiki ukazujące twarz Marylin Monroe czy autoportrety artysty. „Dolar” to unikat skupiający się na jednym z ulubionych motywów artysty – temacie pieniądza i konsumpcji.

Zgodnie z ustaleniami na wspólnym spotkaniu przedstawiciele Województwa Małopolskiego i Samorządowego Kraju Preszowskiego w Starym Sączu w styczniu 2020 r., Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego zainicjował współpracę z Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Medzilaborcach posiadającym wyjątkową kolekcję dzieł związaną z życiem i twórczością Andy'ego Warhola.

Dzięki polsko-słowackiej współpracy mieszkańcy Małopolski mieli niepowtarzalną okazję, by zobaczyć zbiory z Muzeum w Medzilaborcach pierwszy raz w Nowym Sączu, w Galerii BWA Sokół. Wysitek współpracy regionalnych instytucji kultury został zwieńczony ogromnym sukcesem i udało się zorganizować wystawę Andy'ego Warhola w Nowym Sączu.

Wystawa dzieł artysty tak wielkiego formatu była znaczącym wydarzeniem w sferze kultury zarówno w regionie Małopolski, jak i poza jej granicami. Prezentowane na wystawie prace pochodziły ze zbiorów Muzeum Sztuki Nowoczesnej Andy'ego Warhola w Medzilaborcach na Słowacji. Ciekawą aranżacją wystawy zaproponowali kuratorzy Muzeum – Carmen Cilipová, dr Michal Bycko. Wystawie towarzyszył katalog w polsko-angielskiej wersji językowej, a w wernisażu wystawy uczestniczyli m.in. Pan Witold Kozłowski – Marszałek Województwa Małopolskiego, Pan Tomas Kasaj Konsul Generalny Słowacji, Pani Monika Gubała – Dyrektor Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, Pani Marta Mordarska – Wiceprzewodnicząca Komisji Kultury SWM, czy Pani Emília Antolíková – Dyrektor Departamentu Kultury Samorządowego Kraju Preszowskiego w imieniu Pana Milan Majerský – szefa słowackiego regionu.

PLENERY PN. „UKRAIŃSKIE ŚLADY W KRAKOWIE” DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PLASTYCZNYCH

Jak co roku, uczniowie szkół plastycznych z terenu Małopolski wzięli udział w plenerach plastycznych realizowanych w ramach współpracy Małopolski z Obwodem Lwowskim. Ze względu na panującą pandemię nie można było w bieżącym roku zrealizować plenerów plastycznych we Lwowie. Aby jednak kon-

tynuować zapoczątkowaną 6 lat temu tradycję wyjazdów na Ukrainę, która na stałe wpisała się w wydarzenia trzech plastycznych szkół z Małopolski (z Krakowa Zespół Państwowych Szkół Plastycznych, z Nowego Wiśnicza - Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych im. Jana Matejki oraz z Zakopanego - Zespół Szkół Plastycznych im. Antoniego Kenara), zaproponowano uczniom i ich opiekunom inne, aczkolwiek bardzo ciekawe rozwiązanie. Były to plenery w Krakowie po ukraińskich śladach w tym mieście, okazało się bowiem, że tradycja ukraińska, a nawet Ruska jest w Krakowie bardzo bogata. Do współpracy zaproszona została działająca w Krakowie ukraińska fundacja Zustricz. Jedną z osób z fundacji - Mykoła Mańko to teolog, pisarz i licencjonowany przewodnik miejski. Jest on również specjalistą w zakresie ukraińskich epizodów w Kra-

kanie i ich powiązań historyczno-kulturalnych ze Lwowem. Mykoła Mańko zgodził się oprowadzić uczniów po Krakowie i opowiedzieć o ukraińskich śladach. Aby zapewnić maksymalne bezpieczeństwo uczestnikom plenerów, uczniowie każdej szkoły wraz ze swoim opiekunem spotykali się oddzielnie, w grupkach max. 9 osobowych.

Na liście omawianych miejsc znalazły się:

- Dom (kamienica) architekta Lwowa – Teodora Talowskiego na rogu ul. Karmelickiej i Batorego;
- Pomnik „Pamięci Bohdana Zaleskiego 1886” przedstawiający „Grupę Bojana” na Plantach krakowskich;
- Kamienica, w której mieszkał metropolita Andrzej Szeptycki (ul. Św. Jana 4);
- Cerkiew Unicka Podwyższenia Krzyża Świętego w Krakowie przy ul. Wiślniej;
- Witraż Bł. Salomei według projektu

Ukraińskie plenery Kraków, fot. Wydawnictwo Wysoki Zamek

Stanisława Wyspiańskiego w kościele franciszkanów;

- Kaplica Św. Jacka w kościele dominikańskim.

Wszystkie te obiekty łączą ze sobą historię i kulturę Polski i Ukrainy, a także Krakowa i Lwowa. W pierwszym dniu Mykoła Mańko oprowadził uczniów po w/w obiektach i dokładnie je omówił. Po obiedzie uczniowie przystąpili do prac plastycznych. Drugi dzień poświęcony był w całości na rysowanie, szkicowanie i malowanie.

Warsztaty odbywały się w trzech edycjach – oddzielnie dla każdej ze szkół, w okresie wrzesień-październik 2021 r. Prace plastyczne powstałe podczas pleneru zaprezentowane zostały na wystawie w Galerii Krakowskiego Forum Kultury na Małym Rynku w Krakowie. Wernisaż wystawy odbył się 14 grudnia 2021 r. z udziałem młodych artystów, ich nauczycieli oraz organizatorów. Powstał też katalog prac.

POLSKO-UKRAŃSKIE WARSZTATY KONSERWATORSKIE „WSPÓLNIE DLA RATOWANIA PIĘKNA PRZESZŁOŚCI” – LWÓW 2021

Realizowane w 2021 r. warsztaty konserwatorskie były kontynuacją skomplikowanego procesu rozpoczętego 2019 r. ratowania lwowskiego kościoła i obejmowały swym zasięgiem prace przede wszystkim w nawie głównej. Zadanie polegało na wymianie doświadczeń między dwoma środowiskami akademickimi Lwowskiej Akademii Sztuk Pięknych oraz Krakowskiej ASP im. Jana Matejki. Wymiana tych doświadczeń, porównanie dwóch szkół konserwacji zachodniej i wschodniej umożliwia opracowanie właściwych standardów i metod potrzebnych

przy ratowaniu polichromii w kościele, jak również zastosowanie ich przy innych realizacjach na terenie Ukrainy przy ratowaniu Polskiego dziedzictwa. Również próby zastosowania nowych technologii stały się ważnym etapem opracowywania spójnej koncepcji konserwacji m.in. polichromii we lwowskiej świątyni.

W 2021 r. warsztaty realizowane były w terminie od lipca do października. Była to już dziewiąta edycja i kontynuacja warsztatów przeprowadzonych we Lwowie. Warsztaty te odbywały się przede wszystkim w kościele pojezuickim pw. św. Piotra i Pawła we Lwowie obecnie greckokatolicka cerkiew garnizonowa. W warsztatach udział brali studenci i absolwenci z Krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych z Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki, studenci z Lwowskiej Akademii Sztuk Pięknych, jak również studenci malarstwa monumentalnego Lwowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Nad realizacją projektu czuwali pedagodzy z ASP w Krakowie: pod kierunkiem dr Pawła Bolińskiego we współpracy z przedstawicielem ASP we Lwowie Lesyiom Hanuljak.

Uczestnicy zostali zapoznani z wynikami badań konserwatorskich oraz przeprowadzonymi pracami zrealizowanymi w ramach warsztatów w poprzednich latach. Rezultaty tych badań, jak również opracowane metody, które zostały wypróbowane w praktyce na freskach sklepienia w prezbiterium, były teraz wypróbowywane przy malowidłach w nawie głównej. Kolejnym zagadnieniem w trakcie prowadzonych warsztatów były zajęcia z teorii i praktyki wykonywania retuszy oraz malowideł ściennych. Warsztaty te w oparciu o wykłady, pokazy i ćwiczenia realizowane

były głównie przy malowidłach na sklepieniu nawy głównej kościoła Jezuitów we Lwowie. Dzięki tym ćwiczeniom uczestnikom udało się opanować różne metody retuszy. Te działania umożliwiły przywrócenie walorów estetycznych oraz właściwego w XVIII wieku iluzjonistycznego charakteru malowideł autorstwa Franciszka Eksteina.

Kolejnym zadaniem podjętym w ramach warsztatu były ćwiczenia z konserwacji elementów architektonicznych na fasadzie kościoła Jezuitów. Kursanci uczyli się oczyszczania impregnacji, odsalania i uzupełniania kamienia. W ramach warsztatów dla uczestników organizowane były liczne wykłady oraz zajęcia w innych obiektach zabytkowych, ukazujące problematykę

ich konserwacji lub stanu zachowania. Uczestnicy ćwiczyli również metody badania i rozpoznawania stratygrafii nawarstwień ściennych wykonując badania sondażowe w Winnikach lub Husakowie. W grudniu miało miejsce uroczyste odebranie prac konserwatorskich, w których czynny udział brali uczestnicy warsztatów. Przedstawiciele instytucji finansujących konserwację oraz licznie przybyli goście wzięli udział symbolicznym odsłonięciu fresków. Temu wydarzeniu towarzyszyła okolicznościowa wystawa zamontowana przed wejściem do kościoła. Z uwagi na duże zainteresowanie warsztatami, pojawiające się w ich toku zagadnienia będą omawiane i realizowane w przyszłości w następnej edycji warsztatów konserwatorskich.

Polsko-ukrańskie warsztaty konserwatorskie „Wspólnie dla ratowania piękna przeszłości” – Lwów 2021, fot. Archiwum ASP w Krakowie

MEDIA AUDIOWIZUALNE

MEDIA AUDIOWIZUALNE

REGIONALNY FUNDUSZ FILMOWY W KRAKOWIE W 2021 ROKU

RFF to projekt mający na celu wspieranie rozwoju produkcji filmowej w regionie poprzez dofinansowanie najciekawszych produkcji związanych z Małopolską oraz działania na rzecz wspierania, upowszechniania i promocji przemysłu filmowego w regionie. W 2021 r. realizowana była nowa odsłona konkursu skupiająca się na produkcjach niskobudżetowych i krótkometrażowych. Celem Konkursu realizowanego w ramach Regionalnego Funduszu Filmowego w Krakowie, jest przyznanie nagród dla produkcji niskobudżetowych (**do 400 000 zł**), krótkometrażowych (do 45 min) filmów fabularnych, dokumentalnych i animowanych, których scenariusze powiązane są z Województwem Małopolskim lub Krakowem poprzez temat, osoby twórców i miejsce akcji oraz produkcji, w których udział wezmą lokalni twórcy i realizatorzy. Zadaniem Regionalnego Funduszu Filmowego w Krakowie (tworzonego przez Województwo Małopolskie, Gminę Miejską Kraków, Krakowskie Biuro Festiwalowe i Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu) jest również pomoc adeptom sztuki filmowej w dążeniu do zrealizowania ich pierwszych projektów filmowych.

30 czerwca 2021 r. rozpoczął się nabór wniosków do Konkursu Regionalnego Funduszu Filmowego dla projektów filmów o metrażu nie dłuższym niż 45 min i budżecie nie wyższym niż **400 000 zł**. Zgłoszenia składać można było do dnia 28 lipca 2021 r.

Pula nagród wyniosła **391 000 zł**. Nagrody były finansowane z budżetu Województwa Małopolskiego oraz z budżetu Gminy Miejskiej Kraków.

29 marca 2021 r. została podjęta uchwała nr XXXVII/510/21 Sejmiku Województwa Małopolskiego w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Miejskiej Kraków na rzecz realizacji projektu kulturalnego pn. Regionalny Fundusz Filmowy w Krakowie; szczegółowe zasady udzielenia pomocy finansowej zostały określone Uchwałą nr 905/21 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie zawarcia umowy pomiędzy Województwem Małopolskim a Gminą Miejską Kraków dotyczącej udzielenia pomocy finansowej Gminie Miejskiej Kraków z przeznaczeniem na rzecz realizacji projektu kulturalnego pn. „Regionalny Fundusz Filmowy w Krakowie”. Pomoc finansowa w formie dotacji celowej została przeznaczona na działalność Krakowskiego Biura Festiwalowego związaną z realizacją zadania pn. Regionalny Fundusz Filmowy w Krakowie, w łącznej kwocie **200 000 zł**.

W ramach naboru wpłynęło w sumie **20 wniosków**. W wyniku weryfikacji formalnej do etapu oceny merytorycznej dopuszczono 19 z nich, w tym 8 dotyczących filmów fabularnych, 7 filmów dokumentalnych i 4 filmów animowanych.

Zgodnie z decyzją Komisji Konkursowej laureatami Konkursu Regionalnego Fun-

duszu Filmowego w Krakowie w 2021 r. zostali:

- Wielki Architekt – Filmograf sp. z o.o. – 75 000 zł netto;
- Dzisiaj wszyscy się ukryjemy – Kijora Film sp. z o.o – 70 000 zł netto;
- Szalona – Stowarzyszenie Filmowców Polskich – 30 000 zł netto;
- Show – Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie – 40 000 zł netto;
- Panorama Tatr – Wonderer Andrzej Pałka – 80 000 zł netto;
- Wiedźma – Fundacja Krakowska Szkoła Filmowa – 6 500 zł netto;
- Dzwony – Magic View Aleksandra Stępień – 29 500 zł netto;
- Grupa specjalna – IRIS Media sp. z o.o. – 60 000 zł netto.

Na liście rezerwowej znaleźli się:

- 7 kobiet w różnym wieku – homage à Kieślowski – Kijora Film sp. z o.o.
- AHA – Stowarzyszenie Kraków Film Klaster
- Vagho Bidzja – Stowarzyszenie Filmowców Polskich
- Ewa – AAK Artur Kasprzyk

FILMOTEKA MAŁOPOLSKA 2021

Program FILMOTEKA MAŁOPOLSKA wspiera producentów filmowych w zakresie produkcji filmów dokumentalnych i notacji filmowych związanych poprzez osobę, miejsce czy historię z Małopolską. W ramach Programu FILMOTEKA MAŁOPOLSKA edycja 2021 r. wpłynęło **67 zgłoszeń**, w tym jeden wniosek wpłynął po terminie, jeden wniosek nie spełnił wymogów formalnych. Do oceny merytorycznej przekazano 65 zgłoszeń, w tym: 35 filmów, 30 notacji.

Jury Programu podjęło decyzję o przyznaniu dofinansowania w postaci wkładu koprodukcyjnego dla **35 produkcji** na

łącznie kwotę **630 000 zł brutto**, w tym dla **13 filmów** na łączną kwotę **530 000 zł brutto** oraz dla **22 notacji** na łączną kwotę **100 000 zł**.

Organizatorem FILMOTEKI MAŁOPOLSKIEJ w 2021 było Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu. Program realizowany był ze środków Województwa Małopolskiego. Łączna kwota wsparcia finansowego dla wyróżnionych ofert wyniosła **630 000 zł**, a koszt realizacji projektu wyniósł 77 000 zł.

Program ma na celu wspieranie oryginalnych produkcji filmowych o charakterze dokumentalnym oraz notacji filmowych, dokumentujących wydarzenia, miejsca oraz ludzi związanych z Małopolską, w pięciu kategoriach:

1. „Małopolska wczoraj” - produkcje (filmy dokumentalne i notacje filmowe) mające w założeniu tematycznym ocalenie od zapomnienia i upamiętnienie miejsc oraz wydarzeń, w szczególności związanych z dziedzictwem kulturowym, sztuką; w tym między innymi tematy odnoszące się do tradycji i wartości tożsamości religijnej, idei wspólnotowych, aktywności środowiska naukowego i artystycznego, istotnych zdarzeń najnowszej historii;
2. „Małopolska dziś” - produkcje (filmy dokumentalne i notacje filmowe) dokumentujące aktualne wydarzenia kulturalne oraz istotne zdarzenia o charakterze społecznym i historycznym, życie mieszkańców Małopolski, filmy o ludziach, którzy swoim życiem i postawą utożsamiają się z Małopolską;
3. „Małopolskie Jubileusze/Rocznice” – produkcje filmowe upamiętniające najważ-

niejsze rocznice przypadające na 2021 r., upamiętniające wydarzenia takie jak:

- 40-lecie wprowadzenia stanu wojennego w Polsce – produkcje filmowe związane z upamiętnieniem rocznicy wprowadzenia w Polsce stanu wojennego – wydarzeń, historii, osób;
- 230 rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja – produkcje filmowe związane z uczczeniem Roku Konstytucji 3 Maja;

4. „Wielcy z Małopolski” – produkcje filmowe upamiętniające postaci związanych z Małopolską (m.in. ludzi środowisk twórczych, świata nauki, sportowców, społeczników, postaci historycznych), osób jednoznacznie utożsamianych z Małopolską, w tym m.in.:

- Jan Paweł II – patron Małopolski – produkcje filmowe upamiętniające postać św. Jana Pawła II – niezwy-

kiego człowieka, charyzmatycznego przywódcy Kościoła Katolickiego, wielkiego Małopolanina, patrona Małopolski;

- Święty Maksymilian Maria Kolbe – patron 2021 r. w Małopolsce – produkcje filmowe związane z 80. rocznicą męczeńskiej śmierci franciszkanina św. Maksymiliana Marii Kolbego w niemieckim nazistowskim Obozie Koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau;
- Stanisław Lem – produkcje filmowe związane z twórczością i życiem Stanisława Lema w związku z ustanowieniem 2021 r. Rokiem Stanisława Lema;

5. „Małopolskie Rodziny” – produkcje filmowe upamiętniające znane rody zasłużone dla Małopolski, związane swoją historią z Małopolską.

Wykaz produkcji i realizujących je podmiotów oraz wysokość przyznanego wkładu koprodukcyjnego w ramach Programu FILMOTEKI MAŁOPOLSKIEJ

Lista dofinansowanych FILMÓW DOKUMENTALNYCH:

a. w kategorii MAŁOPOLSKA DZIŚ

Lp.	Podmiot	Tytuł produkcji	Kwota brutto dofinansowania
1.	Telewizja Polska S.A. w Warszawie Oddział w Krakowie	Nam nie wolno było płakać	40 000
2.	Telewizja Polska S.A. w Warszawie Oddział w Krakowie	For heroes	50 000
3.	Telewizja Polska S.A. w Warszawie Oddział w Krakowie	Solidarni w pomocy	25 000
4.	Telewizja Polska S.A. w Warszawie Oddział w Krakowie	Niespokojny duch Józefa Pitonia	30 000

b. w kategorii MAŁOPOLSKA W CZORAJ

Lp.	Podmiot	Tytuł produkcji	Kwota brutto dofinansowania
1.	Stowarzyszenie Tradycji Promocji i Kultury Ludowej „Kiyrepecki”	Krwawa Wigilia - od młyna do młyna	60 000

2.	Stowarzyszenie na rzecz badań i dokumentacji kultury A' POSTERIORI	Księża Nitki kronika ekspozycji paszyńskiego talentu	25 000
3.	Telewizja Polska S.A. w Warszawie Oddział w Krakowie	Wymaluj obraz...	40 000
4.	Gminne Centrum Kultury w Lipnicy Wielkiej	W nas wzór musi powstać	35 000

c. w kategorii JUBILEUSZE/ROZCZNICE

Lp.	Podmiot	Tytuł produkcji	Kwota brutto dofinansowania
1.	Forum Rozwoju Inicjatyw Lokalnych	W poszukiwaniu świętego Maksymiliana	50 000
2.	Krzysztof Ridan LUNAFILM, ZGNIATACZ DŹWIĘKÓW	Zapomniany strajk w TVP Kraków	35 000
3.	Fundacja Promocji Kultury URWANY FILM	Grudniowa noc	40 000
4.	„APIO FILM” Produkcja Filmów i Programów TV Piotr AUGUSTNEK	Odwet	40 000

d. w kategorii WIELCY Z MAŁOPOLSKI

Lp.	Podmiot	Tytuł produkcji	Kwota brutto dofinansowania
1.	Wydawnictwo Diecezji Tarnowskiej PROMYCZEK	Szalony Maks	60 000

Lista dofinansowanych NOTACJI:

a. w kategorii MAŁOPOLSKA DZIŚ

Lp.	Podmiot	Tytuł produkcji	Kwota brutto dofinansowania
1.	Forum Rozwoju Inicjatyw Lokalnych	Zbigniew Warpechowski – pierwszy polski performer	4 000

b. w kategorii MAŁOPOLSKA W CZORAJ

Lp.	Podmiot	Tytuł produkcji	Kwota brutto dofinansowania
1.	FUNDACJA KRAKOWSKA FILMÓWKA	Udział Małopolan w walce z reżimem komunistycznym – Krzysztof Durek	3 500
2.	FUNDACJA KRAKOWSKA FILMÓWKA	Udział Małopolan w walce z reżimem komunistycznym – Andrzej Załuski	3 500
3.	FUNDACJA KRAKOWSKA FILMÓWKA	Udział Małopolan w walce z reżimem komunistycznym – Robert Kubicz	3 500
4.	FUNDACJA KRAKOWSKA FILMÓWKA	Udział Małopolan w walce z reżimem komunistycznym – Michał Garapich	3 500
5.	STOWARZYSZENIE SIEĆ SOLIDARNOŚCI w Krakowie	Raport z obłożonej huty. Studenckie wsparcie strajku 13 grudnia 1981 r.	5 000
6.	Fundacja Promocji Kultury Artystycznej, Filmowej i Audiowizualnej Etiuda&Anima	Notacja 1 – prof. Jerzy Kucia o Studio Filmów Animowanych w Krakowie	4 000

7.	Fundacja Promocji Kultury Artystycznej, Filmowej i Audiowizualnej Etiuda&Anima	Notacja 2 – Sabina Antoniszczak – o Ryszardzie Antoniszczaku i o Studio Filmów Animowanych w Krakowie	4 000
8.	Fundacja Promocji Kultury Artystycznej, Filmowej i Audiowizualnej Etiuda&Anima	Notacja 3 – Krzysztof Kiwerski o Studio Filmów Animowanych w Krakowie	4 000
9.	Fundacja Promocji Kultury Artystycznej, Filmowej i Audiowizualnej Etiuda&Anima	Notacja 4 – Longin Szmyd o Studio Filmów Animowanych w Krakowie	4 000
10.	Fundacja Promocji Kultury Artystycznej, Filmowej i Audiowizualnej Etiuda&Anima	Notacja 5 – Elżbieta Zachętar-Spławińska o Studio Filmów Animowanych w Krakowie	4 000
11.	Fundacja Promocji Kultury Artystycznej, Filmowej i Audiowizualnej Etiuda&Anima	Notacja 6 – Aleksander (Olo) Sroczyński o Studio Filmów Animowanych w Krakowie	4 000
12.	EQUILIBRIUM MEDIA SP. Z O.O.	Wspomnienia BURMISTRZÓW o budowaniu wielkiego rozwoju miast oraz samorządu gminnego w Małopolsce w jubileusz 30-lecia jego istnienia	6 000
13.	EQUILIBRIUM MEDIA SP. Z O.O.	Wspomnienia WÓJTÓW o budowaniu wielkiego rozwoju gmin oraz samorządu gminnego w Małopolsce w jubileusz 30-lecia jego istnienia	6 000
14.	EQUILIBRIUM MEDIA SP. Z O.O.	Wspomnienia PREZYDENTÓW oraz Vice PREZYDENTÓW o budowaniu wielkiego rozwoju miast oraz samorządu gminnego w Małopolsce w jubileusz 30-lecia jego istnienia	6 000
15.	EQUILIBRIUM MEDIA SP. Z O.O.	Wspomnienia RADNYCH GMINNYCH o budowaniu wielkiego rozwoju gmin oraz samorządu gminnego w Małopolsce w jubileusz 30-lecia jego istnienia	6 000

c. w kategorii JUBILEUSZE/ROZCZNICE

Lp.	Podmiot	Tytuł produkcji	Kwota brutto dofinansowania
1.	Fundacja PRO PATRIA SEMPER	Bohaterowie tarnowskiej Solidarności. Legalnie i w podziemiu	5 000
2.	Stowarzyszenie Filmowe Trzeci Tor	Solidarni Pedagodzy	5 000

d. w kategorii WIELCY Z MAŁOPOLSKI

Lp.	Podmiot	Tytuł produkcji	Kwota brutto dofinansowania
1.	Wydawnictwo Diecezji Tarnowskiej PROMYCZEK	Dziadek Grzegorz opowiada o św. Janie Pawle II	5 000
2.	Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Gminy Zakliczyn „Klucz”	Stanisław Chrobak – świadkowie i spadkobiercy	4 000

e. w kategorii MAŁOPOLSKIE RODZINY

Lp.	Podmiot	Tytuł produkcji	Kwota brutto dofinansowania
1.	„APIO FILM” Produkcja Filmów i Programów TV Piotr AUGUSTYNEK	Walka Bobów o domową edukację dzieci - część 1 Danuta Boba, Bogumiła Boba, Bolesława Habdank Wojewódzka – z domu Boba	5 000
2.	„APIO FILM” Produkcja Filmów i Programów TV Piotr AUGUSTYNEK	Walka Bobów o domową edukację dzieci - część 2 Bożena Boba-Dyga, Bogdan Boba, Bogusław Boba	5 000

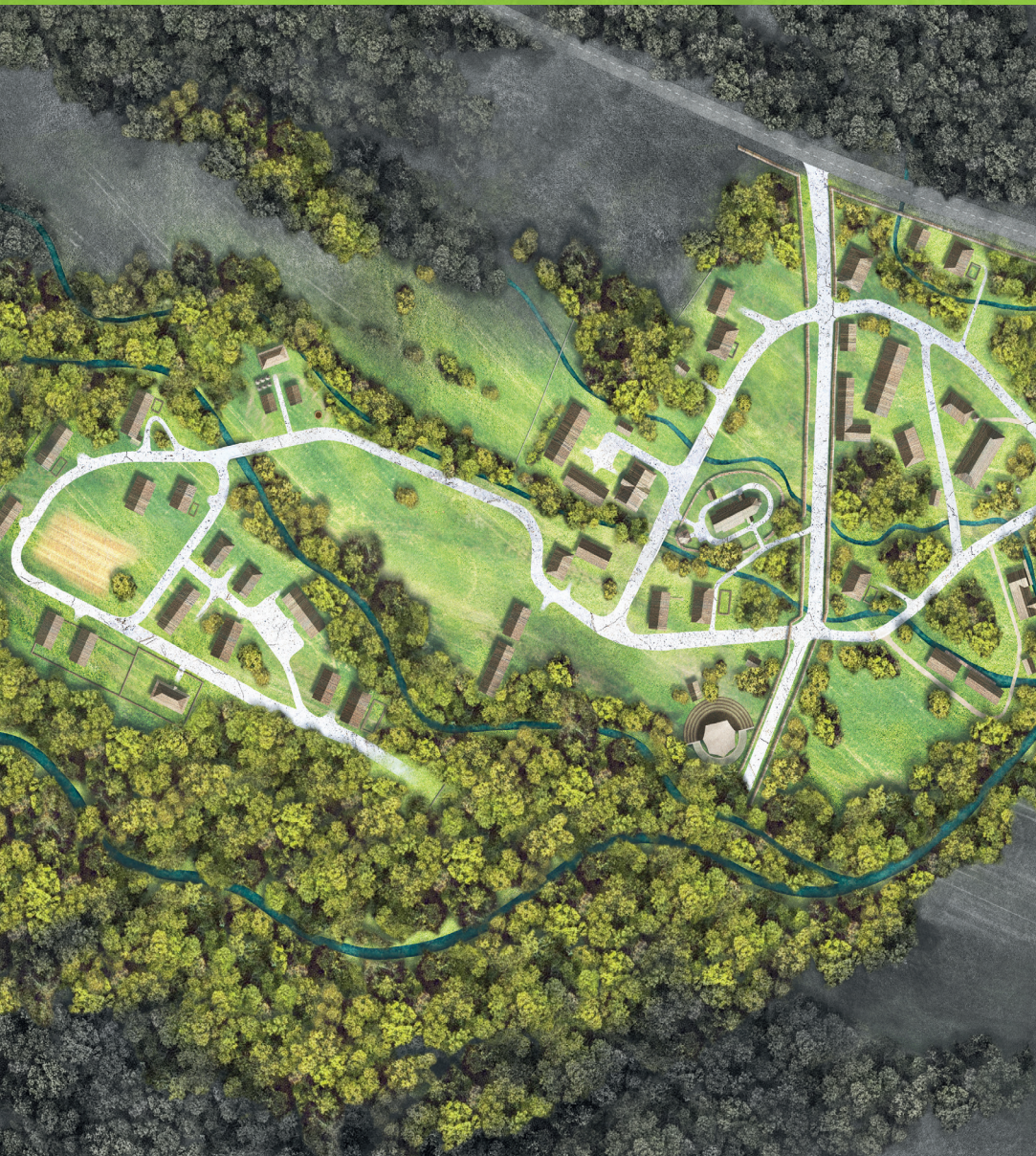
RETROSPEKTYWA FILMOTEKI MAŁOPOLSKIEJ

Ludzie. Miejsca. Wydarzenia. Małopolska jakiej nie znacie to retrospektywny przegląd filmów powstałych w ciągu niemal dziesięciu lat istnienia programu FILMOTEKA MAŁOPOLSKA. Filmy w formie tematycznych zestawów można było oglądać w wybranych kinach w Polsce.

Retrospektywa FILMOTEKI MAŁOPOLSKIEJ stanowi podsumowanie wieloletniego programu dotacji dla twórców chcących realizować filmy ukazujące szczególnie istotne tematy dla dziedzic-

stwa kulturowego Małopolan. Zrealizowane w ramach inicjatywy dokumenty snują opowieści o ludziach, którzy oddali swe serce Małopolsce, odkrywają lokalne tajemnice i przypominają istotne epizody z historii tego wyjątkowego regionu na południu Polski. Począwszy od połowy października 2021 r. na cykle pokazów filmowych, organizatorzy przeglądu zapraszali do sal kinowych: Kina Pod Baranami w Małopolskim Ogrodzie Sztuki, Kina Kijów w Krakowie, Kina Zorza w Rzeszowie, kina Millenium prowadzonego przez Mościckie Centrum Kultury oraz kina Jaworzyna w Centrum Kultury w Krynicy Zdroju i kina SOKÓŁ w Nowym Sączu.

**INWESTYCJE. ROZWÓJ
INFRASTRUKTURY
I POTENCJAŁU KULTUROWEGO
INFRASTRUKTURA
DLA KULTURY**

Muzea otwarte, fot. Archiwum Muzeum – Orawski Park Etnograficzny w Zubrzyca Górnej

INWESTYCJE. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY I POTENCJAŁU KULTUROWEGO INFRASTRUKTURA DLA KULTURY

STAN ZAAWANSOWANIA PROJEKTÓW INWESTYCYJNYCH W INSTYTUCJACH KULTURY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

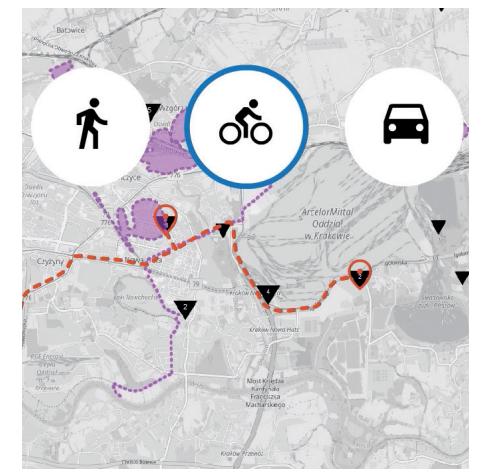
Małopolska może poszczycić się niezwykłym zasobem dziedzictwa kulturowego, który sprawia, że nasz region niezmiennie zajmuje znaczące miejsce na mapie kulturalnej kraju. Odpowiedzialność za bogactwo unikatowego dziedzictwa kulturowego regionu oraz chęć jego zachowania dla przyszłych pokoleń wymaga prowadzenia systematycznych działań dążących do ochrony, poprawy i zabezpieczenia jego stanu, jak i działań umożliwiających kreację nowych funkcji zabytków, odpowiadających na aktualne potrzeby społeczne i gospodarcze (w szczególności kulturalne, edukacyjne i turystyczne).

Warto podkreślić, że „kultura” to czynnik pobudzający wzrost gospodarczy, zatrudnienie, wpływający na włączenie społeczne oraz mający wpływ na wzmocnienie stosunków międzynarodowych.

Inwestycja w kulturę i dziedzictwo narodowe to inwestycja w podstawę tożsamości danej społeczności, regionu, państwa. Dostęp do kultury uwarunkowany jest jakością i różnorodnością oferty w zakresie kultury i sztuki, ale także gęstością sieci instytucji kultury oraz jakością infrastruktury kultury. Niewątpliwie, co zostało uwidocznione podczas trwającej pandemii COVID-19, duże znaczenie ma inwestowanie w tzw. obecność w sieci

tzn. realizację projektów umożliwiających prowadzenie działań edukacyjnych i animacyjnych w sposób cyfrowy, a także udostępnianie unikalnych zasobów w postaci cyfrowej, rozwój rejestrów i repozytoriów przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiednich warunków bezpiecznego udostępniania i przechowywania zgromadzonych zbiorów.

Dla wielu instytucji prowadzenie działalności w sieci może być ważnym źródłem przychodów i wprowadzania innowacji. Niezmiennie znaczący wpływ na prowadzenie inwestycji infrastrukturalnych oraz na realizację projektów miękkich w obszarze kultury na tak szeroką skalę mają dostępne fundusze unijne (głównym źródłem finansowania inwestycji publicznych w obiekty kultury jest Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego).

Portal Archeologiczny Atlas Małopolski, fot. Archiwum Muzeum

Wykaz projektów wieloletnich realizowanych w 2021 roku przez instytucje kultury:

LP.	INWESTOR	NAZWA PROJEKTU /ŹRÓDŁO DOFINANSOWANIA /LATA REALIZACJI	WARTOŚĆ CAŁKOWITA PROJEKTU /DOFINANSOWANIE UE/ INNE /BUDŻET WM (W TYS. ZŁ)
1.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	Małopolska Biblioteka Cyfrowa w horyzoncie 21. wieku – stworzenie innowacyjnej platformy udostępniania regionalnych zasobów cyfrowych w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Krakowie /RPO WM /2016-2021	12 279,73 /UE: 9 862,95 /bWM: 1 780,10 /środki własne IK: 636,69
2.	Małopolski Instytut Kultury w Krakowie	Wirtualna Małopolska /RPO WM /2016-2021	6 357,41 /UE: 4 954,24 /bWM: 863,54 /środki własne IK: 539,63
3.	Muzeum Archeologiczne w Krakowie	Archeologiczny Atlas Małopolski. Digitalizacja i udostępnianie zasobów Muzeum Archeologicznego w Krakowie /RPO WM /2017-2021	1 528,52 /UE: 1 242,89 /bWM: 250,45 /środki własne IK: 19,80
4.	Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie	Digitalizacja i udostępnienie zabytkowej kolekcji szklanych negatywów i fotografii z drugiej połowy XIX i początku XX w. ze zbiorów Muzeum Etnograficznego im. Seweryna Udzieli w Krakowie /RPO WM /2017-2021	913,48 /UE: 776,46 /bWM: 80,00 /środki własne IK: 57,02
5.	Muzeum – Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygietzowie i Zamek Lipowiec	Zachowanie, restauracja i prezentacja autentyzmu Zamku Lipowiec i rozwój skansenu /RPO WM /2016-2022	4 521,16 /UE: 1 874,66 /bWM: 2 646,50
6.	Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem	Rewaloryzacja i modernizacja zabytkowych budynków Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem dla zachowania i prezentacji unikatowego dziedzictwa kulturowego Podhala /RPO WM /2019-2022	18 273,76 /UE: 7 999,93 /bWM: 10 273,83
7.	Opera Krakowska w Krakowie	Modernizacja technologii sceny Opery Krakowskiej w Krakowie przy ul. Lubicz 48 /RPO WM /2016-2022	3 959,64 /UE: 1 979,82 /bWM: 1 976,32 /środki własne IK: 3,5
8.	Muzeum Okręgowe w Tarnowie	Modernizacja i adaptacja budynku pokoszarowego na cele Regionalnego Centrum Edukacji o Pamięci /RPO WM /2018-2021	3 421,31 /UE: 1 552,77 /bWM: 1 864,10 /środki własne IK: 4,45
9.	Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie	Modernizacja infrastruktury technicznej Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie wraz z zakupem wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej /POIS /2017-2022	20 467,76 /UE: 15 283,27 /bWM: 5 084,49 /środki własne IK: 91,76
10.	Muzeum Dwory – Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach	Muzea otwarte – rozszerzenie możliwości programowych instytucji kultury pogranicza polsko-słowackiego /PWT /2016-2021	6 500,88 /UE: 4 446,81 /bWM: 1 582,53 /środki własne IK: 471,53

1.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	Małopolska Biblioteka Cyfrowa w horyzoncie 21. wieku – stworzenie innowacyjnej platformy udostępniania regionalnych zasobów cyfrowych w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Krakowie /RPO WM /2016-2021	12 279,73 /UE: 9 862,95 /bWM: 1 780,10 /środki własne IK: 636,69
2.	Małopolski Instytut Kultury w Krakowie	Wirtualna Małopolska /RPO WM /2016-2021	6 357,41 /UE: 4 954,24 /bWM: 863,54 /środki własne IK: 539,63
3.	Muzeum Archeologiczne w Krakowie	Archeologiczny Atlas Małopolski. Digitalizacja i udostępnianie zasobów Muzeum Archeologicznego w Krakowie /RPO WM /2017-2021	1 528,52 /UE: 1 242,89 /bWM: 250,45 /środki własne IK: 19,80
4.	Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie	Digitalizacja i udostępnienie zabytkowej kolekcji szklanych negatywów i fotografii z drugiej połowy XIX i początku XX w. ze zbiorów Muzeum Etnograficznego im. Seweryna Udzieli w Krakowie /RPO WM /2017-2021	913,48 /UE: 776,46 /bWM: 80,00 /środki własne IK: 57,02
5.	Muzeum – Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygietzowie i Zamek Lipowiec	Zachowanie, restauracja i prezentacja autentyzmu Zamku Lipowiec i rozwój skansenu /RPO WM /2016-2022	4 521,16 /UE: 1 874,66 /bWM: 2 646,50
6.	Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem	Rewaloryzacja i modernizacja zabytkowych budynków Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem dla zachowania i prezentacji unikatowego dziedzictwa kulturowego Podhala /RPO WM /2019-2022	18 273,76 /UE: 7 999,93 /bWM: 10 273,83
7.	Opera Krakowska w Krakowie	Modernizacja technologii sceny Opery Krakowskiej w Krakowie przy ul. Lubicz 48 /RPO WM /2016-2022	3 959,64 /UE: 1 979,82 /bWM: 1 976,32 /środki własne IK: 3,5
8.	Muzeum Okręgowe w Tarnowie	Modernizacja i adaptacja budynku pokoszarowego na cele Regionalnego Centrum Edukacji o Pamięci /RPO WM /2018-2021	3 421,31 /UE: 1 552,77 /bWM: 1 864,10 /środki własne IK: 4,45
9.	Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie	Modernizacja infrastruktury technicznej Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie wraz z zakupem wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej /POIS /2017-2022	20 467,76 /UE: 15 283,27 /bWM: 5 084,49 /środki własne IK: 91,76
10.	Muzeum Dwory – Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach	Muzea otwarte – rozszerzenie możliwości programowych instytucji kultury pogranicza polsko-słowackiego /PWT /2016-2021	6 500,88 /UE: 4 446,81 /bWM: 1 582,53 /środki własne IK: 471,53

PRZYKŁADY ZAKOŃCZONYCH PROJEKTÓW I NOWYCH OBIEKTÓW INSTYTUCJI KULTURY WOJEWÓDZTWA ODDANYCH DO UŻYTKU W 2021 ROKU

Zakończono wszystkie działania rzeczowe realizowane w formule partnerskiej w ramach projektu pn. *Muzea otwarte – rozszerzenie możliwości programowych instytucji kultury pogranicza polsko-słowackiego*.

Efekty rzeczowe projektu u poszczególnych partnerów prezentują się w następujący sposób: w **Skansenie Wsi Pogórzańskiej w Szymbarku** (oddział Muzeum – Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach) stworzono edukacyjny park historii budownictwa ludowego i maszyn z pogranicza polsko-słowackiego oraz nową wystawę „Pogórzanie i sąsiedzi – stroje ludowe z regionów Polski i Słowacji” zaaranżowaną w translokowanej na teren skansenu zabytkowej stodole. Nowy sektor sensoryczny (pow. ca 32 ary) – stanowi park edukacyjny historii budownictwa ludowego i maszyn, na przykładzie którego możemy sobie wyobrazić funkcjonowanie dawnej wsi na pograniczu polsko-słowackim, obejmuje on niespełna dwadzieścia obiektów kubaturowych i urządzeń edukacyjnych, w tym: wiatę z piecami chlebowymi, prezentację więźby dachowej, zadaszony labirynt z bali, zestaw beczek, koło deptakowe z maselnicą, replikę studni z żurawiem, replikę wodnego koła młyńskiego, replikę miechu kowalskiego, przyrząd do zabaw ruchowych (równoważnia, huśtawki, ściana odwzorowująca kształty) etc.; różnorodne oraz uniwersalne obiekty i elementy zlokalizowane w parku edukacyjnym mają za cel stymulować w sposób bierny, jak i aktywny róż-

ne zmysły m.in. słuchu, dotyku, wzroku (ok. 300 mb ścieżek spacerowych, staw). Z kolei dzięki wystawie „Pogórzanie i sąsiedzi” można zapoznać się ze strojami ludowymi kilku grup etnograficznych zamieszkujących przygraniczny pas po stronie polskiej i słowackiej – różnorodne, wielowiekowe kontakty międzygrupowe na pograniczu polsko-słowackim sprzyjały intensywnej wymianie nie tylko dóbr materialnych; w toku wzajemnej wymiany, przenoszone były wzorce i mody; wystawa prezentuje odświętne stroje ludowe następujących grup: po stronie polskiej – Pogórzan, Łemków, Lachów Sądeckich po stronie słowackiej: strój Szaryszan z okolic Bardejova, Rusinów i Spisaków z terenu Spisza.

Oddział sądeckiego **Muzeum Okręgowego – Muzeum Nikifora w Krynicy Zdroju**, mieszczące się w zabytkowej willi Romanówka, w nowej odsłonie zostało udostępnione dla zwiedzających – w ramach projektu przeprowadzono modernizację i remont konserwatorski obiektu, zaadaptowano pomieszczenia dla osób z niepełnosprawnościami oraz przygotowano aranżację nowej wystawy.

Natomiast **oddział w Nowym Sączu – Miasteczko Galicyjskie**, a także oddział w Szlachtowej mogą poszczycić się nowymi ogrodami edukacyjno-sensorycznymi, w Szlachtowej przeprowadzono również adaptację budynku garażowego na magazyn studyjny, z zapleczem przystosowanym do osób ze specjalnymi potrzebami, zakupiono wyposażenia magazynowe. W **Nadwiślańskim Parku Etnograficznym w Wygiełzowie** stworzono ogród sensoryczny pełniący funkcję rekreacyjną, spacerową, terapeutyczną oraz edukacyjną. Jest on podzielony na dwie strefy. Pierwsza z nich nawiązuje do tradycji i historii

miejsca. Druga natomiast stymuluje zmysły: węch, słuch, wzrok i dotyk. Powstała m.in. strefa dźwięku, roślin oraz integracyjny i bezpieczny plac zabaw. Na nowo zaadaptowano i uporządkowano również istniejący rynek.

Z kolei **Muzeum Tatrzańskie im. dra. Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem** przygotowało narzędzia, które przez materię i strukturę tworzyć język opisujący zasób zgromadzony w Muzeum Styli Zakopiańskiego. A wszystko z myślą o osobach z niepełnosprawnościami. Powstały m.in. miniaturowe makiety najważniejszych obiektów w stylu witekiewiczowskim dedykowane osobom niewidzącym i słabowidzącym, zaopatrzone w brailowski opis, a także sensoryczne zestawy edukacyjne eksponujące elementy z motywami w stylu podhalańskim, angażujące zmysły dotyku, słuchu oraz smaku. Najważniejsze portrety autorstwa Witka-

cego zostały zaprezentowane w technice tyflografiki. Obiekty eksponowane są we wnętrzach willi Koliba oraz w miarę możliwości pogodowych – w ogrodzie willi.

W **Muzeum – Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej** została przygotowana wystawa służąca jako wstęp do zwiedzania całości skansenu; przygotowano ścieżki do samodzielnego zwiedzania skansenu (tablice z opisami i tyflografikami; ekspozycje sensoryczne, ławki); opracowano i wykonano nową ścieżkę przyrodniczą oraz dedykowany jej przewodnik, na potrzeby osób z niepełnosprawnościami przygotowano 20 sensorycznych kopii eksponatów.

U śląskiego partnera – **Miejski Dom Kultury w Czechowicach-Dziedzicach** – powstał ogród edukacyjno-sensoryczny wraz z roślinnością i muzycznymi elementami, a także przygotowano nową ekspozycję opartą na rozwoju przemysłu w mieście

MOT, Regionalne Centrum Edukacji o Pamięci, fot. Archiwum Muzeum

w Izbie Regionalnej; uruchomiono portal wiedzy o regionie, który również został dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Projekt *Muzea otwarte* został zrealizowany w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska-Słowacja na lata 2014-2020.

Strona poświęcona projektowi: www.muzeaotwarte.pl

Muzeum Lotnictwa w Krakowie zakończyło realizację projektu dofinansowanego ze środków pochodzących z POIS 2014-2020 pn. *Rewaloryzacja zespołu zabytkowych budowli inżynierskich dawnego lotniska Rakowice-Czyżyny wraz z adaptacją na potrzeby Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie*. Pracami rewitalizacyjnymi, budowlanymi i konserwacyjnymi objętych zostało 5 obiektów: Hangar Główny, Garaż nr 1 i Garaż nr 2, Kancelaria, Spadochroniarnia. Poprawie uległ stan techniczny obiektów

oraz nowoczesne przystosowanie ich do pełnienia funkcji kulturalnych w połączeniu z funkcją krajobrazową otoczenia, co stanowi wyjątkową w skali europejskiej promocję zasobów kulturowych nie tylko Muzeum Lotnictwa Polskiego, ale również Małopolski. W ramach prowadzonych prac kompleksowo wyremontowany został zabytkowy tzw. hangar nr 4, zwany Hangarem Głównym, który nie tylko został ocieplony, ale również została w nim wybudowana antresola z windą, która pozwoli zwiedzającym z wysokości 2,5 metra oglądać samoloty wyeksponowane na trzech poziomach.

Nowa wystawa została nazwana „Skrzydła i Ludzie XX wieku” i koresponduje z istniejącą już wcześniej ekspozycją „Lotnictwo I wojny światowej”. W czasie aranżacji wystawy stworzone zostały ścieżki zwiedzania Muzeum. Na trasie zwiedzania zainstalowano trzy symulatory lotów. Jeden symulować będzie lot samolotem z lat 20-30 tych, pozwoli to zobaczyć, jak latało się z „wiatrem w podszewkach”. Dru-

MLP - rewitalizacja zespołu zabytkowych budynków\Hangar z antresoli - rewitalizacja zespołu zabytkowych budynków, fot. Archiwum Muzeum

gi symulator pozwoli się wcielić w strzelca pokładowego superfortecy B-17 i strzelać wirtualnie z półcalowego Browninga do nadlatującego Focke-Wulfa. Trzeci symulator wprowadza w erę samolotów odrzutowych w oparciu o samolot MIG. Zwiedzający mogą również zapoznać się z wystawą najstarszych w zbiorach samolotów z dawnej tzw. kolekcji Berlińskiej, a kolejno z unikalną kolekcją lotniczych silników „Raj modelarzy”. Osobną nową ekspozycją jest archeologia lotnicza, gdzie prezentowany jest wydobyty z dna Bałtyku w 2014 r. bombowiec Douglas-Boston. Na wrotach hangaru przewidziana została multimedialna projekcja, w tym małe lotnicze kino. Hangar został wyposażony w niezbędne instalacje i systemy, a na jego zewnętrznej ścianie powróciła biało-czerwona szachownica, tak jak to było przed wojną. Realizacja projektu przyczyniła się do odbudowy klimatu lotniska z okresu dwudziestolecia międzywojennego, uzyskania unikatowej wartości i efektu zgodności ekspozycji na różnych poziomach w różnych skalach wielkości – od skali oryginalnych eksponatów z tego okresu, przez skalę budowlaną – po skalę krajobrazową. Uroczyste otwarcie stałej ekspozycji w hangarze przy udziale przedstawicieli Województwa Małopolskiego miało miejsce w dniu 15 marca 2021 r. (poniedziałek) nastąpiło oficjalne otwarcie stałej ekspozycji w hangarze w Muzeum Lotnictwa Polskiego. Od dnia 16 marca 2021 r., ekspozycja została udostępniona zwiedzającym

Małopolski Instytut Kultury w Krakowie zakończył realizację projektu z obszaru e-kultura tj. *Wirtualna Małopolska*, realizowanego przy udziale środków unijnych w ramach RPO WM 2014-2020. Projekt

zakładał rozbudowę systemu informacyjnego „Wirtualne Muzea Małopolski” w warstwie publikacyjnej, archiwizacyjnej, infrastruktury sprzętowej i oprogramowania, dzięki czemu możliwa jest digitalizacja kolejnych zasobów kultury i dziedzictwa regionalnego oraz rozwijanie części merytorycznej portalu poprzez tworzenie wirtualnych wystaw tematycznych, ścieżek edukacyjnych, aplikacji mobilnych dedykowanych konkretnym zbiorom i tematom. Wirtualne Muzea Małopolski to innowacyjny portal, na którym prezentowane są zbiory muzealne w technologii 3D – dzięki temu można nie tylko obejrzeć eksponaty bez wychodzenia z domu, lecz także zobaczyć je w nieoczekiwanych kontekstach. Obecnie portal liczy ponad 2500 eksponatów z blisko 50 kolekcji, zdigitalizowanych w najwyższej jakości. Każdy obiekt został opisany przez eksperta; regularnie publikowane są autorskie omówienia i interpretacje, a 600 obiektom towarzyszą audiodeskrypcje. Z efektami projektu można zapoznać się poprzez: <https://muzea.malopolska.pl>

Muzeum Archeologiczne w Krakowie zakończyło realizację projektu z obszaru e-kultura tj. *Archeologiczny Atlas Małopolski. Digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Archeologicznego w Krakowie*, realizowanego przy udziale środków unijnych w ramach RPO WM 2014-2020. Rozwój cyfrowych zasobów kultury nastąpił poprzez stworzenie zintegrowanego systemu informacji o dziedzictwie archeologicznym Małopolski i ich udostępnieniu na platformie prezentującej „Archeologiczny Atlas Małopolski”. Wytworzono wysokiej jakości odwzorowania cyfrowe

wysokiej jakości, stworzono repozytorium cyfrowe, gromadzące materiał zdjęciowy na temat najbardziej charakterystycznych zabytków archeologicznych i dokumentów archiwalnych odzwierciedlających różne obszary regionu, prezentowanego na nowopowstałej platformie cyfrowej. Powstało również odpowiednie zaplecze w postaci informatycznej infrastruktury sprzętowo-programowej, zapewniającej długoterminowe przechowywanie cyfrowych zasobów, ich przetwarzanie oraz sprawną publikację online. Dostęp do platformy: <https://archeologicznyatlas.pl>

Również **Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie** może pochwalić się zakończonym projektem cyfryzacyjnym zrealizowanym w ramach RPO WM 2014-2020 – *Digitalizacja i udostępnienie zabytkowej kolekcji szklanych negatywów i fotografii z drugiej połowy*

XIX i początku XX w. ze zbiorów Muzeum Etnograficznego im. Seweryna Udzieli w Krakowie. Przedmiotem projektu była digitalizacja najstarszych obiektów fotograficznych z kolekcji MEK, dających obraz społeczeństwa i dziedzictwa kulturowego południowej Polski w drugiej połowie XIX wieku i w pierwszej połowie XX wieku. Opracowano ich odwzorowania cyfrowe w dedykowanym programie bazodanowym oraz zostały one udostępnione, w celu ich popularyzacji. Dostęp do zbiorów: <https://zbiory.etnomuzeum.eu/pl/katalog-zbiorow>

Kolejnym zakończonym z sukcesem projektem w obszarze e-kultury jest zrealizowany przez **Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Krakowie** projekt pn. *Małopolska Biblioteka Cyfrowa w horyzoncie 21. wieku – stworzenie innowacyjnej platformy udostępniania regionalnych*

MEK - digitalizacja zasobów, odbitka albuminowa podczas procesu wklejania oderwanego fragmentu obrazu fotograficznego, fot. A. Seweryn

zasobów cyfrowych Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie. Zrealizowane dzięki pozyskanemu wsparciu finansowemu w ramach RPO WM 2014-2020 przedsięwzięcie umożliwiło rozwinięcie idei platformy łączącej zasoby wszystkich uczestników, ułatwiającej przeszukiwanie i korzystanie z zasobów cyfrowych.

W ramach projektu przeprowadzono następujące działania: digitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego (wyselekcjonowanych pod względem ich znaczenia dla regionu) m.in. skanowanie, fotografowanie, przetwarzanie otrzymanych plików; modernizacja i rozwinięcie platformy Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej – wykonanie platformy udostępniania zbiorów bibliotecznych w postaci elektronicznej, w tym zbiorów naukowych z multiwyszukiwarką umożliwiającą dostęp do zdigitalizowanych zasobów różnych instytucji, katalogów bibliotek, bibliografii regionalnej i innych źródeł instytucji współpracujących; stworzenie wieloformatowego archiwum MBC; udostępnianie zasobów za pośrednictwem internetu, w tym poprzez tworzenie mechanizmów autonomicznych serwisów w ramach portalu. Digitalizacja zasobów bibliotecznych odbywała się w zmodernizowanej pracowni digitalizacji WBP w Krakowie, jak i również z wykorzystaniem tworzonej pracowni mobilnej do skanowania w terenie. Prowadzone przez WBP działania odbywały się ze wsparciem badawczym i eksperckim.

Dzięki pozyskanemu wsparciu z Funduszy Europejskich (RPO WM 2014-2020) **Muzeum Okręgowe w Tarnowie** przeprowadziło remont generalny i modernizację budynku Izby Pamięci Armii Krajowej wraz z dawną Wartownią stanowiących część dawnego kompleksu koszarowego

przy ul. Mościckiego 29 w Tarnowie. Remont obejmował wykonanie prac związanych z fundamentami (wykopy, wylanie fundamentów), wykonaniem konstrukcji nośnej, wykonaniem ścian zewnętrznych i wewnętrznych, wykonaniem prac związanych z przebudową dachu, w tym prac rozbiórkowych, wykonaniem więźby, pokrycia dachowego, odwodnienia (ryny, rury spustowe), obróbki blacharskie, prace instalacyjne oraz prace wykończeniowe (tynki, posadzki, powłoki malarskie). Nowy oddział Muzeum Okręgowego w Tarnowie – Regionalne Centrum Edukacji o Pamięci, prezentujący między innymi przykłady umundurowania, uzbrojenia, fotografie, dokumenty oraz unikatowe pamiątki, poświęcony jest ważnym dla Tarnowa i regionu aspektom związanym z II wojną światową. Nowe muzeum w swojej ofercie, prócz nowej ekspozycji stałej, ma m.in. zajęcia edukacyjne, lekcje muzealne, uroczystości towarzyszące obchodom międzywojennego święta 16. Pułku Piechoty Ziemi Tarnowskiej, wybuchu i zakończenia wojny, pierwszego transportu do Auschwitz, czy też działania we współpracy z lokalną społecznością, takie jak pikniki i festyny historyczne, dni otwarte i pikniki tematyczne. Uroczyste otwarcie oddziału Muzeum z udziałem Marszałka Województwa Małopolskiego Witolda Kozłowskiego miało miejsce w dniu 29 listopada ub. r.

ZADANIA JEDNOROCZNE INSTYTUCJI KULTURY

W ubiegłym roku z budżetu Województwa Małopolskiego kwotą blisko **3,4 mln zł** wsparto realizację **39 zadań** jednorocznych instytucji kultury województwa małopolskiego mających charakter inwestycyjny, rozwojowy. Zadania te służyły m.in.

aktywizacji uczestnictwa w kulturze, jak i podniesieniu poziomu konkurencyjności w działalności instytucji kultury województwa małopolskiego, poprawie standardu infrastruktury.

Przykłady takich zadań:

- *Kontynuacja prac konserwatorskich w piwnicach pod Wieżą Ratuszową* – zadanie realizowane przez Muzeum Etnograficzne im. S. Udzieli w Krakowie; kwota wsparcia z budżetu Województwa Małopolskiego 60 000 zł;
- *Modernizacja systemów informatycznych Muzeum Archeologicznego w Krakowie - etap 1* – zadanie realizowane przez muzeum Archeologiczne w Krakowie; kwota wsparcia z budżetu Województwa Małopolskiego 125 000 zł;
- *Remont konserwatorski elewacji zewnętrznych i wieży Teatru Miniatura przy pl. Św. Ducha 2 w Krakowie* – zadanie realizowane przez Teatr im. J. Słowackiego w Krakowie, kwota wsparcia z budżetu Województwa Małopolskiego 270 000 zł;
- *Rewitalizacja zespołu dworskiego w Łopusznej (XVIII-XIX w.)* – kontynuacja prac konserwatorskich i robót budowlanych – zadanie realizowane przez Muzeum Tatrzańskie im. dra T. Chałubińskiego w Zakopanem; kwota wsparcia z budżetu Województwa Małopolskiego 145 004 zł;
- *Zakup i montaż klimatyzacji w pomieszczeniach Centrum Sztuki Mościce* – zadanie realizowane przez Centrum Sztuki Mościce; kwota wsparcia z budżetu Województwa Małopolskiego 61 000 zł;
- *Remont Sali Błękitnej* - zadanie realizowane przez Filharmonię im. K. Szymanowskiego w Krakowie; kwota wsparcia z budżetu Województwa Małopol-

skiego 130 000 zł;

- *Zakup obrazu: Jan Styka (1858-1925), Fragment Panoramy Siedmiogrodzkiej (Bitwa pod Sybinem), 1897 r.* - zadanie realizowane przez Muzeum Okręgowe w Tarnowie; kwota wsparcia z budżetu Województwa Małopolskiego 24 000 zł;
- *Zakup sprzętu i oprogramowania na potrzeby ewidencji zarządzania zbiorami muzealnymi w Muzeum – OPE* – zadanie realizowane przez Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzyicy Górnej; kwota wsparcia z budżetu Województwa Małopolskiego 14 000 zł;
- *Prace remontowe na terenie Skansenu Wsi Pogórzańskiej im. prof. R. Reinfussa w Szymbarku wraz z doposażeniem ekspozycji strojów ludowych* - zadanie realizowane przez Muzeum – Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach; kwota wsparcia z budżetu Województwa Małopolskiego 120 000 zł.

AKTYWNOŚĆ INSTYTUCJI KULTURY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Opera Krakowska, Pan Twardowski, fot. R. Kornecki

INSTYTUCJE ARTYSTYCZNE

TEATR IM. JULIUSZA SŁOWACKIEGO W KRAKOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Dziady – premiera arcydramatu Adama Mickiewicza w reżyserii Mai Kleczewskiej, w 120. rocznicę jego prapremiery na tej scenie w inscenizacji Stanisława Wyspiańskiego; spektakl uważany za wydarzenie kulturalne sezonu w Polsce; z wielkimi rolami Dominiki Bednarczyk jako Konrada i Jana Peszka jako Senatora Nowosilcowa.
- Debil – prapremiera nagrodzonego Gdynską Nagrodą Dramaturgiczną tekstu Maliny Prześlugi w reżyserii Piotra Ratajczaka; spektakl – nagrodzony m.in. Grand Prix na festiwalu RZECZYWISTOŚĆ PRZEDSTAWIONA – wpisuje się w ważny nurt Teatru, jakim są działania włączające dla osób z niepełnościami.
- Nagrody i wyróżnienia – w 2021 r. Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie został uznany za jeden z najważniejszych teatrów w Polsce; świadczą o tym też przywołane z wielu festiwali nagrody, m.in.: Złoty Yorick na 25. Festiwalu Szekspirowskim w Gdańsku dla „Hamleta”; Grand Prix na festiwalu w Zabrze; trzy nagrody za spektakl „Lalka” na Opolskich Konfrontacjach Teatralnych.
- Dominika Słowik ZIMOWLA, reż. Jakub Roszkowski, premiera 12.03.2021, Scena MOS.
- Magda Fertacz TYSIĄC NOCY I JEDNA. Szeherazada 1979, reż. Wojciech Faruga, premiera 26.03.2021, Duża Scena.
- Alicja Kobielarz BOGINIE, reż. Jan Jeliński, premiera 4.06.2021, Scena Dom Machin.
- Bonn Park POWARKIWANIA DROGI MLECZNEJ, reż. Wojtek Klemm, premiera 3.07.2021, Scena MOS.
- Malina Prześluga DEBIL, reż. Piotr Ratajczak, premiera 8.10.2021, Scena Dom Machin.
- Konrad Hetel DANTON, reż. Radek Stępień, premiera 22.10.2021, Scena MOS.
- Adam Mickiewicz DZIADY, reż. Maja Kleczewska, premiera 19.11.2021, Duża Scena.
- Charles Dickens OPOWIEŚĆ WIGILIJNA, reż. Maria Wojtyszko i Jakub Krofta, premiera 3.12.2021, Scena Bank Opowieści.
- Gustave Flaubert PANI BOVARY. MOŻLIWA HISTORIA, reż. Gosia Jakubowska Raczkowska, premiera 4.12.2021, Scena Dom Machin

WYSTAWIONE SPEKTAKLE/KONCERTY

Spektakle:

Duża scena (9): Born by BONEY M; Chory z urojenia; Cud mniemany, czyli Krakowiaczy i Górale; Hamlet; Imię róży; Kariera Artura Ui; Kwiat paproci; Lalka; Smok!
 Dom Machin – Scena Miniatura (6): Agamemnon; Ameri Cane; Bóg, ja i pie-

niądze; Ludwiczek; O kotach, Rabacja.
MOS (6): Bajki robotów; Balladyna; Jedzonko; Bóg mordy; Turnus mija, a ja niczyja; Wojna polsko-ruska pod flagą biało-czerwoną.

Scena Bank Opowieści (1): Piotruś Pan i Jakub Hak.

Tytuły premierowe (10): Spóźnione odwiedziny; Zimowla; Tysiąc nocy i jedna – Szeherazada 1979; Boginie; Powarkiwnia Drogi Mlecznej; Debil; Danton; Działy; Opowieść wigilijna; Pani Bovary.

Koncerty:

Capella in theatrum – comiesięczny cykl koncertów Capelli Cracoviensis na Dużej Scenie Teatru.

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

- Jubileuszowa 10 edycja Narodowego czytania. W 2021 r. czytany był dramat Gabrieli Zapolskiej „Moralność Panny Dulskiej”.
- Prezentacja kolejnej monety z cyklu WIELKIE AKTORKI – tym razem upamiętniającej GABRIELĘ ZAPOLSKĄ; moneta powstała we współpracy Narodowego Banku Polskiego z Teatrem.
- 2 października na Dużej Scenie odbył się koncert z okazji 60-lecia Telewizji Kraków „Z biegiem dni, z biegiem lat”, reż. Rafał Dziwisz.
- Czytanie performatywne tekstu „Ideologix”; tekst i reżyseria: Eri Nox (wydarzenie powstałe w ramach stypendium Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta we współpracy z Teatrem im. Juliusza Słowackiego w Krakowie).
- Odświeżenie – w ramach kolekcji obrazów Teatru im. J. Słowackiego – nowych portretów aktorów: Ireny Solskiej i Andrzeja Grabowskiego autorstwa prof. Grzegorza Sztwiertni.
- Pokaz projektu „Architektura jest ko-

bietą” autorstwa Mary Szydłowskiej.

- Spektakl Siostrzeństwo / Sisterhood w reż. Dominiki Feiglewicz; współorganizowany z Narodowym Instytutem Muzyki i Tańca.
- Impro KRK – kontynuacja współpracy z Grupą Impro KRK. Improwizowane przedstawienia, opierające się na spontaniczności i tworzeniu scenariusza na oczach widzów.
- Pokazy spektaklu „Simona K. Wołająca na puszczy” – monodramu Agnieszki Przepiórskiej o Simonie Kossak.
- Współorganizacja Konferencji hybrydowej MADE FOR Restaurant – 26.10.2021 – CREATORS.
- Weekend seniora z kulturą – 2 października odbyło się zwiedzanie Teatru, którego przewodnikiem był Krzysztof Głuchowski, Dyrektor Teatru.
- Współorganizacja debaty o roli kultury i środowisk twórczych w procesie projektowania Wesołej „Czy Wesoła może być dziełem sztuki? W poszukiwaniu DNA dzielnicy” (2.02). Debatę na żywo i w streamingu organizowali twórcy forum Kultura Futura.

FESTIWALE

- Festiwal Wyspiański Wyzwała W roku 2021 – w 120. rocznicę prapremiery w inscenizacji Stanisława Wyspiańskiego – w ramach Festiwalu powstał spektakl „Dziady” Adama Mickiewicza w reż. Mai Kleczewskiej. Dodatkowo przez cały rok trwało Laboratorium Wyspiańskiego poprzez cykle:
  - o SZTUKA MYŚLENIA – cykliczne spotkania z czołowymi myślicielami, twórcami, naukowcami, krytykami – tymi, którzy komentują szeroko rozumianą rzeczywistość.
  - o MYŚLNIK. JAZZ – FILOZOFIA – STAN-

D-UP. To cykl spotkań prowadzonych przez Piotra Augustyniaka, które rozpoczyna prowokacyjny, filozoficzny monolog, którego formę określiliśmy hasłowo jako „filozoficzny stand-up”. Rozmowom towarzyszy improwizowana (nie tylko jazzowa) muzyka na żywo.

- Festiwal 1989. Transformacje W 2021 r. w ramach Festiwalu 1989. Transformacje skupiono się na ruchach transformacyjnych i zmianach zapoczątkowanych w latach 90. w miastach i miasteczkach. Tegoroczną premierą festiwalową była „Zimowla” Dominiki Słowik w reżyserii Jakuba Roszkowskiego. Dodatkowo odbyła się debata „1989. Transformacje – nowoczesna rola miejskiej prowincji” z Dominiką Słowik i prof. Rafałem Matyją, prowadzona przez Tomasza Janowskiego

(wydarzenie we współpracy z Open Eyes Economy oraz Fundacją Gospodarki i Administracji Publicznej (Fundacja GAP), partnerami projektu), rozmowa z widzami oraz warsztaty pisarskie „Od faktu do mitu” prowadzone przez Dominikę Słowik.

GALERIE/WYSTAWY

- Stworzenie i otwarcie wystawy „Archiwum Opowieści Teatralnych – Paradyz” o życiu Stanisława Wyspiańskiego; od 11 grudnia na trzecim piętrze teatralnego foyer.
- „INFLATALES. Stalowe opowieści Oskara Zięty”, Oskar Zięta, (02-28.02)
- Wystawa finalistów konkursu WYSOKIE LOTY im. Jana Wnęka z Odporyszowa (08-14.02).
- „Pamięć fotograficzna” – wystawa konkursowa, (01-25.04).

Teatr Słowackiego, Powarkiwnia Drogi Mlecznej, fot. B. Barczyk,

- Wystawa prac Janusza Sepioła „Miejsca i emocje” (26.06-22.07).
- „Na wyciągnięcie ręki” – wystawa makiet dotykowych miniatur kostiumów i scenografii do wybranych spektakli (19.09-03.10).
- Wystawa Tomka Sikory „Obrazy odkryte na nowo” (3.10-16.10).
- Open Eyes Art Festival / SENSTER (8.10-19.11).
- Wystawa „Jakie królicze nory, takie młodzieży chowanie. Narzędzia projektowania sytuacji twórczych pedagogów i pedagożek Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie” (19.10-16.11).
- Wystawa ID_tentity, Studenci oraz absolwenci Katedry Fotografii Szkoły Filmowej w Łodzi, pod opieką artystyczną Huberta Humki (20.11-26.12).

KINO

- Barany w MOSie. Kontynuacja wieloletniej współpracy z Kinem pod Baranami w ramach której organizowane są seanse filmowe w budynku MOS.
- Przywrócone arcydzieła. To wybrane przez znanego krytyka Łukasza Maciejewskiego wybitne tytuły polskiego kina. Każdej projekcji towarzyszy wstęp oraz spotkanie z twórcami.
- FILMOTEKA MAŁOPOLSKA, przegląd filmów dokumentalnych (16.11-28.12).
- Projekcje filmów dokumentalnych w ramach 61. Krakowskiego Festiwalu Filmowego.

PROJEKTY MUZYCZNE

Capella in Theatrum – Teatr im. J. Słowackiego i Capella Cracoviensis kontynuują rozpoczętą w zeszłym sezonie współpracę artystyczną. W niezwykłym entourage'u Dużej Sceny rozbrzmiewała najwyższej próby muzyka klasyczna grana na histo-

rycznych instrumentach.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

- Zwiedzanie teatru – dzienne i nocne; dla widzów indywidualnych i grup zorganizowanych.
- Klub Wyspiańskiego – projektu dla młodzieży licealnej; w 2021 r. wzięto w nim udział 400 uczniów z 7 krakowskich liceów.
- Myśląca ręka – warsztaty rzemiosła teatralnego. Kontynuacja wieloletniego projektu.
- Warsztaty teatralne i dyskusje po spektaklach: „Imię róży”, „Jedzonko”, „Spóźnione odwiedziny”, „Zimowla” i „Debil”.
- Przygotowanie 3 skryptów lekcji wokół 3 spektakli z repertuaru Teatru.
- Techniki aktorskie jako wsparcie komunikacji z uczniami i rodzicami – warsztaty dla nauczycieli.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Cyfrowe Arcydzieła Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie („CATS”) – etap I. W efekcie trwających przez cały rok 2021 prac zostało zeskanowanych, opracowanych i upublicznionych na stronie Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej 50 najcenniejszych bibliotecznych egzemplarzy przechowywanych w zbiorach Archiwum Artystycznego i Biblioteki naszego Teatru. Partnerami w Projekcie były: Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie oraz Katedra Teatru i Dramatu na Wydziale Polonistyki UJ.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- Nagranie audiobooka „Sen Alicji, czyli jak działa mózg” na podstawie bestsellerowej książki Jerzego Vetulaniego, Marii Mazurek i Marcina Wierchow-

skiego. Audiobook został zrealizowany we współpracy z Wydawnictwem WAM.

- Nagranie audiobooka „Jezus Niechrystus” Piotra Augustyniaka. Głosu użyła Agnieszka Judycka. Audiobook został zrealizowany we współpracy z Wydawnictwem słowo/obraz/terytoria.

DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

- Udostępnienie spektaklu „Lalka”, „Balladyna” z audiodeskrypcją, napisami oraz PJM.
- Udostępnienie spektaklu „Debil” w Krakowie oraz z Łodzi z audiodeskrypcją, napisami oraz PJM.
- Spotkanie z widownią po spektaklu „Debil” tłumaczone na PJM.
- Pokaz spektaklu „Wojna w niebie” tworzony przez osoby głuche i słyszące.
- Pokaz spektaklu „Siostrzeństwo/Sisterhood” tworzony przez niesłyszących i słyszących artystów.
- Wykonanie makiet dotykowych kostiumów oraz scenografii do spektakli „Lalka”, „Hamlet”, „Smok!”, „Kwiat Paproci”, „Cud mniemany, czyli Krakowiaczy i Górale”, „Balladyna”, „Piotruś Pan i Jakub Hak”.
- Wykonanie makiety dotykowej scenografii do spektaklu „Dziady”.
- Stworzenie ulotek do spektaklu „Debil” na temat niepełnosprawności.
- Stworzenie tekstów alternatywnych do wszystkich grafik na stronie Teatru (ok. 3 tysiące).
- Wirtualne zwiedzanie Teatru z audiodeskrypcją.
- Serial „Zamknięci w Teatrze” z audiodeskrypcją.
- Zwiedzanie Teatru z audiodeskrypcją.

- „Na wyciągnięcie ręki” – wystawa makiet dotykowych kostiumów i scenografii do wybranych spektakli w Domu Rzemiosł Teatralnych.
- „Na wyciągnięcie ręki” – warsztaty tworzenia kostiumów postaci z „Wesela” St. Wyspiańskiego.
- ORFEO – warsztaty teatralno-taneczne dla głuchych i słyszących prowadzone przez słyszącą i niesłyszącą aktorkę.
- Warsztaty dla niewidomych dzieci wokół spektaklu „Piotrusia Pana”.
- „Metamorfozy kostiumów” – warsztaty tłumaczone na PJM.
- „Warsztat mój widzę ogromny” – warsztaty tłumaczone na PJM.
- „Jak powstały „Dziady w reż. Mai Kleczewskiej – warsztaty tłumaczone na PJM.
- „Przestrzeń „Opowieści wigilijnej” – warsztaty tłumaczone na PJM.
- Przygotowanie do realizacji w 2022 r. spektaklu z dostępnością:
  - o napisy do spektaklu „Zimowla”,
  - o napisy oraz audiodeskrypcja do spektaklu „Dziady”,
  - o napisy oraz audiodeskrypcja do spektaklu „Opowieść wigilijna”,
  - o tłumaczenie PJM oraz napisy do realizacji telewizyjnej wydarzenia „MyślNIK. Spotkanie 1. Outsiderzy zbawią ten świat”,
  - o tłumaczenie PJM oraz napisy do realizacji telewizyjnej wydarzenia „MyślNIK. Spotkanie 2. My upiory, my dziady”.

WYSTĘPY GOŚCINNE I UDZIAŁ W FESTIWALACH

- Festiwal Scenografii i Kostiumów „Scena w Budowie” – spektakl Balladyna.
- Spektakle „Piotruś Pan i Jakub Hak”, „Tysiąc nocy i jedna. Szeherazada 1979”, „Zimowla”, „Danton” oraz „De-

bil” w Konkursie na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej.

- „Hamlet” w reż. Bartosza Szydłowskiego na 25. Festiwalu Szekspirowskim w Gdańsku.
- Spektakl pt. Spóźnione odwiedziny, w reż. Iwony Kempy był prezentowany w Tarnowskich Górach, Nowym Sączu i Wadowicach ramach programu TEATR POLSKA realizowanego przez Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego.
- „Zimowla” na 48. Jeleniogórskich Spotkań Teatralnych w Teatrze im. C.K. Norwida w Jeleniej Górze.
- Spektakl „Tysiąc nocy i jedna. Szeherazada 1979” w reż. Wojciecha Farugi w konkursie INFERNO na Festiwalu Boska Komedia w Krakowie. Spektakle prezentowane poza konkursem: „Dziady” w reż. Mai Kleczewskiej i „Debil” w reż. Piotra Ratajczaka.
- Prezentacje online w ramach 25. edycji Festiwalu KORCZAK DZISIAJ spektakli „Piotruś Pan i Jakub Hak” w reż. Magdaleny Miklasz oraz „Smok!” w reż. Jakuba Roszkowskiego.
- Pokaz spektaklu „Lalka” na 45. OPOLSKICH KONFRONTACJACH TEATRALNYCH „KLASYKA ŻYWA” nagrody za naszą „Lalkę”: nagroda za reżyserię: Wojtek Klemm, nagroda aktorska: Marcin Kalisz, nagroda za choreografię: Aleksander Kopański.
- Pokaz spektaklu „Turnus mija a ja niczyja. Operetka sanatoryjna” w Parku Jordana w ramach Kraków Culture Summer.
- W ramach projektu TEATR POLSKA 2021 spektakl Spóźnione odwiedziny w reż. Iwony Kempy zaprezentowano w Małopolskim Centrum Kultury Sokół w Nowym Sączu, Wadowickim Centrum Kultury oraz w Tarnogórskim

Centrum Kultury.

- Pokazy na XX FESTIWALU DRAMATURGII WSPÓŁCZESNEJ „RZECZYWISTOŚĆ PRZEDSTAWIONA” w Zabrze spektakli „Spóźnione odwiedziny” oraz „Debil”.
- Spektakl „Debil” w został zaprezentowany podczas festiwalu Polska w IMCE (16.12).
- Udział w 2 edycji YouTube Dni Kultury – udostępniono film Fantazja o Ludwiczku (26-28.03).

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

- Spektakl „Hamlet” w reż. Bartosza Szydłowskiego otrzymał nagrodę Złoty Yorick na 25. Festiwalu Szekspirowskim w Gdańsku.
- Na XX FESTIWALU DRAMATURGII WSPÓŁCZESNEJ „RZECZYWISTOŚĆ PRZEDSTAWIONA” w Zabrze Teatr zdobył Grand Prix za spektakl „Debil” Maliny Prześlugi w reż. Piotra Ratajczaka. Nagrodę główną za rolę w spektaklu „Debil” zdobył Rafał Szumera, natomiast Marcin Sianko otrzymał nagrodę indywidualną za spektakl „Spóźnione Odwiedziny” Iwony Kempy. Za rolę w spektaklu „Debil” wyróżnienie otrzymała również aktorka Bożena Adamek.
- Na 45. OPOLSKICH KONFRONTACJACH TEATRALNYCH „KLASYKA ŻYWA” nagrodzono spektakl „Lalka”: nagroda za reżyserię: Wojtek Klemm; nagroda aktorska: Marcin Kalisz; nagroda za choreografię: Aleksander Kopański.
- W ramach IV edycji projektu „Małopolska. Kultura Wrażliwa” Teatr otrzymał wyróżnienie za działania na rzecz zwiększania dostępności w instytucji kultury dla osób ze szczególnymi potrzebami w 2020 r.
- Konkurs „DIG IT” Instytutu Teatralnego im. Zbigniewa Raszewskiego – Teatr

im. Juliusza Słowackiego zdobył specjalne WYRÓŻNIENIE w kategorii „Najlepszy Inny Projekt Teatralny” za serial „Zamknięci w Teatrze” w reżyserii Jakuba Roszkowskiego.

- Teatr otrzymał nagrodę „Grossi Cracovienses 2021” w kategorii Instytucja od Narodowego Banku Polskiego.
- Zdjęcie towarzyszące spektaklowi „Piotruś Pan i Jakub Hak” w reż. Magdaleny Miklasz, wykonane przez Bartka Barczyka, zostało nagrodzone pierwszym miejscem w kategorii teatralne zdjęcie sezonu podczas VII edycji Konkursu Fotografii Teatralnej organizowanego przez Instytut im. Zbigniewa Raszewskiego.
- Spektakl „Smok!” w reż. Jakuba Roszkowskiego otrzymał wyróżnienie młodzieżowego jury na 25. Festiwalu KORCZAK DZISIAJ.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- Festiwal „1989. Transformacje” – dotacja z MKiDN z programu Teatr 120 000 zł
- Festiwal „Wyspiański Wyzwała” – dotacja z MKiDN z programu Teatr 232 000 zł
- Bank opowieści – dotacja z MKiDN z programu Wydarzenia dla dzieci i młodzieży 60 000 zł
- Myśląca ręka – dotacja z MKiDN z programu Edukacja kulturalna 50 000 zł
- Klub Wyspiańskiego – dotacja z MKiDN z programu Edukacja kulturalna 91 000 zł
- Przywrócone arcydzieła – dotacja z MKiDN z programu Film 30 000 zł
- Prace konserwatorskie przy kamiennych rzeźbach fasady frontowej – dotacja z MKiDN z programu Ochrona

zabytków 100 000 zł

- Cyfrowe Arcydzieła Teatru („CATS”) – dotacja z MKiDN z programu Kultura cyfrowa 49 980 zł
  - Bank opowieści – dofinansowanie projektu z zakresu edukacji ekonomicznej przez Narodowy Bank Polski 186 072 zł
  - Prace konserwatorskie w obrębie elewacji zewnętrznych budynku Teatru Miniatura, pl. Św. Ducha 2 w Krakowie wraz z towarzyszącymi robotami budowlanymi – dofinansowanie ze Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa 85 702,09 zł
- Łącznie w roku 2021 na projekty Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie pozyskano środki zewnętrzne w wysokości 1 004 754,09 zł.

INWESTYCJE, REMONTY

- Kontynuacja projektu: „Modernizacja infrastruktury technicznej Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie wraz z zakupem wyposażenia doprowadzenia działalności kulturalnej” ze środków POiŚ. Kolejny etap Projektu: Modernizacja infrastruktury technicznej Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie wraz z zakupem wyposażenia doprowadzenia działalności kulturalnej współfinansowany ze środków Unii Europejskiej, w ramach działania 8.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury oś priorytetowa VIII Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (całkowita wartość projektu: 23 236 038 zł, dofinansowanie z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 wyniosło 15 283 271,02 zł. Wkład własny zapewniło Województwo Małopol-

skie w wysokości 5 088 850 zł), zakres realizowany w 2021 r.

- Realizacja jako partner projektu: „Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej Województwa Małopolskiego – działanie 4.3 RPO” – w roku 2021 Zawarcie umowy na realizację zakresu rzeczowego oraz rozpoczęcie prac związanych z w ramach zadania inwestycyjnego „Konserwacja i modernizacja stolarki okiennej i drzwiowej wraz z częściową wymianą i odtworzeniem w budynku Teatru „Miniatura” przy Placu Świętego Ducha 2 w Krakowie, dz. Nr 65 obr. 1 Śródmieści w Krakowie. Całkowita wartość zadania: 848 693,67 zł, w tym dofinansowanie UE: 471 351,14 zł. Pozostałe środki pochodzą z Budżetu Województwa Małopolskiego.
- „Wykonanie remontu konserwatorskiego elewacji zewnętrznych i wieży Teatru Miniatura przy pl. Św. Ducha 2” (nr rej. zabytków A-946). Całkowita wartość zadania: 458 166,62 zł. Zadanie sfinansowane ze środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa (190 217,98 zł) oraz Budżetu Województwa Małopolskiego (267 948,64 zł).
- „Wykonanie remontu konserwatorskiego (prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych) kamiennych rzeźb fasady frontowej „zachodniej”(rzeźby personifikujące Komedię, Dramat i Poezję) Gmachu Głównego Teatru przy pl. Św. Ducha 1”. Całkowita wartość zadania: 126 870,78 zł. Prace zostały sfinansowane ze środków Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w ramach Programu Ochrona Zabytków w kwocie: 100 000 zł oraz pochodzących z Bu-

dżetu Województwa Małopolskiego (26 000 zł).

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

- Streaming spektakli „Hamlet” reż. B. Szydlowski (15.01); „Born by Boney M” reż. K. Głuchowski (23.01); „Spóźnione odwiedziny” w reż. I. Kempy, premiera 29.01.2021; „Wojna polsko-ruska pod flagą biało-czerwoną” w reż. Pawła Świątka (6.02); „Balladyna” w reż. P. Świątka (10.04); „Lalka”, reż. W. Klemma, (17.04); premiera spektaklu „Tysiąc nocy i jedna. Szeherazada 1979” w reż. W. Farugi (26.03) oraz kolejny pokaz (24.04);
- Streaming wydarzeń z cyklu Sztuka Myślenia: „Jak żyć w bezdusznym świecie” (30.04); „Bez przebaczenia” (16.03); „Kraina schorowanej wyobraźni” (22.01);

STATYSTYKA

Spektakle:
Duża Scena:
108 spektakli; 20 709 widzów;
Dom Machin:
90 spektakli; 5114 widzów;
Scena MOS:
67 spektakli; 7699 widzów;
Przywrócone arcydzieła:
6 pokazów; 396 widzów
Zwiedzania teatru:
71 pokazów; 2121 widzów;
Warsztaty:
16 warsztatów; 164 uczestników;
Koncerty:
22 koncerty; 2603 widzów;
Sztuka myślenia/Myślnik:
9 spotkań; 854 widzów;
łącznie:
389 wydarzeń; 39 660 widzów;

Dodatkowo 869 seansów kinowych w ramach współorganizacji z Kinem pod Baranami, MCK Sokół (Retrospektywa Filмотeki Małopolskiej) oraz w partnerstwie z Festiwałem OFF Camera i Krakowskim Festiwałem Filmowym.

FREKWENCJA

Średnia frekwencja: 81,12%

STRONA WWW

www.teatrwnakrakovie.pl

Strona internetowa www.teatrwnakrakovie.pl jest dostosowana do standardu WCAG 2.1

Odsłony – 1 609 836

unikalne odsłony – 1 166 471

użytkownicy – 358 188

Teatr Słowackiego, Zimowola, fot. B. Barczyk

OPERA KRAKOWSKA

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- „Cosi fan tutte” Wolfganga Amadeusza Mozarta – (premiera: 12.03.2021 r., reż.: Jerzy Stuhr, kierownictwo muzyczne: Tomasz Tokarczyk. „Cosi fan tutte” (Tak czynią wszystkie) to jedno z najważniejszych dzieł operowych Wolfganga Amadeusza Mozarta; powstało w 1790 r. w ramach współpracy z librecistą Lorenzo Da Ponte. Krakowską inscenizację wyreżyserował Jerzy Stuhr – to jego trzecia realizacja dla Opery Krakowskiej, po „Don Pasquale” G. Donizettiego i „Cyruliku sewilskim” G. Rossiniego.
- „Wanda” Joanny Wnuk-Nazarowej – (prapremiera: 10.09.2021 r., Dzieźniniec Arkadowy Zamku Królewskiego na Wawelu, reż.: Waldemar Zawodziński, kierownictwo muzyczne: Michał Klauza. Jedyne tak wysokiej rangi przedsięwzięcie w ramach „Roku Cypriana Kamila Norwida” w 200. rocznicę urodzin słynnego poety, prozaika i dramatopisarza. Nowa opera jest próbą dokonania syntezy elementów legend pradziejów miasta Krakowa, twórczości Norwida i współczesnej kompozycji muzycznej, w której rolę wiodącą odgrywają wyraźnie wyczuwalne rytmy polskich tańców narodowych. ORGANIZATORZY: Opera Krakowska, Polskie Wydawnictwo Muzyczne, Zamek Królewski na Wawelu, Program 2 Polskiego Radia. PARTNERZY: Narodowy Instytut Muzyki i Tańca, Krakowskie Biuro Festiwalowe
- „Orfeusz w piekle” Jaquesa Offenbacha – (premiera: 30.09.2021 r., reż.: Włodzimierz Nurkowski, kierownictwo muzyczne: Tomasz Tokarczyk. „Orfeusz w piekle” to nazywane „karnawałem śmiechu, melodii i dowcipu” przełomowe dzieło w dorobku Jacquesa Offenbacha, które po początkowych politycznych i obyczajowych kontrowersjach przyniosło mu sławę i znaczny majątek. Długo wyczekiwana krakowska premiera, dwukrotnie przekładana z powodu pandemii, spotkała się z ciepłym przyjęciem publiczności i krytyków.
- „Mozart i Salieri” Nikołaja Rimskiego-Korsakowa – (premiera: 20.11.2021 r., reż.: Fred Apke, kierownictwo muzyczne: Kai Bumann. Libretto „Mozarta i Salieriego”, zaczerpnięte z jednoaktowej tragedii Aleksandra Puszkina, nawiązuje do obrosłych legendą okoliczności śmierci W.A. Mozarta, rzekomo otrutego przez zazdrosnego rywala. Realizatorzy nowej interpretacji podążają jednak tropem innych poruszanych w dramacie problemów, dla których sensacyjna anegdota o otrutym geniuszu jest jedynie pretekstem. Krakowska realizacja wzbogaca treść „małej tragedii” wyborem wierszy Puszkina – interpretowanych przez aktora wcielającego się w postać Poety. Zabieg ten uwydatnia odnalezione przez realizatorów głębsze warstwy znaczeniowe utworu.
- „Pan Twardowski” Ludomira Różyckiego – (premiera: 26.11.2021 r. Choreografia i inscenizacja: Violetta Suska, kierownictwo muzyczne: Tomasz Tokarczyk. Jedno z najpopularniejszych dzieł Ludomira Różyckiego, uznawane za polski balet narodowy. Krakowska inscenizacja odbiega od pierwowzoru sprzed 100 lat – twórczynią baletu, Violetę Suskę, zaintrygował zawarty

w legendzie wątek faustowski, aktualny również dzisiaj. Diabeł kusi nas bogactwem, sławą i namiętnością, a jego moc miesza świat realny ze światem magii i fantazji. Choć akcja rozgrywa się w realiach współczesności, w opowieści o Twardowskim nie może zabraknąć Rynku Krakowskiego i lajkonika, a także kroków krakowiaka, poloneza, oberka czy tańców góralskich.

- „Opera w Ogrodzie Botanicznym” (15, 22.05, 10.07.2021 r.) „Opera w Ogrodzie Botanicznym” to cykl wydarzeń, który odbył się w pięknej przestrzeni Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego. W jego ramach wystawione zostały koncerty „Mozart. La ci darem la mano” oraz „Chóry o zmierzchu”. W otoczeniu kwitnących magnolii i rododendronów, krakowska publiczność usłyszała arie i ansamble ze znanych Mozartowskich dzieł, m.in. „Wesela Figara”, „Don Giovanniego” i „Czarodziejskiego fletu”, oraz najsztywniejsze ustępy chóralne ze światowego repertuaru operowego. Naturalna scenografia dopełniła także opowieść o uczuciowych perypetiach Adiny i Nemorina – bohaterów opery „Napój miłosny” G. Donizettiego. Spektakl ten, zwany „perłą bel canta” zwiędził cykl wydarzeń w Ogrodzie Botanicznym.
- Koncert „Arie Oper świata” (25.06.2021 r.) Koncerty „Arie Oper Świata” stanowią tradycję Opery Krakowskiej. W tegorocznej edycji obok Solistów naszego teatru: Moniki Korybalskiej, Katarzyny Oleś-Błachy i Tomasza Kuka, wystąpił także światowej sławy baryton Artur Ruciński. Balet, Chór i Orkiestrę Opery poprowadził Tomasz Tokarczyk. Koncert zbiegł się z uroczystą galą z okazji stulecia dzien-

nika „Rzeczpospolita”, w programie nie mogło więc zabraknąć ustępów z „Manru” – jedynego dzieła scenicznego Ignacego Jana Paderewskiego, inicjatora powstania pisma.

- Koncert Sylwestrowy „Jeszcze mi wina należy” (31.12.2021 r.) Jedną ze stałych pozycji w repertuarze Opery Krakowskiej są uroczyste koncerty sylwestrowe, wypełnione przebojami muzyki operowej, operetkowej, a nawet popularnej. Inspiracją dla tegorocznego koncertu były słowa tekstu autorstwa Agnieszki Osieckiej do piosenki z repertuaru Ireny Santor – „Jeszcze mi wina należy”. Odnoszą się one nie tylko do atmosfery, która panowała na scenie, lecz również do tradycji zawierania przez kompozytorów w dziełach operowych pieśni-toastów. Dlatego podczas koncertu publiczność usłyszała słynne „Libiamo ne’ lieti calici” G. Verdiego czy „Viva il vino spumeggiante” R. Leoncavalla. Podczas koncertu wystąpiło sześciu solistów: Monika Korybalska, Paula Maciołek, Iwona Socha, Jarosław Bielecki, Tomasz Kuk oraz Michał Kutnik; towarzyszyli im Orkiestra, Chór i Balet pod dyrekcją Marcina Nałęcz-Niesiołowskiego.
- „Teatr – zwierciadło wyobraźni”. Jubileuszowa wystawa Katedry Scenografii Akademii Sztuk Pięknych (4.11-20.12.2021 r. Antresola Opery Krakowskiej) Wystawa celebrowała półwiecze kształcenia scenografów przez krakowską Akademię, skupiając wybrane projekty spośród prac dyplomowych obronionych w ciągu pięćdziesięciu lat nauczania scenografii. Nie zabrakło wśród nich prac Artystek związanych z naszym teatrem: Zofii de Ines-Lewczuk, Jadwigi Marii Jarosie-

wicz i Doroty Morawetz.

PREMIERY

- „Così fan tutte” Wolfganga Amadeusza Mozarta (premiera: 12.03.2021 r. Reż.: Jerzy Stuhr, kierownictwo muzyczne: Tomasz Tokarczyk)
- „Wanda” Joanny Wnuk-Nazarowej (prapremiera: 10.09.2021 r. Reż.: Waldemar Zawodniński, kierownictwo muzyczne: Michał Klauza)
- „Orfeusz w piekle” Jacquesa Offenbacha (premiera: 30.09.2021 r. Reż.: Włodzimierz Nurkowski, kierownictwo muzyczne: Tomasz Tokarczyk)
- „Mozart i Salieri” Nikołaja Rimskiego-Korsakowa (premiera: 20.11.2021 r. Reż.: Fred Apke, kierownictwo muzyczne: Kai Bumann)
- „Pan Twardowski” Ludomira Różycykiego (premiera: 26.11.2021 r. Choreografia i inscenizacja: Violetta Suska, kierownictwo muzyczne: Tomasz Tokarczyk)

WYSTAWIANE SPEKTAKLE/KONCERTY

Opery:

„Carmen”, „Carmina Burana”, „Così fan tutte”, „Cyrulik sewilski”, „Cyganeria”, „Diabły z Loudun” (online), „Don Pasquale”, „Madama Butterfly”, „Napój Miłosny”, „Norma”, „Opowieści Hoffmanna” (online), „Otello”, „Pajace” (online), „Straszny dwór”, „Tosca”, „Wanda”

Operetki: „Baron Cygański” (online), „Orfeusz w piekle”

Balet:

„Dziadek do orzechów”, „Kopciuszek”, „Pan Twardowski”, „Sen nocy letniej”, „Balet to my! – Pokaz pracy uczniów Studia Baletowego”

Spektakle kameralne:

„Mozart i Salieri”

Koncerty:

„Nowy rok w Wiedniu, ostatki w Krakowie” (16.02), „Mozart. La ci darem la mano” (15.05, 23.05), „Chóry o zmierzchu” (22.05), „Arie Oper Świata” (25.06), „Viva Opera...!” (30.11)

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

30.01.2021 r., podczas transmisji live spektaklu „Baron Cygański”, odbyło się wręczenie nagród VOX OPERA 2020. Laureatami zostali: Jan Sady oraz firma Consultronix.

GALERIE/WYSTAWY

- „Mozart w Operze Krakowskiej” Galeria Opera, Antresola Opery Krakowskiej; termin: 9.03-18.07.2021 r.
- „Polskie legendy i motywy na scenie Opery Krakowskiej” Galeria Opera, Antresola Opery Krakowskiej; termin: 06.09-31.10.2021 r.
- „Teatr – zwierciadło wyobraźni” Jubileuszowa wystawa Katedry Scenografii Akademii Sztuk Pięknych; Antresola Opery Krakowskiej; termin: 4.11-20.12.2021 r.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

- „Alicja w krainie Opery” – spotkania edukacyjne dla dzieci w wieku 6-9 lat, nawiązujące do znanej historii „Alicji w Krainie Czarów”. Dzieci poznały operę od innej strony – przechodząc przez dziurkę od klucza, weszły do magicznej krainy, w której odkrywały operowe sekrety. Niesamowity świat opery pokazany został oczami małej przewodniczki – Alicji, która opowiadała o nim ze swojego punktu widzenia. Na czas warsztatów Opera zmieniała się w baśniową krainę czarów i magii. W jej odkrywaniu pomagali Artyści i Pracownicy Opery,

ale też niezwykle zabawy interaktywne, sprawiające, że sztuka operowa stała się przystępna i przyjazna.

- „Poranki” – cykl spotkań edukacyjnych adresowanych do dzieci w wieku 6-9 lat, mających na celu wprowadzenie najmłodszych w ciekawy świat opery. Gośćmi zajęć byli pracownicy Działu Administracji Opery Krakowskiej, którzy – choć nie występują na scenie – również mają wpływ na funkcjonowanie teatru. Młodzi melomani dowiedzieli się m.in. na czym polega operowa charakterystyka i jak wygląda przygotowanie wyglądu artystów do różnych ról przed ich wyjściem na scenę, a także zaznajomili się ze specyfiką głosu ludzkiego, poznali ćwiczenia, jakie wykonuje każdy wokalista przygotowując swój

głos do pracy.

- „Z muzyką od poczęcia” – cykl spotkań adresowany do mam i ich dzieci w okresie prenatalnym. Pomagały one mamom odpowiednio przygotować się na przyjście na świat dziecka, a także rozwijać zarówno w nich jak i w dzieciach wrażliwość muzyczną.
- Studio Baletowe Opery Krakowskiej – całoroczne zajęcia nauki baletu dla dzieci i młodzieży w wieku 5-28 lat na różnych poziomach zaawansowania (około 140 uczestników). Studio kształci młodzież w oparciu o programy publicznych szkół baletowych i zapewnia realizację wymagań niezbędnych do uzyskania państwowych uprawnień artysty baletu.
- Chór Dziecięcy Opery Krakowskiej –

Opera Krakowska, Orfeusz w piekle, fot. R. Kornecki

Zespół przygotowuje się do udziału w przedstawieniach, w których przewidziana jest partia chóru dziecięcego. Występuje w spektaklach Opery Krakowskiej: „Carmen”, „Tosca”, „Cyganki”, czy „Dziadek do orzechów”. Do zespołu należy blisko 30 osób – dziewczynki i chłopcy w wieku od 9 do 18 lat.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- Wydawnictwo programowe „Così fan tutte”
- Wydawnictwo programowe „Wanda”
- Wydawnictwo programowe „Mozart i Salieri”
- Wydawnictwo programowe „Pan Twardowski”
- Wydawnictwo – podsumowanie roku 2021

DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Projekt (nie)Widzialna Opera – dostępność dla osób z niepełnosprawnością wzroku.

W trosce o umożliwienie osobom z uszkodzeniem lub niepełnosprawnością wzroku udziału w spektaklach repertuarowych, Opera Krakowska wprowadziła udogodnienia w dwóch kluczowych obszarach:

- ułatwienie korzystania z przestrzeni gmachu przy Lubicz 48. W tym celu na stronie internetowej Opery pojawił się wirtualny spacer, opatrzony w opisy audiodeskrypcyjne (<https://opera.krakow.pl/wirtualnyspacer>); to samo zadanie pełnią makiety tyflograficzne umieszczone w budynku i nawigacje dźwiękowe ułatwiające przemieszczanie się po obiekcie;
- ułatwienie aktywnego korzystania z oferty repertuarowej. W sezonie 2021/2022 Opera wprowadziła do re-

pertuaru 4 spektakle z audiodeskrypcją: „Norma” V. Belliniego, „Tosca” G. Pucciniego, „Straszny dwór” S. Moniuszki oraz „Don Pasquale” G. Donizettiego. Uzupełnieniem audiodeskrypcji były modele z elementami scenograficznymi do spektaklu wykonane w formie makiet dotykowych, opatrzonych opisami umiejscowienia poszczególnych elementów inscenizacyjnych w alfabecie Braille’a.

Małopolskie obchody Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnościami – 4 grudnia, na zaproszenie Marszałka Województwa Małopolskiego Witolda Kozłowskiego oraz dyrektor Małopolskiego Oddziału PFRON Marty Mordarskiej, w gmachu przy ul. Lubicz spotkały się osoby, które swoją pracą na co dzień wspierają osoby z niepełnosprawnościami. Małopolskie obchody Dnia Osób z Niepełnosprawnościami były okazją do uhonorowania Laureatów wojewódzkiego etapu XIX edycji ogólnopolskiego konkursu plastycznego Polskiego Funduszu Rodzin Osób Niepełnosprawnych „Sztuka Osób Niepełnosprawnych”. Wydarzeniu towarzyszyła wystawa – 22 prace, które zakwalifikowały się do ogólnopolskiego etapu konkursu, do końca roku można było oglądać w siedzibie Opery. Wydarzenie uświetnił spektakl operowo-teatralny „Nowy Głos: L.E.M.” w reż. Michała Znanieckiego. Na jednej scenie wraz z podopiecznymi Stowarzyszenia Rodziców, Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych „Promyk” z Gostwicy wystąpili profesjonalni artyści: Monika Kuszyńska, Iga Caban, Karolina i Łukasz Geryń oraz Hubert Stolarski.

Program zrealizowany został przez Narodowy Instytut Muzyki i Tańca we współpracy z Fundacją Jutropera, finansowany

przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

WYSTĘPY GOŚCINNE

- Koncert „Mozart. La ci darem la mano” w wykonaniu solistów: Pauli Maciołek, Katarzyny Oleś-Błacha, Agnieszki Cząstki-Niezgódki, Moniki Korybalskiej, Jarosława Bieleckiego, Adama Szerszenia, Sebastiana Marszałowicza, Wołodymyra Pańkiwa oraz Orkiestry i Baletu Opery Krakowskiej pod batutą Tomasza Tokarczyka (15.05), Ogród Botaniczny UJ.
- Koncert „Chóry o zmierzchu” w wykonaniu solistów: Agnieszki Kuk i Tomaszka Kuka oraz Chóru i Orkiestry Opery Krakowskiej pod batutą Tomasza Tokarczyka (22.05), Ogród Botaniczny UJ.
- „Norma” koncert w ramach XXX Festiwalu im. Adama Didura w wykonaniu solistów: Katarzyny Oleś-Błacha (Norma), Tomaszka Kuka (Pollione), Moniki Korybalskiej (Adalgisa), Wołodymyra Pańkiwa (Oroveso), Karin Wiktor-Kałuckiej (Clotilde), Krzysztofa Kozarka (Flavio) oraz Chóru i Orkiestry Opery Krakowskiej pod batutą Tomasza Tokarczyka – (26.09) Organizator: Sanocki Dom Kultury w Sanoku.

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

Teatralne Nagrody Muzyczne im. Jana Kiepury:

- w kategorii Najlepszy śpiewak operowy: Tomasz Kuk za partię Otella (G. Verdi, „Otello”),
- w kategorii Najlepszy plakat teatralno-muzyczny: Piotr Suchodolski (G. Verdi, „Otello”),
- Laureatką Nagrody Specjalnej na wniosek Opery Krakowskiej została Zofia de Ines-Lewczuk za całokształt dotychczas-

sowej twórczości.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- MKiDN – Program Ministra: Muzyka; projekt: premiera spektaklu „Mozart i Salieri” Nikołaja Rimskiego-Korsakowa. Kwota dofinansowania: 112 000 zł
- MKiDN – Program Ministra: Taniec; projekt: premiera spektaklu „Pan Twardowski” Ludomira Różyckiego. Kwota dofinansowania: 80 000 zł
- MKiDN – Program Ministra: Edukacja kulturalna; projekt: „Alicja w krainie Opery”. Kwota dofinansowania: 42 000 zł
- MKiDN – Program Ministra: Kultura dostępna; projekt: „(nie)Widzialna Opera”. Kwota dofinansowania: 61 000 zł
- MKiDN – Program Ministra: Zamówienia kompozytorskie; projekt: prapremiera opery „Wanda” Joanny Wnuk-Nazarowej. Kwota dofinansowania: 64 000 zł

INWESTYCJE, REMONTY

„Modernizacja sterowania urządzeń mechanizacji sceny” obejmująca:

- Up-grade systemu / Modernizację systemu sterowania urządzeniami – aktualizacja sterownika nadrzędnego wraz z dostawą niezbędnych urządzeń nowego interfejsu użytkownika oraz urządzeń pozwalających na wprowadzenie do systemu nowych wciągarek, adekwatna konfiguracja i zmiana oprogramowania umożliwiająca wprowadzenie do systemu nowych uzbrojonych wciągarek;
- Wykonanie instalacji sterowania;
- Rozruch, uruchomienie i testy systemu sterowania, wraz z towarzyszącym

tej usłudze udzieleniem niezbędnych licencji na korzystanie z programowania. Wykonawca - Bosch Rexroth Sp. z o.o., ul. Jutrzenki 102/104, 02-230 Warszawa, wartość 870 000 zł netto.

Realizacja: maj-grudzień 2021 r.

Przedmiot Umowy jest realizowany w ramach projektu „Modernizacja technologii sceny Opery Krakowskiej w Krakowie przy ul. Lubicz 48”, dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020; Oś 6: Dziedzictwo regionalne; Działanie 6.1: Rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego; Poddziałanie 6.1.3: Rozwój instytucji kultury oraz udostępnianie dziedzictwa kulturowego.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

W 2021 r. działalność Opery Krakowskiej prowadzona była w obliczu pandemii COVID-19. Przez większość miesięcy liczba odbiorców była ograniczona przepisami związanymi z pandemią i wynosiła od 30 do 75 procent wypełnienia sali. Pierwszy spektakl w obecności audytorium przedstawiono dopiero 16 lutego. Do końca 2021 r. Teatr zorganizował 81 wydarzeń z udziałem publiczności, w tym 52 spektakle, 8 koncertów i 21 spotkań edukacyjnych. Teatr odwiedziło 29 197 osób, średnia frekwencja wynosiła 96,63%. Poza tym na platformy społecznościowe, do udziału on line zaproszono widzów 13 razy – na 9 spektakli, 1 koncert i 3 wydarzenia edukacyjne.

STATYSTYKI – Z WIDOWNIĄ NA ŻYWO

- Liczba premier – 5
- Liczba zaprezentowanych spektakli/koncertów – 59

- Liczba wydarzeń edukacyjnych – 21

FREKWENCJA – Z WIDOWNIĄ NA ŻYWO

- Liczba odbiorców spektakli i koncertów ogółem – 28 621 (97,61%)
- Liczba odbiorców wydarzeń edukacyjnych – 576 (90,61%)

STATYSTYKI – W PRZESTRZENI MEDIALNEJ

- Liczba premier – 0
- Liczba zaprezentowanych spektakli/koncertów ogółem – 10
- Liczba wydarzeń edukacyjnych – 2

FREKWENCJA – W PRZESTRZENI MEDIALNEJ

- Liczba odbiorców spektakli i koncertów – 1575
- Liczba odbiorców wydarzeń edukacyjnych – 635

STRONA WWW

www.opera.krakow.pl

Strona internetowa Opery Krakowskiej jest dostosowana do standardu WCAG 2.1

- Liczba odsłon – 1 358 127
- Liczba użytkowników – 134 049

TEATR IM. STANISŁAWA IGNACEGO WITKIEWICZA W ZAKOPANEM

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- W roku 2021 w Teatrze im. Stanisława I. Witkiewicza a także poza jego siedzibą, odbyły się 152 wydarzenia (premiery, spektakle repertuarowe, spektakle online, spektakle wyjazdowe, spektakle gościnne, koncerty, wystawy, spotkania, warsztaty, manifestacje).
- 136. Rocznica Urodzin St. I. Witkiewicza – 36. Urodziny Teatru Witkacego.
- Zakopiańskie Prezentacje Artystyczne „Pępek świata”.

PREMIERY

- „NIETOPERZ czyli DWOISTOŚĆ” – Scena Propozycji Aktorskich. Spektakl na podstawie twórczości polskiej poetki Joanny Kulmowej, pełen zabawnych tekstów, refleksyjnych opowieści oraz nostalgicznej muzyki. Spektakl prezentuje twórczość i sylwetkę niezwykle i niedocenionej poetki, pisarki, autorki librett, aktorki – Joanny Kulmowej, żyjącej i piszącej w burzliwych czasach. Utwory poetyckie przeplatane są piosenkami z muzyką kompozytora Jerzego Chruścińskiego. Mało znane i rzadko prezentowane na scenie wiersze, fraszki, mini dramaty, fragmenty autobiografii „Ciężkie siebie” inspirowały niezwykłą fantazją, dowcipem, apokaliptycznym czarnym humorem. Premiera zamknięta: 16.04.2021 r., Scena Atanazego Bazakbala (Mała Scena). Premiera otwarta: 11.06.2021 r.
- „WIŚNIOWY SAD” Antoniego Czechowa w tłumaczeniu Agnieszki Lubomiry Piotrowskiej. „Wiśniowy sad” Antoniego Czechowa w reżyserii rosyjskiego dramaturga i reżysera Nikołaja Ko-

lady to spektakl o ludziach, jakich wielu w dzisiejszym życiu. O tych, którzy boją się podejmować decyzje, którzy chowają się przed problemami, w nadziei, że wszystko samo się rozwiąże, o tych, którzy nie chcą walczyć, ale posłusznie przyjmują ciosy losu. Premiera 5.11.2021 r., Scena Witkacego (Duża Scena).

WYSTAWIONE SPEKTAKLE/KONCERTY

- Spektakle repertuarowe – w 2021 r. Teatr zaprezentował 108 przedstawień repertuarowych „SPISKI-HEJ! wg Kuczoka, „OPERETKA” W. Gombrowicza, „STACHURA”, „METAFIZYKA DWUGŁOWEGO CIEŁĘCIA”, „NA NIBY – NAPRAWDĘ” Lope de Vega, „RZEŹNIA” wg S. Mrożka, „CCY-WITKAC-Y. Menażeria” wg Juweniliów, „CZŁAPÓWKI-ZAKOPANE” wg A. Struga, „NA PRZEŁĘCZY” wg S. Witkiewicza i W. Eliasza, „DEMONIZM ZAKOPIAŃSKI”, „TAKIE MAŁE NIC” i inne.
- Spektakle wyjazdowe – w dniach 2-4.06.2021 r. odbyła się prezentacja spektakli Teatru Teatr im. Stanisława Ignacego Witkiewicza w Kielcach: „WITKACY TRZYDNIÓWKA” na zaproszenie Pani Augustyny Nowackiej – Dyrektor Kieleckiego Centrum Kultury. Przez trzy kolejne wieczory kielecka publiczność mogła zobaczyć trzy różne przedstawienia. Repertuar specjalnie został tak ułożony, by widzowie mogli dotknąć jak największej sfery teatru Witkacego: od sztuki naszego patrona – „Metafizyka Dwugłowego cielęcia” (reż. A. St. Dziuk), przez „Stachurę – się powie o tym wolniutko, a ty tylko słuchaj” (reż. A. Bienias), czyli rzecz bardzo muzyczną opartą na twórczości Edwarda Stachury, dotyczącą eg-

zystencjalizmu, po „Spiski. Hej!” (reż. A. St. Dziuk) wg powieści Wojciecha Kuczoka z cyklu: Tatrzańskie. Część: III – ostatnią część trylogii odnoszącej się do fenomenu Zakopanego, Podhala i Tatr. 29.09.2021 r. zaprezentowano dwa spektakle „Spiski. Hej!” na festiwalu „Sądecka Jesień” w MOK-u, w Nowym Sączu. 18.11.2021 r. w Mińsku Mazowieckim w tamtejszym MDK-u zaprezentowano spektakl muzyczny „Intymne”, w ramach 12. Festiwalu Piotra Skrzyneckiego.

- Spektakle online – w roku 2021 kontynuowano rozpoczęty z powodu pandemii cykl spektakli online. Ta forma kontaktu z publicznością, wymuszona odizolowaniem, pokazała, że wielu widzów dzięki temu może na bieżąco śledzić działania artystyczne Teatru. Spektakle „Człapówki”, „Metafizyka dwugłowego cielęcia”, „The Underground Man”, „Rzeźnia”, „Akt przerywany, czyli Teatr (Nie)Konsekwencji”, „Kobieta. Istnienia poszczególne” – cieszyły się bardzo dużym powodzeniem wśród internetowej publiczności.
- Spektakle gościnne – w ramach ZPA „Pępek Świata. Inny Świat. Rozpacz? Nadzieja?” goszczono dwa fantastyczne zespoły teatralne. Pierwszy, to polska legenda teatru ulicznego – Teatr „Biuro Podróży” z Poznania ze spektaklem „Eurydyka”. Spektakl mogła obejrzeć duża grupa widzów, ponieważ aktorzy grali na placu wielofunkcyjnym przed budynkiem teatru. Druga propozycja to Divadlo Continuo z Malovic (Czechy). Artyści przedstawili, bardzo tajemniczy, przepiękny plastycznie, a zarazem przezabawny spektakl „Hic sunt dracones”, opowiadający o tajemnicach ludzkiego umysłu i ciała.

- Koncerty – w ramach „Pępek Świata” zaprosiliśmy jedną z czołowych polskich twórczyń muzyki elektronicznej – Annę Sudę, performerkę muzyczną z Wrocławia, ukrywającą się pod pseudonimem An On Bast. W swojej muzyce opiera się na wielu gatunkach, wykorzystując je do wspaniałego mixu dźwięków, sampli i efektów perkusyjnych. W okresie adwentowym goszczono Przemka Sokoła z niepowtarzalną, muzyczną wersją „Dziadów, cz. II” Adama Mickiewicza. Znany i ceniony trębacz i kompozytor, wspaniale uchwycił starostowiański zwyczaj obchodzenia „Dziadów” i wyczarował za pomocą trąbki, flugelhornu i liry korbowej świat zjaw i ich poszukiwania spokoju i ukojenia. 17.10.2021 r. w ramach festiwalu „Inspirowane Górami” na Scenie Teatru Witkacego wystąpił jeden z najbardziej rozpoznawanych „śpiewających kompozytorów” – Grzegorz Turnau.
- 136. Rocznica Urodzin St. I. Witkiewicza – 36. Urodziny Teatru Witkacego. Teatralne święto, które organizowane jest od początku istnienia Sceny, założonej 24.02.1985 r., dokładnie w 100. rocznicę Urodzin St. I. Witkiewicza – Patrona zakopiańskiego Teatru. Jest to impreza cykliczna, która stała się jednym z najważniejszych momentów wyznaczających rytm pracy Sceny Teatru. Od lat cieszy się ogromnym zainteresowaniem publiczności, przyjaciół, gości, dobroczyńców i sponsorów. Zawsze starano się, aby było to niezwykle wydarzenie kulturalne, atrakcyjne dla widzów z całej Polski. Z uwagi na sytuację epidemiologiczną oraz panujące obostrzenia 36. Urodziny Teatru oraz 136. rocznicę urodzin Patrona

– Stanisława Ignacego Witkiewicza obchodzono w 2021 r. w całości online. Z tej okazji pokazano online dwa najnowsze spektakle wyreżyserowane przez Andrzeja St. Dziuka – „The Underground Man” wg „Notatek z podziemia” Fiodora Dostojewskiego (25.02) oraz „Rzeźnię” wg Sławomira Mrożka (26.02). 24 lutego – w dniu Urodzin Witkacego – zaprezentowano

w sieci koncert Stowarzyszenia Konstruktorów Słów i Dźwięków (zespołu Andrzeja Bieniasa), a zaraz po nim miało miejsce tradycyjne spotkanie całego Zespołu Teatru, podczas którego zaśpiewano hymny i pieśni oraz podziękowano naszym Przyjaciołom, Darczyńcom i Widzom za życzenia urodzinowe oraz wsparcie za ten cały pandemiczny czas.

Teatr im. S. I. Witkiewicza, Projekt walizka, fot. Kronos media

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

- Manifestacje artystyczne – 1) „Witkacy na Kasprowym Wierchu”, 2) „Witkacy na Krupówkach”, 3) „Witkacy na Gubałówce”, 4) „Witkacy w Morskim Oku” – dają możliwość przybliżenia szerszej publiczności twórczości Witkacego oraz folkloru Tatr. Poprzez wyjście poza stałą siedzibę Teatru artystyczny wymiar projektu, łączy się z działaniem promocyjnym, ale także edukacyjnym, dzięki któremu będzie możliwe pozyskanie większego grona widzów. W roku 2021 zaplanowano 4 wydarzenia. Z powodu pandemii odbyła się jedna manifestacja. Żeby nie narażać sezonu teatralnego, wyjście aktorów w tłum, który może być potencjalnym zagrożeniem epidemiologicznym, ograniczono do minimum. Manifestacja odbyła się na Równi Krupowej.
- Spotkanie publiczności z aktorami to możliwość wymiany doświadczeń emocjonalnych, wynikających z doznań rodzących się podczas uczestnictwa w świecie teatralnym (spektakl). Dzięki bliskiemu kontaktowi z aktorami i twórcami przedstawień widzowie zyskują okazję do poznania tajników pracy warsztatowej ludzi teatru, niuansów powstawania konkretnej realizacji, inspiracji twórców. Aktorzy w ten sposób mogą skonfrontować swoją interpretację tematu i swej roli z odbiorem publiczności. Poprzez te spotkania, ciesząc się wielkim powodzeniem wśród publiczności, możemy poznać oczekiwania odbiorców wobec linii repertuarowej Teatru Witkacego oraz wobec tendencji panujących we współczesnym teatrze. Spotkania te będą się odbywać po spektaklach. Z powodu pandemii nie zrealizowano żadnego spotkania.

FESTIWALE

- W roku 2021 po raz kolejny zorganizowano Zakopiańskie Prezentacje Artystyczne „Pępek Świata”. Impreza ta na stałe zagościła w teatralnym kalendarzu. Spektakle z Polski i z zagranicy, które udaje nam się sprowadzić na nasze sceny, koncerty, wystawy i spotkania z istotnymi rozmówcami, spowodowały, że nasi widzowie nie wyobrażają już sobie Teatru Witkacy bez „Pępka Świata”. Tegoroczny temat prezentacji to „Inny Świat. Rozpacz? Nadzieja?”. Chcieliśmy spojrzeć na kondycję sztuki i człowieka w obliczu tak poważnej próby, jaką jest pandemia. Czy jesteśmy w stanie zachować w sobie pierwiastek ludzki i czy widzimy w tej sytuacji (skrajnej) nadzieję na odrodzenie, czy poddając się w obliczu katastrofy, zaczniemy przygotowywać się do końca świata. Podczas tegorocznej edycji w dniach 14-18 września, mieliśmy zaszczyt gościć dwa świetne teatry. Pierwszy to już legendarna grupa, TEATR BIURO PODRÓŻY z Poznania ze spektaklem „Eurydyka”, traktującym w plastyczny sposób o temacie rozstania i niemożności powrotu do normalności. Spektakl zaprezentowaliśmy na placu wielofunkcyjnym przed budynkiem Teatru, przez co duża liczba widzów mogła uczestniczyć w tym wydarzeniu. Druga propozycja teatralna, to DIVADLO CONTINUO (Malovice – Czechy) ze spektaklem „Hic sunt dracones”. Przepiękny, metafizyczny i tajemniczy spektakl o ludzkim ciele i zakamarkach umysłu, który tym ciałem kieruje. We wspaniały sposób aktorki grające w spektaklu ukazywały brak porozumienia między ciałem i umysłem, uświadamiając nam, że

bardzo często te dwie sfery nie mają ze sobą wiele wspólnego.

- Teatr Witkacy przedstawił dwie, swoje pozycje repertuarowe:
  - o „The Underground Man” F. Dostojewskiego i „Rzeźnię” S. Mrożka. Obydwa spektakle w reż. Andrzeja Dziuka;
  - o „Pępek Świata” to także muzyka i sztuki plastyczne, a także projekcje filmowe;
  - o Wernisaż „Projekt Walizka”;
  - o Koncert „An On Bast”;
  - o Seanse filmowe w „Kino Miejsce”;
  - o Tradycją ZPA „Pępek Świata” są spotkania – przepowiadania z ważnymi osobami świata sztuki, nauki, filozofii.
- Każde posiadają swój temat i są zawsze gorącą dyskusją między widzami a tzw. prelegentem. W tym roku odbyły się trzy takie spotkania:
  - o „NIEŚWIADOME NA SCENIE. WITKACY I PSYCHOANALIZA” prof. dr hab. Paweł Dybel;
  - o „MODERN DANCE MACABRE” dr hab. n. med. Maciej Pilecki;
  - o „PO POTOPIE. DIAGNOZA BIBLIJNA KRYZYSU – BEZ REKOMENDACJI” prof. Michał Klinger

GALERIA/WYSTAWY

Wystawy

- W ramach ZPA „Pępek Świata. Inny Świat. Nadzieja? Rozpacz?” odbył się wernisaż wystawy „Projekt Walizka”. Pomysł tej wystawy zrodził się w głowie wykładowcy Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu – prof. Zbigniewa Szota. Walizka to wielowątkowy projekt artystyczny. Teatralny niemal rekwizyt wstawiony w realny świat skłania do kontemplacji, nad tym,

która z rzeczywistości jest w istocie tą realną. Wszystkie prace, które stworzyli zaproszeni przez profesora artyści (również czynni wykładowcy) podróżują w onej walizce. Każdy z twórców staje się również kuratorem i narratorem, co tworzy klimat niejednoznacznej opowieści. Zawartość walizki stanowi esencję projektu, a jej przemieszczanie się, każdy kolejny przystanek jest rodzajem spektaklu działania performatywnego wobec i z walizką. Artyści z jednej strony biorą udział w wystawie prezentując swoje prace, ale również aranżują ją, by na koniec spakować i wprawić ją w ruch.

- W grudniu zaprezentowano widzom Teatru prace wspaniałego malarza Władysława Jarockiego, który mimo stałego zamieszkania w Krakowie, przez większość życia związany był z Zakopanem i Tatrami. Motywy Podhala były częstym motywem jego twórczości. Prace zaprezentowane w Teatrze pochodzą z Muzeum im. J. Kasprowicza na Harendzie, gdzie wielokrotnie mieszkał artysta.

KINO

W ramach ZPA „Pępek Świata” w zakopiańskim KINO MIEJSCE prezentowaliśmy filmy odnoszące się do tematu rozstania i postapokaliptycznego świata. Filmy przedstawione naszej publiczności to: „Przez ciemne zwierciadło” reż. Richard Linklater, „28 dni później” reż. Danny Boyle i „Ex Machina” reż. Alex Garland.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Warsztaty teatralne

Teatr im. St. I. Witkiewicza w Zakopanem od lat organizuje warsztaty prowadzone przez aktorów. Zadaniem warsztatów

jest m.in:

- praca nad świadomością własnego ciała, nad koncentracją i pamięcią,
  - nauka oddechu i panowania nad emocjami,
  - umiejętność korzystania z aparatu mowy bez nadmiernego obciążania strun głosowych,
  - umiejętność zaprezentowania się podczas publicznego wystąpienia,
  - pobudzenie wyobraźni.
- Zajęcia prowadzą Dorota Ficoń, Katarzyna Pietrzyk, Adrianna Jerzmanowska, Marek Wrona, Andrzej Bienias.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- małe repertuary – minimum 6 x 800 szt.
- afisze repertuarowe – 15 x 25 szt.
- program Pępek Świata 300 szt.
- zakładki/ulotki na PŚ 800 szt.
- plakaty PŚ w formatach B 1, B 2 i 105x 210 cm – 200 szt.
- afisze i plakaty spektakli 50 szt.
- programy teatralne netto 2480 zł
- ulotki spektakli online 1000 szt.
- papier firmowy 2000 szt.
- koperty z logo Teatru 2000 szt.

DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Filmy zamieszczane w sieci mają napisy dla osób niesłyszących, a strony www są dostosowane zgodnie z wytycznymi ustawy o dostępności dla osób z niepełnosprawnością wzroku. Na spektaklach udostępniamy osobom niedosłyszącym specjalistyczną pętlę indukcyjną, aby mogli w pełni przeżywać każde wydarzenie. Obydwie sceny teatru posiadają wjazdy dla wózków inwalidzkich, ponadto zespół teatru jest odpowiednio przeszkolony i wyczulony na potrzeby osób z niepełnosprawnością.

REMONTY, INWESTYCJE

- Na Małej Scenie przeprowadzono remont garderób, łazienek, wykonano zabudowę opraw oświetleniowych. W biurach na Dużej Scenie przerobiono sieć Wi-Fi, a także przeprowadzono remont rynien.
- Aktualizacja projektów budowlanych i koncepcji użytkowo – funkcjonalnej Atelier przy Teatrze im. St. I. Witkiewicza.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

W 2021 r. zrealizowano dwa projekty, na które zostały pozyskane środki zewnętrzne:

- Zakopiańskie Prezentacje Artystyczne „Pępek Świata” – 90 000 zł
- Wizyta studyjna w Norwegii – 20 278,76 zł

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

W 2021 r. dalej borykaliśmy się z pandemią COVID-19. Żeby nie tracić kontaktu z widzami w okresach niemożności grania spektakli na żywo, prezentowaliśmy nasze spektakle na stronie www.witkacy.tv. W trosce o bezpieczeństwo naszej publiczności i pracowników Teatru, starannie dbaliśmy o zachowanie higieny (dostarczaliśmy do dezynfekcji rąk, systematyczne odkażanie miejsc ogólnodostępnych, sprawdzanie temperatury ciała). Widzowie dobrowolnie i z chęcią pokazywali swoje paszporty covidowe, twierdząc, że czują się bezpieczniej w naszym Teatrze. Na stronie kupna biletów zamieściliśmy rzucający się w oczy regulamin postępowania i zachowania w naszym Teatrze.

STATYSTYKI / FREKWENCJA

Premiery – 2
Wydarzenia – 152, w tym: Duża Scena –

56 (w tym Urodziny), Mała Scena – 32, inne miejsca (m.in. Muzeum Tatrzańskie, Muzeum Jana Kasprówicza) – 20, wyjazdowe – 6, online – 17.

Pozostałe wydarzenia kulturalne, w tym:

- Zakopiańskie Prezentacje Artystyczne Pępek Świata
- Manifestacje artystyczne – 1
- Wystawy – 2
- Spotkania/posiady – 7
- warsztaty teatralne – 6

Liczba widzów – 9841 osób, w tym:

Duża Scena – 2994, Mała Scena – 1824, poza siedzibą (m.in. Wyjazdy, Muzeum Tatrzańskie, Muzeum Jana Kasprówicza) – 399, online – 2874, manifestacje – 100, wystawy – 123, spotkania/posiady – 259, warsztaty – 45

Frekwencja, oglądalność, uczestnictwo – 91%

STRONA WWW

W 2021 r. tradycyjnie prowadzono stronę internetową www.witkacy.pl, która pomaga widzom śledzić na bieżąco informacje o naszej działalności. Poprzez stronę www, widzowie mogą też zakupić bilety na spektakle. Ta forma zakupu jest coraz popularniejsza, ponieważ bez konieczności przyjazdu do Zakopanego, mogą oni sprawdzić dostępność miejsc na dany spektakl.

Liczba odostępów: 248 557

Unikatowi użytkownicy: 49 983

W czasie pandemii uruchomiono jeszcze jedną stronę internetową www.witkacy.tv, używaną oddzielnie tylko w przypadku spektakli online.

Strona www jest dostosowana do standardu WCAG 2.1

Teatr im. S. I. Witkiewicza, Wizyta Zarządu Województwa Małopolskiego w Teatrze, fot. Archiwum UMWM

FILHARMONIA IM. KAROLA SZYMANOWSKIEGO W KRAKOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

W październiku orkiestra Filharmonii Krakowskiej pod dyr. P. Kotli dokonała światowego prawykonania Symfonii jednego dnia na orkiestrę symfoniczną. In memoriam K.K. Baczyński W. Widłaka.

W ramach projektu „Muzyczne Mosty”, którego celem jest nawiązywanie współpracy artystycznej między krakowskimi instytucjami kultury, odbyły się koncerty z udziałem orkiestry Capelli Cracoviensis, koncert Chóru Filharmonii Krakowskiej i Orkiestry Barokowej Akademii Muzycznej im. K. Pendereckiego w Krakowie w ramach Dni Bachowskich. Nawiązano współpracę z orkiestrą Sinfonietta Cracovia, która zaowocuje koncertami od stycznia 2022 r.

- Prolog II Festiwalu Szymanowski-Polska-Świat, pod honorowym patronatem Ambasadora Węgier w Warszawie, Marszałka Województwa Małopolskiego, Dyrektorów Instytutów Polskich w Pradze i Bratysławie;
- Koncert oratoryjny w wykonaniu Orkiestry i Chóru Filharmonii pod dyr. A. Wita (5.03);
- Koncert z okazji Roku Świętego Maksymiliana Marii Kolbego w Małopolsce w wykonaniu solistów Chóru oraz Orkiestry i Chóru Filharmonii pod dyr. S. Perłowskiego w kościele parafialnym w Oświęcimiu (29.05);
- Koncert w 100. rocznicę urodzin S. Wiślickiego pod patronatem Polskiego Wydawnictwa Muzycznego w ramach projektu TUTTI.pl promującego wykonawstwo muzyki polskiej; Koncert symfoniczny w wykonaniu Orkiestry Filharmonii pod dyr. S. Perłowskiego

w ramach festiwalu Muzyka Polska odNova (3.07);

- Koncert oratoryjny w ramach Festiwalu Muzyka Polska odNova – w wykonaniu Orkiestry i Chóru Filharmonii pod dyr. S. Perłowskiego (10.09);
- Koncert symfoniczny w wykonaniu Orkiestry Filharmonii pod dyr. A. Humali – krakowska premiera pierwszej wersji II Symfonii K. Szymanowskiego (17.09);
- Koncert symfoniczny w wykonaniu Orkiestry Filharmonii pod dyr. A. Humali – transmisja radiowa live pierwszej wersji II Symfonii K. Szymanowskiego ze Studia S1 w Warszawie (18.09);
- Koncert na zakończenie Roku Świętego Maksymiliana Marii Kolbego w Małopolsce w Bazylice oo. Franciszkanów w Krakowie w wykonaniu solistów Chóru oraz Orkiestry i Chóru Filharmonii pod dyr. R. Janiaka (8.10);
- Koncert charytatywny na rzecz odbudowy szkoły muzycznej w Sisaku/Chorwacja/ pod patronatem honorowym Ambasadora Republiki Chorwackiej w Polsce, Marszałka Województwa Małopolskiego i Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, w wykonaniu Orkiestry Filharmonii pod dyr. M. Tarbuka (9.10);
- Koncert oratoryjny w ramach projektu Muzyczne Mosty w wykonaniu Orkiestry Barokowej Akademii Muzycznej im. K. Pendereckiego w Krakowie i Chóru Filharmonii pod dyr. S. Krawczyńskiego (10.10);
- Koncert symfoniczny w ramach festiwalu Muzyka Polska odNova w wykonaniu Orquestra Metropolitana de Lisboa (24.10);
- Recitale fortepianowe finalistów i laureatów Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. F. Chopina w 2021 r.

– Eva Gevorgyan (27.10), Kyōhei Sorita (7.11), Martín García García (17.11), Jakub Kuszlik (11.12);

- Koncert oratoryjny w ramach projektu Muzyczne Mosty w wykonaniu zespołu Capella Cracoviensis i Chóru Filharmonii pod dyr. J. T. Adamusa (19.12).

KONCERTY W REGIONIE

W roku 2021 Filharmonia Krakowska kontynuowała działalność koncertową poza Krakowem. W ramach koncertów organizowanych w regionie odbyły się:

- Koncert symfoniczny w wykonaniu Orkiestry Filharmonii pod dyr. D. Runta w Europejskim Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach (5.06);
- Koncert symfoniczny w wykonaniu Orkiestry Filharmonii pod dyr. S. Chrzanoskiego w MCK Sokół w Nowym Sączu (12.08);
- Koncert oratoryjny z okazji Święta Niepodległości w wykonaniu Orkiestry i Chóru Filharmonii pod dyr. S. Perłowskiego w Świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie (11.11);
- Koncert oratoryjny w wykonaniu solistów Chóru Filharmonii oraz Orkiestry i Chóru Filharmonii pod dyr. R. Janiaka w Parafii św. Maksymiliana Marii Kolbego w Olkuszu (14.11);
- Koncerty patriotyczne „Wolni mimo zniewolenia” w 40. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego w wykonaniu zespołu instrumentalno-wokalnego Filharmonii pod dyr. J. Wierzgacza: 11.12.2021 – MCK Sokół w Nowym Sączu; 12.12.2021 – kino Sokół w Zakopanem; 13.12.2021 – Centrum Sztuki Mościce; 17.12.2021 – Wadowickie Centrum Kultury;
- Koncerty kameralne (łącznie 35) m.in.

w Krynicy-Zdrój, Nowym Sączu, Wadowicach, Oświęcimiu, Zakopanem, Lusławicach, Dąbrowie Tarnowskiej, Woli Rzędzińskiej, Tarnowie Mościcach, Breniu.

PREMIEROWE WYKONANIA

Wojciech Widłak – Symfonia jednego dnia na orkiestrę symfoniczną. In memoriam K. K. Baczyński (prawykonanie światowe, 1,2.10.2021)

Stanisław Wiślicki – Rapsodia polska (Koncert fortepianowy) op. 14 (1945) (3.07.2021)

KONCERTY

- Cykle koncertowe: symfoniczne, oratoryjne oraz chóralne, kameralne
  - Koncerty uniwersyteckie – w Auli Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego, połączone z wykładami naukowymi profesorów UJ
  - Recitale fortepianowe
  - Koncerty dla młodzieży: Musica-ars amanda
  - Koncerty dla dzieci: Smykowe granie – spotkania dla dzieci do lat 3 oraz kobiet w ciąży wg teorii prof. E. E. Gordona
  - Koncerty dla dzieci: Bajki Muzyką Pisane, Dzieci – dzieciom, Muzyczne Opowiadki
  - Koncerty online w cyklu pt. „Filharmonia Krakowska w Twoim domu” oraz „FEELHARMONIA W PLAY KRAKÓW”
- Filharmonia zrealizowała w ramach swojej działalności festiwale: Szymanowski/Polska/Świat, Festiwal 4 Tradycji, Festiwal Chórów Chłopięcych, Royal Opera Festival oraz Polska Muzyka odNova.

FESTIWALE, CYKLE, OBCHODY

- W roku 2021 Filharmonia Krakowska

zainauguowała trzy nowe festiwale muzyczne: „Muzyka polska odNova”, poświęcony mało znanej lub całkowicie zapomnianej twórczości kompozytorów polskich XIX i początku XX wieku, Festiwal 4 Tradycji oraz Festiwal Chórów Chłopięcych. Festiwal Muzyka polska odNova zainauguowany został koncertem monograficznym poświęconym twórczości S. Wisłockiego w 100. rocznicę urodzin kompozytora. Podczas tego wyjątkowego koncertu prawykonana została Rapsodia polska (Koncert fortepianowy) op. 14 z 1945 r. W ramach koncertów festiwalowych melomani mieli okazję usłyszeć m.in. monumentalną symfonię Polonia E. Młynarskiego, zapomniane kantaty W. Żeleńskiego czy XV Symfonię M. Weinberga w wykonaniu Orkiestry i Chóru Filharmonii oraz nieznaną Adagio et Allegro Concertans op. 24 na fortepian i orkiestrę F. Mireckiego w wykonaniu zespołu Orquestra Metropolitana de Lisboa pod baturą P. Nevesa.

- W ramach „Festiwalu 4 Tradycji” odbyły się koncerty chóralne z muzyką cerkiewną oraz muzyką żydowską z udziałem kantora B. Matisa, kameralny koncert muzyki Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki, należącej do tzw. stylu arabskiego w wykonaniu M. Pomianowskiej z zespołem oraz koncert z muzyką polską XIX wieku. Koncerty: 15.08.2021 w Filharmonii (Orkiestra Filharmonii, S. Perłowski dyrygent), 18.08.2021 w Filharmonii (M. Pomianowska z zespołem), 20.08.2021 w Dąbrowie Tarnowskiej (Synagoga, Chór Filharmonii), 22.08.2021 w Krakowie (Synagoga Tempel, Chór męski Filharmonii oraz kantor B. Matis), 29.08.2021 w Krynicy-Zdroju (Cerkiew,

Chór męski Filharmonii), 30.08.2021 w Filharmonii Krakowskiej (Chór męski Filharmonii).

- We wrześniu odbyła się „3. edycja Festiwalu Szymanowski/Polska/Świat” z udziałem orkiestr gościnnych Janáček Philharmonic Ostrava z Czech i Slovak Sinfonietta Žilina ze Słowacji. Festiwal poświęcony twórczości K. Szymanowskiego oraz zbudowany wokół idei wpływu folkloru na twórczość kompozytorów XIX-XX w., zwieńczony został koncertem inauguracyjnym sezon koncertowy 2021/2022, podczas którego zabrzmiało koncertowe wykonanie baletu Harnasie op. 55 K. Szymanowskiego oraz Tańce z Galanty Z. Kodály’ego. Orkiestrę Filharmonii poprowadził dyrektor Alexander Humala.
- Festiwal Chórów Chłopięcych – realizacja w ramach programu dofinansowanego ze środków MKiDN. W ramach Festiwalu odbyły się w regionie 3 koncerty: Chór Chłopięcy Filharmonii w Muzeum Dom Rodzinny Jana Pawła II w Wadowicach (16.09), Chór Chłopięcy Narodowego Forum Muzyki we Wrocławiu w Bazylice Mariackiej w Krakowie (17.09), Archidiecezjalny Chór Chłopięco-Męski Pueri Cantores Lublinenses w Parafii pw. NMP Szkaplerznej w Dąbrowie Tarnowskiej (17.09), a Schola gregoriańska i Zespół Męski Chłopięcego Chóru Katedralnego Pueri Cantores Tarnovienses z Tarnowa zaprezentowali się w Filharmonii Krakowskiej (18.09). W ramach Festiwalu, codziennie przez 6 dni, odbywały się bezpłatne Warsztaty Głos Dzieci (13-18.09), w trakcie których dzieci uczestniczyły w zajęciach z emisji głosu i ruchu na scenie. Miały również okazję bawić się na spotkaniu animacyjnym.

Filharmonia wydała publikację (książeczka) z historią Chóru Chłopięcego Filharmonii i zadaniami muzycznymi do wykonania. Festiwal został zakończony koncertem finałowym w Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie (19.09).

Cykliczne oraz festiwale Filharmonii Krakowskiej w 2021 roku:

- Transmisja live koncertu chóralnego z okazji 1. rocznicy śmierci K. Pendereckiego w wykonaniu Chóru Filharmonii pod dyrekcją M. Tworka w Europejskim Centrum Muzyki Krzysztofa

- Pendereckiego w Lusławicach (29.03);
- Philharmonic Music Summer – cykl koncertów kameralnych w okresie lipiec-wrzesień w wykonaniu muzyków Orkiestry Filharmonii;
- Royal Opera Festival – koncerty w wykonaniu orkiestry i chóru Filharmonii w Sali Koncertowej Filharmonii i w Teatrze im. J. Słowackiego w Krakowie (21.06, 1.07, 4.07.2021) we współorganizacji ze Stowarzyszeniem Passionart;
- 54. Festiwal Jana Kiepury Krynica-Zdrój 2021– koncert inauguracyjny w wykonaniu Orkiestry i Chóru Filharmonii

Filharmonia Krakowska, Festiwal 4 Tradycji, fot. K. Kalinowski

pod dyr. Z. Gracy (7.08); koncert operetkowy w wykonaniu Orkiestry Filharmonii pod dyr. S. Chrzanowskiego (13.08);

- Festiwal Szymanowski / Polska / Świat – koncert orkiestry gościnnie Janáček Philharmonic Ostrava (4.09) i Slovak Sinfonietta Žilina (7.09), Dwa koncerty oratoryjne w wykonaniu Orkiestry i Chóru Filharmonii pod dyr. A. Humali (25, 26.09);
- Lubomirski Festival – współorganizacja z Agencją Artystyczną Kameny koncertów z udziałem Orkiestry Filharmonii Śląskiej (17.10), Orkiestry Filharmonii (21.10) i Orquestra Metropolitana de Lisboa (23.10);
- VIII Krakowska Jesień Muzyczna – współorganizacja ze Stowarzyszeniem Artystycznym PORTA MUSICAE (18-20.10 i 22.10.2021);
- Jubileusz 625. rocznicy erygowania Wydziału Teologicznego oraz 40-lecia powołania Papieskiej Akademii Teologicznej. Koncert oratoryjny w wykonaniu Orkiestry i Chóru Filharmonii pod dyr. T. Tokarczyka (4.12);
- 54. Dni Muzyki Organowej – koncerty: oratoryjny w wykonaniu Orkiestry i Chóru Filharmonii pod dyr. T. Tokarczyka (4.12), recitale organowe T. Soczka (1.12) i J. Gembalskiego (3.12), kameralny B. Narlocha i R. Grynia (5.12);
- Koncerty patriotyczne „Wolni mimo zniewolenia” w 40. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego w wykonaniu zespołu instrumentalno-wokalnego Filharmonii pod dyr. J. Wierzgacza: -11.12.2021 – MCK Sokół (Nowy Sącz); -12.12.2021 – kino Sokół w Zakopanem; -13.12.2021 – Centrum Sztuki Mościce; -14.12.2021 – Sala Filharmonii, Kraków; -17.12.2021 – Wadowickie Centrum

Kultury.

Wszystkie ww. koncerty zorganizowano we współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej w Krakowie.

WYSTAWY

- Lipiec 2021 – wystawa w 100. rocznicę urodzin S. Wisłockiego
- Sierpień 2021 oraz listopad 2021 – wystawa pt. „Ojcowie Wolności” wypożyczona z krakowskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej
- Wrzesień/październik 2021 – wystawa grafik L. Chorążego
- Listopad/grudzień 2021 – wystawa prac plastycznych S. Biedronia;
- 4.12.2021 – wystawa Instytutu Pamięci Narodowej poświęcona 40. Rocznicy wprowadzenia stanu wojennego
- W 2021 r. w Filharmonii Krakowskiej odbyły się wydarzenia o randze spotkań autorskich:
25.09.2021 – spotkanie z T. Chylińską zatytułowane „Uchodźca z Tymoszwówki. Rzecz o Karolu Szymanowskim”
- 15.10.2021 – spotkanie autorskie w związku z wydaniem książki „Dyrygowanie. Sprawa życia i śmierci” autorstwa A. Wita i A. Malatyńskiej-Stankiewicz.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

- Audycje szkolne – koncerty edukacyjne zrealizowane w ramach tras koncertowych w szkołach, domach kultury w Krakowie i województwie małopolskim (łącznie 50 audycji).
- Smykowe granie – cykl koncertowy dedykowany najmłodszym słuchaczom, którzy dopiero co pojawili się na świecie i mamom w ciąży. Dzieci wraz z opiekunami czynnie biorą udział w koncertach poprzez śpiew, taniec,

zabawę. Na koncertach artyści prezentują różny rodzaj muzyki – od klasyki przez jazz, reaggę, folklor po muzykę współczesną. Odbyły się 24 koncerty.

- Musica – ars amanda – cykl koncertów symfonicznych przeznaczonych dla młodzieży licealnej, będący mozaiką stylów i form muzycznych, wprowadzający nastoletnią widownię w świat muzyki poważnej. Koncerty uzupełniane krótkim wprowadzeniem słownym, przygotowanym przez współpracującego z Filharmonią prelegenta – wykładowcę Akademii Muzycznej. Publiczność otrzymuje także wydawnictwo w formie gazetki pt. „Muzykoteka”. Odbyło się 7 koncertów w Filharmonii Krakowskiej, w tym 3 transmitowane na kanale YouTube Filharmonii Krakowskiej oraz jeden w Małopolskim Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu;
- Dzieci Dzieciom – cykl godzinnych koncertów z prelekcją, podczas których na scenie występują uczniowie z małopolskich szkół muzycznych i prezentują swoim rówieśnikom repertuar pozornie tylko zarezerwowany dla osób dorosłych. Odbyły się 4 koncerty, wszystkie transmitowane również na kanale YouTube Filharmonii.
- Bajki Muzyką Pisane – realizacja w ramach programu dofinansowanego ze środków MKiDN. Jest to cykl spektakli muzycznych, czyli baśniowe historie, opowiadane poprzez muzykę i śpiew. W tym sezonie przypomnieliśmy dzieciom słynne polskie legendy oraz ich bohaterów. Odbyło się 15 spektakli w Filharmonii oraz 6 w regionie.
- Koncerty rodzinne (2) pt. „Podróże Mikołaja”, zorganizowane z okazji Mikołaja (utwory ze Suity do baletu Dziadek

do orzechów P. Czajkowskiego, Starego zamku z Obrzków z wystawy M. Musorgskiego i angielskie piosenki świąteczne). Ponadto prezentacja instrumentów i wspólne zabawy rytmiczne (05.12).

- Wizyta w Filharmonii – odbyły się 2 spotkania z cyklu, w ramach którego uczestnicy mają możliwość wysłuchać fragmentu próby generalnej, przyjrzeć się z bliska pracy orkiestry i dyrygenta oraz porozmawiać z muzykami, którzy dokonują krótkiej prezentacji swoich instrumentów.
- Warsztaty Młodzieżowej Orkiestry i Chóru Filharmonii – pierwsza edycja Warsztatów odbyła się w sierpniu tego roku. W ciągu 2 tygodni (16-28.08.2021) 45. młodych adeptów sztuki muzycznej do 26 r. ż. brało udział w próbach do koncertów finałowych, wykładach prowadzonych przez specjalistów z branży muzycznej, rozwijało umiejętności na konsultacjach mistrzowskich i poznawało historię miasta, zwiedzając krakowskie muzea. Warsztaty zostały zakończone koncertem w Filharmonii oraz w Centrum Sztuki Mościce w Tarnowie w ramach Philharmonic Music Summer (27 i 28.08.2021).
- Muzyczne Opowiadki – koncerty kameralne dla dzieci z rodzicami, stanowiące pomost pomiędzy Smykowym Graniem a cyklem Musica – ars amanda. Głównym założeniem jest bliski kontakt z muzykami i obserwacja ich działań. Każdy koncert ma temat przewodni związany np. z porą roku lub wyjątkowym wydarzeniem w kalendarzu. W programie najczęściej pojawiają się miniatury instrumentalne, często o charakterze programowym oraz wła-

sne aranżacje znanych „przebojów” muzyki poważnej. Cykl odbywa się w weekendy przed południem, w Filharmonii oraz w Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie.

- Staż w orkiestrze Filharmonii Krakowskiej – realizacja w ramach programu dofinansowanego ze środków MKiDN. Staż odbył się w okresie wrzesień-grudzień. Zorganizowano indywidualne warsztaty mistrzowskie z opiekunami wyznaczonymi spośród muzyków orkiestry Filharmonii (26.09-19.12.2021 r.) w ramach programu MKiDN „Edukacja artystyczna”.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- bieżące programy koncertowe
- gazetki programowe cyklu Musica – ars amanda – Muzykoteka;
- książeczka dla dzieci wydana z okazji I Festiwalu Chórów Chłopięcych zawierająca informacje o Filharmonii, Festiwalu, Chórze Chłopięcym Filharmonii oraz kolorowanki, quizy i gry
- foldery reklamowe
- płyta CD-DVD z nagraniem pierwszej wersji II Symfonii B-dur Karola Szymanowskiego (Program MKiDN – Muzyczny Ślad)

DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Pracownicy Filharmonii regularnie uczestniczą w warsztatach, konferencjach, szkoleniach (stacjonarnie oraz online) dotyczących „Kultury dostępnej” organizowanych przez UMWM oraz Małopolski Instytut Kultury w Krakowie. Filharmonia prowadzi program przeznaczony dla osób z niepełnosprawnościami, umożliwiający bezpłatne wejścia na koncerty repertuarowe. Filharmonia

współpracuje również z fundacją Szansa dla Niewidomych. Podopieczni fundacji uczestniczą bezpłatnie w koncertach. Fundacja przeprowadziła w Filharmonii mini audyt dotyczący dostępności związanej z architekturą gmachu Filharmonii.

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

Wyróżnienie jury konkursu Słoneczniki 2021 organizowanego przez portal Czas-dzieci.pl w kategorii „Muzyka” za cykl Muzyczne Opowiadki.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- Program MKiDN – Muzyczny Ślad - Nagranie CD-DVD pierwszej wersji II Symfonii B-dur K. Szymanowskiego. Finansowanie projektu: 28 000 zł
- MKiDN – program „Kultura Interwencje” – organizacja I Festiwalu 4 Tradycji (sierpień 2021). Finansowanie projektu: 74 000 zł
- MKiDN – program „Edukacja artystyczna” – organizacja stażów w orkiestrze Filharmonii dla młodych muzyków z Polski i krajów sąsiadujących (wrzesień-grudzień 2021). Finansowanie projektu: 47 500 zł
- MKiDN – program „Muzyka” - Cykl koncertów prezentujących nieznaną wersję II Symfonii B-dur oraz Pieśni Miłosnych Hafiza Karola Szymanowskiego (wrzesień 2021). Finansowanie projektu: 50 000 zł
- MKiDN – program „Infrastruktura Kultury” – Zakup niezbędnego wyposażenia poszerzającego działalność Filharmonii im. K. Szymanowskiego w Krakowie (skrzypce mistrzowskie, rożek basetowy, system do rejestracji audio – video, streamingu oraz postprodukcji). Finansowanie projektu: 270 000 zł

- MKiDN – program „Wydarzenie artystyczne dla dzieci i młodzieży” – organizacja I Festiwalu Chórów Chłopięcych w Krakowie (wrzesień 2021). Finansowanie projektu: 51 000 zł
- MKiDN – program „Wydarzenie artystyczne dla dzieci i młodzieży” – organizacja nowego cyklu dla dzieci pt. „BAJKI MUZYKĄ PISANE” (październik-grudzień 2021). Finansowanie projektu: 23 000 zł

INWESTYCJE I REMONTY

- Remont parkietu w Sali Złotej – cyklinowanie – źródło finansowania: środki własne.
- Remont, wymiana parkietu w Sali Błękitnej – źródło finansowania: środki UMWM.
- Remont instalacji elektrycznej w Sali Błękitnej – źródło finansowania: środki własne.
- Remont w Sali Błękitnej polegający na czyszczeniu ścian i sufitu z warstw farb i lakierów – źródło finansowania: środki UMWM i środki własne.
- Zakup profesjonalnych instrumentów muzycznych: zakup skrzypiec mistrzowskich (sztuk: 1), zakup rożków basetowych: (sztuk: 2) – źródło finansowania: MKiDN (w ramach Programu Infrastruktura Kultury) oraz UMWM.
- Zakup rejestracyjnego systemu cyfrowego, wielokanałowego audio dla Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie wraz z instalacją (sztuk: 1 komplet) – źródło finansowania: środki MKiDN (w ramach Programu Infrastruktura Kultury) oraz dotacja z UMWM.
- Wykonanie prac organmistrzowskich dot. modernizacji, w tym wymiany urządzenia typu „setzer” w organach

w Sali koncertowej Filharmonii – źródło finansowania: środki UMWM i środki własne.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

Ze względu na obostrzenia związane z pandemią COVID-19 Filharmonia nie organizowała koncertów stacjonarnych w styczniu, lutym oraz marcu. W tym czasie, podobnie jak w roku 2020 Filharmonia transmitowała koncerty w formule online (zarówno dla słuchaczy dorosłych, jak i dla dzieci) za pośrednictwem serwisów YouTube, platformy PLAY KRAKÓW oraz Facebook.

Łącznie w okresie zamknięcia instytucji dla publiczności Filharmonia zorganizowała 47 koncertów i wydarzeń edukacyjnych w sieci. Działalność online była możliwa dzięki zakupowi specjalistycznego sprzętu do nagrań i transmisji audio-video. Dodatkowym elementem działalności online spowodowanej pandemią było nagranie i emisja w lutym 2021, na kanale Filharmonii w serwisie YouTube słuchowiska radiowego „Krakauer Begrueßung”, dokumentującego dzieje instytucji w czasie II Wojny Światowej (wyświetleń ogółem: 3062). Słuchowisko zostało również wyemitowane w Radiu Kraków.

STATYSTYKA

Liczba koncertów – 441
Koncerty symfoniczne/oratoryjne/chóralne – 130
Koncerty Musica – ars amanda – 8
Recitale – 10
Koncerty Uniwersyteckie – 5
Koncerty Kameralne – 50
Kameralna scena patriotyczna – 4
Festiwal 4 Tradycji – 6
Festiwal Chórów Chłopięcych – 4

Koncerty letnie – 13
Koncerty w regionie – 35
Dla dzieci od 0 do 3 lat - Smykowe granie – 32
Dla dzieci – Muzyczne Opowiadki – 21
Dla dzieci – Bajki Muzyką Pisane – 21
Dla dzieci – Dzieci – Dzieciom – 5
Wydarzenia edukacyjne (koncerty szkolne – wyjazdowe) – 50

Koncerty on-line – 47

Ponadto:

Inne wydarzenia (wystawy, prelekcje, warsztaty) – 127

Warsztaty młodzieżowe – 45 os.

Wizyta w Filharmonii – 2

Staż w Orkiestrze Filharmonii: 8 stażystów, 120 warsztatów indywidualnych. Podczas programu stażowego 8 stażystów wzięło udział w 5 koncertach wykonanych wraz z Orkiestrą Filharmonii (koncerty w miesiącach: październik-grudzień 2021 r. wchodzące w skład programu na sezon artystyczny 2021/2022).

Projekty, na które pozyskano środki zewnętrzne – 7

FREKWENCJA

Odbiorcy koncertów – 27 251 słuchaczy w siedzibie Filharmonii

Uczestnicy wydarzeń edukacyjnych – 4864
Filharmonia współpracuje w sprawach praktyk studenckich z Uniwersytetem Pedagogicznym oraz Uniwersytetem Jagiellońskim. Liczba praktykantów, wolontariuszy, stażystów: 4 praktyki zakończone, 2 w trakcie.

STRONA WWW

www.filharmonia.krakow.pl

Nowa odsłona strony internetowej Filharmonii Krakowskiej z udogodnieniami dla osób niedowidzących.

Strona internetowa jest częściowo zgodna z ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych z powodu niezgodności lub wyłączeń wymienionych poniżej.

Treść niedostępna: niski kontrast elementów na stronie, niektóre zdjęcia nie posiadają tekstów alternatywnych, fokus przy nawigacji klawiaturą nie jest widoczny przy niektórych elementach.

134 639 użytkowników

1 339 682 odsłon

Facebook: 13 252 – obserwujących, 12 425 lubiących posty w roku 2021.

EUROPEJSKIE CENTRUM MUZYKI KRZYSZTOFA PENDERECKIEGO W LUSŁAWICACH

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- **OBJĘCIE OPIEKĄ ZESPOŁU DWORSKO-PARKOWEGO W LUSŁAWICACH** – 24.11.2021 r. w Lusławicach odbyła się uroczystość podpisania „Deklaracji Lusławickiej” i ogłoszenie faktu podpisania umowy o objęciu opieką zespołu dworsko-parkowego w Lusławicach, należącego do Elżbiety i Krzysztofa Pendereckich, przez Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego. Informację o podpisaniu umowy przekazali w Lusławicach małżonka kompozytora, Elżbieta Penderecka, wicepremier, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego prof. Piotr Gliński w obecności Marszałka Województwa Małopolskiego, Witolda Kozłowskiego oraz przedstawicieli Centrum. W ten sposób sfinalizowany został proces objęcia przez Państwo Polskie opieki nad tym symbolicznym i mającym szczególne znaczenie dla polskiej kultury miejscem. Rozmowy, dotyczące objęcia opieką państwa dziedzictwa Krzysztofa Pendereckiego, były wypełnieniem woli śp. Krzysztofa Pendereckiego, który podkreślał, że przekazanie dworu i ogrodu pod opiekę MKiDN oraz Europejskiego Centrum Muzyki jest najlepszym pomysłem, aby zachować dla potomnych integralność tego wyjątkowego autorskiego założenia dworsko-parkowego. „Jestem szczęśliwy, że pójdzie to w najlepsze ręce” – mówił przy okazji podpisania listu intencyjnego. Proces został spowolniony przez pandemię COVID-19 i śmierć Maestro Pendereckiego w marcu 2020 r.

Objęcie pieczy nad zespołem dworsko-parkowym przez Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego umożliwi instytucji znaczące poszerzenie oferty programowej, dając jej odbiorcy szansę zetknięcia się nie tylko z muzyką, ale historią życia i pasją Krzysztofa Pendereckiego, które kryją się m.in. w stworzonym przez kompozytora parku i arboretum oraz przywróconym do świetności zabytkowym dworze.

- **INAUGURACJA PROJEKTU PREZENTACJE** – w 2021 r. Europejskie Centrum Muzyki zainauguowało nowy projekt PREZENTACJE – cykl koncertów mających na celu promocję młodych, wybitnych instrumentalistów u progu kariery estradowej, laureatów krajowych i międzynarodowych konkursów. Cykl jest kontynuacją działań Centrum dedykowanych talentom najmłodszego pokolenia. Wykonawcami Prezentacji są młodzi, wybitni instrumentalisci. Zaproszenie do projektu wiąże się z możliwością prezentacji na estradzie Centrum wybranego repertuaru w formie recitalu, wykonania profesjonalnego nagrania audio-wideo z prezentacji, profesjonalną sesją zdjęciową oraz przygotowaniem muzycznego portfolio artystów na stronie internetowej Centrum. W ramach cyklu w 2021 r. odbyło się w sumie 8 koncertów młodych talentów, podczas których zaprezentowali się: Eryk Koszela (fortepian), Wojciech Niedziółka (skrzypce), Oktavia Bujnowicz (gitara), Zuzanna Zajda (saksofon), Dominik Gawarkiewicz (wiolonczela), Maciej Ochwat (akordeon), Jakub Staszal (skrzypce), Mieszko Baszczak (altówka), Krzysztof Michalski (wiolonczela), Mikołaj

Filharmonia Krakowska, Recital Kyōheia Sority, fot. K. Kalinowski

Woźniak (fortepian), Michał Szymański (flet), Paweł Libront (klarnet), Milena Pioruńska (skrzypce), Tadeusz Wawrowski (wiolonczela), Miłosz Zwoliński (obój), Wiktor Komorowski (fagot). Projekt Prezentacje będzie kontynuowany w kolejnych latach działalności instytucji.

- I EDYCJA KOSMOGONII – DNIA OTWARTEGO EUROPEJSKIEGO CENTRUM MUZYKI KRZYSZTOFA PENDECKIEGO – 23.11.2021 r. w 88. rocznicę urodzin Krzysztofa Pendereckiego zainaugurowano nowe wydarzenie – Dzień Otwarty Europejskiego Centrum Muzyki pod nazwą „KOSMOGONIA”. Wydarzenie zainicjowane w 2021 r. stanie się cykliczną propozycją kulturalną instytucji. KOSMOGONIA – Dzień Otwarty, biorący swą nazwę od dzieła Mistrza, jest unikatowym wydarzeniem, zaproszeniem do mikrokosmosu Europejskiego Centrum Muzyki, a równocześnie – do uniwersum Krzysztofa Pendereckiego. Kilkogodzinny program pierwszej edycji Dnia Otwartego stanowiły obok zwiedzania ekspozycji multimedialnej „KRZYSZTOF PENDECKI – Dziedzictwo Polskiej Muzyki XX i XXI wieku”, spacerów z przewodnikiem do Arboretum kompozytora także inne, różnorodne, nakładające się zdarzenia i działania: zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym („Penderecki przez dziurkę od klucza” oraz „Alfabet Pendereckiego”), wykład Agnieszki Malatyńskiej-Stankiewicz na temat Krzysztofa Pendereckiego i jego twórczości, pokazy mappingu na ścianach zewnętrznych sali koncertowej Centrum, malowanie na jednej ze ścian wewnętrznych budynku Centrum muralu przedstawiającego labi-

rynt w Arboretum (publiczność mogła obserwować przy pracy malarki, które wykonywały mural w czasie rzeczywistym), pokazy filmów z cyklu „Perły Lusławic – Muzyczne Arboretum” prezentujących najciekawsze okazy drzew w Arboretum Krzysztofa Pendereckiego i historie dotyczące powstawania najważniejszych dzieł kompozytora. W ciągu Dnia Otwartego odbyły się także szczególne koncerty:

- o Uroczysty koncert Orkiestry Sinfonietta Cracovia pod dyrekcją Jurka Dybała, podczas którego zabrzmiały utwory Krzysztofa Pendereckiego;
- o Koncert tria jazzowego we foyer Centrum w składzie Kajetan Galas (organy Hammonda), Mateusz Szczyпка (gitara), Bartłomiej Staromiejski (perkusja);
- o Koncert kwartetu jazzowego Atom String Quartet. Zespół przedstawił utwory z młodzieńczego okresu twórczości Krzysztofa Pendereckiego, które stały się dla kwartetu pretekstem do poszukiwań, aby w charakterystyczny dla siebie sposób, interpretując dzieła Pendereckiego, nadać im zupełnie nowy wymiar.

PREMIERY

CYKL „PERŁY LUSŁAWIC – MUZYCZNE ARBORETUM”

W 2021 r. Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego zrealizowało i opublikowało na portalu YouTube oraz Facebook 7 filmów z serii „Perły Lusławic – Muzyczne Arboretum” – cyklu poświęconego komponowaniu lusławickiego parku i muzyki Krzysztofa Pendereckiego. Kompozytor wypełnił Lusławice niespotykane bogatą kolekcją drzew oraz dzie-

siątkami dzieł zainspirowanych aurą tego miejsca. Cykl „Perły Lusławic – Muzyczne Arboretum” ma na celu przybliżenie historii najciekawszych okazów drzew w Arboretum Krzysztofa Pendereckiego oraz jego twórczości związanej z Lusławicami. Do końca grudnia 2021 r. opublikowano 7 odcinków cyklu, których premiery odbyły się odpowiednio:

- 23 lutego – „Perły Lusławic – Muzyczne Arboretum: Larix Kaempferi (Modrzew japoński)”,
- 4 marca – „Perły Lusławic – Muzyczne Arboretum: Chamaecyparis nootkensis Pendula (Cyprysik nutkajski Pen-

dula)”,

- 15 kwietnia – „Perły Lusławic – Muzyczne Arboretum: Torreya californica”,
- 14 maja – „Perły Lusławic – Muzyczne Arboretum: Magnolia”,
- 24 września – „Perły Lusławic – Muzyczne Arboretum: Quercus (Dąb)”,
- 22 października – „Perły Lusławic – Muzyczne Arboretum: Acer (Klon)”,
- 10 grudnia – „Perły Lusławic – Muzyczne Arboretum: Ginkgo biloba (Miłorząb dwukłapowy)”.

Na profilu Facebook Centrum filmy z cyklu „Perły Lusławic – Muzyczne Arbore-

Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego, Koncert w pierwszą rocznicę śmierci Krzysztofa Pendereckiego, próba, fot. B. Barczyk

tum” opublikowane w 2021 r. wyświetlono w sumie 6178 razy natomiast na portalu YouTube instytucji 1470 razy (według danych z 31.12.2021 r.).

WYSTAWIONE SPEKTAKLE/KONCERTY

W 2021 r. Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego zorganizowało 53 koncerty: prezentacje solowe, kameralne, chóralne, prezentacje online, w których wystąpiło w sumie 867 artystów:

- Koncert jazzowy w wykonaniu Andrzej Jagodziński Trio, Projekt „Chopin” (28.02),
- 1. Koncert Talentów z cyklu „Prezentacje” – Wojciech Niedziółka (skrzypce), Eryk Koszela (fortepian) (14.03),
- Koncert w 1. rocznicę śmierci prof. Krzysztofa Pendereckiego – Chór Filharmonii Krakowskiej pod dyрекcją Macieja Tworka (29.03),
- 2. Koncert Talentów z cyklu „Prezentacje” - Oktavia Bujnowicz (gitara), Zuzanna Zajda (saksofon) (25.04),
- 3. Koncert Talentów z cyklu „Prezentacje” – Jakub Staszal (skrzypce), Maciej Ochwat (akordeon) (16.05),
- Koncert Prawykonania 4. Edycji Programu Muzyka Naszych Czasów (4.06),
- Koncert Orkiestry Filharmonii Krakowskiej pod dyрекcją Dawida Runtza z udziałem solistki Joanny Konarzewskiej (skrzypce) (5.06),
- Koncert Wspomnień Programu Muzyka Naszych Czasów (6.06),
- 4. Koncert Talentów z cyklu „Prezentacje” – Dominik Gawarkiewicz (wiolonczela), Mieszko Baszczak (altówka) (13.06),
- Koncert Inauguracyjny 9. Festiwalu Emanacje; Orkiestra Kameralna Polskiego Radia AMADEUS pod dyрекcją Agnieszki Duczmal (4.07),

- Premiery 2 prezentacji z cyklu „Emanacje Online”: Agnieszka Duczmal i Orkiestra Kameralna Polskiego Radia AMADEUS (część I i II) (8.07.2021 i 9.07.2021),
- Recital chopinowski w ramach Festiwalu Emanacje: Adam Kałduński (10.07),
- Koncert zespołu KROKE w ramach Festiwalu Emanacje (11.07),
- Koncert Orkiestry Muzyki Nowej pod dyрекcją Szymona Bywalca, z udziałem solistów Agaty Zubel (mezzosopran), Karoliny Mikołajczyk (skrzypce) i Iwo Jedyneckiego (akordeon) w ramach Festiwalu Emanacje (17.07),
- Recital jazzowy Adama Makowicza w ramach Festiwalu Emanacje (18.07),
- Seifert Jazz Days – Koncert zespołu Marcin Hałat Trio, RGG; Wydarzenie towarzyszące Festiwalowi Muzyki Emanacje (21.07),
- Seifert Jazz Days – Koncert Zespołu Dawid Lubowicz Quartet; Wydarzenie towarzyszące Festiwalowi Muzyki Emanacje (22.07),
- Seifert Jazz Days – Koncert Zespołu EABS; Wydarzenie towarzyszące Festiwalowi Muzyki Emanacje (23.07),
- Recital chopinowski w ramach Festiwalu Emanacje: Zuzanna Pietrzak (24.07),
- Koncert specjalny w Arboretum w Luśławicach: Chór Cracow Singers, Nelli Martirosyan (duduk) w ramach Festiwalu Emanacje (25.07),
- Koncert chóru Cracow Singers, Nelli Martirosyan (duduk) w ramach Festiwalu Emanacje (sala koncertowa) (25.07),
- Recital chopinowski w ramach Festiwalu Emanacje: Piotr Alexewicz (31.07),
- Koncert Orkiestry Kameralnej PRIMUZ pod dyрекcją Łukasza Błaszczyka w ramach Festiwalu Emanacje (1.08),

- Recital chopinowski w ramach Festiwalu Emanacje: Andrzej Wierciński (7.08),
- Koncert Orkiestry Akademii Beethovenowskiej w ramach Festiwalu Emanacje (8.08),
- Recital chopinowski w ramach Festiwalu Emanacje: Jakub Kuszlik (14.08),
- Koncert Penderecki Youth Orchestra pod dyрекcją Macieja Tworka (15.08),
- Premiery 2 prezentacji z cyklu „Emanacje online”: Penderecki Youth Orchestra pod dyрекcją Macieja Tworka (19.08.2021 i 20.08.2021),
- Recital chopinowski w ramach Festiwalu Emanacje: Aleksandra Świąg (21.08),
- Koncert zespołu Motion Trio w ramach Festiwalu Emanacje (22.08),
- Premiera prezentacji z cyklu „Emanacje online”: Motion Trio (26.08)
- Koncert uczestników Warsztatów „Latem Zagrane” z udziałem Adama Sztaby / Wydarzenie towarzyszące Festiwalowi Emanacje (27.08),
- Recital chopinowski w ramach Festiwalu Emanacje: Marcin Wieczorek (28.08),
- Koncert Finałowy 9. edycji Festiwalu Emanacje; AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy pod dyрекcją Marka Mosia (29.08),
- Premiera 4. Koncertu z cyklu „Emanacje online”: AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy pod dyрекcją Marka Mosia (2.09),
- 5. Koncert Talentów z cyklu „Prezentacje”, Krzysztof Michalski (wiolonczela), Mikołaj Woźniak (fortepian) (12.09),
- Koncert Finałowy I Turnusu Jesiennej Akademii Muzyki (24.09),
- Koncert Finałowy II Turnusu Jesiennej Akademii Muzyki (1.10),
- Koncert Finałowy III Turnusu Jesiennej

- Akademii Muzyki (8.10),
- Koncert Finałowy IV Turnusu Jesiennej Akademii Muzyki (15.10),
- 6. Koncert z cyklu Prezentacje: Michał Szymański - flet, Paweł Libront – klarinet (17.10),
- Koncert Finałowy V Turnusu Jesiennej Akademii Muzyki (22.10),
- Koncert Finałowy VI Turnusu Jesiennej Akademii Muzyki (29.10),
- 7. Koncert Talentów z cyklu „Prezentacje”: Milena Pioruńska – skrzypce, Tadeusz Wawrowski – wiolonczela (7.11),
- Koncert Luśławickiej Orkiestry Talentów, inaugurujący IV edycję programu Mistrzowskich Warsztatów Orkiestrowych LOT (14.11),
- Koncert Międzyszkolnej Regionalnej Orkiestry Symfonicznej (21.11),
- Koncert Orkiestry Królewskiego Miasta Krakowa Sinfonietta Cracovia pod dyрекcją Jurka Dybała w ramach Dnia Otwartego Europejskiego Centrum Muzyki „Kosmogonia” (23.11),
- Koncert Triu jazowego w składzie: Kajetan Galas (organy Hammonda), Mateusz Szczyпка (gitara), Bartłomiej Staromiejski (perkusja) w ramach Dnia Otwartego Europejskiego Centrum Muzyki „Kosmogonia” (23.11)
- Koncert zespołu Atom String Quartet w ramach Dnia Otwartego Europejskiego Centrum Muzyki „Kosmogonia” (23.11),
- Koncert zespołu Anna Maria Jopek Kwintet (4.12),
- 8. Koncert Talentów z cyklu „Prezentacje”: Wiktor Komorowski – fagot, Miłosz Zwoliński – obój (19.12).

FESTIWALE

9. EDYCJA FESTIWALU EMANACJE

Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w 2021 r. zorganizowało i zrealizowało 9. edycję Festiwalu Emanacje – rozpoznawalnego w kraju i za granicą wydarzenia kulturalnego, które wypełnia muzycznymi propozycjami dwa miesiące wakacji. W 2021 r. wyróżniły go trzy szczególne nurty. Pierwszy to wydarzenia główne, podczas których dominowała twórczość Krzysztofa Pendereckiego przeznaczona na orkiestrę kameralną. Zabrzmiała ona w wykonaniu czołowych polskich orkiestr smyczkowych w otoczeniu dzieł innych wybitnych twórców, tworząc ciekawe konteksty i zestawienia repertuarowe. Zaproszenie do udziału w tej części festiwalu przyjęły: Orkiestra Kameralna Polskiego Radia AMADEUS pod dyrekcją Agnieszki Duczmal, której koncert otworzył tegoroczny Festiwal, Orkiestra Muzyki Nowej pod dyrekcją Szymona Bywalca, Orkiestra Talentów PRIMUZ pod dyrekcją Łukasza Błaszczyka, Orkiestra Akademii Beethovenowskiej oraz AUKSO – Orkiestra Kameralna Miasta Tychy pod dyrekcją Marka Mosia. Podczas Festiwalu usłyszeć można było także orkiestrę młodzieżową powołaną kilka lat temu przez Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego – Penderecki Youth Orchestra, która wystąpiła po raz pierwszy pod dyrekcją Macieja Tworka. Drugi nurt 9. edycji EMANACJI stanowił cykl prezentacji młodych, wybitnych pianistów – polskich uczestników Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina. Cotygodniowe recitale chopinowskie były okazją, aby usłyszeć znakomicie zapowiadających się artystów niemal w przeddzień ich udziału w słynnym i prestiżowym konkursie zaplanowanym na jesień 2021 r. W ramach festiwalowych recitali chopinowskich publiczność mogła usłyszeć: Ada-

ma Kałduńskiego, Zuzannę Pietrzak, Piotra Alexewicza, Andrzeja Wiercińskiego, Jakuba Kuszlika, Aleksandrę Świgut i Marcina Wieczorka. Program 9. Festiwalu Emanacje uzupełniły ciekawe wydarzenia towarzyszące o nieco „łżejszym” charakterze: jazzowe koncerty w ramach Seifert Jazz Days, recital pianisty jazzowego Adama Makowicza czy koncert uczestników warsztatów „Latem zagrane” Adama Sztaby.

GALERIE/WYSTAWY

ZWIEDZANIE EKSPOZYCJI MULTIMEDIALNEJ I LUSŁAWICKIEGO ARBORETUM

W 2021 r. w stałej ofercie kulturalnej Europejskiego Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego znajdowało się zwiedzanie ekspozycji multimedialnej „KRZYSZTOF PENDERECKI – Dziedzictwo Polskiej Muzyki XX i XXI wieku” oraz zespołu dworsko-parkowego Elżbiety i Krzysztofa Pendereckich w Lusławicach. W ramach zwiedzania prezentowana jest szeroka wiedza na temat życia i twórczości Krzysztofa Pendereckiego (w tym unikatowe eksponaty i archiwalia, pamiątki, listy i przemówienia, rękopisy, nagrody i wyróżnienia). Ekspozycja oparta jest w znacznej mierze na multimediami dających szerokie, atrakcyjne możliwości prezentacji; nie brak tu również elementu zetknięcia z autentycznymi miejscami i przedmiotami – dzięki bogatym zbiorom osobistych przedmiotów powierzonych w depozyt, a przede wszystkim za sprawą wizyty w Lusławickim Arboretum. Ekspozycja prezentuje wybitną postać Patrona Centrum jako przedstawiciela szerszego grona znakomitych polskich kompozytorów muzyki współczesnej i przewodnika po najnowszej historii muzyki. W sumie w 2021 r. podczas 95 zorganizowanych dni zwiedzania skorzystało z niego 3064 osób oraz 1277

uczestników zajęć edukacyjnych dla dzieci organizowanych przez instytucję.

PROJEKTY MUZYCZNE

NOWA EDYCJA LUSŁAWICKIEJ ORKIESTRY TALENTÓW – w 2021 r. Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego zainaugurowało 4. edycję Mistrzowskich Warsztatów Orkiestrowych – Lusławickiej Orkiestry Talentów – jednego z najważniejszych i posiadających najdłuższą tradycję programów realizowanych przez instytucję. Dotychczasowe edycje, w których uczestniczyły kolejne roczniki niezwykle uzdolnionych młodych instrumentalistów, były dla nich zaproszeniem do pierwszych doświadczeń grania w orkiestrze, dając jednocześnie szansę współpracy ze znakomitymi profesjonalnymi muzykami. Idea Lusławickiej Orkiestry Talentów odzwierciedla najważniejsze cele Europejskiego Centrum Muzyki – towarzyszenie młodym utalentowanym muzykom w ich rozwoju, zapewnianie możliwie najlepszych ku temu warunków, a przede wszystkim możliwość zetknięcia się z wielkimi autorytetami świata muzycznego oraz czerpania z tych relacji umiejętności, doświadczenia oraz inspiracji. Mistrzowskie Warsztaty Orkiestrowe, które odbyły się w terminie 7-14.11.2021 r., zainaugurowały IV edycję programu. Wybrana w ramach procesu rekrutacji grupa młodych skrzypków, wiolonczelistów oraz kontrabasistów utworzyła Orkiestrę w kształcie, w którym będzie ona funkcjonować przez kolejne dwa lata.

- **MISTRZOWSKIE WARSZTATY ORKIESTROWE PENDERECKI YOUTH ORCHESTRA** – w sierpniu 2021 r. w Europejskim Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego odbyły się Mistrzowskie Warsztaty Orkiestrowe „Penderecki

Youth Orchestra”. W Lusławicach po raz kolejny spotkali się uczestnicy jednego z projektów edukacyjnych Europejskiego Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego. Penderecki Youth Orchestra tym razem miała okazję pracować i wystąpić z Maestro Maciejem Tworkiem – dyrygentem, który przez wiele lat współpracował z Profesorem Krzysztofem Pendereckim. Do pracy nad repertuarem koncertowym uczestnicy projektu przygotowywali się podczas warsztatów sekcyjnych z liderami sekcji Orkiestry Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa Sinfonietta Cracovii. Penderecki Youth Orchestra w trakcie tygodniowych warsztatów (8-15.08.2021 r.) pracowała nad repertuarem, który zaprezentowała publiczności 9. Festiwalu Emanacje. W sumie uczestnicy projektu wzięli udział w 4 warsztatach mistrzowskich. Penderecki Youth Orchestra liczy 21 osób.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

W 2021 r. Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego zorganizowało 110 wydarzeń o charakterze edukacyjnym, w tym:

- 50 wirtualnych lekcji mistrzowskich Wiosennej Akademii Muzyki 2021,
- Spotkanie „Małopolskie Kadry Kultury” Dyrektorów i zastępców Dyrektorów Instytucji Kultury Województwa Małopolskiego,
- 4 kursy mistrzowskie podczas warsztatów orkiestrowych Penderecki Youth Orchestra,
- Warsztaty orkiestrowo-wokalne „Latem zagrane”,
- 27 kursów mistrzowskich w ramach Jesiennej Akademii Muzyki,
- 23 zajęcia edukacyjne dla dzieci

w wieku szkolnym, wczesnoszkolnym i przedszkolnym w przestrzeni ekspozycji multimedialnej „KRZYSZTOF PENDERECKI – Dziedzictwo Polskiej Muzyki XX i XXI wieku”: „Penderecki przez dziurkę od klucza” i „Alfabet Pendereckiego” (w tym dwa podczas Dnia Otwartego Europejskiego Centrum Muzyki „KOSMOGONIA”),

- Mistrzowskie Warsztaty Orkiestrowe IV edycji Luśławickiej Orkiestry Talentów,
- Wykład Agnieszki Malatyńskiej-Stankiewicz na temat twórczości Krzysztofa Pendereckiego
- Seminarium Edytorstwa Muzycznego we współpracy z Polskim Wydawnictwem Muzycznym.
- cykl filmów edukacyjnych „Perty Luśławic – Muzyczne Arboretum”,

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

NOWE CYFROWE WYDAWNICTWO – LUSLETTER

W 2021 r. Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego zainicjowało nowe, cyfrowe wydawnictwo pod nazwą LUSletter. Wpisując się w nurt działań online Centrum wprowadziło wirtualny przewodnik po bieżących, najciekawszych wydarzeniach i projektach związanych z działalnością instytucji oraz Krzysztofem Pendereckim. LUSletter jest zaproszeniem do pozostania w bliskiej relacji z Luśławicami nawet wtedy, gdy niemożliwy jest osobisty udział w organizowanych przedsięwzięciach. Jednocześnie jest źródłem wielu interesujących informacji i starannie sformułowanych wiadomości, którymi Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego chce się podzielić z publicznością. Pomimo pandemicznych okoliczności, Europejskie Centrum

Muzyki Krzysztofa Pendereckiego realizuje program działań edukacyjnych, a także koncertowych i nagraniowych, wśród których nie brakuje inicjatyw nowych, wychodzących naprzeciw obecnym realiom. Biuletyn wydawany jest w rytmie dwumiesięcznym, zawierając stałe sekcje tematyczne, takie jak „Retrospekcje” poświęcone wspomnieniom i jubileuszom dotyczącym życiorysu i twórczości Krzysztofa Pendereckiego; „Aktualności” przedstawiające bieżące wydarzenia; atrakcyjne cykle „Muzyczne Arboretum” oraz „Ekspozycja – do zobaczenia” przybliżające najrzadsze i najciekawsze eksponaty oraz najpiękniejsze okazy drzew w luśławickim parku. Wreszcie, podążając za zainauguowanym w marcu 2021 r. programem dedykowanym młodym talentom, sekcja „Prezentacje” ukazywać będzie sylwetki wybitnie uzdolnionych wykonawców. Do końca 2021 r. ukazało się pięć numerów LUSlettera. Wydawnictwo publikowane jest na stronie internetowej Europejskiego Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego. Trafia także do wszystkich subskrybentów newslettera instytucji. W 2021 r. LUSlettery trafiły w sumie do 3051 odbiorców.

DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

- Stworzenie nowych, alternatywnych ścieżek zwiedzania ekspozycji multimedialnej dostosowanych dla osób ze szczególnymi potrzebami
- Zakup, montaż i implementacja kompletnego systemu audioguide
- Dostosowanie strony internetowej do standardu WCAG 2.1.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- STWORZENIE NOWYCH, ALTERNATYW-

NYCH ŚCIEŻEK ZWIEDZANIA EKSPOZYCJI MULTIMEDIALNEJ DOSTOSOWANYCH DLA OSÓB ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI

W ramach realizacji tego celu, Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego złożyło wniosek w ramach naboru do Programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „KULTURA DOSTĘPNA”. Przyznana dotacja pozwoliła zrealizować 4 nowe ścieżki zwiedzania Ekspozycji multimedialnej „KRZYSZTOF PENDERECKI – DZIEDZICTWO POLSKIEJ MUZYKI XX I XXI WIEKU”, w tym ścieżki opartej o audiodeskrypcję oraz ścieżki opartej o tłumaczenia na Polski Język Migowy. Działania te w bardzo znaczący sposób przyczyniły się do zwiększenia dostępności samej ekspozycji, a tym samym oferty kulturalnej Centrum. Utworzone w ramach powyższego działania ścieżki zwiedzania stworzone zostały w konsultacji ze środowiskami skupionymi wokół osób z niepełnosprawnościami i w oparciu o doświadczenie wykonawców wyspecjalizowanych w przygotowywaniu treści dostępnych. Koszt projektu: 53 750 zł, wartość dofinansowania: 43 000 zł.

- ZAKUP, MONTAŻ I IMPLEMENTACJA KOMPLETNEGO SYSTEMU AUDIOGUIDE

Zdanie to, realizowane w ramach Programu „Infrastruktura Kultury” MKiDN, jest działaniem komplementarnym wobec wyżej opisanego projektu utworzenia dostępnych ścieżek zwiedzania Ekspozycji multimedialnej „KRZYSZTOF PENDERECKI – DZIEDZICTWO POLSKIEJ MUZYKI XX I XXI WIEKU”. System audioguide stanowi istotę udostępnienia Ekspozycji, dając osobom ze szczególnymi

potrzebami możliwość samodzielnego zwiedzania oraz nieporównywalnie pełniejszego zapoznania się z prezentowanymi treściami, eksponatami i informacjami. Dedykowany system nadajników, sygnalizatorów kierunku oraz indywidualnych odbiorników to uniwersalne rozwiązanie wychodzące naprzeciw potrzebom osób z niepełnosprawnością wzroku, ruchu oraz słuchu, a także Seniorów.

INWESTYCJE, REMONTY

- OBJĘCIE OPIEKĄ ZESPOŁU DWORSKO-PARKOWEGO W LUŚŁAWICACH
- REALIZACJA ODWODNIENIA WOKÓŁ SIEDZIBY CENTRUM – konieczna do przeprowadzenia operacja odwodnienia budynku Europejskiego Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego odbyła się etapami w okresie od wiosny do jesieni 2021 r.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego od początku pandemii COVID-19 dbając o zdrowie wszystkich gości przybywających do instytucji, a także jej pracowników stosuje wszelkie zalecane środki ostrożności, realizując projekty i wydarzenia otwarte zgodnie z obowiązującymi limitami publiczności, wprowadzając i respektując obowiązek zastrzeżenia ust i nosa oraz zachowania dystansu społecznego, tak wśród publiczności, uczestników projektów, jak również pracowników Centrum. We wszystkich częściach wspólnych obiektu zapewniono środki do dezynfekcji.

Wychodząc naprzeciw nowym realiom i konieczności częściowej reorganizacji oferty programowej Centrum, podjęty

został szereg działań mających na celu zwiększenie obecności instytucji w sieci. Programowymi efektami tych działań stały się projekty: Wiosenna Akademia Muzyki, EMANACJE ONLINE oraz transmisje na żywo i retransmisje koncertów cyklu Prezentacje.

STATYSTYKA

W 2021 r. Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego zrealizowało ogółem 172 przedsięwzięcia: 53 koncerty, Dzień Otwarty Europejskiego Centrum Muzyki w 88. rocznicę urodzin Krzysztofa Pendereckiego pod nazwą „KOSMOGONIA” – blok eventowy, 110 wydarzeń o charakterze edukacyjnym, zwiedzanie ekspozycji multimedialnej „KRZYSZTOF PENDERECKI – Dziedzictwo Polskiej Muzyki XX i XXI wieku” oraz Arboretum Elżbiety i Krzysztofa Pendereckich w Lusławicach, cyfrowe wydawnictwo o nazwie LUSletter, uroczystość ogłoszenia podpisania umowy o objęciu opieką zespołu dworsko-parkowego w Lusławicach, należącego do Elżbiety i Krzysztofa Pendereckich, przez Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego.

FREKWENCJA

Koncerty, wydarzenia edukacyjne i inne przedsięwzięcia organizowane przez Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w 2021 r. zgromadziły ogółem 41 913 odbiorców: 7245 bezpośrednich uczestników koncertów, 5226 wyświetleń transmisji i nagrań koncertów online, 376 bezpośrednich uczestników kursów mistrzowskich i warsztatów orkiestrowych, 8487 wyświetleń lekcji mistrzowskich

Wiosennej Akademii Muzyki, 1277 bezpośrednich uczestników zgromadziły zajęcia dla dzieci w przestrzeni ekspozycji multimedialnej „Krzysztof Penderecki – Dziedzictwo Polskiej Muzyki XX i XXI wieku”: „Alfabet Pendereckiego” i „Penderecki przez dziurkę od klucza”, 540 uczestników bloku eventowego Dnia Otwartego Europejskiego Centrum Muzyki „Kosmogonia”, 45 uczestników Spotkania „Małopolskie Kadry Kultury”, 12 uczestników Seminarium Edytorstwa Muzycznego, 7648 wyświetleń filmów z cyklu „Perły Lusławic – Muzyczne Arboretum”, w tym 1470 wyświetleń na portalu YouTube i 6178 wyświetleń na profilu Facebook Centrum, 4882 wyświetlenia 8. Międzynarodowego Festiwalu Piosenki – Anna German na portalu YouTube – na profilu Festiwalu, 60 uczestników uroczystości ogłoszenia podpisania umowy o objęciu opieką zespołu dworsko-parkowego w Lusławicach, należącego do Elżbiety i Krzysztofa Pendereckich, przez Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego, 3064 uczestników zorganizowanego zwiedzania ekspozycji multimedialnej „Krzysztof Penderecki – Dziedzictwo Polskiej Muzyki XX i XXI wieku” oraz Arboretum w Lusławicach, 3051 odbiorców 5 numerów LUSlettera – cyfrowego biuletynu Europejskiego Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego.

STRONA WWW

www.penderecki-center.pl

NOWA ZAKŁADKA „PREZENTACJE”

W 2021 r. strona internetowa Europejskiego Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego wzbogaciła się o zakładkę

„PREZENTACJE” – to wirtualna przestrzeń dedykowana nowemu projektowi instytucji, którego celem jest promocja młodych talentów. Cykl, którego inauguracją odbyła się w marcu tego roku, zyskał swoją stronę, za pośrednictwem której można bliżej poznać zaproszonych do programu artystów. Profesjonalne, wirtualne portfolio młodych wykonawców zawierają nagrania z recitalu, który odbył się w Lusławicach, efekty profesjonalnej sesji zdjęciowej i informacje biograficzne, które stają się wizytówką Uczestników Prezentacji. Podstrona sukcesywnie rozrasta się o kolejne prezentacje młodych artystów, którzy otrzymają zaproszenie do projektu. Wspieranie i inspirowanie młodych muzyków w ich artystycznym rozwoju to jedna z głównych idei Europejskiego Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego, która realizowana jest wielotorowo, także

w świecie wirtualnym.

DOSTOSOWANIE STRONY INTERNETOWEJ DO STANDARDU WCAG 2.1.

Działanie mające na celu realizację zapisów Ustawy o Dostępności Cyfrowej objęło zlecenie audytu strony internetowej Europejskiego Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego oraz sporządzenie raportu wraz z wytycznymi dla deweloperów. Pierwszy etap koniecznych korekt został zrealizowany do czerwca 2021; obecnie, poprzedzony dodatkowym audytem, realizowany jest drugi etap wdrażania rozwiązań dostępnych na witrynie Centrum mających na celu między innymi jej przystosowanie do korzystania z automatycznych czytników tekstu, kodowanie pozwalające na nawigowanie za pomocą skrótów klawiaturowych, zwiększenie kontrastowości obrazów czy przygotowanie tekstów i opisów alternatywnych.

Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego, Międzynarodowy Festiwal Muzyki EMANACJE2021, Koncert inauguracyjny AMADEUS, fot. B. Barczyk

Cricoteka, Gala 40-lecia, fot. G. Mart

OŚRODKI I CENTRA KULTURY

OŚRODEK DOKUMENTACJI SZTUKI TADEUSZA KANTORA CRICOTEKA

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

Rok 2021 w Cricotece upłynął pod hasłem „czynności codzienne, banalne, nudne, z którymi nikt nie wiąże żadnych nadziei”. Podejmując myśl Tadeusza Kantora, instytucja zwróciła się więc w stronę lokalnych działań i pytań o współczesną, z pozoru „zwyczajną” codzienność. Niejednokrotnie uniwersalne odpowiedzi prowadziły w stronę wątków niespokojnych przyszłości, wybrzmiewających wyraźnie w twórczości założyciela Cricoteki.

- W październiku zaprezentowana została wystawa czasowa Roberta Kuśmirowskiego. „Wpół do jutra” to opowieść o kruchości wizji spokojnych czasów, a towarzyszący jej program wydarzeń skupiał się wokół pytań rezonujących z wystawą stałą „Tadeusz Kantor. Widma” i jej refleksji na temat niepewnych przyszłości.
- Równolegle, jesienią odbył się debiut nowej formuły prezentacji wystaw czasowych. Program Cloakroom podejmował temat mniej lub bardziej oczywistych powiązań między dziedzictwem i estetykami Tadeusza Kantora ze współczesnymi, w tym również debiutanckimi artystami sztuk wizualnych. Młodym twórcom i ich unikatowemu spojrzeniu na świat poświęcony był tegoroczny program tańca współczesnego „Rollercoaster. Kolekcjonerzy wrażeń”.
- Zwieńczeniem roku została uroczystość

wręczenia odznaczeń Zasłużony Kulturze dla osób szczególnie istotnych dla historii Teatru Cricot 2 – aktorów Teatru, badaczy i opiekunów twórczości Tadeusza Kantora. Honorowym odznaczeniem Województwa Małopolskiego Polonia Minor została wyróżniona również sama Cricoteka.

WYSTAWY STAŁE

- „Tadeusz Kantor. Widma” – kontynuacja wystawy otwartej 12.06.2020 r., prezentującej w większości nie pokazywane dotąd na stałej ekspozycji obiekty, przedmioty i kostiumy ze spektakli Tadeusza Kantora. Obiekty sceniczne tworzą krajobraz po katastrofie, tracą swą odrębność i generują nowe, intuicyjne znaczenia.
<https://www.cricoteka.pl/pl/tadeusz-kantor-widma-wystawa-stala/>
- Pokój Tadeusza Kantora – Galeria-Pracownia Tadeusza Kantora, mieszcząca się przy ul. Siennej 7/5, udostępniana jest publiczności od 1995 r. W tym mieszkaniu-pracowni artysta w latach 1987-1990 tworzył ostatnie dzieła swojego życia. Dostępny jest także wirtualny spacer po Galerii-Pracowni Tadeusza Kantora z oprowadzaniem w języku polskim i angielskim.
<https://www.cricoteka.pl/pl/galeria-pracownia-tadeusza-kantora/>;
<https://www.cricoteka.pl/gpt/>

WYSTAWY CZASOWE

- Wystawa Marka Chlandy „Cargo”, do 28.03.2021 r. – „Cargo” Marka Chlandy

było przedsięwzięciem na styku wystawy, instalacji, performansu i procesu badawczego, realizowanym przez kilkusobowy zespół (Marek Chlanda, Marta Bryś, Kaja Gliwa, Magdalena Kownacka, Izabela Zawadzka, Gawęł Kownacki i Aleksandra Idzikowska). Program towarzyszący skupiał się na działaniach performatywnych, które w związku z ograniczeniami epidemicznymi znalazły wyraz w rejestracjach wideo zamieszczanych w kanałach społecznościowych, na Instagramie i FB Cricoteki. <https://www.cricoteka.pl/pl/cargo-chlanda/>

- Wystawa Roberta Kuźmirowskiego „Wpół do jutra”, od 14.10.2021 r. – wystawa zbiorowa realizowana przez Roberta Kuźmirowskiego we współpracy z kuratorami Magdaleną Ujmą-Gawlik i Kamilem Kuitkowskim, z udziałem artystów – Marka Chlandy, Andrzeja Dudka Dürera, Krzysztofa Leona Dziemaszkiewicza, Jana Gryki, Mikołaja Smoczyńskiego, Macieja Świeszewskiego i Daniela Zagórskiego. Ta wielogłosowa ekspozycja przenosi problematykę traum i niepewności z wystawy stałej Tadeusza Kantora w czas współczesny: dotyka kwestii rozpadu ogólnej, uniwersalnej wizji kultury. Koncentruje się na indywidualnych lękach, żywionych przez ludzi żyjących tu i teraz. Artyści mierzą się z niewiarą nie tylko w dobrą przyszłość, ale w ogóle w jakąkolwiek przyszłość. Ta wątpliwość wyrasta m.in. z doświadczenia pandemii czy perspektywy katastrofy klimatycznej. Otwarcie wystawy towarzyszyły działania performatywne wzmacniające temat zacierania granic między życiem a wystawiennictwem, przedmiotem codziennym a dziełem sztuki.

<https://www.cricoteka.pl/pl/wpoldo-jutra-robert-kusmirowski/>

- Wystawa „Tadeusz Kantor. Całe życie jest teatrem” – w atelier przy ul. Siennej 7/5 w Krakowie przez ostatnie 4 lata życia, Tadeusz Kantor tworzył swoje ostatnie dzieła malarskie i teatralne. Do spektaklu „Dziś są moje urodziny” artysta wprowadził elementy swojego codziennego otoczenia z pokoju na poddaszu. Spośród nich na szczególną uwagę zasługują trzy ramy obrazów – drewniane sztalugi na wielkie płótna, które wypełniał farbami akrylowymi. Owymi ramami zaaranżował teatralną scenę, na której urządził swój Biedny Pokoik Wyobraźni. <https://www.cricoteka.pl/pl/wystawa-tadeusz-kantor-cale-zycie-jest-teatrem/>
- W tę przestrzeń wchodzi Mateusz Świdorski z intermedialną instalacją „To nasza tylko, nie gwiazd naszych wina.”, do 23.02.2022 r. – projektowi towarzyszy stały proces zmiany. Świdorski, w zależności od aktualnego układu planet, zmienia układ oraz znaczenia instalacji odnoszącej się do aspektów horoskopu urodzeniowego Tadeusza Kantora. <https://www.cricoteka.pl/pl/to-nasza-tylko-nie-gwiazd-naszyc-wina/>
- „Cloakroom”, od 11.09.2021 r. – program wystaw „Cloakroom” opiera się na kuratorskim badaniu i rozpoznaniu we współczesnych sztukach wizualnych powiązań z twórczością i postacią Tadeusza Kantora, a także wypracowanymi przez niego estetykami. „Cloakroom” niesie ze sobą odwołanie do idei założyciela Cricoteki dotyczących

możliwości tworzenia sztuki oraz do konceptu tzw. showroomu, czyli małych, eksperymentalnych przestrzeni wystawowych w dzisiejszych galeriach i centrach sztuki współczesnej. <https://www.cricoteka.pl/pl/cloakroom-program-wystaw/>

- „Hurr durr” – Karolina Jarzębak – „Hurr durr” to termin zaczerpnięty z forów internetowych, oznaczający wielkie, najczęściej nieuzasadnione oburzenie. Wystawa była jej instytucjonalnym debiutem, pozostającym w dialogu z estetykami Kantora i wystawą stałą Cricoteki. „Hurr durr” prowokacyjnie sugeruje, że właśnie nimi jesteśmy i one po nas zostaną.
- „Dzień nieobecności” – Przemek Branas – wystawa stanowi kompilację połączonych ze sobą obiektów-totemów, masek-głów ze świecącego w ciemności papieru mâché udającego beton. Projekt dotyczył wiecznie zgłaszanej nieobecności i nieprzygotowania do lekcji, przed którym ucieka się z umarłej klasy w spotkanie przy szkolnym pi-suarze.
- „and it will happen again.” – Teresa i Andrzej Wełmiński – artyści z bezpośredniego kręgu Tadeusza Kantora, aktywnie eksplorujący wypracowane przez niego estetyki i podobnie jak on działający na styku sztuk wizualnych i performatywnych, zaprezentowali symbolicznie w rocznicę Jego śmierci opowieść o wiecznym powrocie. <https://www.cricoteka.pl/pl/cloakroom-program-wystaw/>
- Tadeusz Kantor „Emballage VI” – pokaz depozytu z kolekcji Rytel, 5.08–18.09.2021 r. – rozpostarta na płótnie postać ludzka reprezentuje okres am-balaży w twórczości malarskiej i rysun-

kowej Tadeusza Kantora (lata 60 XX w.) Poprzez przytwierdzanie do obrazów przedmiotów, pakunków, kopert, parasoli czy ubrań wyrażana jest opisywana przez Kantora „ludzka potrzeba i namiętność przechowywania, odizolowania, ukrycia, przekazywania” w rytualnym i symbolicznym, niemal patetycznym geście objawiającym „obietnicę, nadzieję, przeczcucie, kuszenie, smak nieznanego i tajemnicy”. W prezentowanym obrazie Kantor łączy elementy garderoby z dopracowanymi farbami zarysami figury i detali ciała człowieka, wydobywając jego obecność i ukrywając ją zarazem. <https://www.cricoteka.pl/pl/embalage-vi-wystawa-czasowa/>

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

- Pasma filmowe „Gra z Kantorem” – kontynuacja rozpoczętego w 2018 r. programu prezentacji wybranych materiałów dokumentujących zapisy spektakli twórców, którzy ideowo są blisko twórczości Tadeusza Kantora. Cykl kuratorują krakowscy teatrologi – Anna Róża Burzyńska, Małgorzata Jabłońska, Dariusz Kosiński i Tadeusz Kornaś. W 2021 r. odbyły się 3 prezentacje: Companhia Antropofágica „Desterrados Ur Ex Des Machine” w reż. Thiago Reis Vasconcelosa, „Daydream: A story from Terezin” w reż. Nenada Čolića oraz „La Menzogna” w reż. Pippo Delbono. Każdą projekcję poprzedziła prelekcja na temat twórczości prezentowanego artysty.
- „Kantor. Burza” – spektakl „Kantor. Burza” Sławka Krawczyńskiego (reżyseria) i Anny Godowskiej (choreografia) to podróż w głąb świata Tadeusza Kantora. Jest on zarazem poszukiwaniem czasoprzestrzeni, usytuowanej pomię-

dzy życiem a śmiercią, przeszłością a teraźniejszością. „Kantor. Burza” to spektakl przekładający na język tańca dziedzictwo teatru Tadeusza Kantora. Spektakl reinterpretuje Teatr Śmierci, odwołuje się do jego najważniejszych prac: „Umarłej klasy” czy „Wielopola, Wielopola”. W 2021 r. udało się ponownie zaprezentować tę produkcję Cricoteki trzykrotnie w siedzibie (14,15,16.12) oraz w Centrum Kultury w Lublinie (20.12).

<https://www.cricoteka.pl/pl/spektakl-taneczny-kantor-burza/>

- „Rollercoaster. Kolekcjonerzy wrażeń” – listopad 2021 r. – „Rollercoaster” to program prezentacji tańca współczesnego, realizowany od 2018 r. Spektakle wybrane przez kuratorów – Pawła Łyskawę i Eryka Makohona – z założenia odmienne pod względem estetyki i formy, konsekwentnie wpisują się w hasła porządkujące program kolejnych edycji. „Rollercoaster. Kolekcjonerzy wrażeń” realizowany pod hasłem „Młodzi kreatorzy wrażeń” w całości poświęcony został prezentacji „młodego tańca”. Odbyły się 3 rezydencje artystyczne. „Humanimal” Magdaleny Niedzielskiej, nawiązując do tzw. ludzkich zoo, podejmuje temat współczesnych form kolonializmu. Ola Bożek-Muszyńska w duecie z Piotrem Skalskim w spektaklu „Goździk w pustej muszli” poszukuje początku końca i końca początku pierwszego etapu miłości, zakochania, stereotypowo dedykowanego młodości. Jakub Mędrzycki w spektaklu „One Hundred Falls” podejmuje studium upadku, dosłownie i w przenośni. Program uzupełniły prezentacje, których premiery odbyły się w 2021 r. i które podtrzymują perspektywę młodych

twórców: Mikołaj Karczewski przedstawił zapis osobistych doświadczeń w spektaklu „Cornerstone”, dialogu ciała z pamięcią kamieni, twórcy spektaklu „White Rabbit” – Agata Jędrzejczak, choreografka, Grzegorz Kaliszuk, artysta zajmujący się multimediami oraz Tomasz Bauć, muzyk – poszukują narzędzi, techniki kreowania spójnych połączeń pomiędzy komunikatem płynącym z filmu a żywym działaniem na scenie, spektakl „Liberi” w reżyserii Katarzyny Kostrzewy i choreografii Agnieszki Bednarz-Tyran stał się z kolei spojrzeniem na zagadnienie zniewolenia społecznego kobiet.

<https://www.cricoteka.pl/pl/rollercoaster-kolekcjonerzy-wrazen-młodzi-kreatorzy-wrazen/>

- „Cricoteka otwarta” – W ramach projektu dostępnościowego „Cricoteka otwarta” zrealizowane zostały 2 rezydencje zakończone pokazami dla publiczności. Joanna Pawlik i Wojtek Ziemilski pracowali z uczestnikami, którzy zgłosili się do projektu w ramach otwartego naboru. Ze względu na inkluzywny charakter projektu mogły w nim wziąć udział także osoby z niepełnosprawnościami.
- „Pokój nieobecnych” (reż. Joanna Pawlik) to performans/koncert, który był opowieścią o wykluczeniu i izolacji, szczególnie dotkliwych w czasie pandemii. Artystka w swojej codziennej pracy opiera się na własnym doświadczeniu niepełnosprawności, a do projektów zaprasza często również inne osoby z niepełnosprawnościami. Wydarzenie w dużej mierze było skupione na improwizacji słownej wokół tematów wynikających z nowej, kryzysowej sytuacji życiowej.

<https://www.cricoteka.pl/pl/pokoj-nieobecnych-rez-joanna-pawlik/>

- „Trigger” (pod opieką artystyczną Wojtka Ziemilskiego) był zestawem działań zakończonych pokazem, stawiającym pytania: Czy teatr daje wolność? Na co sobie można pozwolić w teatrze? Co nas obraża? Czego nie powinno się mówić? A co jest przesadą? Czy możemy mówić „normalnie”? Co to w ogóle jest normalnie? Kto o tym decyduje? Co wolno? <https://www.cricoteka.pl/pl/trigger-rez-wojtek-ziemilski/>
- Działaniem wynikającym pośrednio z inkluzywnych działań z artystami, stał się cykl „Ćwiczeń z codzienności” – krótkich instrukcji w formie performansu dokamerowego. Do przygotowania ćwiczeń zostali zaproszeni artyści i artystki, którym bliskie są idee Kantora (aktorzy Teatru 21 oraz Daniel Kotowski, Agnieszka Jakimiak, Marcin Miętus). Zadania w formie nagrań wideo zostały opublikowane w kanałach Cricoteki jako inspiracje do doświadczania codziennej rzeczywistości na nowo. Celem było stworzenie dostępu uczestników do idei Kantora – z uwzględnieniem osób, które nie mogą wziąć udziału w warsztatach. <https://www.cricoteka.pl/pl/cwiczenia-z-codziennosci/>
- „Lady Dada” – styczeń 2021 r. – Spektakl zrealizowany we współpracy z Domem Norymberskim bazował na autorskim scenariuszu Igi Gańczarczyk, w którym znalazły się teksty Elsy von Freytag-Loringhoven, rekonstrukcje jej performansów, opinie o Baronessie zarówno osób, które ją znały, jak i współczesnych historyków/czek i krytyków/czek sztuki, oraz zapiski Djuna Barnes.

Spektakl Gańczarczyk jest próbą wydobycia jej sylwetki z cienia i wsłuchania się w głos artystki.

<https://www.cricoteka.pl/pl/premiera-spektaklu-lady-dada-rez-iga-ganczarczyk/>

- „Polifonie” – Program muzyczny „Polifonie” jest prowadzony od 2013 r. Cykl koncentruje się na wykonaniu muzyki tworzonej współcześnie. W 2021 r. zaprezentowano: „It’s Only the End of the World” (4.09) Anny Sowy z teatrem instrumentalnym na 7 wykonawców, elektronikę i video oraz „Lupnik” (6.08) Aleksandra Wnuka. <https://www.cricoteka.pl/pl/polifonie-2021-muzyka-obiektow/>
- W ramach współpracy i współorganizacji w Cricotece odbyły się m.in.: wystawy: „Myślo-kształty” (w ramach Festiwalu Copernicus przygotowana z Fundacją Centrum Kopernika i ASP w Krakowie), Mariny Istominy „Duszenie” (w ramach Show OFF Miesiąca Fotografii), „Przemiany” (z Akademią Sztuk Pięknych w Krakowie), „Witryna z zabawkami” (z Fundacją Zbiorów Rodziny Sosenków), instalacja „Niezrealizowane projekty” (w ramach Cracow Art Week Krakows), pokaz Impro KRK, prezentacja „Giaura” w wykonaniu Henryka Hryniewieckiego, Figurki w Cricotece – pokazy spektakli dla dzieci (Teatr Figur), koncerty Festiwalu Jazz Juniors (Fundacja Muzyki Filmowej i Jazzowej), Opera Rara – Cassandra & Vanitas & Just (KBF), „Koncert dla Tomka” poświęcony pamięci Tomka Chołoniewskiego z udziałem muzyków, artystów, wszystkich tych, z którymi Tomek grał i współtworzył oraz Koncert Spółdzielni Muzycznej, która wykonała premierowo utwór Wojtka

Blecharza „Field 7.Delta”. Tegoroczną edycję Lata w teatrze zwierzył pokaz finałowy pt. „Czego nie widać”. Cricoteka tradycyjnie uczestniczy także w corocznych wydarzeniach takich jak Krakowska Noc Muzeów, Weekend Seniora, Podgórskie Dni Otwartych Drzwi i Noc Teatrów (pokaz „Okna holenderskiego” – współpraca z Krakowskim Teatrem Tańca).

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Uroczystość wręczenia nagród w ramach obchodów 40-lecia Cricoteki – w rocznicę śmierci Tadeusza Kantora 8 grudnia odbyły się obchody 40-lecia Cricoteki. Wydarzenie stało się okazją do podsumowania działalności, podziękowania tym, którzy pielęgnują pamięć o Tadeuszu Kantorze i jego dziele oraz zasłużonym dla Małopolski i polskiej kultury. Złoty Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” otrzymali Lesław Janicki i Waław Janicki. Srebrnym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” uhonorowani zostali: Bogdan Renczyński, Roman Siwulak, Lech Stangret i Jacek Maria Stokłosa. Odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej” wyróżnieni zostali: Małgorzata Paluch-Cybulska, Zenon Hajduga, Ewa Janicka, Rajmund Jarosz, Agnieszka Oprządek, Krzysztof Pleśniarowicz, Stanisław Pochwała, Konstanty Węgrzyn oraz pośmiertnie Stanisław Michno. Wiesław Borowski oraz Krzysztof Mikłaszewski otrzymali odznaczenie Województwa Małopolskiego – Polonia Minor.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

- „Machina sztuki w ruchu” – zajęcia dla dzieci łączące elementy improwizacji teatralnej, działań w przestrzeni, różnorodnych technik plastycznych, a także wykorzystujące nowoczesne multimedia.

- „Lato w teatrze” – półkolonie letnie zakończone wystawą instalacji pt. „Maszyneria” oraz pokazem teatralnym.
- Kontynuacja programu spacerów – dla rodzin i poszukiwaczy lokalnych kontekstów – „Podgórski plac zabaw” – projekt rozpoczęty w 2021 r. z potrzeby mocniejszego osadzenia Cricoteki w lokalnym otoczeniu oraz współpracy z lokalnymi twórcami i ośrodkami kultury. W ramach programu odbyły się spacerzy: dźwiękowy, typograficzny, kulturalny.
- Warsztaty i oprowadzania dla grup zorganizowanych uwzględniają możliwości i percepcję poszczególnych grup wiekowych, a także indywidualne wymagania uczestników o specjalnych potrzebach, np. z niepełnosprawnościami.
- Pracownia twórcza – warsztaty artystyczne dla dorosłych.
- „Laboratorium obiektu” – poszukiwanie inspiracji w codziennych przedmiotach i obiektach teatralnych Tadeusza Kantora. W ramach projektu odbyły się: warsztaty dla seniorów – z finałową miniwystawą przedmiotów osobistych, 10 odsłon warsztatów na wynos – opracowanych przez twórców i twórczynie z całej Polski zestawów pełnych inspiracji i materiałów do działania, akcja „Wędrujący obiekt” – cykl działań we współpracy z instytucjami kultury z całej Polski inspirowanych pochodzącym z Cricoteki i związanym z twórczością Tadeusza Kantora obiektem. W ramach zajęć z udziałem kilku rodzin powstał rodzinny zeszyt ćwiczeń – książka, z którą można działać swobodnie, podążając za wskazówkami – wycinać, składać, doklejać elementy.
- „ABC Awangardy: Ikony” – cykl wykładów online zrealizowany z Ośrodkiem

Badań nad Awangardą działającym przy Wydziale Polonistyki UJ - 10 wykładów w formule online, których celem było odkrywanie nieznanego oblicza ruchu awangardowego we wszystkich dziedzinach sztuki.

- Wykłady były publikowane co 2 tygodnie na fanpage’u Cricoteki i na kanale Youtube (z napisami dla niesłyszących). Po premierowej prezentacji wykładu odbywało się spotkanie na żywo z możliwością zadawania pytań. <https://www.youtube.com/playlist?list=PL6-jq-JSlqFJc-SFGD6k72uFc-Cs2BhtjN>
- Poza wydarzeniami cyklicznymi odbywały się także: spotkanie warsztatowe z Alfonso Garcia-Olivą „Jak har-

monijnie przetrwać?” oraz wykłady performatywne towarzyszące wystawie „Wpół do jutra”, oprowadzanie po Galerii-Pracowni Tadeusza Kantora „Jak pracują artyści?” oraz panel dyskusyjny „Pracownie do wglądu” w ramach wydarzenia Cracow Art Week KRAKERS: (NO) HOPE; dostępne były przeznaczone dla dzieci warsztaty na wynos – pakiety z pełnym zestawem materiałów do działania oraz szczegółową instrukcją, inspirowane twórczością Tadeusza Kantora. Cricoteka gościła też projekt Muzeum Zabawek w Krakowie, współorganizując warsztaty „Witryna z zabawkami” oraz weekend otwarcia Miesiąca Fotografii i towarzyszące mu działania edukacyjne.

Cricoteka, Lato w teatrze, fot. G. Mart, M. Saltarski

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

- Kontynuowano:
  - o prace badawcze na temat dzieł plastycznych Tadeusza Kantora w zbiorach rozproszonych oraz w zbiorach publicznych,
  - o działalność naukową Archiwum – przygotowywanie opracowań konkretnych obszarów życia i twórczości Tadeusza Kantora, wielostopniowy projekt kwerend naukowych,
  - o kwerendy na temat twórczości Tadeusza Kantora oraz metod archiwizowania i katalogowania zbiorów.
- Organizowano cykliczne wykłady w ramach projektu „Dalej już nic? Interpretacje i reinterpretacje twórczości Tadeusza Kantora” (w 2021 r. odbyły się 3 spotkania).
- Rozpoczęto prace nad wydaniem drukiem zredagowanych i opracowanych transkrypcji wypowiedzi Tadeusza Kantora w trakcie konferencji oraz spotkań z publicznością.
- Badaczom były udostępniane materiały w trakcie kwerend, jak i drogą mailową.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

W Muzeum na bieżąco prowadzone były prace związane z ewidencjonowaniem zbiorów. W 2021 r. zostały założone karty ewidencyjne do wszystkich depozytów (ok. 170 obiektów). Kontynuowany był proces zakładania kart ewidencyjnych do obiektów z Galerii-Pracowni. Rozpoczęto wdrażanie zakupionego w 2020 r. systemu komputerowego do ewidencji i opracowywania zbiorów Muzeum, zgodny ze standardami muzealnymi. Wprowadzono do inwentarza i opracowano 4000 obiektów. Został także dopracowany i wdrożony

szczegółowy, dostosowany do specyfiki budynku i panujących w nim zabezpieczeń plan ewakuacji zbiorów.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Wydane zostały następujące publikacje:
Publikacja towarzysząca wystawie „and it will happen again.” Terasy i Andrzeja Wetmińskich
Katalog on-line towarzyszący wystawie Roberta Kuśmirowskiego „Wpół do jutra”
Publikacja edukacyjna w ramach „Laboratorium obiektu”

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- „Kantor. Burza” – trasa spektaklu (z programu MKDNIŚ - Taniec) 68 500 zł
- Cloakroom – program wystaw (z programu MKDNIŚ – Sztuki wizualne) 30 000 zł
- Cricoteka otwarta – działania dostępnościowe (z programu MKDNIŚ – Kultura dostępna) 40 000 zł
- Laboratorium obiektu – program edukacyjny (z programu MKDNIŚ – Edukacja kulturalna) 40 000 zł
- Lato w teatrze – teatralne półkolonie dla dzieci (z programu Instytutu Teatralnego im. Z. Raszewskiego „Lato w teatrze”) 38 000 zł
- Gra z Kantorem – projekcja spektaklu „Desterrados Ur Ex Des Machine” (środki Arts and Humanities Research Council, UK w ramach projektu Staging Difficult Past) 13 333, 20 zł
- Youth Learning Through Arts (środki Unii Europejskiej w ramach programu Erasmus+) 14 783,66 zł

INWESTYCJE, REMONTY

- Remont sali teatralnej w zakresie odkształceń konstrukcyjnych elementów

nośnych dla urządzeń mechaniki scenicznej.

- Dokonano kolejnej części naprawy usterek Systemu Oświetlenia Awaryjnego.
- Po 7 latach użytkowania dokonano przeglądu cortenowej elewacji wraz ze sporządzeniem raportu ze stanu aktualnego.
- Przygotowano także po raz kolejny wnioski o dofinansowanie na remont zabytkowego komina. Wnioski zostały złożone do SKOZK-u oraz Urzędu Miasta Krakowa.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

- Podcasty „Słuchaj muzeum. Cricoteka na ucho” – przewodnikami w podróżach dźwiękowych byli pracownicy Cricoteki opowiadający o codziennej pracy w muzeum, o przechowywaniu obiektów i pracy w Cricotece, pokazując miejsca niedostępne dla zwiedzających – np. magazyny zbiorów. Podcasty są dostępne na Spotify lub innych platformach: Anchor, RadioPublic, Google Podcasts, Overcast, czy Pocket Cast. <https://www.cricoteka.pl/pl/sluchaj-muzeum/>
Warsztaty na wynos – w ramach bieżącej działalności Cricoteki i w ramach projektu „Laboratorium obiektu” dostępne były (kontynuacja konceptu z 2020 r.) pudełka z gotowymi materiałami do działań twórczych i instrukcją – do odbioru w siedzibie Cricoteki lub wysyłane pocztą do samodzielnej pracy w gronie rodzinnym.
- ASP #myśli_kantor – to zbiór głosów nowego pokolenia krakowskich artystów. Studenci wydziału Intermediów Akademii Sztuk Pięknych, podejmując

grę z cytatami i twórczością Tadeusza Kantora, wykreowali przestrzeń wymiany myśli między generacjami. Pokazali zarówno różnice, jak i podobieństwo postrzegania światów: codzienności, sztuki, rzeczywistości. Projekt, w formie krótkich filmów emitowanych w kanałach społecznościowych Cricoteki, obejmuje 14 produkcji.

<https://www.youtube.com/playlist?list=PL6-jq-JSIqFLGFc0KY-UI0BAqmyZr0zce>

- ABC Awangardy: Ikony – cykl wykładów online – wraz z Ośrodkiem Badań nad Awangardą działającym przy Wydziale Polonistyki UJ odbyło się 10 wykładów w formule online. Celem spotkań połączonych z rozmową na żywo było odkrywanie nieznanego oblicza ruchu awangardowego. Formuła online umożliwiała udział wszystkim zainteresowanym, natomiast moduł dyskusji po wykładzie jako wydarzenie live na Facebooku pozwalała na interakcje z prowadzącym.
<https://www.youtube.com/playlist?list=PL6-jq-JSIqFJc-SFGD6k72uFc-Cs2BhtjN>
- Opracowanie programu warsztatów dla szkół online – Podcasty. Głos i słowo jako tworzywo teatralnej opowieści – zajęcia online dla młodzieży ze szkół ponadpodstawowych – cykl 4 warsztatów, których tematem był podcast – dźwiękowa audycja internetowa Wykorzystane zostały teksty Tadeusza Kantora oraz podcasty towarzyszące wystawie stałej w Cricotece.
<https://www.cricoteka.pl/pl/podcasty-glos-i-slowo-jako-tworzywo-teatralnej-opowieści-zajęcia-online-dla-młodzieży-ze-szkol-ponadpodstawowych/>

STATYSTYKA

- Liczba wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów, wykładów, w tym online) – 245
- Liczba innych wydarzeń (wystawy, imprezy, koncerty, spektakle, w tym online) – 19 (wystawy) + 102 (pozostałe) – 121
- Liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne – 7

FREKWENCJA

- Zwiedzających indywidualnie – 11 052
- W ramach grup zorganizowanych – 601
- Uczestnicy wydarzeń edukacyjnych: 11 443

- Uczestnicy wydarzeń teatralnych – 2756
- Uczestnicy wydarzeń filmowych – 83
- Uczestnicy wydarzeń tanecznych – 1045
- Uczestnicy wydarzeń muzycznych – 697
- Uczestnicy wydarzeń Inne – 2520
- Liczba wolontariuszy, stażystów – 4

STRONA WWW

www.cricoteka.pl

Liczba odsłon strony – 135 340

Liczba unikalnych użytkowników strony – 67 800

Obserwujący FB – 15 455, Instagram – 3059

Cricoteka, Cloakroom. Dzień nieobecności, fot. S. Sokółowski

CENTRUM SZTUKI MOŚCICE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Porozumienie na rzecz rozwijania i promowania kultury – w lutym, w Centrum Sztuki Mościce porozumienie o współpracy podpisali dyrektorzy czterech miejscowych instytucji – Anna Chmura z Centrum Sztuki Mościce, Kazimierz Kurczab z Muzeum Okręgowego w Tarnowie, Beata Kania z Biblioteki Pedagogicznej w Tarnowie i Ewa Sojat z Małopolskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli – Ośrodek w Tarnowie. W porozumieniu zapisano, że placówki będą działać razem na rzecz podtrzymywania międzypokoleniowej transmisji kulturowej i patriotycznej. Partnerzy zobowiązali się ponadto działać wspólnie na rzecz budowania postaw patriotycznych, w szczególności umiłowania oraz szacunku dla własnej Ojczyzny. Istotnym elementem ma być krzewienie tradycji patriotycznych wśród dzieci i młodzieży, a także promowanie twórców, dzieł, bohaterów i postaci związanych z Małopolską.
- Mościce mam w sercu. Upowszechnianie dziedzictwa kulturowego przyfabrycznej dzielnicy Tarnowa – zadanie dofinansowane z MKiDNS – program pilotażowy związany ze zbiorami archiwalnymi i digitalizacją, dokumentuje spuściznę Mościc, aktywizuje społeczność lokalną. W ramach pierwszego roku projektu zrealizowane zostały także działania satelickie: spotkania i rejestrowanie wspomnień mieszkańców, powołanie zespołu ekspertów i ambasadorów Mościc, w który wchodzi specjaliści i mieszkańcy tej dzielnicy. Materiały archiwalne pozyskiwane były od osób prywatnych, kolekcjone-

rów, placówek edukacyjnych, lokalnych stowarzyszeń i instytucji kultury. Partnerem projektu jest Małopolski Instytut Kultury. Docelowo zdigitalizowane zbiory i wystawa dedykowana Mościcom będzie prezentowana na Wirtualnych Muzeach Małopolski. Realizacja projektu zaplanowana została na 3 lata – do końca 2023 r.

WYSTAWY STAŁE

Red Gallery jest galerią otwartą na działania w obszarze różnorodnych form artystycznych, od klasycznych dziedzin sztuki, jak malarstwo, grafika, rzeźba czy fotografia, poprzez performance, instalacje, aż po najnowsze działania w obszarze nowych mediów. Została stworzona, aby promować młodych, początkujących, zdolnych artystów. Prace są prezentowane w witrynie budynku Centrum Sztuki Mościce i można je oglądać z zewnątrz. W 2021 r. pojawiło się 11 odsłon następujących artystów: Maria Strzesak, Dorothea Górecka, Tomasz Głowacz, Gabriela Fulanty, Aleksandra Furdyna, Karolina Ruszel, Filip Macheta, Joanna Babula, Piotr Kukla, Paweł Zgrzebnicki, Jakub Wójcik.

WYSTAWY CZASOWE

Centrum Sztuki Mościce w Tarnowie, ze swoją obszerną przestrzenią wystawienniczą oraz nowoczesnym zapleczem technicznym, daje możliwość prezentowania zarówno złożonych, jak i kameralnych wystaw.

W roku 2021 zostało zrealizowanych 10 wystaw:

- „Żołnierze Wyklęci. Podziemie niepodległościowe 1944-1963”,
- „Fotoferia International Exhibition” – wystawa plenerowa,
- „Portrety” – wystawa plenerowa por-

tretów bezdomnych angielskiego fotografa Lee Jeffriese'a,

- „Inne światy II” – wystawa plenerowa tarnowskiego artysty fotografa Marcina Bawca.
- „Igor Mitoraj – Raj utracony” – wystawę planerowa fotografii Jacka Poremby,
- „Zatańczone” – oraz wystawę jubileuszową na 10-lecie Festiwalu Scena Otwarta,
- „Mistrz i uczeń” – wystawa fotografii uczniów i nauczycieli Zespołu Szkół Technicznych w Mościcach,
- „Wszystkie Dzieci Świata” – pokonkursowa wystawa fotografii,
- „Mościce mam w sercu” – wystawa z okazji 50-lecia działalności kulturalnej w Centrum Sztuki Mościce,
- „Świat Lema” – wystawa rysunków i portretów artysty.

Każdą z wystaw przystosowano do potrzeb osób o szczególnych potrzebach. Nasz obiekt jest przyjazny dla osób z dysfunkcjami ruchu, wzroku i słuchu. Ciągi komunikacyjne nie posiadają progów. Plan obiektu znajdujący się przy wejściach do budynku wyposażony jest w tyflografiki i podpisy w języku brajla. Wernisaże są tłumaczone na język migowy. Ekspozycje są podpisywane dużą i kontrastową czcionką, a wybrane prace przetwarzane do odbioru dotykaniem z audiodeskrypcją i podpisami brajla. Zapowiedzi promujące wystawy nagrywane są w języku migowym wraz z polskimi napisami.

KONCERTY

- „Już nie zapomnisz mnie” – koncert Tomasza Stockingera,
- W hołdzie Żołnierzom Wyklętym – koncert online,
- One Night in Havana Salsa Latina –

koncert online,

- „Witaj majowa jutrzeńko” – Koncert ZPiT Świerczkowiacy,
- Koncert Zespołu Świerczkowiacy – zakończenie sezonu artystycznego,
- „Romans śpiewam...” – koncert z tekstami Bolesława Leśmiana,
- Koncert Młodzieżowej Orkiestry i Chóru Filharmonii Krakowskiej,
- „Wracaj TOUR” – koncert Pawła Domały,
- „Życ się chce” – koncert Alicji Majewskiej i Włodzimierza Korcza oraz Warsaw String Quartet,
- Kwiat Jabłoni – koncert promujący album „Mogło być nic”,
- „O trzech takich, od których wszystko się zaczęło” – koncert Filharmonii Krakowskiej z cyklu „Bajki muzyką pisane”,
- Michał Bajor – „Kolor Cafe. Przeboje włoskie i francuskie”,
- „Nasza wolność” – koncert Aleksandry Nizio,
- „Wolni mimo zniewolenia” – koncert Filharmonii Krakowskiej,
- MiniLab Świątecznie – koncert.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Spektakle

W ramach cyklu Małopolskie Wieczory Teatralne wystawiono dramat „Judy” z Hanną Śleszyńską, komedię „Bożyszcze Kobiet” Teatru Capitol oraz sztukę „Kiedy kota nie ma w domu”.

W ramach cyklu Teatr Młodych Widzów młodzi widzowie obejrzeni spektakl „Koziołek Matołek” Zespołu PRYM-ART i spektakl „Miś Tymoteusz” Teatru Rabcio.

W ramach cyklu Spotkania Sztuk odbyło się 5 wydarzeń dla dzieci i opiekunów, w tym: spektakl „Pan Dźwięk” połączony z warsztatami oraz czterokrotnie zaprezentowaliśmy widowisko dla dzieci z muzyką

na żywo pn. „Abstrakcja”. W ramach Sceny Klasycznej odbył się balet „Dziadek do orzechów” w wykonaniu Royal Lviv Ballet.

KINO

- Edukacja Filmowa Młodych Widzów – Kino Millennium realizowało program edukacyjny skierowany do uczniów i nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Tematyka przygotowanych filmów jest doskonałą bazą do realizacji szkolnych programów profilaktyczno-wychowawczych. W roku 2021 odbyło się 10 spotkań, w których wzięło udział 1000 uczniów ze szkół Tarnowa i regionu.
- Kino premierowe – łącznie w 2021 roku odbyło się w kinie Millennium 1200 seansów i wzięło w nich udział 20 000 widzów.

- Goście Łukasza Maciejewskiego – Łukasz Maciejewski w 2021 r. zaprosił do kina Millennium Ewę Wiśniewską. Filmowym pretekstem rozmowy był film z udziałem Ewy Wiśniewskiej „Zupa nic” w reż. Kingi Dębskiej. Gośćmi cyklu byli również aktorka Agata Łabno oraz żużlowiec Janusz Kołodziej. W spotkaniach łącznie wzięło udział 321 os.
- Babskie Poniedziałki – całoroczny cykl kinowy, który poprzez swoją formę zyskał niezwykłą popularność wśród kobiet z całego regionu. Babski Poniedziałek to nie tylko spotkania przy dobrym filmie o tematyce kobiecej. To przestrzeń do spotkań, rozmów, wymiany doświadczeń. W 2021 r. odbyło się 6 spotkań i wzięło w nich udział 1822 os.

CSM Mościce, Festiwal Scena Otwarta, spektakl Bursztynowe Drzewo, fot. P. Sroka

- Kino sensoryczne – cykl Kina Millennium, prowadzony we współpracy z Niepubliczną Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Tarnowie Stowarzyszenia ICH LEPSZE JUTRO. Są to specjalne pokazy, w ramach których wyświetlane są filmy przyjazne dzieciom i młodzieży z autyzmem i zespołem Aspergera. W tym roku odbyło się 5 spotkań, w których wzięło udział 50 widzów.
- Millennium Studio – projekcje z cyklu Millennium Studio to jednorazowe pokazy filmów spoza komercyjnego nurtu. Jest to kino o wysokich walorach artystycznych, które zawsze trafia w wysublimowane gusta publiczności. W 2021 r. odbyło się 16 projekcji, na których zgromadziło się 300 os.

FESTIWALE

- Festiwal Muzyczne Tarasy – XIV Letni Festiwal Muzyczne Tarasy - tegoroczna edycja odbyła się pod hasłem „Tango moja miłość”. Odbyły się cztery koncerty - San Luis Tango, Gang Tango i Lala Czaplicka, Con Affetto i Klaudiusz Baran oraz spektakl muzyczny „Małe zbrodnie małżeńskie”.
- X Międzynarodowy Festiwal Teatrów Tańca SCENA OTWARTA – Festiwal Scena Otwarta to wydarzenia prezentujące przede wszystkim taniec współczesny – najnowsze spektakle, ale także klasyczny balet i taneczne spektakle dla dzieci. Human Story było hasłem tegorocznej jubileuszowej edycji - opowieść o człowieku, który targany jest rozterkami duszy i konsekwencjami etycznych wyborów w momencie próby. To studium natury ludzkiej i tożsamości wyrażone tańcem. To również opowieść o tym, co kształtuje człowie-

ka, konstytuuje jego tożsamość i wartości duchowe.

Odbyło się 6 spektakli, konkurs choreograficzny, warsztaty choreoterapii i wystawa.

- Konkurs choreograficzny „My dance” – w ramach festiwalu SCENA OTWARTA odbyła się kolejna edycja wydarzenia promującego zdolnych choreografów młodego pokolenia przygotowana we współpracy z Funduszem Popierania Twórczości Stowarzyszenia Autorów ZAiKS im. Andrzeja Szczypiorskiego oraz Jurorami. Działanie promuje szczególnie zdolnych choreografów młodego pokolenia. Daje możliwość zaprezentowania swojego projektu w otoczeniu profesjonalnej sceny. Konkurs oceniło Jury składające się z osób mających bogate doświadczenie artystyczne, choreograficzne i pedagogiczne: Zofia Rudnicka, Witold Jurewicz, Jacek Przybyłowicz.
- Festiwal „Tarnowianie” – to nowy, kompleksowy produkt artystyczny, który skierowany jest do mieszkańców Tarnowa i regionu. W 2021 r. odbyła się jego pierwsza edycja, która zapoczątkowała cykl spotkań, rozmów i inicjatyw, który ma łączyć ze sobą różne dyscypliny naukowe, dziedziny sztuki, aktywności i osobowości. Wspólnym mianownikiem wszystkich działań mają być LUDZIE. Tarnowianie. Osoby związane z Tarnowem, pochodzące z Tarnowa lub tacy, którzy właśnie tutaj znaleźli odpowiednią dla siebie przestrzeń, przyjaźń czy miłość. I zaznaczyli swój ślad. Sam festiwal to kilkunadne interdyscyplinarne wydarzenia kulturalne wzbogacone o dodatkowe formy – wystawy, koncerty, konferencje, spotkania z artystami, zdarzenia mul-

timedialne, opisy, filmy czy warsztaty. W tym roku gośćmi festiwalu byli ks. prof. Michał Heller, Krzysztof Zanussi, Wilhelm Sasnal, Jakub Zając, Kamil Kula.

- Za Horyzont Domu i festiwale: Górnolotni i Dalekosiężni – głównym celem festiwalu jest integracja ludzi ciekawych świata, wzajemne inspirowanie się i pobudzanie do aktywności fizycznej oraz do przełamywania własnych barier. W 2021 r. zrealizowano: 20 spotkań, 4 wystawy, 4 projekcje filmowe i 2 warsztaty. Wydarzenia w ramach cyklu ZHD staramy się przystosowywać do potrzeb osób niepełnosprawnych. Spotkania tłumaczymy na PJM, filmy mają wbudowane polskie napisy, dostępna jest pętla indukcyjna, a wystawy zaopatrzone są w kontrastowe opisy. Festiwal „Górnolotni” odbył się w marcu, natomiast festiwal „Dalekosiężni” w czerwcu. Gośćmi byli: Ewa Świdowska, Witold Palak, Michał Woroch, Andrzej Meller, Cezary Borowy, Tomek Michniewicz, Klaudia Jadwiszczyk, Krzysztof Lewicki, Jacek Matuszek, Łukasz Dudek, Ryszard Pawłowski, Bogusław Margel, Bogumił Słama, Janusz Majer, Dariusz Jaroń, Denis Urubko.

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

- III Małopolski Kongres Dyrektorów Domów Kultury – to zapoczątkowane w 2019 r. cykliczne spotkanie osób zarządzających domami kultury w Małopolsce. Centrum Sztuki Mościce było współorganizatorem tego wydarzenia. W 2021 r. kongres poświęcony był zagadnieniom ekonomii społecznej, roli domów kultury w procesie aktywizacji i integracji społecznej grup zagrożo-

nych wykluczeniem.

- Małopolska Nagroda Poetycka „Źródło” – V Edycja i Małopolska Nagroda Poetycka „Małe Źródło” – I Edycja – Nagroda Poetycka „Źródło” to konkurs poetycki skierowany do wszystkich pełnoletnich Polaków, poetów mało znanych oraz debiutantów. Idea konkursu wynika z potrzeby umacniania - zagrożonego w dobie globalizacji – poczucia tożsamości. Ponadto jest też związana z istotnymi pytaniami: kim jesteśmy, dokąd zmierzamy, jakie są źródła naszego systemu wartości, na czym opiera się ten system. Do V edycji konkursu trafiło blisko 300 zgłoszeń. W tym roku odbyła się I edycja „Małego Źródła”, stworzona z myślą o nastoletnich poetach z Małopolski. Jury konkursu to: Józef Baran (przewodniczący Jury), Jadwiga Malina, Beata Paluch, Adam Ziemianin.
- Zespół Pieśni i Tańca Świerczkowiacy – głównym celem działalności zespołu jest upowszechnianie i podtrzymywanie kultury ludowej wśród najmłodszych, młodzieży i dorosłych. W maju 2021 r. Świerczkowiacy zagrali koncert „Witaj majowa jutrzeńko” przygotowany z okazji 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Końcem maja Mali Świerczkowiacy wystąpili z okazji Dnia Mamy i Dziecka z wyjątkowym pokazem pt. „Matulu, wyjrzyj na próg chaty”. W czerwcu, na zakończenie sezonu artystycznego kończącego 58. sezon artystyczny Zespół Świerczkowiacy wystąpił z koncertem, który był przeglądem ich najnowszych dokonań i umiejętności tancerzy zespołu. Mali Świerczkowiacy i Kapela młodzieżowa ZPiT Świerczkowiacy wystąpiła w Filharmonii Krakowskiej w koncercie

z cyklu „Dzieci dzieciom”. W listopadzie odbył się koncert „Kwiat Polskiej Ziemi”, muzyczna opowieść o bł. Karolinie.

- Działania integracyjno-edukacyjne – zróżnicowane wydarzenia nakierowane na współpracę, relacje, edukację wspólnotową i organizowanie społeczności lokalnej, także o charakterze prozdrowotnym i zapobiegające wykluczeniu. Były to wydarzenia cykliczne i jednorazowe: Urodziny Mościc, Chodź potańczyć! Fajfy w Mościcach, Międzypokoleniowe spotkania plenerowe. Rękodzielo, sadzonki i domowe przetwory, Wspieramy komunikację, Szkolenie „Jak ciekawie oprowadzać i pisać o dziedzictwie?”, Opowieści lokalnych przewodników – Marek Smoła i Adam Gomółka.
- Współorganizacja wydarzeń impresaryjnych – przy współpracy i na zlecenie organizacji, fundacji, stowarzyszeń, samorządów oraz firm zrealizowano 13 wydarzeń m.in. koncert oratoryjny „Missa pro defunctis” w wykonaniu orkiestry i chóru Filharmonii Krakowskiej, spektakl „Piękna i bestia” w wykonaniu Gminnego Centrum Kultury w Wietrzachowicach, konferencja TEDx Youth – prelekcje organizowane przez młodzież i dedykowane lokalnej młodzieży, wspólnie z Małopolskim Centrum Nauki Cogiteon odbyła się Małopolska Noc Naukowców. Na zlecenie Grupy Azoty zorganizowaliśmy kompleksowo Galę Święta Pracowników Grupy Azoty. Wspólnie z tarnowskim teatrem zaprezentowaliśmy spektakle w ramach Ogólnopolskiego Festiwalu Komedii Talia. Współorganizowaliśmy Festiwal Filmowy Vitae Valor. Ponadto zrealizowaliśmy koncert mu-

zyki filmowej Orkiestry Młodzieżowej Crushed Sounds BigBand i koncert charytatywny z udziałem Renaty Przemek.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

W ramach Laboratorium Artystycznego MINI-LAB rozwijamy pasje i talenty, a także zainteresowania głównie dzieci młodszych. MINI-LAB prowadzi następujący rodzaj zajęć/warsztatów: Kids Dance – grupy taneczne, Kreatywna plastyka, Robotyka i programowanie, Nauka gry na pianinie, Nauka gry na gitarze, Studio wokalne, Młoda Scena – zajęcia teatralne. Warsztaty umożliwiają uczestnikom aktywne obcowanie z różnymi rodzajami sztuki, rozwijają ekspresję zgodnie z potrzebami i zainteresowaniami biorących udział w zajęciach. Zajęcia w przyjemny i nieuciążliwy sposób wszechstronnie rozwijają dzieci, przyczyniają się do harmonijnego rozwoju uczestników na wielu płaszczyznach. Mają na celu wychować nowego odbiorcę kultury. Z powodu pandemii ferie zimowe zostały poprowadzone w formie online. Wakacyjne warsztaty edukacyjno-artystyczne pt. „Wakacje w CSM”. Tematyka wakacyjnych zajęć związana była z pracą dziennikarza i reportera, a także z promocją Małopolski. W ramach turnusu zaproponowaliśmy dodatkowo: warsztaty z robotyki i programowania, warsztaty plastyczne, zajęcia rekreacyjne, seansy filmowe w kinie Millennium, wizyta na stadionie żużlowym w Tarnowie-Mościcach. W 2021 r. odbyło się w sumie 440 spotkań o charakterze edukacyjno-artystycznym, w których wzięło udział ok. 1480 os.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- „Małopolska Nagroda Poetycka Źródło 2021” – tom nagrodzonych wierszy

w piątej edycji konkursu

- „Wena” – magazyn kultury (kwartalnik)
- Oferta marketingowa Centrum Sztuki Mościce
- Foldery do wystaw – „Fotoferia International Exhibition”, „Mistrz i uczeń”, „Mościce mam w sercu”

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

W 2021 r. wykonano konserwację schodów zewnętrznych oraz pomalowano pomieszczenia biurowe: zastępcy dyrektora, sekretariatu, działu technicznego, monitoringu i holu.

INWESTYCJE, REMONTY

W 2021 r. wykonano modernizację systemu sygnalizacji pożaru, centrali wentylacyjnej. Wykonano klimatyzację w pomieszczeniach CSM, dodatkowe oświetlenie holu głównego oraz zadaszenie schodów prowadzących z tarasów na chodnik. Wykonano remont fortepianu PETROF.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

W 2021 r. pozyskano środki zewnętrzne na projekty:

- Konwersja cyfrowa Domów Kultury – 158 000 zł
- Festiwal Scena Otarta – 110 000 zł
- Kultura Otwarta. Mościce mam w sercu – 55 872 zł
- Fundusz Popierania Twórczości im. Andrzeja Szczypiorskiego przy Stowarzyszeniu Autorów ZAiKS- 10 000 zł

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

Ze względu na sytuację epidemiologiczną w kraju początkiem 2021 r. w Centrum Sztuki Mościce część wydarzeń kulturalnych musiało odbyć się w formie online.

Online odbyły się 3 koncerty: „W hołdzie Żołnierzom Wyklętym”, One Night in Havana Salsa Latina, koncert oratoryjny „Missa pro defunctis” oraz ferie zimowe. W 2021 r. swoją działalność kontynuują CSM Studio – produkt medialny, tworzone przez samych pracowników oraz pasjonatów. To m.in. rozmowy na bieżące, ważne tematy, np. wywiady z artystami, ciekawymi ludźmi etc. Szczegółowe informacje publikowane są na bieżąco na stronie internetowej CSM oraz w mediach społecznościowych.

STATYSTYKA

liczba wydarzeń ogółem – 145
liczba form stałych – 10
wystawy – 13
liczba wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów) – 449
liczba innych wydarzeń kulturalnych – 72
seanse filmowe – 1 237

FREKWENCJA

liczba odbiorców – 118 948
grupy stałe – 632
wystawy – 44 759
zajęcia edukacyjne – 1 773
koncerty – 11 114
spotkania – 1 186
seanse filmowe – 23 172

STRONA WWW

liczba odwiedzin strony – 697 800
www.csm.tarnow.pl – 695 100
www.scenaotwarta.pl – 2 700
liczba unikalnych użytkowników strony – 118 800
www.csm.tarnow.pl – 117 700
www.scenaotwarta.pl – 1 100

INSTYTUT DIALOGU MIĘDZYKULTUROWEGO IM. JANA PAWŁA II W KRAKOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Nagroda im. Jana Pawła II Veritatis Splendor za szczególne zasługi na rzecz szerzenia dialogu między kulturami w wymiarze kulturowym, społecznym, międzyreligijnym – Nagroda Veritatis Splendor została ustanowiona 23.05.2016 r. przez Sejmik Województwa Małopolskiego. Jest przyznawana za szczególne zasługi na rzecz szerzenia dialogu między kulturami w wymiarze kulturowym, społecznym, międzyreligijnym. Otrzymują ją osoby otwarte na inne kultury, przezwyciężające stereotypy oraz działające na rzecz poznawania i współistnienia z drugim człowiekiem. Realizatorem Nagrody jest Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie, której misją jest zachowanie i promowanie dziedzictwa Ojca Świętego Jana Pawła II oraz dialogu między religiami i kulturami. Nagroda w ramach IV edycji została wręczona przy okazji gali zwieńczającej obchody Święta Małopolski 19.11.2021 r. w Filharmonii im. K. Szymanowskiego w Krakowie. Laureatem zostało Towarzystwo Przyjaciół Chorych „Hospicjum im. św. Łazarza w Krakowie”. Hospicjum św. Łazarza angażuje się w pomoc i opiekę nad chorymi u kresu życia, przy wsparciu darczyńców, sponsorów, firm i instytucji wspierających. Pomoc niosą również wolontariusze i uczniowie małopolskich szkół zaangażowanych w żonkilową akcję „Pola Nadziei”, ich nauczyciele, rodzice i opiekunowie, którzy w tych trudnych czasach uczą wrażliwości na los drugiego człowieka.

- Projekt Małopolskie Carolusy ma na celu promowanie i nagradzanie uczniów małopolskich szkół, którzy w danej dziedzinie osiągają wysokie lokaty w konkursach i olimpiadach, jednocześnie z zaangażowaniem realizują swoje zainteresowania i pasje. Do konkursu zostało zgłoszonych 414 uczniów, w tym 292 ze szkół podstawowych i 122 ze szkół ponadpodstawowych. Laureaci w pięciu dziedzinach i dwóch grupach wiekowych (10 uczniów) otrzymali: nagrodę finansową w kwocie 5000 zł, statuetkę wg projektu prof. Karola Badyny oraz dyplom potwierdzający uzyskanie tytułu. Uroczyste podsumowanie konkursu odbyło się 24.06.2021 r. w sali obrad Sejmiku Województwa Małopolskiego. Patronat Honorowy nad projektem objął Minister Edukacji i Nauki, Arcybiskup Marek Jędraszewski Metropolita Krakowski, Pani Barbara Nowak, Małopolski Kurator Oświaty, Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli. W uroczystej gali udział wzięli także zaproszeni goście: Pani Iwona Gibas, Członek Zarządu Województwa Małopolskiego, Pani Halina Cimer, Małopolski Wicekurator Oświaty, Pan Prof. dr hab. inż. Jan Tadeusz Duda, Przewodniczący Sejmiku Województwa Małopolskiego, Pan Rafał Stuglik, przewodniczący Komisji Kultury Sejmiku Województwa Małopolskiego, Pani Edyta Stradomska, przewodnicząca Kapituły Konkursu, p.o. Dyrektora Delegatury Kuratorium Oświaty w Wadowicach, Pani Monika Gubała, Dyrektor Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego UWMW, Pan Łukasz Cieślik, Dyrektor Małopolskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli, ks. Andrzej Kielian, Dyrektor Wydziału Katechetycznego

Kurii Metropolitalnej w Krakowie.

- Mając na uwadze fakt, iż Jan Paweł II nazywany był Papieżem Dialogu i Budowniczym Mostów, Instytut zlecił napisanie słów do nowej piosenki promującej dialog Jackowi Cyganowi. Muzykę skomponował i wykonał Piotr Rubik. Muzycy towarzyszący: Sebastian Ruciński – gitary Kosma Kalamarz – gitara basowa, Przemysław Smaczny – perkusja. Utwór pt. „Spotkajmy się w rozmowie” wykonują: Krzysztof Antkowiak, Krzysztof Cugowski, Paweł Dudek/Czadoman/, Szczepan Gąsienica-Mracielnik, Jan Karpiel-Bułecka, Monika Kuszyńska, Bartłomiej Łowisz, Bartosz Łukaszczyk-Zbójnik, Marta Moszczyńska, Zofia Nowakowska, Olivia Wieczorek i Andrzej Ziach. <https://www.youtube.com/watch?v=5Sm-ek1F1jk>
- W czerwcu zakończyła się VIII edycja projektu edukacyjno-wychowawczego „Oblicza Dialogu”, dotyczącego tematyki dialogu międzyreligijnego i międzykulturowego w oparciu o nauczanie Ojca Świętego Jana Pawła II. Projekt adresowany jest do starszych uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych z Polski oraz z ośrodków polonijnych. Wszystkie zadania były wykonywane online. Głównym celem projektu jest stworzenie płaszczyzny porozumienia na rzecz dialogu międzyreligijnego i międzykulturowego, promowanie działań i postaw otwartych na inne kultury i religie, w duchu nauczania Ojca Świętego Jana Pawła II. Uczniowie pod opieką nauczycieli – koordynatorów w roku szkolnym 2020/2021 redagowali własne strony internetowe, na których prezentowali materiały tekstowe, filmowe i fotograficzne zgromadzone w zwią-

ku z główną tematyką. Samodzielnie organizowali wystawy, prezentacje, prelekcje, konkursy i przedstawienia oraz korzystali z przedsięwzięć organizowanych przez podmioty zewnętrzne. Hasło tegorocznej edycji brzmiało: „Wszystko ma swój czas. Pora radości, pora smutku w kulturach i religiach”. W tym roku szkolnym analizowali zagadnienia odnoszące się do sposobów celebrowania radosnych i smutnych chwil w życiu ludzi pod każdą szerokością geograficzną. W tegorocznej edycji projektu wzięło udział 390 uczniów, powstało 16 podstron internetowych. Certyfikaty i wyróżnienia otrzymało 16 placówek oświatowych z całej Polski. Od początku trwania projektu stronę www.obliczadialogu.pl zobaczyło 3 700 000 odbiorców.

- W połowie roku 2021 zakończyła się XIV edycja małopolskiego projektu edukacyjnego „Mieć Wyobraźnię Miłosierdzia” skierowanego do uczniów starszych klas szkół podstawowych i uczniów szkół ponadpodstawowych. Projekt powstał w odpowiedzi na przesłanie papieża Jana Pawła II, który apelował podczas ostatniej wizyty w ojczyźnie, abyśmy „dawali świadectwo miłosierdzia”. Głównym celem projektu jest niesienie pomocy bliźniemu, uwrażliwienie młodego pokolenia na potrzeby drugiego człowieka, a także tworzenie trwałych podstaw wolontariatu w małopolskich szkołach oraz przygotowanie młodzieży do społecznego działania na rzecz osób potrzebujących. Projekt realizowany był w roku szkolnym 2020/2021 na terenie województwa małopolskiego, w pięciu rejonach: krakowskim, tarnowskim, nowotarskim, nowosądeckim i wadowickim.

Uczniowie pod okiem swoich opiekunów (nauczycieli) przez cały rok szkolny bezinteresownie pomagali potrzebującym: kolegom, osobom starszym, samotnym, chorym; działali na rzecz swoich środowisk lokalnych, a także brali udział w akcjach wolontariackich o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym. Z uwagi na trwającą pandemię regulamin projektu został dostosowany do panującej sytuacji. W bieżącej edycji projektu wzięło udział 1946 uczniów ze 126 szkół województwa małopolskiego. Wolontariusze zwycięskich zespołów otrzymali nagrody rzeczowe, a wszyscy uczestnicy projektu – pamiątkowe medale. Krótki podsumowujący materiał filmowy zwycięskich zespołów można obejrzeć pod linkiem: <https://www.mwm.edu.pl/>

- V Bieg Dobroczynności Veritatis Splendor – tradycyjny bieg, który ma propagować dobroczynność oraz aktywność sportową dzieci i dorosłych. Samodoskonalenie własnej osoby nie tylko poprzez sport, ale w głównej mierze poprzez czynienie dobra oraz odkrywanie sensu swojego życia i moralnej wartości swoich czynów, o których pisał Nasz Papież w Encyklice Veritatis Splendor. 12.09.2021 r. ulicami Wadowic wyruszył 5. Bieg Dobroczynności.
- Instytut na podstawie nawiązanego porozumienia z PTTK od marca 2015 r. – prowadzi projekt „Małopolski Szlak Papieski im. Jana Pawła II”. Turyści biorąc udział w projekcie poprzez zbieranie punktów PTTK, otrzymują unikatową Odznakę Św. Jana Pawła II (brązową, srebrną i złotą oraz odznakę Instytutu). Odznakę można zdobyć podczas wycie-

czek Małopolskim Szlakiem Papieskim im. św. Jana Pawła II, trasą główną prowadzącą z Kalwarii Zebrzydowskiej do Starego Sącza liczącą w sumie 231 kilometrów oraz tzw. wariantami Małopolskiego Szlaku Papieskiego.

WYSTAWY STAŁE

Wystawa pt. „Pięć scen kulturowych Małopolski Karola Wojtyły – Jana Pawła II” – mobilna i interaktywna ekspozycja poświęcona trzem etapom życia św. Jana Pawła II. Wystawa prezentowana jest przez cały rok w Brzegach (gm. Wieliczka) w miejscu, w którym zakończyły się 31. Światowe Dni Młodzieży Kraków 2016. Wystawa sfinansowana została ze środków unijnych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 (RPO WM) Działanie 6.1 Rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego, Poddziałanie 6.1.3 Rozwój instytucji kultury oraz udostępnianie dziedzictwa kulturowego.

WYSTAWY CZASOWE

- Ekspozycja wystawy plenerowej „Jan Paweł II – Patron Małopolski”, która miała swój wernisaż 18.05.2021 r. na Placu Św. Jana Pawła II w Wadowicach. Następnie prezentowana była w Kalwarii Zebrzydowskiej oraz Krynicy Zdroju. Z okazji rozpoczęcia w sierpniu 2021 r. przygotowań do 20. rocznicy zawierzenia świata Bożemu Miłosierdziu – uznawanego za jedno z najważniejszych wydarzeń pontyfikatu Jana Pawła II, wystawa prezentowana jest obecnie w Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w krakowskich Łagiewnikach.
- Wystawa pt. „Jan Paweł II – Papież dialogu”. Wystawa prezentowana była od 16.05.2021 do 29.10.2021 na Krakow-

skich Plantach, pomiędzy ul. Franciszkańską a ul. Poselską. System wystawienniczy składał się z 52 plansz.

- Wystawy pt. „Życie Karola Wojtyły” i „Ufne serca” prezentowane były na przełomie września i października w szkołach podstawowych w Jaworznie i Gaju.

KONCERTY

- Koncert świąteczno-noworoczny „Śpiewajmy i grajmy Mu! XII Kolędowanie z Janem Pawłem II”. Kolędowanie z Janem Pawłem II to cykliczne wydarzenie, podczas którego rodzinie śpiewane są kolędy wspólnie z wybitnymi arty-

IDMimJP2, Gala wręczenia nagród Carolus 2021, fot. Ł. Kaczyński

stami. W 2021 r. koncert przybrał formę online. W koncercie udział wzięli: Mietek Szcześniak, Olga Bończyk, Olga Szomańska, Beata Bednarz, Viola Brzezińska, Darek Malejonek, Mate.O, a poprowadził go znany dziennikarz telewizyjny Krzysztof Ziemięć. Koncert dostępny jest na kanale społecznościowym YouTube Instytutu:

<https://www.youtube.com/watch?v=ttXXYJXjFws>

- 15.08.2021 r. na dziedzińcu arkadowym Zamku Królewskiego na Wawelu został zorganizowany koncert w hołdzie św. Janowi Pawłowi II pn. „Aleksandra Kurzak i jej goście”. W koncercie wystąpiła światowej sławy śpiewaczka operowa Aleksandra Kurzak, a towarzyszyli jej Krzysztof Cugowski, Anna Maria Jopek, Ania Rusowicz, Sebastian Karpień-Bułęcka z zespołem oraz Morphine Chamber Orchestra z Wiednia. Wyjątkową oprawę wizualną widowiska stanowiły specjalnie przygotowane grafiki z fotografiami św. Jana Pawła II, a także materiały filmowe zawierające fragmenty wypowiedzi Ojca Świętego. Koncert poprowadziła Agata Konarska. W koncercie udział wzięło 995 słuchaczy.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

- W związku z przypadającą 13.05.2021 r. 40. rocznicą ocalenia z zamachu Jana Pawła II, Instytut wyprodukował dokument pt. „Zamach i przebaczenie” o sile przebaczenia drugiemu człowiekowi. Z Ali Agcą – zamachowcem z Placu Św. Piotra rozmawiał polski dziennikarz Jacek Tacik. Materiał dostępny jest na kanale YouTube: https://www.youtube.com/watch?v=ak_yYRJKbNE
- W lipcu 2021 r. miała miejsce 5. rocz-

nica 31. Światowych Dni Młodzieży, które trwały 26-31.07.2016 r. w Krakowie. Spotkanie młodych przebiegało pod hasłem Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią (Mt 5,7). Wspominano wydarzenia, podczas których Kraków i cała Małopolska były stolicą katolickiej młodzieży z całego świata. Duszpasterstwo Młodzieży Archidiecezji Krakowskiej we współpracy z Instytutem podjęło się przygotowania polskiej wersji hymnu Światowych Dni Młodzieży, które odbędą się w 2023 r. w Lizbonie. Inicjatywa odbywa się pod patronatem Krajowego Biura Organizacyjnego Światowych Dni Młodzieży. Aranżację polskiej wersji językowej hymnu „Há Pressa no Ar” (pol. „Powietrze już drga”) przygotował Hubert Kowalski. Do współpracy zostali zaproszeni młodzi z całej Polski. W kwietniu 2021 r. odbyły się zdalne przesłuchania, w których udział wzięła młodzież z diecezji zaangażowanych w projekt. W ramach inicjatywy powstał również teledysk, ukazujący miejsca związane z inicjatorem Światowych Dni Młodzieży, św. Janem Pawłem II. <https://www.youtube.com/watch?v=JUiBADEot90>

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Z uwagi na trwającą epidemię COVID-19 Instytut przygotował równoległą ofertę warsztatów i filmów edukacyjnych w wersji online oraz stacjonarnych. Materiały są dostępne do pobrania w formie gotowych bezpłatnych filmów i innych materiałów dydaktycznych na stronie internetowej Instytutu. Materiały te są pomocne dla uczniów, rodziców, nauczycieli oraz katechetów.

- W ramach Dni Papieskich obchodzo-

nych w Zespole Szkół Elektrycznych nr 1 im. Powstańców Śląskich w Krakowie przeprowadzono na przełomie października i listopada 2021 r. cykl warsztatów stacjonarnych z młodzieżą pt. „Jan Paweł II – człowiek dialogu”.

- Dużym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty pt. „Teologia ciała..., czego?”. Podczas warsztatów przedstawia się młodemu człowiekowi „teologię ciała” według nauczania Jana Pawła II jako alternatywę na współczesną wizję miłości i seksualności promowaną przez obecną kulturę i media. Warsztaty skierowane są do starszych klas uczniów szkół podstawowych oraz średnich. Poruszane tematy: ciało, miłość, małżeństwo, antykoncepcja prezentowane są z punktu widzenia teologii ciała Jana Pawła II, która jest cennym dziedzictwem polskiego papieża i zasługuje na promowanie jej wśród młodzieży.
- Wykłady otwarte z cyklu: Jan Paweł II. Posługa myślenia – kontynuacja cyklu, rozpoczętego w 2009 r. we współpracy z Ośrodkiem Badań nad Myślą Jana Pawła II Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Wykłady prowadzone przez najwybitniejszych znawców i interpretatorów papieskiego. Głębsze studia nad myślą Ojca Świętego pozwalają na lepszą formację osobową młodego człowieka oraz rozpoznanie prawdziwych wartości, kształtowanie szlachetnych postaw. Wykłady zrealizowane były w formie online i poruszały następującą tematykę: „Judaizm w perspektywie dialogu z Kościołem katolickim” – prof. dr hab. Krzysztof Pilarczyk, „Bogactwo orientального chrześcijaństwa” – ks. prof. dr hab. Krzysztof Kościelniak, „Wokół dzieł literackich i teatralnych Karola Wojty-

ły: sztuka „Chrystus Król” – dr Marta Burghardt, „Tajemnica wcielenia i inne paradoksy chrześcijaństwa w myśli G. K. Chestertona” – Krzysztof Sadło, „Troska o sztukę sakralną, jako widzącą wiarę Kościoła” dr hab. Karol Badyňa – prof. ASP.

- Film dokumentalny na temat Całunu Turyńskiego pt. „Kim jest Człowiek z Całunu?” został zrealizowany na wystawie mu poświęconej w Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się!” przez pracowników Instytutu. Bogata w fakty i ciekawa narracja oraz atrakcyjność wizualna sprawiły, że materiał filmowy cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem.

<https://www.youtube.com/watch?v=JGMQ9da6gzc>

- 77 razy – Sztafeta modlitewna o przebaczenie w 40. rocznicę zamachu na Jana Pawła II. W związku z przypadającą 13.05.2021 r. 40. rocznicą zamachu na Ojca Świętego, Instytut zaplanował przedsięwzięcie, którego inspiracją była Ewangelia wg św. Mateusza 18; 21-22 Wtedy Piotr zbliżył się do Niego i zapytał: «Panie, ile razy mam przebaczyć, jeśli mój brat wykroczy przeciwko mnie? Czy aż siedem razy?» Jezus mu odrzekł: «Nie mówię ci, że aż siedem razy, lecz aż siedemdziesiąt siedem razy». W dniach od 2 kwietnia do 17 czerwca, czyli przez 77 dni na Facebook’u wyświetlana była dedykowana grafika z cytatami fragmentów tekstów Jana Pawła II oraz fragmentami korespondencji, która napływała do Watykanu tuż po zamachu na Placu Świętego Piotra. Partnerem w projekcie było Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się!”, które codziennie o 21:30 z Wieży Fatimskiej przy Sanktuarium Świętego Jana Pawła II transmitowało modlitwę

dziesiątkiem różańca o przebaczenie, zakończoną błogosławieństwem Najświętszym Sakramentem. Na okoliczność tej rocznicy powstał również reportaż pt.: „Uderzą w pasterza, a rozproszą się owce”, który w syntetyczny sposób i w świetle najbardziej aktualnych informacji przedstawia: stronę faktograficzną zamachu – jego przebieg i śledztwo; stronę duchową – zamach na głowę Kościoła w świetle przepowiedni fatimskich; oraz stronę społeczną – reakcja w Polsce, Biały Marsz. Udział wzięli: m.in. Magdalena Wolińska-Riedi, Kustosz Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej na Krzeptówkach oraz organizator Białego Marszu w Krakowie. Produkcja powstała wg własnej koncepcji i reżyserii Instytutu. <https://www.youtube.com/watch?v=UnLq16hxafU>

- „Soli Deo – reportaż o Prymasie Stefanie Wyszyńskim” 12 września 2021 r. w Warszawie w Świątyni Opatrzności Bożej miała miejsce beatyfikacja sł. Bożego Stefana kardynała Wyszyńskiego, prymasa Polski. Z tej okazji Instytut przygotował reportaż, którego celem było przypomnienie i przybliżenie postaci Prymasa Tysiąclecia oraz próba odpowiedzi na pytanie, czy jego przesłanie oraz osobiste świadectwo życia, dzisiaj – ponad 30 lat po upadku komunizmu i 40 lat po śmierci prymasa – mogą być dla nas ważnym wzorem i lekcją w życiu prywatnym, społecznym, kościelnym i narodowym. <https://www.youtube.com/watch?v=PHCa865XWIs>
- Film poświęcony 30-tej rocznicy IV pielgrzymki Jana Pawła II do ojczyzny – „Dekalog 1991: narodowe rekolekcje u progu wolności”. Z okazji przypada-

jącej w czerwcu 30. rocznicy IV wizyty św. Jana Pawła II w Polsce Instytut zaprezentował reportaż dokumentalny przedstawiający okoliczności i przestanie papieskiej pielgrzymki, która przez wielu nazywana jest „pielgrzymką przełomu” lub „narodowymi rekolekcjami u progu wolności”. Tematem papieskich kazań i wystąpień podczas tej pielgrzymki był Dekalog. Jan Paweł II analizował dziesięć przykazań Bożych w świetle aktualnych przemian zachodzących w polskim społeczeństwie, starając się przedstawić je jako właściwy punkt wyjścia dla rodzącej się III Rzeczypospolitej. W filmie wystąpili jako komentatorzy – kard. Kazimierz Nycz, Arcybiskup Metropolita Warszawski; prof. dr. hab. Bogdan Szlachta; ks. prof. dr. hab. Jan Machniak. Film można obejrzeć na: <https://www.youtube.com/watch?v=PHCa865XWIs>

- Instytut rozpoczął emisję wirtualnych spacerów-wywiadów „Śladami Jana Pawła II. Spacery po Wadowicach”: „Złoty okres Wadowic”, „W krainie dzieciństwa”, „Wokół wadowickiej fary”, „W blasku św. Rafała Kalinowskiego”. W przygotowaniu do realizacji są spacery po Kalwarii Zebrzydowskiej, Krakowie i Rzymie.
- W 2021 r. Instytut przeprowadził cztery konkursy: fotograficzny „Pilnujcie mi tych szlaków”, plastyczne: „Kartka wielkanocna dla Papieża Franciszka” i „Ubierzmy choinkę dla Jana Pawła II” oraz literacki „Najpiękniejszy list do św. Mikołaja”. Dużą popularnością cieszy się platforma quizowa na stronie www.santojp2.pl, gdzie można sprawdzić swoją wiedzę m.in. nt. życia i pontyfikatu Jana Pawła II.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

- Instytut przeprowadził konferencje dla nauczycieli języka polskiego na Ukrainie, Lwów 8-10.10.2021 r.: „Biografia Karola Wojtyły w świetle jego twórczości literackiej”, „Krytyczne wydanie dzieł literackich Karola Wojtyły – Jana Pawła II”, „Problem przekładu literackiego dzieł Karola Wojtyły”, „Temat Karola Wojtyły – Jana Pawła II w wykazie lektur w podstawie programowej nauczania języka polskiego”.
- Kolejnym kluczowym projektem jest „Krytyczne wydanie dzieł literackich Karola Wojtyły – Jana Pawła II” we współpracy z Centrum Myśli Jana Pawła II oraz Archidiecezją Krakowską. Głównym celem projektu jest przeprowadzenie całościowych badań i poddanie krytycznej analizie spuścizny poetyckiej i dramatycznej Karola Wojtyły tworzonej na przestrzeni lat 1939-2003. W marcu 2022 r. ukaże się III tom: „Dramaty”. Z kolei w ramach projektu „Krytyczne opracowanie dzieł filozoficznych i teologicznych Karola Wojtyły” zostaną opublikowane pierwsze trzy z 20 tomów dzieł filozoficznych i teologicznych Karola Wojtyły. „Początki drogi naukowej. Święty Jan od Krzyża”, „Ocena możliwości zbudowania etyki chrześcijańskiej przy założeniach systemu Maxa Schelera” oraz „Kazania i przemówienia (1958-1964)”.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Od 2021 r. Instytut jest wydawcą czasopisma dla dzieci „Lolek”. Kwartalnik skierowany jest do dzieci w wieku wczesnoszkolnym oraz przedszkolnym. Każde wydanie zawiera artykuły tematyczne, krzyżówki, kolorowanki oraz inne zadania edukacyjne, a także prezentuje ofertę Instytutu skiero-

waną do dzieci. Bohaterem przewodnim jest Lolek – rysunkowa postać nawiązująca do pseudonimu Karola Wojtyły z lat szkolnych, co podkreśla charakter edukacyjny tej pozycji. Każdy numer czasopisma tematycznie dostosowany jest do pory roku, świąt, uroczystości oraz wydarzeń z życia świętego Jana Pawła II. Nakład: po 1000 egzemplarzy.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

Instytut otrzymał darowiznę z Małopolskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. na przygotowanie filmów oraz wykonanie makiety Pałacu Arcybiskupów Krakowskich przy ulicy Franciszkańskiej 3 do pokazów videomappingu 3D online oraz drugiej, mniejszej makiety, która jest cennym materiałem poglądowym na zajęciach edukacyjnych dla osób z niepełnosprawnością wzroku. Projekt związany z wieloletnią organizacją przez Instytut dużych projekcji multimedialnych w formie videomappingu 3D na elewacji Pałacu Arcybiskupów Krakowskich. Darowizna wyniosła 15 000 zł.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

Akademia Rodzinna to szereg propozycji zajęć edukacyjnych mających na celu umocnienie relacji rodzic-dziecko. Podczas całorocznych spotkań organizowane są gry i zabawy, warsztaty plastyczne, techniczne, muzyczne oraz edukacyjne. W zajęciach każdorazowo uczestniczyć może 30-40 dzieci wraz z rodzicami. Z powodu trwającej pandemii COVID-19 spotkania odbyły się online. Podczas 16 spotkań, filmy na kanale YouTube obejrzało ponad 2 tys. osób. Tematyka warsztatów dopasowana była do okolicznościowych wydarzeń. W ramach Akademii rozpoczęto cykl „Dzieci czytają Karola Wojtyłę” – to

warsztaty literacko-muzyczno-plastyczne w oparciu o wiersze przyszłego Papieża np. „Miłość mi wszystko wyjaśniła”, „Serce, płóń”.

STATYSTYKA

liczba wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów) – 671
liczba innych wydarzeń (imprezy, konkursy, koncerty) – 9
liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne – 1

FREKWENCJA

Zwiedzający ogółem – 500 000
Uczestnicy ogółem – 607 200

STRONA WWW

oficjalna strona idmjp2.pl liczba odsłon –

91 000
strona www.mwm.edu.pl liczba odsłon – 22 000
strona: santojp2.pl, liczba odsłon – 24 075
strona franciszkana3.pl, liczba odsłon – 296 234
strona tusiezaczelo.pl, liczba odsłon – 902 149 (od początku istnienia – 12 057 821 odsłon)
strona obliczadialogu.pl, liczba odsłon – 63 000 (od początku istnienia – 3 700 000 odsłon).
strona www.maryjny.pl, liczba odsłon – 20 250
strona www.szlak.maryjny.pl, liczba odsłon – 42 600

IDMimJP2, 5. Bieg Dobroczynności Veritatis Splendor w Wadowicach, fot. Ł. Kaczyński

MAŁOPOLSKIE CENTRUM KULTURY SOKÓŁ W NOWYM SĄCZU

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- XIX MIĘDZYNARODOWY KONKURS SZTUKI WOKALNEJ IM. ADY SARI – to jeden z dwóch największych międzynarodowych konkursów dla śpiewaków operowych w Polsce, odbywający się cyklicznie co 2 lata. Na Konkurs wpłynęło 219 zgłoszeń z 31 krajów. Dyrektorem Artystycznym wydarzenia jest od 2014 r. światowej sławy mezzosopranistka Małgorzata Walewska. Więcej o wydarzeniu: <https://adasari.pl/>
- 28. Międzynarodowy Festiwal Dziecięcych Zespołów Regionalnych ŚWIĘTO DZIECI GÓR – celem Festiwalu jest popularyzacja unikalnych i żywych elementów kultur tradycyjnych. Biorą w nim udział dziecięce zespoły regionalne z terenów górskich wszystkich kontynentów. W 2021 r., z uwagi na pandemię COVID-19 i w trosce o bezpieczeństwo opracowano formułę hybrydową Festiwalu. Więcej o wydarzeniu: <https://swietodziecigor.pl/>
- VII KONGRES KULTURY REGIONÓW – to wydarzenie poruszające tematy z zakresu ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego, stanowiące forum wymiany idei i pomysłów upowszechniających wiedzę o kulturze regionów. Nowym i niezwykle istotnym elementem Kongresu była Gala wręczenia decyzji Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu o wpisie na Krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego oraz do Krajowego rejestru dobrych praktyk na rzecz ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Więcej o wydarzeniu: <https://kultura-regionow.pl/>
- 13. MIĘDZYNARODOWY MULTIMEDIALNY FESTIWAL SZTUKI – MAŁOPOLSKA KARPATY OFFER – głównym celem Festiwalu jest przedstawienie różnorodnych zjawisk kulturowych i wyjątkowej aktywności twórczej mieszkańców Karpat, ich duchowej wspólnoty oraz szacunku dla tradycji, z której rodzi się różnorodność współczesnych zjawisk artystycznych. W programie znalazł się Koncert MUZYKA KARPAT, podczas którego wystąpili: zespół VOO VOO i Sądecka Orkiestra Kameralna, a także wydarzenia z dziedzin takich jak teatr, taniec i performance. Więcej o wydarzeniu: www.karpatyoffer.pl.
- FILMOTEKA MAŁOPOLSKA – to program, którego celem jest utrwalenie w postaci filmów dokumentalnych oraz notacji audiowizualnych wydarzeń, miejsc i ludzi związanych z Małopolską, tworzenie klimatu do rozwoju produkcji filmowych w Małopolsce, wspieranie rozwoju artystycznego i twórczości filmowej w regionie. Zorganizowano retrospektywny przegląd filmów zrealizowanych w ramach FILMOTEKI MAŁOPOLSKIEJ w latach 2013-2019 w wybranych kinach w Polsce.
- XVI Wiosenny Festiwal Artystów PIOSZENKI PAMIĘTAJCIE O OGRODACH – odbyły się 3 koncerty: „Renata Przemyska i Mężczyźni” (transmisja online), „Artur Barciak Show”, „Tribute to Komeda” w wykonaniu grupy Andrzej Jagodziński Trio, Agnieszki Wilczyńskiej, Henryka Miśkiewicza, Roberta Majewskiego.
- XIX Sądecki Festiwal Muzyki Organowej L'ARTE ORGANICA – to cykl koncertów/recitali organowych odbywających się w kościołach Nowego Sącza. Zrealizowane koncerty: SACRUM ET PROFANUM w wykonaniu organisty z Holan-

dii, Evana Bogerda, MUZYCZNE JUBILEUSZE w wykonaniu organisty z Niemiec, Jörga-Hannesa Hahna, ROZMAITOŚĆ BRZMIENI w wykonaniu organisty z Polski, Dariusza Bąkowskiego-Koisa, koncert BACH i JEGO SPADKOBIERCY w wykonaniu organisty z Niemiec, Martina MEIERA.

- XXVII Sądecki Festiwal Muzyczny IUBILAEI CANTUS – to okazja, aby przypomnieć wydarzenia ważne dla miasta i regionu, ale również dla całego kraju rocznice. W ramach festiwalu odbyły się trzy koncerty: „SĄDECKI JAZZ – 729. rocznica lokacji Nowego Sącza”, wykonawcy: Marcelina Gawron z zespołem; „100 LAT ASTORA PIAZZOLLI – koncert urodzinowy”, wykonawcy: Waldemar Malicki – fortepian i zespół TANGO BRIDGE; RECITAL MUZYKI POLSKIEJ – ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI”, wykonawca: Michał Karol SZYMANOWSKI – fortepian
- OPERA GÓRALSKA – OJCIEC ŚWIĘTY JAN PAWEŁ II NA PODHALU – widowisko zorganizowane w siedzibie MCK SOKÓŁ w 10-lecie wystawienia opery, zrealizowane we współpracy ze Związkiem Podhalan w Polsce. Wykonawcami były zespoły regionalne, śpiewacy i muzycy z Podtatrza.

WYSTAWY CZASOWE

- Galeria Sztuki Współczesnej BWA SOKÓŁ zaprezentowała 6 wystaw: POMIĘDZY... – malarstwo Krzysztofa Kulisia; O OBROTACH CIAŁ – malarstwo Andrzeja Biernackiego; DAY BY DAY – prace Ewy Rosiek-Buszkó, TCHNIENIE CZASU – malarstwo Jana Wagnera; 4A – prace rumuńskich artystów: Adrian Chira, Laura Ghinea, Ioan Angel Negrean, Dorel Petrehus; ANDY WARHOL...

OD POCZĄTKU I Z POWROTEM – prace ze zbiorów Muzeum w Medzilaborcach na Słowacji; debata: KAGANEK I KAGANIEC KULTURY – spotkanie w ramach cyklu dyskusji o sztuce „Wrzątek”.

- Galeria Sztuki SOKÓŁ zaprezentowała 6 wystaw: POLA NEGRI. LEGENDA KINA – wystawa towarzysząca obchodom jubileuszu 110-lecia kina w SOKOLE; TITLE – grafika Tomasza Bocheńskiego; EXCELLENCE FIAP POLSKA – wystawa fotografii; 15 LAT SERCEM MALOWANE – prace uczestników zajęć POW w Muszynie; SPOTKANIE – 5 LAT PO DYPLOMIE – prace wykładowców i absolwentów PWSZ w Nowym Sączu; IMPRESJE TWÓRCZE – WOKÓŁ BOLESŁAWA BARBACKIEGO – z cyklu „Labirynt historii”.
- Galeria Sztuki BWA JATKI w Nowym Targu (oddział MCK SOKÓŁ) zorganizowała 9 wystaw: PASTA – kilkadziesiąt prac ze zbiorów Stowarzyszenia Pastelistów Polskich; NIEZALEŻNOŚĆ – wystawa interdyscyplinarna artystów: Agnieszka Rokicka, Magdalena Wanat-Drobisz, Gabriel Szyszeń, Marcin Tas; FORMUŁA OTWARTA - zbiorowa wystawa wykładowców kierunku Edukacja Artystyczna PWSZ w Nowym Sączu; PRZESTRZEŃ KONTROLOWANA – prace studentów Pracowni Rysunku III (Wydział Rzeźby) ASP im. Jana Matejki w Krakowie pod przewodnictwem dra Janusza Janczego; PRZYGODA I POSZUKIWANIA – malarstwo Stanisława Stacha; LAUREACI 40. EDYCJI MIĘDZYNARODOWEGO KONKURSU FOTOGRAFICZNEGO „Krajobraz Górski” – wystawa zbiorowa we współpracy z MOK w Nowym Targu; INSPIRACJE – rzeźba Grażyny Jaskierskiej-Albrzykowskiej, wystawa we współpracy z ASP Wrocław; 30. PREZENTACJE NOWOTARSKIE

– jubileuszowa wystawa interdyscyplinarna; TRZCINA PASCALA – wystawa prac studentów, absolwentów i pedagogów Pracowni Rzeźby II Wydziału Rzeźby ASP w Krakowie.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

- Realizacja festiwalu, przeglądów, konkursów w zakresie kultury ludowej: 24. PASTUSZKOWE KOLEĐOWANIE – Ogólnopolskie Spotkania Dziecięcych i Młodo-

MCK SOKÓŁ, 28. Międzynarodowy Festiwal Dziecięcych Zespołów Regionalnych ŚWIĘTO DZIECI GÓR, fot. P. Drozdzik

dzieżowych Grup Kolędniczych (edycja online); 12. POGÓRZAŃSKIE GODY – Małopolski Konkurs Obrzędów, Obyczajów i Zwyczajów Ludowych (edycja online); 38. DRUZBACKA – Konkurs Muzyk, Instrumentalistów, Śpiewaków Ludowych i Drużbów Weselnych w Podegrodziu (edycja online); 31. KRAKOWIACZEK – Przegląd Dziecięcych Zespołów Folklorystycznych regionu krakowskiego w Łoniewie (edycja online); 38. KRAKOWSKI WIANEK – Przegląd Zespołów Regionalnych, Kapel, Instrumentalistów, Grup Śpiewających i Śpiewaków Ludowych w Szczurowie (edycja online); 36. Sejmik Wiejskich Zespołów Teatralnych w Bukowinie Tatrzańskiej; 11. Małopolski Przegląd Dorobku Artystycznego i Kulinarnego Kół Gospodyń Wiejskich; Rozbudowa portalu EtnoZAGRODA – interaktywnej mapa regionów etnograficznych Małopolski.

- Animacja kultury w zakresie teatru i żywego słowa: 66. Ogólnopolski Konkurs Recytatorski – eliminacje rejonowe w Tuchowie i Nowym Sączu dla młodzieży i dorosłych; 9. Konfrontacje Teatrów Dzieci i Młodzieży TEATRALNE LUSTRA w Brzesku - konkurs dla subregionu tarnowskiego w wersji on-line; PIĘKNO MAŁOPOLSKI – SŁOWEM OPISANE – konkurs literacki dla dzieci, młodzieży i dorosłych; Upowszechnianie czytelnictwa – Narodowe Czytanie, spotkania autorskie.
- Animacja kultury w zakresie dziedzictwa historycznego: 16. edycja programu edukacyjno-kulturalnego LABIRYNT HISTORII – wydarzenie cykliczne organizowane wspólnie z Fundacją Nomina Rosae Ogród Kultury Dawnej z Nowego Sącza. Program tegorocznej

edycji pt. „Artyści – wizjonerzy piękna” poświęcony został sztuce z przełomu XIX i XX wieku, artystom i mecenasom a jego realizacja odbywała się w sposób hybrydowy.

- KONCERT FUN&CLASSIC pełen wirtuozerii i żartu muzycznego w wykonaniu wszystkim bardzo dobrze znanej Grupy MoCarta oraz Waldemara Malickiego (online).
- Spotkania z karpacką kulturą i tradycją: WIANO DLA EUROPY: XVIII Biesiada Karpacka – wydarzenie stanowiło promocję kultury i sztuki Karpat. W programie znalazły się także akcje plenerowe dla dzieci i dorosłych, kiermasz rękodzieła i warsztaty artystyczne; ZNAJĄ SĄSIEDZI: VII Dni Węgierskie w Nowym Sączu – w ramach tegorocznego cyklu odbył się przegląd filmów oraz koncert znakomitego duetu instrumentalnego z klasyczo-jazzowym repertuarem.
- QLTURALNE ROZMOWY – cykl programów online przedstawiający wyjątkowe postaci życia kulturalnego Małopolski.
- SCENA SOKÓŁ – otwarta przestrzeń dla amatorskich zespołów teatralnych. W ciągu roku 2021 trwały spotkania i próby służące realizacji i wystawieniu spektakli: „Niedźwiedź w banku” Teatru 13 oraz „Bolek i Żabusia” Teatru Robotniczego im. Bolesława Barbackiego wpisującego się w ogłoszony w Nowym Sączu ROK BOLESŁAWA BARBACKIEGO.
- Współorganizowanie kilkudziesięciu wydarzeń (koncertów, konkursów, przeglądów, festiwali) na terenie całej Małopolski z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego oraz muzyki i teatru z kręgu sztuki profesjonalnej.

KINO

Działalność Kina SOKÓŁ w Nowym Sączu:

- Regularne seanse filmowe, repertuar kinowy składający się z tytułów studyjnych i ambitnych, jak i mainstreamowych. Na projekty pozyskiwano środki z PISF, a na całokształt działalności z Europa Cinemas, PISF i SKS. Kino należy do Stowarzyszenia Kin Studyjnych i realizuje jego wytyczne.
- Realizowanie promocyjnych programów: Karta Dużej Rodziny, ulgowe poniedziałki, Kino z rodziną, vouchery, kartę nauczyciela.
- Udzielona pomoc w realizacji imprez szkolnych, konkursów i festynów poprzez przekazanie nieodpłatnych zaproszeń do kina.
- Złożenie wniosku do Europa Cinemas o dofinansowanie projektu edukacyjnego w ramach COLLABORATE TO INNOVATE i pozyskanie środków za filmy wyświetlane ze znakiem ZEF.
- Wydarzenia specjalne: cykle filmowe, noce filmowe, Rekolekcje Filmowe (projekcja filmu połączona z wprowadzeniem oraz dyskusją po seansie), Wystawa na Ekranie, Art Beats (prezentacja kolekcji najwybitniejszych artystów malarstwa z najważniejszych muzeów na całym świecie), Kino ze Szminką (projekt dedykowany kobietom), Last Minute do Kina SOKÓŁ (pożegnania tytułów/filmów). Dyskusyjny Klub Filmowy KOT (seanse poprzedzane prelekcją filmoznawczą), Klub Filmowy III Wieku (przeznaczony dla seniorów z sądeckiego Uniwersytetu III Wieku), Młodzieżowy Klub Filmowy LEŻAK, Walentynki, Dzień Kobiet, Dzień Dziecka, Mikołajki, przedpremiery filmów, seanse przyjazne sensorycznie (projekcje filmów dla młodych widzów ze spektrum autyzmu i ich opiekunów).

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

- W Domu Podhalańskim w Ludźmierzu były prowadzone przede wszystkim prace archiwizacyjne zasobów zgromadzonych i przekazanych przez Związek Podhalań Oddział w Ludźmierzu oraz bieżące prace administracyjne związane z utrzymaniem i planowanym remontem budynku.
- W ramach Krzewienia Idei Sokolstwa: powołanie Sokolo-Strzeleckiej Grupy Rekonstrukcyjnej w ramach porozumienia ze Związkiem Strzeleckim Strzelec OSW; udział Grupy Rekonstrukcyjnej w wydarzeniach patriotycznych oraz upamiętniających członków Towarzystwa Gimnastycznego SOKÓŁ; współpraca z organizacjami pozarządowymi w ramach podpisanych porozumień; podpisanie umowy o współpracy ze Stowarzyszeniem Manufaktura Inicjatyw Twórczych; organizacja spotkań i warsztatów z Sądecką Grupą Fotograficzną; stworzenie scenariusza lekcji edukacyjnej o Towarzystwie Gimnastycznym SOKÓŁ adresowanej do uczniów szkół z regionu.
- Sekcja dziedzictwa Kulturowego w Nowym Sączu zakwalifikowała uczestników do udziału w konkursach: Ogólnopolskie Spotkania Dziecięcych i Młodzieżowych Grup Kolędniczych PASTUSZKOWE KOLĘDOWANIE w Podegrodziu; Ogólnopolski Przegląd Grup Kolędniczych Góralski Karnawał w Bukowinie Tatrzańskiej; Ogólnopolski Festiwal Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym; Ogólnopolski Konkurs Gawędziarzy, Instrumentalistów, Śpiewaków Ludowych, Drużbów i Starostów Weselnych SABAŁOWE BAJANIA w Bukowinie Tatrzańskiej; Festiwal Folklorystyczny LIMANOW-

SKA SŁAZA w Limanowej; Ogólnopolski Konkurs Tradycyjnego Tańca Ludowego w Rzeszowie.

- Nominowano kandydatów do: Nagrody im. Oskara Kolberga Za zasługi dla kultury ludowej, Odznaki Honorowej Zasłużony dla Kultury Polskiej, Nagrody Ambasadora Kultury Tradycyjnej, Nagrody Marszałka Województwa Małopolskiego KRYSZTAŁY SOLI, Odznaki Honorowej KRZYŻ MAŁOPOLSKI, Nagrody Województwa Małopolskiego im. Władysława Orkana.
- Podjęto pracę w kilkunastu komisjach artystycznych konkursów, festiwali na terenie Małopolski.
- Wykonano skany 60 archiwalnych tomów z zapisem nutowym melodii ludowych wraz z tekstem.
- Przeprowadzono liczne konsultacje indywidualne, udzielono pomocy repertuarowej instruktorom i kierownikom amatorskiego ruchu regionalnego.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

- KLUB TAŃCA TOWARZYSKIEGO AXIS – obecnie zrzesza 32 osoby, które regularnie uczestniczą w treningach tanecznych z podziałem na wiek i umiejętności taneczne uczestników (początkująca I i II, dorośli, zaawansowana, turniejowa, practis). Pary miały też możliwość wziąć udział w trzech rywalizacjach turniejowych.
- UNIWERSYTET DZIECI I MŁODZIEŻY W SOKOLE – do programu nauczania zostały wprowadzone nowoczesne formy przekazywania wiedzy: tematyczne warsztaty, interaktywne wykłady połączone z multimedialnymi prezentacjami i projekcjami filmów. Podczas tej edycji projektu zajęcia odbyły się głównie w wariacie online.

- UNIWERSYTET FILMU I SZTUKI UFIŚ – program przygotowany pod kątem grup stałych, zorganizowanych, szkolnych. Są to zajęcia o charakterze filmowo-artystycznym.
- 6. OGÓLNOPOLSKIE STUDIUM DLA KAPELMISTRZÓW – jedyna tego rodzaju forma kształcenia dyrygentów amatorskich orkiestr w Polsce. Program nauczania realizowany był podczas trzydniowych sesji stacjonarnych odbywających się raz w miesiącu. Liczba absolwentów 6. edycji Studium to 24 osoby pochodzące z 10 województw. Całość wydarzenia zakończyła się uroczystym koncertem dyplomowym w MCK SOKÓŁ z udziałem Orkiestry Reprezentacyjnej Straży Granicznej transmitowanym online.
- EDUKACJA I DOSKONALENIE W ZAKRESIE AMATORSKIEGO RUCHU ARTYSTYCZNEGO – zrealizowano spotkania: AKADEMIA SŁOWA w Nowym Sączu (warsztaty recytatorskie dla młodzieży); SŁOWO NA WARSZTACIE w Żabnie (warsztaty recytatorskie dla dzieci i młodzieży); TEATRALNE TROPY w Dąbrowie Tarnowskiej (warsztaty aktorskie dla młodzieży); ABC INSTRUKTORA TEATRALNEGO w Rzeszawie (warsztaty przygotowujące do twórczej pracy na scenie dla dorosłych); NA TROPIE BOLESŁAWA BARBACKIEGO w Nowym Sączu (gra miejska dla szkolnych grup zorganizowanych, rodzin i osób indywidualnych).
- Seminarium metodyczne pn. „ZWYCZAJE KOLEDNICZE U POGÓRZAN cz. II – Atrybuty kolędnicze” połączone z warsztatami rękodzielniczymi oraz wykładami, zrealizowane w Domu Kultury w Jastrzębi.
- EDUKACJA W ZAKRESIE SZTUK PLA-

- STYCZNYCH – GALERIA SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ BWA SOKÓŁ – z uwzględnieniem różnych grup wiekowych i potrzeb mieszkańców w zakresie sztuki współczesnej, wykonano następujące warsztaty i wykłady: MALARSTWO DLA DOROSŁYCH; RYSUNEK ARCHITEKTONICZNY; ART KAFE (warsztaty dyskusyjne skierowane do osób dorosłych i seniorów); Warsztaty realizowane do aktualnych wystaw; PATRZENIE/ZŁUDZENIE; WIDZĘ/DOTYKAM/CZUJĘ; Wakacyjne plenery dla młodzieży i dorosłych; Wakacyjna szkoła rysunku dla dzieci; WAKACYJNE SPOTKANIA ZE SZTUKĄ; GALERIA OD KUCHNI, RAZ, DWA, TRZY..OBRAZ PATRZY (warsztaty dla osób z niepełnosprawnościami); Warsztaty i spotkania uzupełniające program Uniwersytetu Filmu i Sztuki UFIŚ; DUETY ZE SZTUKĄ WSPÓŁCZESNĄ/MAŁY ARCHITEKT (zajęcia cykliczne dla klas 1-3 szkół podstawowych); Warsztaty plastyczne prowadzone przez artystę – Stanisława Szarka.
- EDUKACJA W ZAKRESIE KULTURY – GALERIA SZTUKI BWA JATKI W NOWYM TARGU – zrealizowano spotkania: Warsztaty plastyczne inspirowane aktualnymi wystawami – współpraca ze SOSW w Nowym Targu, PSONI CHATKA, szkołami z Nowego Targu i okolic; Wystawy prac powstałych na warsztatach, POGADANKI (dla grup odwiedzających Galerię); MAM WAM COŚ DO POWIEDZENIA (cykl spotkań z zaproszonymi gośćmi o szerokiej tematyce); TAJNIKI GRAFIKI – warsztaty online.
- EDUKACJA FILMOWA KINA SOKÓŁ – zrealizowano spotkania: Interdyscyplinarny Program Edukacji Medialnej i Społecznej KinoSzkoła (ogólnopolski

- projekt złożony z różnorodnych form edukacyjnych, których celem jest wzrost świadomości i kompetencji medialnych i społecznych); KINOTERAPIA – bliskie spotkania psychologii z filmem, Akademia Przedszkolaka FILMINEK (program edukacji filmowej, którego adresatem są dzieci od 3 do 7 lat); Młodzieżowa Akademia Filmowa (program edukacji filmowej dla uczniów szkół podstawowych i średnich).
- WARSZTATY MUZYKOWANIA LUDOWEGO – w ramach przedsięwzięcia uruchomiono 34 warsztaty muzykowania ludowego – nauki gry na tradycyjnych instrumentach, w 15. miejscowościach woj. Małopolskiego.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

KARPACKA ETNOTEKA – to wydawnictwo ukazujące dorobek muzyczny zespołów folklorystycznych z terenu Małopolski w formie albumu z płytą CD, zaopatrzonego w broszurę informacyjną na temat historii i osiągnięć danego zespołu. W ramach przedsięwzięcia wydano album Zespołu Pieśni i Tańca SWOJACY z Wierzchosławic oraz Zespołu Regionalnego PODHALANIE z Ludźmierza w nakładzie 1000 szt. każdy album. Albumy stanowią dokumentację najbardziej wartościowych elementów ludowej kultury muzycznej Krakowiaków i Górali Podhalańskich.

INWESTYCJE, REMONTY

Wykonano remont sanitariatów w przyziemiu (pow. 29 m²), remont przestrzeni hall Sali im. L. Lipińskiego służącej jednocześnie jako Galeria Sztuki (pow. 214,228 m²) oraz wymieniono drewnianą podłogę sceny Sali im. L. Lipińskiego (pow. 166,90 m²) wraz z warstwami podposadzkowymi.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- GREENFILMTOURISM – projekt współfinansowany ze środków EFRR w ramach Programu Współpracy Transgranicznej INTERREG V-A Polska-Słowacja 2014-2020, realizowany przez: ARR S.A. w Bielsku-Białej – Partner Wiodący. W 2021 r. prowadzono prace m. in. nad opracowaniem internetowego portalu Filmowego Dziedzictwa Kulturowego obszaru pogranicza z bazą danych FDK oraz z bazą lokalnych/regionalnych wątków dla tego obszaru, wytyczeniem szlaku FDK i opracowaniem powiązanej z nim cyfrowej mapy. Podjęto również prace związane z promocją projektu. Dofinansowanie kwotą 400 000 zł (110 000 zł w 2021 r.).
- KARPACKIE OSOBLIWOŚCI – projekt obejmuje dokumentację zespołu zjawisk należących do sfery kultury duchowej i społecznej: przekazywane z pokolenia na pokolenie tradycje muzyczne, językowe, taneczne, wyobrażenia o świecie, umiejętności artystyczne, wiedzę o faktach, miejscach i przestrzeniach – wszystko, co stanowi wyznacznik tożsamości etnograficznej. Rejestracje dokumentacyjne zostały udostępnione na stronie etnozagroda.pl. Dofinansowanie kwotą 70 000 zł (30 000 zł w 2021 r.).
- 43. Małopolski Festiwal Orkiestr Dętych ECHO TROMBITY – to całoroczny projekt o charakterze artystyczno-edukacyjnym, w ramach którego zrealizowano: kwalifikacje orkiestr na podstawie nagrań audiowizualnych, finał w Miasteczku Galicyjskim w Nowym Sączu z udziałem 28 najlepszych orkiestr Małopolski, koncert galowy laureatów w ramach cyklu MY, MAŁOPOLANIE;

29. Małopolskie Warsztaty dla Kapelmistrzów i Tamburmajorów Orkiestr Dętych w Nowym Sączu; terenowe warsztaty metodyczne adresowane do kapelmistrzów i muzyków w siedzibach orkiestr; warsztaty dla mażorettek i instruktorów prowadzących w Nowym Sączu, konkurs fotograficzny zakończony wystawą pokonkursową w MCK SOKÓŁ; film reportażowy z projektu pn. POKOLENIE MUZYKI. Dofinansowanie kwotą 73 000 zł.

- 36. Festiwal Teatrów Dzieci i Młodzieży BAJDUREK – wydarzenie obejmowało: kwalifikacje online, galę finałową, zabawy animacyjne, warsztaty dramowe, omówienia spektakli z komisją, prezentację w sieci spektakli finałowych i głosowanie na nagrodę publiczności; wspomnieniowy pokaz online spektakli lalkowych; konkurs plastyczny na lalkę teatralną w Żabnie; instruktorskie warsztaty teatralne w Wierchosławicach, Brzesku, Żabnie i Nowym Sączu, materiały edukacyjne: 7 filmów, 3 wydawnictwa. Dofinansowanie kwotą 55 000 zł.
- 28. Międzynarodowy Festiwal Dziecięcych Zespołów Regionalnych ŚWIĘTO DZIECI GÓR: www.swietodziecigor.pl Dofinansowanie kwotą 240 000 zł.
- XIX MIĘDZYNARODOWY KONKURS SZTUKI WOKALNEJ IM. ADY SARI: www.adasari.pl Dofinansowanie kwotą 132 000 zł.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

W kolejnym roku pandemii bardzo ważne dla MCK SOKÓŁ było utrzymanie relacji z odbiorcami oferty kulturalnej, dlatego część działań zostało skierowanych do Internetu: XIX Międzynarodowy Konkurs Sztuki Wokalnej im. Ady Sari, – transmisja I, II i III etapu przesłuchań oraz uroczyste

wręczenie nagród i Koncert Laureatów; 28. Międzynarodowy Festiwal Dziecięcych Zespołów Regionalnych ŚWIĘTO DZIECI – transmisja koncertów głównych oraz prezentacja występów zespołów dziecięcych na mobilnych ekranach LED; 36.

Festiwal Teatrów Dzieci i Młodzieży BAJDUREK – kwalifikacje online, prezentacja w sieci spektakli finałowych i głosowanie na nagrodę publiczności, wspomnieniowy pokaz online spektakli lalkowych, opublikowanie 7 filmów edukacyjnych; XVI

MCK SOKÓŁ, XIX Międzynarodowy Konkurs Sztuki Wokalnej im. Ady Sari, fot. P. Drozdziak

Wiosenny Festiwal Artystów PIOSENKI PAMIĘTAJCIE O OGRODACH – transmisja koncertu „Renata Przymek i Mężczyźni”; Filharmonia w SOKOLE – retransmisje 15 koncertów; 16. LABIRYNT HISTORII – transmisja wykładów zaproszonych gości; UNIWERSYTET DZIECI I MŁODZIEŻY W SOKOLE – większość zajęć została przeprowadzona online; 6. OGÓLNOPOLSKIE STUDIUM DLA KAPELMISTRZÓW – transmisja koncertu galowego na zakończenie nauczania; TAJNIKI GRAFIKI – cykl warsztatów prowadzonych online; QLTURALNA ROZMOWA – cykl rozmów z wyjątkowymi postaciami kultury i sztuki; KARPACKIE OSOBLIWOŚCI – rejestracja filmów o charakterze dokumentacyjnym z dziedziny ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego; MUZYCZNE MOTYWY FILMOWE – cykl opowieści o najsłynniejszych tematach muzycznych z historii kina; WIRTUALNA SALA KINA SOKÓŁ – prezentacja wybranych tytułów, które warto obejrzeć na portalu Mojeekino.pl; Prezentacja wystąpień Laureatów 38. Konkursu Muzyk, Instrumentalistów, Śpiewaków Ludowych i Drużbów Weselnych DRUZBACKA; skróty widowisk 44. Karpackiego Festiwalu Dziecięcych Zespołów Regionalnych; opublikowano serię filmów związanych z obrzędowością doroczną; opublikowanie rozmów związanych z historią festiwalu ŚWIĘTO DZIECI GÓR; KARPACKIE KOLĘDOWANIE – koncert kolęd; występy Laureatów PASTUSZKOWEGO KOLĘDOWANIA. Filmy są dostępne na stronie: www.youtube.com/mcksokol.

STATYSTYKA

działalność grup stałych: 10 wydarzeń; 441 spotkań
działalność edukacyjna: 62 wydarzenia; 1 080 spotkań
organizacja wydarzeń kulturalnych: 80 wydarzeń; 360 spotkań
działalności wystawiennicza Galerii BWA SOKÓŁ, Galerii SOKÓŁ oraz Galerii BWA JATKI: 22 wydarzenia
działalność Kina SOKÓŁ (seanse repertuarowe oraz wydarzenia specjalne): 4 267 wydarzeń

FREKWENCJA

działalność grup stałych – 7630 uczestników
działalność edukacyjna – 19 574 uczestników
organizacja wydarzeń kulturalnych – 149 427 odbiorców
działalności wystawiennicza Galerii BWA SOKÓŁ, Galerii SOKÓŁ oraz Galerii BWA JATKI – 16 226 odbiorców
działalność Kina SOKÓŁ (seanse repertuarowe oraz wydarzenia specjalne) – 69 625 odbiorców

STRONA WWW

strona główna instytucji: www.mcksokol.pl
liczba użytkowników – 84 562
liczba sesji – 142 937
liczba odsłon – 386 621

MAŁOPOLSKI INSTYTUT KULTURY W KRAKOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- WIR. Święto Wirtualnych Muzeów Małopolski – 24.03.2021 r. zaprezentowaliśmy nową odsłonę portalu muzea.malopolska.pl. Zyskał on nowy wygląd, funkcjonalności i rozwiązania, a przede wszystkim dużo treści. Z okazji premierowej odsłony portalu odbyło się wydarzenie online: WIR. Święto Wirtualnych Muzeów Małopolski, które transmitowane było z Muzeum Etnograficznego w Krakowie. W programie wydarzenia znalazły się wykłady, panele dyskusyjne, webinar oraz sesja pytań i odpowiedzi z udziałem zespołu Regionalnej Pracowni Digitalizacji. Wirtualne Muzea Małopolski to obecnie ponad 2500 eksponatów zdigitalizowanych w najwyższej jakości w skali kraju. Udostępniamy w jednym miejscu obiekty z blisko 50 kolekcji. Każdy z nich został opisany przez eksperta, regularnie publikowane są też autorskie omówienia i interpretacje. Portal znacząco ułatwia poznawanie dziedzictwa osobom z niepełnosprawnościami. Przy modernizacji uwzględniono rozwiązania zgodne ze standardami WCAG 2.0. Miejsce zapewnia m.in.: interfejs dla osób niewidzących, nagrania w technice audiodeskrypcji oraz nagrania audio: rozmowy ze specjalistami i oprowadzania po wystawach tematycznych w wykonaniu znanych głosów (m.in. Roberta Makłowicza i Krzysztofa Globisza).
- III Małopolski Kongres Dyrektorów Domów Kultury – tegoroczna, III edycja Małopolskiego Kongresu Dyrektorów Domów Kultury odbyła się w dniach 23-24 listopada w formule hybrydowej

w Centrum Sztuki Mościce w Tarnowie, które było współorganizatorem wydarzenia. Temat przewodni kongresu – ekonomia społeczna – związany był z partnerem merytorycznym (Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Krakowie). W ramach wydarzenia odbyły się trzy panele dyskusyjne. Pracownicy Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie zaprezentowały wybrane innowacje społeczne, które mają szansę zwiększyć dostęp do dóbr kultury i zainicjować proces włączenia społecznego na poziomie społeczności lokalnej, a pracownicy Centrum Sztuki Mościce przeprowadzili spacer po budynku szlakiem zmian infrastrukturalnych wprowadzonych w ramach projektu „Małopolska. Kultura Wrażliwa” oraz zaprezentowali ofertę merytoryczną instytucji dla osób z niepełnosprawnościami. Oprócz części merytorycznej przygotowano także wieczór z kulturą, w ramach którego odbył się koncert „Zespołu Pieśni i Tańca Świerczkowiacy”. Wydarzenie było transmitowane online oraz tłumaczone symultanicznie na polski język migowy.

- XI Ogólnopolska Giełda Projektów – organizatorem Ogólnopolskich Giełd Projektów jest Narodowe Centrum Kultury. MIK był regionalnym współorganizatorem XI edycji. Giełda odbyła się w Małopolsce i Krakowie w dniach 15-17 września, a jej tegoroczne hasło giełdy brzmiało: „Animacja + krajobraz”. Od lat głównym celem giełdy jest popularyzacja dobrych praktyk, realizowanych przez animatorów kultury w całej Polsce. Podczas trzydniowej konferencji uczestnicy i uczestniczki brali udział w kilkudziesięciu wydarzeniach: prezentacji najlepszych projek-

tów kulturalnych, warsztatach stacjonarnych i online, wizytach studyjnych oraz wydarzeniach towarzyszących. Dla uczestników Giełdy przygotowano dwa warsztaty i sześć wizyt studyjnych m.in.: „Krajobraz z animacją. Ciężkowiec” – wizyta studyjna w Ciężkowicach (Muzeum Przyrodnicze, Skalne Miasto), „Kultura wypytywa z natury” – wizyta studyjna w Ojcowskim Parku Narodowym, „Piękne odłogi – czwarta przyroda miasta” – wizyta studyjna w Krakowie (kamieniołom Libana, kopiec Kraka, Park Bednarskiego).

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

- Małopolska To Go – celem portalu „Małopolska To Go” jest zachęcanie Małopolan do poznawania regionu, podejmowania niedalekich podróży do miejsc znanych i nieznanymi, wartych ponownego zobaczenia lub całkiem nowych. W 2021 r. opublikowano 20 nowych tras jednodniowych wycieczek oraz dodatkowo 40 artykułów poświęconych małopolskim fenomenom. Z uwagi na trwającą pandemię tematyka tras skupiała się na leśnych i górskich wędrówkach (np. wiosenny spacer przyrodniczy na Krzywoń czy opowieści drzew w Lesie Wolskim), wycieczkach rowerowych (np. Wzdłuż Wiślanej Trasy Rowerowej) oraz miejskich spacerach (np. po Krakowie śladami mozaiki i rzeźb Bronisława Chromego). Podjęto również stałą współpracę z Katedrą Ukrainoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego, w wyniku której powstała ukraińska wersja portalu. Studenci, pod redakcją wykładowców, przetłumaczyli stronę główną oraz sześć wybranych tras wycieczek. W przygotowaniu są tłumaczenia kolejnych tras oraz pozo-

stałych treści portalu.

- Wywołane Historie – to projekt, w ramach którego wsłuchujemy się w opowieści mieszkańców Małopolski, a ich historie wzbogacone starymi, osobistymi fotografiami ożywają na nowo. MIK jest wsparciem dla lokalnych społeczności w pracy z pamięcią, która szybko ulega zatarciu i dla której ten projekt jest często jedyną szansą na jej ocalenie. Wybierane jest najwłaściwsze medium dla upowszechnienia danej historii – archiwum społeczne, publikacja czy też wystawa. W 2021 r. w ramach projektu opracowywano historię Krakowskiego Domu Kultury oraz sfinalizowano produkcję filmów animowanych dokumentujących codzienność w czasie pandemii – Dni (nie)powszednie. Animacje powstały na bazie materiałów nadesłanych do MIK-u podczas pierwszych miesięcy pandemii. Wszystkie odcinki opublikowane zostały na kanale YouTube MIK oraz na fanpage’u na Facebooku w wersji dostępnej dla osób z niepełnosprawnościami (PJM, napisy).
- Gra Hamernia. Przekuj problemy na rozwiązania – jest narzędziem edukacyjnym do pracy z dużymi grupami, które ma wspomagać budowanie kompetencji społecznych, uwrażliwiać na relacje między dobrem własnym i wspólnym, uczyć negocjowania i prezentowania własnych poglądów, wyposażać odbiorców w wiedzę na temat wartości, wokół których toczy się życie społeczne, a także promować ideę zrównoważonego rozwoju. W 2021 r. możliwości rozgrywek były bardzo ograniczone z uwagi na warunki pandemiczne. Gra została jednak zaprezentowana w ramach szeregu warsztatów, gdzie

odbyły się rozgrywki dla różnych grup odbiorców (w tym nauczycieli i młodzieży szkolnej). Ponadto wykorzystana została edycja gry w języku angielskim, która przeznaczona jest do działań edukacyjnych w szkołach i na uczelniach z obcym językiem wykładowym. W maju odbyły się dwie zdalne rozgrywki ze studentami w ramach kursu „Sustainable tourism and cultural development” w Instytucie Studiów Międzykulturowych UJ. Hamernia została również zaprezentowana podczas Giełdy Projektów NCK na zajęciach dla studentów Socjologii na Uniwersytecie Jagiellońskim oraz na dwóch warsztatach w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

- Bardzo Młoda Kultura 2019-2021. Małopolska – rok 2021 to trzeci rok działań w ramach ogólnopolskiego programu „Bardzo Młoda Kultura 2019-2021”. W ramach programu przeprowadzony został kurs online „Projektuj z dziećmi” dla nauczycieli i edukatorów. Uczestnictwo w kursie pozwalało na złożenie projektów w konkursie. Zorganizowano dodatkowe warsztaty online dla absolwentów i absolwentek kursów realizowanych w poprzednich edycjach małopolskiej BMK. Brali oni również udział w spotkaniach warsztatowych – „edukacyjnym jam session” (metodą open space) jako podsumowanie procesu. Kolejnym etapem działań było ogłoszenie konkursu projektów. Dofinansowano osiem projektów lokalnych. W ramach programu zorganizowano także 5. Forum Edukacji Kulturowej w Nowicy, które było poświęcone wdrażaniu ekologicznych rozwiązań do

instytucji i tzw. „zielonym trendom”. Temat był powiązany z prowadzoną przez MIK diagnozą w ramach projektu BMK. Podczas dwa dni odbyły się warsztaty poprowadzone przez ekspertów zewnętrznych. W ramach sieciowania zorganizowano dodatkowo dwa spotkania sieci partnerskiej: spotkanie w Nowej Hucie w Domu Utopii i wizyta studyjna w Myślenicach. Integracja łączyła się z prowadzeniem działań diagnostycznych. Spotkanie w Nowej Hucie było poświęcone dyskusji na temat oczekiwań, barier i wyzwań związanych z prowadzeniem działań kulturalnych i edukacyjnych skupionych na wątkach przyrodniczych, ochrony środowiska, klimatu. W Myślenicach odbyła się także prezentacja doświadczeń z wizyty studyjnej w Finlandii w ramach projektu „Youth learning Through the Art”. W wyniku działalności powstały trzy publikacje (w wersji elektronicznej): To nie może być niemożliwe. 8 rozmów o wzmacnianiu dziecięcej sprawczości; Spokój zaczyna się tu i teraz. Ćwiczenia z równowagi; Wrażliwość to odwaga. Ćwiczenia dla dzieci i dorosłych.

- Małopolska. Kultura wrażliwa – ma na celu zwiększenie i wspieranie obecności osób z niepełnosprawnościami w instytucjach kultury województwa małopolskiego. Głównymi odbiorcami działań są koordynatorzy i koordynatorki dostępności – „agenci zmian” w instytucjach kultury. W tym roku należeli do nich także administratorzy stron internetowych oraz osoby odpowiedzialne za publikację dokumentów cyfrowych, pracownicy i pracownice działów promocji, a także osoby zajmujące się produkcją wideo i innych materiałów promocyjnych. Rozszerzenie grupy

odbiorców wiąże się z odpowiedzią na konkretne potrzeby pracowników instytucji kultury. W 2021 r. działania projektowe odbywały się głównie w sieci, ze względu na obostrzenia związane z pandemią. Zorganizowano osiem webinarów, których tematami były m.in.: „Jak stworzyć dostępny dokument cyfrowy?”, „Jak opowiedzieć o instytucji

kultury w tekście łatwym do czytania i rozumienia (ETR)?” oraz „Moduł dostępności we wnioskach konkursowych”. W ramach projektu zatrudniono także konsultantkę ds. dostępności architektonicznej oraz konsultantów ds. dostępności cyfrowej. Do końca roku zrealizowano ponad 85 godzin konsultacji indywidualnych i/lub grupowych

MIK, WIR Święto Wirtualnych Muzeów Małopolski, fot. K.Schubert

dla małopolskich instytucji kultury. Zorganizowano także cztery szkolenia/warsztaty online, dotyczące tworzenia audiodeskrypcji i tekstów alternatywnych, dostępności multimediów, ewakuacji osób z niepełnosprawnościami oraz tworzenia przedprzewodników dla osób w spektrum autyzmu. W tym roku zorganizowano także konferencję – Forum Kultury Wrażliwej. Tegoroczna edycja dotyczyła potrzeb osób w spektrum autyzmu w instytucjach kultury. Do wystąpienia i podzielenia się swoją wiedzą i doświadczeniem zaproszono specjalistów i specjalistki z Fundacji Dziewczyny w Spektrum, Fundacji SYNAPSIS oraz przedstawiciela sektora kultury – edukatora i koordynatora dostępności z Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu. Nowością w projekcie jest idea „wrażliwego wolontariatu”. W trakcie wielu spotkań z koordynator(k)ami dostępności w instytucjach kultury wybrzmiewał problem braku czasu, ludzi i środków potrzebnych do tego, by należycie zadbać o dostępność. Dlatego postanowiono ogłosić nabór wolontariuszy i wolontariuszek do zdalnego wsparcia działań dostępnościowych w małopolskich instytucjach kultury – odpowiedziało na nie ponad 40 osób. Z tego grona wyłoniono ostatecznie 12 osób, które od kwietnia do grudnia 2021 r. wspierały koordynatorów i koordynatorki dostępności z pięciu instytucji, m.in. Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie, Muzeum Etnograficznego i Teatru Witkacego w Zakopanem. Ważnym działaniem programu „Małopolska. Kultura wrażliwa” była organizacja seminarium dotyczącego zamawiania usług tłumaczeń Polskiego Języka Migowego. W semina-

rium udział wzięło czworo specjalistów i specjalistek, a owocem spotkania jest publikacja Jak dobrze zamówić tłumaczenie PJM? Praktyczne wskazówki, wydana w formie elektronicznej.

- Dynamika Ekspozycji – roku 2021 główną aktywnością programu były działania szkoleniowe oraz współpraca z instytucjami kultury i szkołami wyższymi. Ze względu na stan epidemii, zespół trenerów Dynamiki przygotował i wdrożył ofertę szkoleń w formie online. W efekcie odbyły się dwie edycje trzydniowych internetowych warsztatów poświęconych wdrażaniu metodyki pisania interpretacyjnego w komunikowaniu dziedzictwa. Zrealizowane zostało także dwudniowe szkolenie, dotyczące oprowadzania interpretacyjnego oraz tygodniowy kurs CIG z tej dziedziny. Dodatkowo odbyły się dwie edycje – nowego w ofercie MIK – szkolenia dotyczącego audiodeskrypcji w kontekście muzealnym. Realizując współpracę z instytucjami kultury, trenerzy programu „Dynamika Ekspozycji” przeprowadzili dwa dwudniowe warsztaty z zakresu interpretacji dziedzictwa dla pracowników Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie oraz Parku Kultury w Bydgoszczy. Ponadto zrealizowane zostały dwie edycje warsztatów „Jak ciekawie oprowadzać i pisać o dziedzictwie – szkolenie online dla osób zajmujących się edukacją kulturową i oprowadzaniem” w partnerstwie z CS Mościce w Tarnowie. We wszystkich wspomnianych warsztatach wzięło udział 106 uczestników i uczestniczek z kilkunastu instytucji zajmujących się dziedzictwem, zarówno z Małopolski, jak i innych części kraju. Zespół programu był zaangażowany w tworzenie

tekstów do Galerii Władysława Hasiora z Muzeum Tatrzańskim w Zakopanem. Eksperci programu przeprowadzili także konsultacje strategiczne dla Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. W toku konsultacji odbyło się 10 spotkań warsztatowych ze społecznością akademicką. Proces konsultacji strategicznych został zrealizowany także dla Krakowskiej Fundacji Filmowej.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

- Wolontariat w instytucjach kultury – wolontariat w instytucjach kultury to raport prezentujący wyniki badania jakościowego przeprowadzonego przez MIK w ubiegłym roku. Podczas wywiadów zapytano wolontariuszy w wieku 19-30 lat o to, co ich motywuje do podejmowania pracy wolontariackiej w instytucjach kultury. Rozmawiano też z przedstawicielami instytucji kultury o tym, jak organizują wolontariat u siebie w instytucjach, jakie mają problemy, z jakimi wyzwaniem się mierzą. Publikacja zawiera uniwersalne rekomendacje dla instytucji kultury na temat tego, w jaki sposób organizować wolontariat, aby współpraca z wolontariuszami była korzystna i wartościowa dla obu stron, jak przeprowadzić kwestie związane z formalnościami oraz jak ważna jest komunikacja.
- Model edukacji cyfrowej w instytucjach kultury – celem zadania było opracowanie modelu edukacji cyfrowej, który mógłby znaleźć zastosowanie w instytucjach kultury. Prace zostały zapoczątkowane w roku 2020, kiedy zrealizowano kilka spotkań roboczych online oraz seminarium ekspertów akademickich i praktyków związanych z instytucjami

kultury w siedzibie MIK. Celem spotkań było przekonfigurowanie modelu MEMIC odpowiednio do potrzeb instytucji kultury, zhierarchizowanie opisanych w nim kompetencji (wskazanie, które są kluczowe dla funkcjonowania instytucji kultury) oraz opracowanie praktycznej broszury, w której w kilku krokach opisane zostaną kluczowe kompetencje, umiejscowione w praktykach instytucji kultury. W wyniku tych prac opracowano raport końcowy (wydany w formie drukowanej i elektronicznej) pt. Kompetencje cyfrowe w instytucjach kultury. W sierpniu w MIK-u zostało zrealizowane seminarium z udziałem zaproszonych ekspertów dotyczące zarządzania instytucją kultury w środowisku cyfrowym. Było to spotkanie menedżerów instytucji i osób związanych z administracją w publicznych instytucjach kultury dotyczące wdrażania cyfrowych systemów, wspomagających zarządzanie publiczną instytucją kultury, takich jak: e-sekretariat (kancelaryjny obieg dokumentów), elektroniczny podpis, elektroniczny obieg dokumentów firmowych i księgowych, zarządzanie kadrami, zarządzanie projektami. W efekcie powstał zestaw rekomendacji i uzgodnień przydatnych instytucjom kultury w planowaniu przedsięwzięć dotyczących transformacji cyfrowej.

- Pole sztuki dla Urzędu Miasta Krakowa – diagnoza pola sztuki w Krakowie dla Urzędu Miasta Krakowa miała na celu przygotowanie, zredagowanie i wydanie raportu końcowego z realizacji badań dotyczących sztuk wizualnych w Krakowie wraz z przedstawieniem wytycznych i rekomendacji dla krakowskiego „Programu dla Sztuki”. Zarówno raport, jak i rekomendacje są wynikiem

przeprowadzanych badań i konsultacji z interesariusz(k)ami na pierwszym etapie projektu, realizowanym w 2020 i 2021 r. Projekt badawczy został zrealizowany w formie warsztatów partycypacyjno-diagnostycznych oraz wywiadów eksperckich (zrealizowano 13 wywiadów wraz z pełną transkrypcją), wspomagająco w formie analizy dokumentów zastanych, a zakończył się raportem końcowym Diagnoza obszaru sztuki w Krakowie wraz z propozycją założeń „Programu dla Sztuki” w formie publikacji elektronicznej. Niniejszy dokument jest podstawą dla opracowania „Programu dla Sztuki” przez Urząd Miasta Krakowa. Dodatkowo powstały dwa opracowania poświęcone projektowaniu tzw. kohabitatu (społecznego centrum artystów i sztuki) oraz programowi pracowni artystycznych w Krakowie, w związku z trudną sytuacją pola sztuki w czasie pandemii.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- Książka Dzieci i sztuka – „Sztuka w rozwoju” to projekt twórczo-badawczy dotyczący wykorzystania potencjału sztuki do wspierania procesów rozwojowych dzieci i młodzieży. W ramach projektu został wydany drukiem pierwszy tom publikacji Dzieci i sztuka, autorstwa dr Magdaleny Kosno i dra Mikołaja Spodaryka (we współpracy z prof. Przemysławem Bąblem i Elżbietą Kaproń). Książka koncentruje się na dwóch najwcześniejszych okresach rozwojowych dzieci, do których kierowana jest oferta edukacyjna z zakresu sztuki – dzieciach w wieku przedszkolnym oraz wczesnoszkolnym. Przybliży ich charakterystyki rozwojowe i podpowiada, w jaki sposób uwzględnić je w projektowa-

niu i prowadzeniu zajęć edukacyjnych. Prezentuje także proces uczenia się w ujęciu konstruktywistycznym oraz zasady skutecznej edukacji i ich zastosowania w przypadku obu grup wiekowych. Przedstawia również propozycje różnorodnych oddziaływań edukacyjnych, dostosowanych do wieku i charakterystyk rozwojowych dzieci, podpowiadając, jak wykorzystać zasady skutecznej edukacji w praktyce. Zamieszczone w niej reprodukcje dzieł sztuki służą zilustrowaniu omawianych w książce prawidłowości psychologicznych, a ponadto mogą stanowić punkt wyjścia lub inspirację do projektowania własnych działań edukacyjnych.

- Czasopismo „Autoportret. Pismo o dobrej przestrzeni” – w 2021 r. opracowano cztery numery pisma: „Kwestia mieszkaniowa po 89” – poświęcony splotowi problemów związanych z regulowaniem mieszkalnictwa przez wolny rynek i kwestiami własności w transformacji ustrojowej; „Przestrzenie troski” – omawiający troskę w jej różnych wymiarach przestrzennych; „Zwykłość” – traktujący o dobru banalnych, lecz stanowiących fundament bezpieczeństwa bytowego rozwiązań przestrzennych (osiedla mieszkaniowe, infrastruktura społeczna); „Rysunek” – przyglądający się współczesnemu warsztatowi architekta oraz temu, jak zamiana rajbretu na ekran komputera wpłynęła na rolę rysunku w procesie projektowania.
- XXIII Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego – we wrześniu ukazała się książka Barbary Sadurskiej W ruchu, towarzysząca XXIII Małopolskim Dniom Dziedzictwa Kulturowego. Publikacja została wydrukowana w nakładzie 4000

egzemplarzy. Książka jest też dostępna w formatach elektronicznych oraz jako audiobook.

- Regionalna instytucja kultury – działalność misyjna zorientowana na przyszłość – celem zadania jest wydawanie publikacji poświęconych problematyce funkcjonowania regionalnych instytucji kultury osadzonych w aktualnych kontekstach społecznych i kulturowych, ponieważ na rynku brakuje opracowań poświęconych specyfice pracy nowoczesnych instytucji kultury, które podejmują aktualnie istotne tematy kulturowe i społeczne. W ramach zadania wydane zostały następujące publikacje w ramach cyklu wydawniczego „Broszura do myślenia”:

o tekst dra hab. Huberta Kaszyńskiego (UJ) Współpraca jako sztuka rozmowy na temat filozofii i zasad dobrej współpracy pomiędzy instytucjami działającymi w różnych sektorach życia społecznego i kulturowego. Broszura została wydana drukiem (nakład 1000 egz.) oraz w wersji elektronicznej. Opublikowana została także angielska wersja broszury w wersji elektronicznej;

o tekst prof. dra hab. Jerzego Hausnera How much is culture worth prezentujący zagadnienia kultury z perspektywy społeczno-ekonomicznego wytwarzania wartości, został przetłumaczony i opublikowany w angielskiej wersji językowej w formie elektronicznej.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

W ramach działań fundraisingowych dotyczących działalności programowej MIK w 2021 r. pozyskano dofinansowanie na

realizację projektów o łącznej wartości 546 194 zł, w tym na:

- projekt finansowany z programu Erasmus+: „Youth Learning Through Arts” (kwota na 2021: 32 119 zł oraz kwota na 2022: 119 975 zł);
- Projekt „Autoportret – Housing problems in Central Europe after transition of 1989” – 45 000 zł;
- Projekt „Development of skills in heritage interpretation within the V4 countries” – 15 000 zł;
- Projekt „Moreshet – Jewish Heritage Network” – 45 300 zł w 2021 r.;
- Projekt „Bardzo Młoda Kultura 2019–2021. Małopolska” – w 2021 r.: 127 500 zł;
- Projekt „Sztuka życia - wzmacniamy poprzez edukację kulturową” – w 2022 r.: 88 300 zł;
- Projekt „Oszpicin znaczy Oświęcim” – w 2021 r.: 73 000 zł.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

W drugim roku pandemii COVID-19 działania hybrydowe prowadzone w MIK-u stały się już standardem. Wszystkie konferencje, spotkania i seminaria są organizowane w formule łączonej, co pozwala na szeroki i bezpieczny udział publiczności. W 2021 r. MIK zorganizował: osiem seminariów online i 10 webinarów. Wydarzenia służące promocji regionu (Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego, Akcja Eksploracja) uzupełniamy o materiały filmowe, które wzbogacają wydarzenia merytorycznie i dają dostęp do tematów podejmowanych przez MIK osobom, które nie mogą bezpośrednio wziąć udziału w wydarzeniach. Szeroko udostępniamy produkty w formie cyfrowej – większość naszych publikacji można pobrać ze stron www w wersji elektronicznej.

STATYSTYKA

Liczba instytucjonalnych partnerów MIK – 121
Łączna liczba godzin warsztatowych – 667
Łączna liczba wydarzeń – 33
Łączna liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne – 7
Łączna liczba uczestników bezpośrednich wydarzeń/konferencji/szkoleń MIK – 10 728
Łączna liczba wolontariuszy, praktykan-

tów, stażystów – 91

Łączna liczba sesji na wszystkich stronach www prowadzonych przez MIK wyniosła ponad 424 tys.

Liczba unikalnych użytkowników wszystkich stron www prowadzonych przez MIK wyniosła ponad 336 tys.

STRONA WWW

www.mik.krakow.pl

MIK, Ogólnopolska Giełda Projektów, fot. B. Bartosiński

MAŁOPOLSKIE CENTRUM NAUKI COGITEON

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Po kilkuletnich przygotowaniach oraz rozstrzygnięciu przetargu na generalnego wykonawcę nowej siedziby Cogiteonu, 02.02.2021 r. podpisano umowę z firmą HOCHTIEF Polska S.A. Kilka tygodni później ruszyły przygotowania do budowy siedziby Małopolskiego Centrum Nauki Cogiteon w Czyżynach. W budynku będzie się mieścić m.in. interaktywna wystawa „Człowiek i jego marzenia”, 6 laboratoriów i pracowni, Akademia Dzieci oraz strefa konferencyjna. Na dachu powstanie ogród spacerowy, a obok obiektu park z naukowym placem zabaw. W ciągu roku generalny wykonawca wykona prace ziemne, a prace konstrukcyjne objęły całą szerokość i długość przyszłego budynku. Postępy na budowie Cogiteon stale relacjonuje w swoich mediach społecznościowych.
- Wystawa stała będzie obejmować ponad 100 interaktywnych urządzeń. W połowie 2021 r. rozstrzygnięto przetargi oraz podpisano umowy na ich wykonanie z pięcioma firmami: New Amsterdam, Arbuzz, CNG System, Induforce oraz Group AV. Ogłoszono również przetarg i wybrano wykonawcę Akademii Dzieci, gdzie znajdzie się kilkanaście dalszych eksponatów, przeznaczonych dla młodszego grona odbiorców.
- Instytucja w 2021 r. rozwijała sieć kontaktów, które m.in. zapewnią wsparcie podczas tworzenia oferty Cogiteonu. Podpisano porozumienia o współpracy z Instytutem Fizjologii Roślin PAN, Instytutem Nauk o Środowisku UJ, Instytutem Nauk Technicznych Uni-

wersytetu Pedagogicznego, Ogrodem Botanicznym UJ.

- Ze względu na ograniczenia związane z pandemią COVID-19 działalność edukacyjna Mobilnego Projektu Edukacyjnego „Naukowej” nadal była przeformatowana na produkcję oraz publikację treści w internecie (głównie filmy na kanale YouTube, ale również teksty blogowe oraz prezentacje interaktywne dla nauczycieli). W 2021 r. edukatorom udało się odwiedzić szkoły w 9 gminach województwa małopolskiego. Animatorzy uczestniczyli dodatkowo w wydarzeniach plenerowych i imprezach cyklicznych (m.in. „Zajrzyj do Huty”, „Juwenalia Krakowskie”, „Małopolska Noc Naukowców” „Festiwal Smaku”).
- W 2021 r. Cogiteon został realizatorem kolejnej edycji „Wielkich z Małopolski”. Partnerem przedsięwzięcia zostało Małopolskie Centrum Edukacji MEC. Projekt, którego bohaterami są twórcy przełomowych odkryć i wynalazków oraz artyści z Małopolski zasłużeni dla rozwoju polskiej i światowej kultury, zyskał nową identyfikację wizualną, a także dedykowaną stronę internetową (www.wielcymalopolski.pl). Opracowano pomoce dydaktyczne dla nauczycieli, animacje oraz materiały poligraficzne (broшуry, plakaty, zakładki).

WYSTAWY STAŁE

- Wystawa „Człowiek i jego marzenia” będzie podzielona na 5 sekcji tematycznych (Jak się czujesz? Co nas łączy? Jak działa świat? Jak zmieniamy Ziemię? Jak to sobie wyobrażasz?) i będzie obejmowała ponad setkę eksponatów rozlokowanych na ponad 2 tys. m² powierzchni nowego budynku. Prace nad jej koncep-

cją trwały od 2016 r. i obejmowały m.in. warsztaty kreatywne, konkurs, konsultacje z ekspertami, hackatony (maratony projektowania). Pod koniec 2020 r. ogłoszono przetarg na wykonawcę poszczególnych grup urządzeń.

- Pod koniec maja 2021 r. podpisano umowę z firmą New Amsterdam. Współpraca z tą krakowską firmą jest o tyle istotna, że w jej pracowniach powstanie scenografia dla całej ekspozycji oraz połowa urządzeń interaktywnych. 12 eksponatów mechanicznych wyprodukuje Induforce, 11 kolejnych urządzeń wykona CNG System, 9 eksponatów elektronicznych dostarczy Arbuzz, ostatnich 6 eksponatów multimedialnych opracuje Group AV. Całkowita wartość kontraktów wynosi ponad 20 mln zł.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

- Edukatorzy Cogiteonu w 2021 r. odwiedzili 9 gmin, realizując nowy program pokazów popularnonaukowych – „Coś wisi w powietrzu”. Ze względu na sytuację epidemiczną ilość wyjazdów była ograniczona, a czas realizacji programu został wydłużony (m.in. uwzględniając podział na mniejsze grupy).
- Mobilny Projekt Edukacyjny „Naukowej” w 2021 r. zrealizował 13 nowych filmów z serii „Zrób to sam” oraz 5 produkcji w formacie „Naukowej w podróży”. W filmach „Zrób to sam” edukatorzy zachęcają do eksperymentowania w wolnym czasie, a także tłumaczą w prosty sposób zjawiska naukowe. W drugim formacie animatorzy przedstawiają małopolskie atrakcje turystyczne, a podczas odwiedzin wykonują doświadczenia tematycznie z nimi związane. Filmy te zawierają tłumaczenie

na Polski Język Migowy oraz posiadają osobną wersję z audiodeskrypcją. Produkcje, które m.in. wspierają naukę zdalną, zanotowały dwukrotnie więcej wyświetleń w porównaniu z rokiem 2020.

- Dużym zainteresowaniem cieszył się program Cogiteonu przygotowany na Małopolską Noc Naukowców. Ponad 30-minutowa, narracyjna opowieść „Wyprawa do wnętrza Ziemi” nagrana została w komorach i korytarzach Kopalni Soli w Bochni. Film, dostępny na kanale YouTube Cogiteonu (również w wersji z audiodeskrypcją), obejrzało ponad 1,4 tys. osób. Dodatkowo 275 osób uczestniczyło w pokazach popularnonaukowych, które były realizowane w Centrum Sztuki Mościce w Tarnowie.
- Nie było to jedyne wydarzenie w którym uczestniczył Cogiteon i popularyzował wiedzę naukową. Animatorzy byli obecni na imprezach w Krakowie, Starym Sączu oraz Krynicy-Zdroju. Podczas „Festiwalu Smaku” edukatorów wspierał dział wystaw, laboratoriów i warsztatów, wykorzystując okazję do przeprowadzenia testowych zajęć, które w przyszłości będą realizowane w siedzibie instytucji.
- Cogiteon popularyzuje również wiedzę na swoim blogu. W 2021 r. ukazało się 20 nowych artykułów oraz 4 filmy z serii „Nauka & Hobby”. W porównaniu z poprzednim rokiem podwoiła się ilość odwiedzin strony internetowej oraz liczba jej użytkowników.

INWESTYCJE, REMONTY

Małopolskie Centrum Nauki Cogiteon realizuje projekt pn. „Małopolskie Centrum Nauki – projekt zintegrowany” współfinansowany z RPO WM na lata 2014-2020,

w ramach 4 Osi priorytetowej – Regionalna Polityka Energetyczna, Poddziałania 4.3.3 – Głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej – inwestycje regionalne oraz 12 Osi priorytetowej – Infrastruktura Społeczna, Działania 12.2 Infrastruktura edukacyjna.

Uchwała o dofinansowaniu projektu została podjęta przez Zarząd Województwa Małopolskiego z dn. 13.11.2018 r., w 2021 r. uległa zwiększeniu wartość projektu, która obecnie wynosi ponad 245 mln zł (w tym: dofinansowanie ze środków RPO w kwocie 169 mln zł, zaangażowanie środków z budżetu województwa w wysokości 76 mln zł).

Realizacja projektu ma na celu budowę no-

woczesnej i innowacyjnej placówki, która przyczyni się do uzupełniania oraz rozwoju oferty edukacyjnej i kulturalnej regionu. Misją Małopolskiego Centrum Nauki jest angażowanie mieszkańców Małopolski do inspirującego kontaktu z nauką, kulturą i edukacją, by aktywnie poznawali świat i zmieniali go na lepsze.

W lutym 2021 r. została zawarta umowa z Generalnym Wykonawcą inwestycji w przedmiocie budowy siedziby Małopolskiego Centrum Nauki Cogiteon. Zrealizowana została większość zaplanowanych robót ziemnych pod budynek i garaże podziemne, wykonano większą część prac konstrukcyjno-żelbetonowych czyli szalowanie, zbrojenie i betonowanie ścian oraz słupów

Cogiteon, Budowa siedziby w Czyżynach, fot. Archiwum Cogiteon

podziemnej części budynku oraz garażu (w tym beton architektoniczny). Pojawiły się pierwsze żelbetowe stropy nad kondygnacją podziemną budynku. Wykonano żelbetowe zbiorniki na wodę deszczową oraz zbiornik lodu. Wszystkie ściany podziemia są sukcesywnie izolowane termicznie i przeciwwodnie i zasypywane gruntem. Tam gdzie to możliwe (partiami) układane są instalacje wodno-kanalizacyjne pod posadzkowe oraz instalacja odgromowa. Wykonywane są warstwy podbudowy pod posadzki na poziomie -2 oraz -1 wraz z chudym betonem.

Dodatkowo w 2021 r. Wykonawcy wystawę stałej MCN Cogiteon, z którymi zostały zawarte umowy zakończyli pierwszy etap umowy dot. projektowania eksponatów i scenografii wystawy.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

Pandemia COVID-19 ograniczyła możliwość realizacji podstawowego programu działalności Mobilnego Projektu Edukacyjnego „Naukowej”. Zaplanowana, a niezrealizowana ilość pokazów popular-

nonaukowych w szkołach została zastąpiona nauką on-line. Edukatorzy w dalszym ciągu rozwijali kanał filmowy, który w ciągu roku podwoił ilość wyświetleń. Epidemia w niewielkim stopniu wpłynęła na realizację siedziby centrum, która powstaje w krakowskiej dzielnicy Czyżyny.

STATYSTYKA

Liczba wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów) – 9 (36 dni wyjazdów Mobilnego Projektu Edukacyjnego „Naukowej”)
Liczba innych wydarzeń – 5

FREKWENCJA

Uczestnicy wydarzeń edukacyjnych – 6577
Uczestnicy innych wydarzeń – 2355
Działalność edukacyjna w internecie:
Liczba nowych filmów – 26
Łączna liczba wyświetleń filmów – 47 209
Liczba artykułów naukowego bloga – 20

STRONA WWW

www.cogiteon.pl

Liczba odwiedzin strony – 309 065
Liczba unikalnych użytkowników strony – 99 354

Wojewódzka Biblioteka Publiczna, rzeźba Pała Telekiego, fot. Archiwum WBP

BIBLIOTEKA

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W KRAKOWIE

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie gromadzi, opracowuje i bezpłatnie udostępnia swoje zbiory oraz zapewnia dostęp do zbiorów elektronicznych. Oferuje dostęp do informacji naukowej i społeczno-kulturalnej ze szczególnym uwzględnieniem informacji regionalnej, m.in. poprzez publikowanie bibliografii i zestawień bibliograficznych. Biblioteka, współpracując z licznymi instytucjami i organizacjami, prowadzi działalność kulturalną i edukacyjną organizując szkolenia, warsztaty i wykłady dla czytelników oraz bibliotekarzy z terenu województwa małopolskiego, spotkania promujące czytelnictwo, wystawy i imprezy. Ze względu na ograniczenia związane z pandemią działania te odbywały się w większości online. W 2021 r. WBP w Krakowie odwiedziło 198 016 użytkowników.

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Uroczyste odsłonięcie rzeźby hrabiego Pála Telekiego – dwukrotnego premiera Węgier i przyjaciela Polski, niosącego pomoc zarówno w czasie wojny polsko-bolszewickiej, jak i w obliczu niemieckiej agresji w 1939 r. Wydarzenie zorganizowane w dniu 14.08.2021 r. przez Województwo Małopolskie i Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Krakowie, z inicjatywy Komitetu Honorowego Budowy Pomnika Pála Telekiego w Krakowie i Komitetu Społecz-

nego Budowy Pomnika Pála Telekiego w Krakowie, we współpracy z Oddziałem Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie. Rzeźba wykonana przez profesora Stefana Dousę została sfinansowana ze środków budżetu Województwa Małopolskiego.

- 13. Forum Młodych Bibliotekarzy – 15–17.09.2021 r. pod hasłem „Chodźże do nas” – konferencja zorganizowana przez najmłodszych pracowników bibliotek dla swych rówieśników w trybie online. Tematy tej edycji dotyczyły między innymi promocji czytelnictwa, ekologii, nowych mediów i technologii wykorzystywanych w bibliotekach oraz wpływu pandemii na pracę bibliotekarzy. Uczestnicy mogli wziąć udział w sesjach warsztatowych oraz w internetowym quizie z nagrodami. Wydarzenie organizowane przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich we współpracy z Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Krakowie i innymi bibliotekami publicznymi i naukowymi w terenie Małopolski.
- 20. edycja Małopolskich Dni Książki „Książka i Róża” – 23-24.04.2021 r. – zorganizowana online przez WBP w Krakowie i Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego. Wszyscy chętni mogli wziąć udział w wydarzeniach transmitowanych w Internecie. W ramach lubianego przez Czytelników cyklu WWRajska, o książkach, które nastroją nas optymistycznie, rozmawiali Łukasz Wojtusik i Marcin Wilk. Gościem specjalnym spotkania

była Katarzyna Tubylewicz – pisarka, kulturoznawczyni i tłumaczka z języka szwedzkiego. Autorka powieści „Własne miejsca” i „Rówieśniczek” prowadzi zajęcia na temat kultury polskiej na Uniwersytecie Sztokholmskim.

O tym, jak poradzić sobie z sytuacją życia w pandemii, brakiem kontaktów międzyludzkich, Łukasz Wojtusik rozmawiał z Tatianą Mindewicz-Puacz, psychoterapeutką, praktykiem i psychologiem biznesu, certyfikowanym coachem ICC, mówczynią motywacyjną, ekspertką ds. kampanii społecznych i programów CSR, autorką książek „Luz. I tak nie będę idealna”, „Miłość i co dalej”, „eMPowerbank. 10 kroków, które dają moc” oraz płyty stworzonej na bazie jej biznesowych warsztatów „Buduj relacje, nie będziesz musiał sprzedawać – 5 kroków do stworzenia wartościowej relacji biznesowej”.

- Małopolski Konkurs Pięknego Czytania – 14 edycja, ze względu na pandemię, dedykowana była tylko do uczniów z klas I-III szkół podstawowych. Organizatorami Małopolskiego Konkursu Pięknego Czytania byli Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie oraz Towarzystwo Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich Oddział w Krakowie. Celami konkursu było doskonalenie umiejętności pięknego czytania, kształtowanie kultury czytelniczej uczniów, a także rozwijanie twórczych talentów.

NAGRODY, WYRÓŻNIENIA

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie:

- znalazła się wśród laureatów konkursu: „Miejsce przyjazne Rodzinom z Dziećmi”,
- otrzymała wyróżnienie w kategorii sztu-

ki wizualne nagrody „Słoneczniki 2021”.

KSIĘGOZBIÓR OGÓŁEM

Księgozbiór WBP w Krakowie obejmuje literaturę piękną oraz wydawnictwa popularnonaukowe i naukowe z każdej dziedziny wiedzy, ze szczególnym uwzględnieniem nauk humanistycznych.

W 2021 r. księgozbiór powiększył się o 12 174 jednostki inwentarzowe (w tym 4958 jednostek z zakupu) i na koniec roku jego stan wynosił 553 404.

- zbiory książkowe – do zbiorów Biblioteki zakupiono 4341 książek,
- zbiory nieksiążkowe – to m.in.: audiowizualia (płyty muzyczne i filmowe, audiobooki), kartografia (mapy, atlasy, plany), nuty, różnego rodzaju dokumenty życia społecznego. Do zbiorów Biblioteki zakupiono 547 jednostek inwentarzowych,
- czasopisma prenumerowane – Biblioteka prenumerowała 211 tytułów czasopism. Były to zarówno periodyki o tematyce ogólnej i społeczno-kulturalnej, jak również naukowe czasopisma i wydawnictwa ciągłe z dziedziny nauk humanistycznych i społecznych. Do dyspozycji czytelników jest również 45 417 czasopism oprawnych (w 2021 r. liczba woluminów czasopism oprawnych zwiększyła się o 1000). Ponadto WBP w Krakowie gromadzi prasę lokalną i regionalną z terenu Małopolski, pozyskiwaną nieodpłatnie od wydawców – łącznie 258 tytułów (prasy lokalnej i regionalnej, ekonomiczno-biznesowej, komputerowej i innej),
- zbiory cyfrowe – trzon zasobów Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej stanowią: archiwalne gazety i czasopisma (głównie dzienniki XIX/XX w.), bieżące wydawnictwa lokalne, regionalne

i ogólnopolskie, zabytki kultury narodowej, zasoby archiwalne. W 2021 r. powiększyły się one o 4 929 publikacji. Łącznie w MBC zgromadzono 126 210 publikacji.

Użytkownicy Biblioteki mogli korzystać w Dziale Informacyjno-Bibliograficznym i w Artetece, z baz pełnotekstowych i bibliograficznych, m.in. z: Systemu Informacji Prawnej Lex Sigma, INFOR LEX Biblioteka, Serwisu HR, Vademecum Głównego Księgowego, Alexander Street Press. Dostępne były również bazy publikacji online PWN ibuk.pl oraz Legimi. Dla czytelników oznacza to możliwość korzystania z tysięcy ebooków – zarówno naukowych (z zakresu nauk ekonomicznych, humanistycznych, matematyczno-przyrodniczych, społecznych), literatury faktu, jak i nowości i bestsellerów literatury pięknej i popularnej (m.in. kryminały, fantastyka i SF, powieści obyczajowe i romanse).

PROMOCJA CZYTELNICTWA

WBP w Krakowie od wielu lat niezmiennie promuje czytelnictwo wśród dzieci, młodzieży i dorosłych poprzez szereg wydarzeń organizowanych w bibliotece i poza nią.

- Do najmłodszych czytelników kierowane były lekcje biblioteczne i warsztaty (np.: „Wrzuć pandemię do filmu – warsztaty z animacji poklatkowej”, „Zwierzaki ze sznurka i drucika”, „Wirtualna rzeczywistość w bibliotece”, „Świat komiksu w Artetece”, zajęcia z liberatury).
- W 2021 r. w WBP kolejną odstonę miał Małopolski Konkurs Pięknego Czytania, cyklicznie odbywały się otwarte spotkania wokół literatury kryminalnej (Krakowski Czwartek Kryminalny) oraz spotkania Małopolskiego Studia Komiksów i maratony komiksowe. Czytel-

nicy mogli wziąć również udział w spotkaniach Dyskusyjnych Klubów Książki oraz w popularnej serii WWRajska. Był to kolejny rok, kiedy można było „wypożyczyć” książkę poza biblioteką dzięki „Lotnej Czytelni”. Wyjazdy rowerem z przyczepką wypełnioną książkami mają na celu zachęcenie różnych grup wiekowych do czytania oraz ukazanie, że książka jest dobrym sposobem spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu, zarówno dla indywidualnego czytelnika, jak i całych rodzin. „Lotna Czytelnia” jest też zawsze obecna na stoisku Biblioteki na Targach Książki.

- W ramach projektu „Biblioteka dla każdego. Łódź, Gdynia, Kraków, Bergen – różne miasta, wspólna idea” mieszkańcy Krakowa oraz turyści mogli odwiedzić plenerowe stoisko biblioteki zlokalizowane w okolicy krakowskich łąk. Na uczestników czekały m.in. warsztaty podróżnicze i językowe czy też akcja wymiany sadzonek. W ramach projektu zrealizowano także zajęcia z języka polskiego dla obcokrajowców oraz spacer literackie.

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Biblioteka współpracuje z wieloma instytucjami zarówno regionalnymi, krajowymi, jak i międzynarodowymi, dzięki temu czytelnicy mogą odnaleźć w ofercie placówki wydarzenia o bardzo szerokim zakresie tematycznym.

- Otwarte podejście do pasjonatów pozwalało na organizację spotkań dla miłośników gier planszowych i komiksów. Młodzież brała udział w przedsięwzięciach muzyczno-literackich, dyskusjach o literaturze i w warsztatach (np.: „Jak wejść do aparatu? Zabawy z fotografią”, „Selfie z Moną Lisą. Zabawy ze

sztuką”).

- Zorganizowane zostały Festiwale online: Krakowski Festiwal Komiksu, „Militaria w Popkulturze. Niepodległa”.
- Biblioteka przybliżyła tradycję i kulturę innych regionów świata, organizując m.in. warsztaty „Japonia napisz to po japońsku” oraz spotkania: „Odessa dla Romantyków”, „Toronto – kulturalna stolica Kanady”.
- Do dorosłych czytelników kierowane były spotkania, debaty, wykłady dotyczące kultury, tematyki społecznej.
- W ramach współpracy z twórcami indywidualnymi, jak również instytucjami w WBP w Krakowie prezentowane były wystawy w formie tradycyjnej, jak i online, przedstawiające prace z różnych dziedzin sztuki (malarstwo, fotografia, grafika, rzeźba).
- Przez cały rok swoje audycje emitowało Radio Rajskie m.in.: słuchowisko „Opowieść wigilijna”.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Działalność edukacyjna Biblioteki skierowana była do wszystkich grup wiekowych. Były to działania przybliżające zagadnienia związane z działalnością bibliotek, historią, podnoszące znajomość kultury i języków obcych.

- Młodzież poznawała również zasady cyberbezpieczeństwa czy też kodowania biorąc udział w warsztatach: „Co potrafi robot Photon? Sztuczna inteligencja w bibliotece”, „Bezpieczeństwo w sieci”.
- Seniorzy korzystali z kursów komputerowych oraz brali udział w zajęciach sekcji zainteresowań działających w ramach Szkoły @ktywnego Seniora – w warsztatach, wykładach. Do tej grupy wiekowej adresowane były również warsztaty „Pamięć o przeszłości – et-

nografia w naszym życiu” oraz „Pomyśl o mózgu – projekt profilaktyki chorób naczyń mózgowych”.

- Do szerokiego grona odbiorców skierowane były spotkania z kulturą i językami: francuskim, niemieckim, włoskim i hiszpańskim organizowane w ramach projektu „Meet me in the library” z programu Erasmus+, a także zajęcia z języka rosyjskiego „Русский язык от А до Я”, „Говорим на интересные темы”, spotkania online z kulturą i językiem angielskim – „English Corner”, „All right”, „Level up!”, oraz spotkania dla obcokrajowców „Polski jest super!”.
- Do dorosłych czytelników skierowane były m.in.: warsztaty z animacji poklatkowej „Wrzuć pandemię do filmu”, czy spotkania w ramach cyklu „Kraków Miastem Startupów”, organizowanych we współpracy z Fundacją Kraków Miastem Startupów.
- Równoległe prowadzone były warsztaty i szkolenia dla bibliotekarzy z województwa, m.in. z zakresu: katalogowania zbiorów bibliotecznych w formacie MARC 21, deskryptorów Biblioteki Narodowej, mediów społecznościowych, Bibliografii Małopolski, kodowania.
- Kolejny raz w Bibliotece odbywał się Festiwal Dawne Komputery i Gry.

DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA I BIBLIOGRAFICZNA

- W 2021 r. opracowano 9 zestawień bibliograficzno-informacyjnych. Do baz Bibliografia Małopolski i Bazy PRASA dodano łącznie 32 904 rekordy (rekordy bibliograficzne, rekordy wzorcowe haseł przedmiotowych, rekordy wzorcowe haseł formalnych), zmodyfikowano 133 013 rekordów (rekordy bibliograficzne, rekordy wzorcowe haseł

przedmiotowych, rekordy wzorcowe haseł formalnych) i usunięto łącznie 13 395 rekordów (rekordy bibliograficzne, rekordy wzorcowe haseł przedmiotowych, rekordy wzorcowe haseł formalnych). W Dziale Informacyjno-Bibliograficznym w 2021 r. udzielono 25 690 informacji.

- Opracowano, zaktualizowano i opublikowano następujące zestawienia informacyjne: „Miejsce akcji: Małopolska. Cz. I, Kraków: zestawienie bibliograficzne za lata 2001-2020” oraz „Szlakiem Niepodległej – Małopolska 1918” i „Przegląd nowości Czytelni Zbiorów o Krakowie i Małopolsce WBP w Krakowie”.
- Zaktualizowano i opublikowano spis informacyjny „Lista dokumentów dźwiękowych Ośrodka Karta – Archiwum Historii Mówionej, znajdujących się w kolekcji Czytelni Zbiorów o Krakowie i Małopolsce”.
- Przygotowano do opublikowania bibliografię „Miejsce akcji: Małopolska. Cz. II, Zakopane i inne miejscowości: zestawienie bibliograficzne za lata 2001-2020”.
- Opublikowano: „Publikacje pracowników w 2020 r.”, zestawienie informacyjne „Wybrane rocznice w 2022 r.”. Opracowano i zaktualizowano informator „#seniorwdomu” zawierający odnośniki internetowe, opublikowany na stronie rajskie.info.
- Gromadzono i opracowano materiały uzupełniające do bibliografii „Krakowska Książka Miesiąca: laureaci 1995-2021”, „Zabytkowa kolekcja książek z przełomu XIX i XX wieku w Czytelni Zbiorów o Krakowie i Małopolsce” oraz do spisu informacyjnego „Kolekcja czasopism regionalnych w zasobach Czy-

telni Zbiorów o Krakowie i Małopolsce”.

- Kontynuowano prace nad bazami odnośników internetowych: „Festiwale i nagrody z dziedziny sztuki”, „Polskie i zagraniczne nagrody literackie”, „Ogólnodostępne bazy i informatory polskie”, baza o tematyce ekologicznej, „Unia Europejska”, „Zagadnienia gospodarcze”, „Praca”, „Promocja”, „E-booki”, „Nieruchomości”, „Turystyka”, „E-czasopisma”, „Prawo w biznesie”.
- Kontynuowano również współpracę z Biblioteką Narodową w zakresie tworzenia bibliograficznej bazy PRASA.
- WBP w Krakowie kontynuowała pracę nad systemem bibliografii regionalnej we współpracy z bibliografami z bibliotek szczebla powiatowego. „Bibliografia Małopolski” jest częścią ogólnopolskiego systemu bibliografii regionalnych, które pełnią funkcję uzupełniającą w odniesieniu do narodowych wykazów publikacji. Zawiera opisy wydawnictw treściowo związanych z województwem małopolskim i Małopolską jako regionem geograficzno-historycznym i z tego względu jest cennym źródłem informacji o nim. Rejestruje: książki w całości lub tylko częściowo poświęcone Małopolsce (rozdziały, ustępy, rozprawy z prac zbiorowych), mapy, czasopisma, artykuły z czasopism, dokumenty życia społecznego (głównie katalogi wystaw artystycznych i muzealnych, foldery i prospekty turystyczne oraz inne materiały o istotnej wartości informacyjnej), wybrane dokumenty elektroniczne i muzyczne. W przeważającej większości są to opisy publikacji wydanych po 2000 r. Baza liczy obecnie ponad 53 tys. rekordów i jest dostępna pod adresem: bibliografia.malopolska.pl

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- W 2021 r. WBP w Krakowie przygotowała i wydała XXIII Tom Rocznika „Małopolska. Regiony – regionalizmy – małe ojczyzny”. Współpraca: Małopolski Związek Regionalnych Towarzystw Kultury.
- WBP w Krakowie jako biblioteka wojewódzka, mająca statutowo przypisane działania na rzecz regionu, wraz z Małopolskim Związkiem Regionalnych Towarzystw Kultury (MZRTK) oraz przy współpracy Polskiego Towarzystwa Historycznego wydaje od roku 2005 rocznik regionalistyczny „Małopolska. Regiony – regionalizmy – małe ojczyzny”. W 2021 r. WBP w Krakowie realizowała prace redakcyjne mające na celu wydanie tomu 23. W związku z pandemią redakcja miała ograniczone możliwości nawiązywania kontaktów z autorami i pozyskiwania tekstów, jednak opracowano 15 tekstów (255 stron), w tym 8 o charakterze naukowym (recenzowanych), 2 zestawienia bibliograficzne i 4 artykuły w dziale materiały, stanowiące przyczynek do dalszych badań. Pismo zostało wydane drukiem 15.11.2021 r. a w grudniu, zostało opublikowane w sieci. 7.11.2021 r. natomiast odbyła się w miejscowości Piekary k. Krakowa promocja tomów poprzednich – 21 i 22. Pełne treści rocznika publikowane są na stronie internetowej czasopisma. Na dzień 31.12.2021 r. odnotowano 480 odsłon tomów rocznika na stronie. Pismo prezentuje osiągnięcia twórców i badaczy regionu, kulturę mniejszości narodowych, ścieżki edukacji regionalnej, życie intelektualne społeczności lokalnych, a także udostępnia materiały archiwalne, omawia ważne dla wspól-

not regionalnych i lokalnych bieżące wydarzenia kulturalne. W roczniku jest też przegląd publikacji i ich recenzji, co ma skłonić czytelników do poszerzenia wiedzy o swojej „małej ojczyźnie”. Nie brakuje materiałów o ludziach tworzących historię i kulturę danego miejsca, rocznik posiada więc wartość dokumentalną.

1.12.2021 r. rocznik znalazł się na ministerialnej liście czasopism punktowanych.

INWESTYCJE, REMONTY

W 2021 r. realizowano poniższe remonty i inwestycje.

- Zagospodarowanie terenu na zapleczu budynku WBP w Krakowie WPF 2019-2022.
- W 2021 r. kontynuowano realizację zadania, którego istotną częścią było posadowienie rzeźby premiera Węgier Pála Telekiego. Przeprowadzono i rozstrzygnięto postępowanie przetargowe na roboty budowlane, obejmujące: budowę pomieszczenia Informatorium oraz zagospodarowanie przestrzeni, na zapleczu budynku WBP w Krakowie w tym m.in.: zakładanie zieleńców, budowę ogrodzenia.
- Modernizacja energetyczna wojewódzkich budynków użyteczności publicznej Działanie 4.3 „Remont budynku Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie przy ul. Rajskiej 1 w zakresie modernizacji energetycznej budynku” RPO WM 2017-2021. Projekt obejmował: wymianę 256 szt. okien, wymianę drzwi zewnętrznych, kompleksową modernizację systemu grzewczego (w tym wymianę wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania oraz 386 grzejników).

W ramach prac dodatkowych wymieniono instalację wodociągową oraz okienne parapety zewnętrzne.

- Wymiana aluminiowej ścianki przeszklonej w wejściu głównym na drewnianą ściankę przeszkloną z drzwiami rozsuwanymi, podłączonymi do systemu ppoż.
- Wykonanie podłączenia magistrali wodociągowej w budynku WBP w Krakowie do istniejącego przyłącza zewnętrznego.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- Dyskusyjne Kluby Książki w Małopolsce w roku 2021. Projekt dofinansowany ze środków MKiDN w ramach programu „Dyskusyjne Kluby Książki 2021”. Kwota dofinansowania: 189 600 zł.
- Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych w Wojewódzkiej Biblio-

tece Publicznej w Krakowie w 2021 r. Projekt realizowany w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa MKiDN. W 2021 r. Kwota dofinansowania: 49 153 zł.

- Biblioteka dla każdego. Łódź, Gdynia, Kraków, Bergen – różne miasta, wspólna idea. Zwiększenie dostępu do kultury – modelowe rozwiązania polskie i norweskie. Całkowita wartość projektu: 1 395 250 zł.

Ponadto w 2021 r. pozytywną decyzję uzyskał złożony przez WBP wniosek w ramach „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025”, Kierunek interwencji 1.2. Budowa ogólnokrajowej sieci bibliotecznej poprzez zintegrowany system zarządzania zasobami bibliotek, Priorytet 1. Poprawa Oferty bibliotek publicznych. Dzięki temu WBP w Krakowie zostanie włączona do zintegrowa-

WBP, Konkurs pięknego czytania, fot. Archiwum WBP

nego systemu zarządzania zasobami bibliotek, co docelowo przełoży się na zwiększenie efektywności ekonomicznej instytucji.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI KULTURY W CZASIE PANDEMII COVID-19

- W czasie pandemii priorytetem dla Biblioteki było utrzymanie kontaktu z czytelnikami tak, aby na bieżąco informować ich o zmianach w organizacji pracy Biblioteki, doradzać skąd czerpać informacje, jak uzyskać dostęp do e-zasobów. Kontakt ten poza standardowymi drogami (e-mail, telefon) utrzymywany był za pomocą komunikatorów, w formie czatu na stronie internetowej, w serwisach społecznościowych.
- Celem umożliwienia czytelnikom bezpiecznego korzystania ze zbiorów Biblioteki, wprowadzone zostały procedury bezpiecznego dostępu do zbiorów obejmujące m.in. obowiązek zakrywania nosa i ust na terenie placówki oraz pomiar temperatury. W holu głównym przygotowano stanowisko zwrotu, gdzie czytelnicy mogli oddać wypożyczone materiały bez konieczności przemieszczania się po całym budynku. Zwracane zbiory poddawane były kwarantannie ograniczającej możliwość przenoszenia wirusa na zbiorach.
- Działalność kulturalno-edukacyjna prowadzona była za pośrednictwem strony internetowej oraz portali społecznościowych. Czytelnicy mogli uczestniczyć online m.in. w dyskusjach o książkach (WWRajska), spotkaniach z kulturą i językami obcymi (projekt: Meet me in the Library), festiwalach (Militaria w POPkulturze), spotkaniach klubów zainteresowań (Krakowski Czwartek Kryminalny). Online odbyła

się 20. edycja Małopolskich Dni Książki „Książka i Róża”.

- WBP w Krakowie oferowała czytelnikom dostęp do tworzonych na miejscu zasobów Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej oraz Bibliografii Małopolski, a także do platform IbukLibra, Legimi, Ebookpoint BIBLIO, Empik Go, baz EBSCO. Udostępniane były informatory: #kulturaonline – Informator o kulturalnych działaniach w sieci; #bizneswczasachzaraży – Informator dla przedsiębiorców porad prawnych w systemie LEX. Użytkownicy mogli skorzystać z usług wyszukiwania literatury na zadany temat oraz opracowania tematycznych zestawień bibliograficznych.
- Prowadzone były szkolenia, wykłady i warsztaty dla seniorów (z wykorzystaniem Zoom oraz platformy edukacyjnej kursy.rajska.info), szkolenia dla bibliotekarzy małopolskich bibliotek publicznych (poprzez ClickMeeting i Zoom).
- Cały czas czytelnicy mogli zamawiać zbiory poprzez katalog internetowy biblioteki, a następnie odbierać je w dowolnym momencie w książkomaście.

Przy ograniczonym dostępie do zasobów i usług tradycyjnych odnotowano wyraźnie zwiększone wykorzystanie zasobów online. Pomimo ograniczeń w funkcjonowaniu instytucji i wprowadzenia pracy zdalnej/hybrydowej działalność Biblioteki przebiegała bez zakłóceń m.in. dzięki wykorzystaniu platformy komunikacyjnej Mattermost, która zapewniała pracownikom kontakt bez względu na formę świadczenia pracy. Platforma umożliwiała również kontakt z bibliotekami publicznymi w terenie, dla których WBP w Krakowie pełni rolę biblioteki wiodącej.

STATYSTYKA

liczba nabytych zbiorów – 12 174
liczba opracowanych zbiorów – 24 463
(zbiory: tradycyjne – 19 534, cyfrowe w MBC – 4929)
liczba prenumerowanych tytułów czasopism – 211
Małopolska Biblioteka Cyfrowa:
- liczba dodanych dokumentów – 4929
- liczba publikacji na koniec roku – 126 210
liczba wydarzeń promujących czytelnictwo – 135
liczba wydarzeń edukacyjnych – 344
liczba wydarzeń promujących kulturę – 106
liczba wydawnictw – 1

FREKWENCJA

liczba odwiedzin – 198 016
liczba zarejestrowanych czytelników – 45 824
liczba wypożyczeń do domu – 268 396
liczba udostępnień na miejscu – 64 306
liczba wypożyczeń międzybibliotecznych – 392
liczba udzielonych informacji – 75 095
liczba uczestników wydarzeń edukacyjnych (lekcje, warsztaty, szkolenia) – 5407
liczba wolontariuszy, stażystów, praktykantów – 35

STRONA WWW

www.rajska.info

liczba odwiedzin strony – 458 606
liczba odwiedzin MBC – 222 038

WBP, Uroczyste odsłonięcie rzeźby hrabiego Pála Telekiego, fot. Archiwum WBP

Muzeum Archeologiczne, XV Małopolska Noc Naukowców, mapping na ścianie Muzeum, fot. A. Susuł

MUZEA

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE W KRAKOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Projekt „Archeologiczny Atlas Małopolski. Digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Archeologicznego w Krakowie” był realizowany w latach 2019-2021 dzięki finansowemu wsparciu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. Muzeum stworzyło pierwszy popularnonaukowy portal stanowiący skarbnicę wiedzy o dziedzictwie archeologicznym Małopolski. Zaprezentowano w nim informacje o odkryciach na blisko 400 stanowiskach archeologicznych w Małopolsce. Portal zawiera opracowane informacje naukowe o wydobytych zabytkach, ich datowaniu, treści kulturowej oraz historii odkryć. W bazie portalu znajdują się cyfrowe odwzorowania zabytków, archiwaliów, a także map i zdjęć stanowisk. Baza prezentuje również sylwetki archeologów biorących udział w badaniach oraz słownik pojęć. Użytkownicy mogą planować trasy wycieczkowe lub poruszać się po stanowiskach archeologicznych według wytycznych. Portal zawiera także materiały edukacyjne w postaci specjalnie opracowanych lekcji archeologii, które mogą posłużyć jako uzupełnienie terenowych zajęć z historii, geografii, przyrody czy nawet rysunku.
- Wystawa czasowa „Zabytki śródziemnomorskie ze zbiorów Muzeum Archi-

diecezjalnego we Wrocławiu”. Na czas remontu Muzeum Archidiecezjalnego we Wrocławiu w Muzeum były prezentowane zabytki z unikatowej kolekcji śródziemnomorskiej. W sali św. Michała zaprezentowano w oszczędnej aranżacji ok. 150 zabytków, w tym egipską mumię dziecka i kartonaż. Ozdobą kolekcji jest kilkadziesiąt waz czarno- i czerwono-figurowych, klasycznych dla sztuki starożytnej Grecji. Prezentowane są również zabytki etruskie.

- 75. rocznica odbicia więźniów z więzienia św. Michała. Muzeum, w partnerstwie z Instytutem Pamięci Narodowej i Stowarzyszeniem Odra-Niemen, zorganizowało uroczyste obchody odbicia więźniów, które miało miejsce 18.08.1946 r. w ówczesnym więzieniu UB, a obecnej siedzibie Muzeum. Na uroczystość przybyli przedstawiciele władz województwa i samorządu oraz miasta, a także przedstawiciele służb mundurowych. Uroczystość przebiegła w asyście kompanii honorowej Wojska Polskiego. Uroczystość została poprzedzona piknikiem wojskowym, który odbył się w dniu Wojska Polskiego, 15 sierpnia.

WYSTAWY STAŁE

Muzeum w swojej ofercie ma 7 wystaw stałych:

- Bogowie starożytnego Egiptu,
- Pradzieje i wczesne średniowiecze Małopolski,
- Peruwiańskie zbiory Władysława Klugera,
- Dzieje najstarsze i stare Gmachu

Muzeum Archeologicznego w Krakowie,

- Ogród ceramiki (ogrody muzealne),
- Garncarstwo prahistoryczne (Oddział Nowa Huta w Branicach).
- Dzieje Rynku Krakowskiego i kościoła św. Wojciecha (kościół św. Wojciecha).

Unikatowe i niezwykle cenne zabytki zostały zgromadzone na wystawie „Bogowie starożytnego Egiptu”. Ponad 600 oryginalnych eksponatów egipskich jest wystawionych w trzech salach. Są wśród nich sarkofagi z mumią, rzadkie mumie zbożowe, mumie zwierzęce (ibis, kot, sokół) stalle nagrobne, tkaniny koptyjskie i egipskie całuny grobowe, duża kolekcja drobnej plastyki (w tym uszebti), lampek oliwnych oraz kilkadziesiąt numizmatów. Atrakcją dla zwiedzających stanowią wielkoformatowe przeźrocza z wynikami badań mumii oraz rekonstrukcja portretu kapłanki bogini Izdy o imieniu Aset-iri-khet-es. Wyniki tych badań dostarczyły sensacyjnych informacji na temat jej śmierci, określiły kod genetyczny, grupę krwi, a nawet porę roku, podczas której zmarła.

WYSTAWY CZASOWE

W siedzibie Muzeum i w innych instytucjach zostało zaprezentowanych 12 wystaw czasowych:

- Conservation at Marea in Egypt,
- Taki inny Światowid,
- Cykl wystaw czasowych Zabytek miesiąca,
- Skarby Czasu,
- Chorwacki Zadar,
- Zabytki śródziemnomorskie z Muzeum Archidiecezjalnego we Wrocławiu,
- Rok gospodarza w miniaturach średniowiecznych,
- Z generałem Andersem... W drodze do wolności. 80. Rocznica układu Sikorski – Majski,

- Zamek Orawski, Orawska Kolejka Leśna – skarby Słowacji,
- 70 lat – archeolodzy dla Nowej Huty,
- Ukraina przed wiekami,
- Badania i odkrycia Muzeum Archeologicznego w Krakowie 2019-2020.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Udział w 10 cyklicznych wydarzeniach organizowanych lub współorganizowanych przez Muzeum oraz w imprezach zewnętrznych. Były to:

- Święto Małopolski,
- XVII Krakowska Noc Muzeów,
- Konkurs Światowid ze Zbrucza, a co to takiego?,
- 75. rocznica odbicia więźniów z więzienia św. Michała,
- Europejskie Dni Archeologii,
- Wydarzenia realizowane z myślą o osobach z niepełnosprawnościami,
- Wydarzenia kulturalne w ramach współpracy z innymi podmiotami,
- XV Małopolska Noc Naukowców,
- Zajrzyj do Huty 13,
- Dzień Otwartych Drzwi Muzeów Krakowskich.

Muzeum uczestniczyło po raz kolejny w Małopolskiej Nocy Naukowców. Na uroczystej inauguracji otrzymało, z rąk Marszałka Województwa Małopolskiego, pisemne podziękowania za stały udział w wydarzeniu. Przed rozpoczęciem programu w ogrodzie zaprezentowano mapping ilustrowany muzyką wybitnego instrumentalisty Józefa Skrzeka.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Muzeum zrealizowało ofertę edukacyjną przygotowaną przez Dział Edukacji Archeologicznej i Wystaw oraz pracowników merytorycznych. Zajęcia odbywały się w siedzibie głównej i Oddziale nowohuc-

kim. Przeprowadzono łącznie 480 lekcji, warsztatów i wykładów popularnonaukowych. Dużym zainteresowaniem cieszyła się wakacyjna oferta warsztatów na świeżym powietrzu zorganizowana w scenerii parku i dworu w Branicach. Niektóre wykłady przeprowadzono poza Muzeum (np. domy kultury w Limanowej i Kazimierzy Wielkiej).

Z powodów ograniczeń pandemicznych cykl wtorkowych spotkań z seniorami oraz Muzealne Spotkania Naukowe odbyły się tylko w styczniu i lutym.

Prowadzono działalność w internecie.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

W 2021 r. pracownicy Muzeum prowadzili wykopaliska w Marei (Egipt), jaskini Ciemnej w Ojcowie, Bibracte, Monte Beuvray (Francja), Morawiankach, gmina Bejsce i Guciów, gmina Zwierzyniec. Wiosną zwiedzono ok. 200 stanowisk archeologicznych w województwie małopolskim i wykonano dokumentację fotograficzną na potrzeby Archeologicznego Atlasu Małopolski.

Naukowa działalność gabinetowa pracowników merytorycznych ogniskowała się wokół 20. indywidualnych tematów ba-

Muzeum Archeologiczne, Fragment wystawy czasowej „Zabytki śródziemnomorskie ze zbiorów Muzeum Archidiecezjalnego we Wrocławiu”, fot. A. Rams-Gawlik

dawczych. Jedno opracowanie, poświęcone kopalni krzemienia w Bęble, powiat krakowski, zakończono publikacją książkową. Dwa kolejne, dwuletnie projekty naukowe, były finansowane ze środków MKiDN.

Napisano ok. 2500 notek (opisy stanowisk, faz chronologicznych, zabytków) na potrzeby projektu Archeologiczny Atlas Małopolski.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Opublikowano książkę: E. Trela-Kieferling, Nakopalniane pracownie krzemieniarskie z okresu neolitu w Bęble, stan. 4, woj. małopolskie, Biblioteka Muzeum Archeologicznego w Krakowie, t. 10, Kraków.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

Do bazy Systemu Komputerowej Ewidencji Zabytków Muzeum Archeologicznego w Krakowie (SKEZMAK) wpisano około 2427 rekordów. Obecny stan bazy danych od momentu wdrożenia systemu wynosi ponad 95 000 rekordów obejmujących ponad 716 000 muzealiów. Wykonano 756 wpisów do kilku baz danych bibliotecznych.

Baza danych w Archeologicznym Atlasie Małopolski zawiera: 8623 rekordy dotyczące stanowisk, 15 972 rekordy dotyczące faz osadniczych, 15 107 rekordów dotyczących materiałów i 1100 rekordów dotyczących zabytków. Repozytorium zawiera 1595 rekordów obejmujących 1060 zabytków (11 827 plików ze zdjęciami) oraz 2816 archiwaliów (6273 strony archiwaliów, 19 066 plików).

W pracowniach własnych Muzeum poddano konserwacji i rekonstrukcji 396 zabytków ze zbiorów własnych wykonanych z gliny, żelaza i brązu.

INWESTYCJE, REMONTY

Ze środków Społecznego Komitetu Odno-

wy Zabytków Krakowa i Samorządu Województwa Małopolskiego przeprowadzono kolejny etap remontu konserwatorskiego elewacji budynku przy ul. Senackiej. Zakończono prace w tzw. dziedzińcu straceń i wymieniono pokrycie dachu jednego skrzydła nad wirydarzem.

Ze środków Województwa Małopolskiego zrealizowano dwa zadania inwestycyjne:

- „Modernizacja systemów informatycznych Muzeum Archeologicznego w Krakowie – etap 1”,
- „Reorganizacja Działu Archiwum Muzeum Archeologicznego w Krakowie”.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

Środki zewnętrzne pozyskano na 6 projektów:

- Remont konserwatorski elewacji (Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa i Województwo Małopolskie). Całkowity koszt zadania 1 008 297,53 zł, pozyskana dotacja 356 797,53 zł;
- Archeologiczny Atlas Małopolski. Digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Archeologicznego (RPO woj. małopolskiego na lata 2014-2020; Oś 2, poddziałanie 2.1.2 Cyfrowe zasoby regionalne). Trzeci rok realizacji. Całkowity koszt zadania 421 635 zł;
- Nakopalniane pracownie krzemieniarskie z okresu neolitu w Bęble, stan. 4, woj. małopolskie (programy MKiDN); Całkowity koszt zadania 45 000 zł, pozyskana dotacja 60 000 zł;
- Cmentarzysko z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza w Machowie (Tarnobrzeg) (programy MKiDN). Całkowity koszt zadania 58 550 zł, pozyskana dotacja 44 700 zł;
- Osady ludności późnej fazy kultury mierzanowickiej w międzyczeczu Wisły

i Raby (programy MKiDN). Całkowity koszt zadania 30 050 zł, pozyskana dotacja 24 000 zł;

- Od Egiptu faraonów do „muzeum w plecaku” (programy MKiDN). Całkowity koszt zadania 130 323,62 zł, pozyskana dotacja 102 977 zł.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

Muzeum funkcjonowało przez cały rok, z okresowym wyłączeniem lub ograniczeniem dostępu do wystaw i oferty edukacyjnej w siedzibie głównej lub w oddziale Nowa Huta. Zamknięcie wystaw w pierwszym kwartale wykorzystano do wykonania porządków po remoncie sieci centralnego ogrzewania i organizacji nowego magazynu dla Pracowni Plastycznej.

Kontynuowano działalność upowszechnieniową w sieci. Opublikowano 18 zadań dla różnych grup wiekowych dla prawie 22 000 odbiorców. Większość zadań była dostępna dla osób z niepełnosprawnościami. W trybie online lub hybrydowym zorganizowano niektóre wydarzenia: Święto Małopolski, Europejskie Dni Archeologii, Małopolska Noc Naukowców. Uczestniczyło

w nich ponad 25 000 odbiorców.

W internecie była dostępna jedna wystawa. Udostępniono też rezultaty projektu „Muzeum w plecaku” w postaci 52 zeskanowanych zabytków egipskich.

STATYSTYKA

liczba wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów) – 480

liczba innych wydarzeń (imprezy, konkursy, koncerty) – 10

liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne – 6

FREKWENCJA

uczestnicy ogółem:

lekcji muzealnych i warsztatów – 5924

wykładów popularnonaukowych – 584

wydarzeń – 1784

oferta online: z różnych form skorzystało – 50 759

liczba wolontariuszy, stażystów – 22

STRONA WWW

<http://ma.krakow.pl/>

liczba odwiedzin strony – 239 560 odsłon

liczba unikalnych użytkowników strony – 191 831

Muzeum Archeologiczne, Piknik wojskowy z okazji 75. rocznicy odbicia więźniów z więzienia św. Michała – rekonstrukcja wydarzeń (obecnie budynek Muzeum), fot. A. Rams-Gawlik

MUZEUM ARMII KRAJOWEJ IM. GEN. EMILA FIEDORFA „NILA” W KRAKOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Utworzenie stanowiska multimedialnego wykorzystując technologię VR,
- Półkolonie – „Szlakami żołnierzy Armii Krajowej po Małopolsce”,
- Konferencja naukowa pt. „Armia Krajowa w Małopolsce. Wokół źródeł i miejsc pamięci” w 82. rocznicę powstania Służby Zwycięstwu Polski”,
- Otwarcie wystawy czasowej „Oblicza Aleksandry Mianowskiej”,
- Przejęcie w użytkowanie budynku Muzeum Czynu Zbrojnego na os. Górali 23 w Krakowie-Nowej Hucie – utworzenie nowego oddziału Muzeum AK.

WYSTAWY STAŁE

Wystawa stała „Polskie Państwo Podziemne i Jego siły zbrojne” obejmuje kilka mniejszych wystaw tematycznych, m.in.: „Kanadyjska kolekcja broni dr Stanisława Wcisły”, „Wystawa guzików mundurowych ze zbiorów Muzeum AK”, „Emil Fieldorf – legionista”, „Kazimierz Kołaczkowski 1921-1943. Żołnierz dywersji <Żelbetu> AK”. Na uwagę zasługują pamiątki związane z patronem Muzeum, mundur gen. Tadeusza „Bora” Komorowskiego, dziennik bojowy mjr. Henryka Dobrzańskiego „Hubala”, naramienniki oficera zamordowanego w Katyniu, pamiątki Edwarda Ciesielskiego i Jana Redzeja – współuciekierów Witolda Pileckiego z KL Auschwitz, szaty liturgiczne i battledress ojca Adama Studzińskiego, pamiątki po Cichociemnych i Powstańcach Warszawskich, liczne weksylia, oraz kolekcja ok. 300 sztuk krótko i długolufowej broni palnej m.in. kolekcja bieżanowska i kanadyjska kolekcja broni dr Stanisława Wcisło.

W 2021 r. dokonano kilku zmian w treści i wyglądzie wystawy stałej, w tym wprowadzono nowy element poświęcony Raportowi Pileckiego. Ponadto, dokonano dalszych rozszerzeń wystawy stałej w formie wydarczenia plenerowego, opartego na pracy aplikacji firmy Paperus „Explainitapp”, dostępnej na urządzeniach mobilnych. Celem aplikacji jest zaprezentowanie 32 miejsc w Krakowie, związanych z konspiracją ZWZ-AK, w tym w szczególności powiązanych z działalnością pierwszej organizacji konspiracyjnej na ziemiach polskich – Organizacji Orła Białego. Użytkownik po ściągnięciu aplikacji ze sklepu internetowego może udać się do wskazanych miejsc na mapie aplikacji, za pomocą metody geolokacji w okręgu 40 metrów, wysłuchać nagranej opowieści o konspiracyjnej historii tego miejsca, odczytanej przez lektora. Treść aplikacji dostępna jest w trzech wersjach językowych: polskiej, angielskiej i niemieckiej. Dodatkowo są archiwalne i współczesne fotografie. Wystawa plenerowa „Krakowska Konspiracja” została pomyślana jako rozszerzenie kontekstu wystawy stałej o treści, które nie mogą być tam zaprezentowane, natomiast w okresie pandemii są doskonałą alternatywą dla poznawania historii konspiracji ZWZ-AK na terenie Krakowa, w sytuacji okresowego zamykania instytucji kultury.

WYSTAWY CZASOWE

- „Oblicza Aleksandry Mianowskiej” – wystawa przedstawia na archiwalnych fotografiach różne oblicza Aleksandry Mianowskiej pseud. „Kama”, „Krysta” – żołnierza ZWZ-AK, działaczki Rady Głównej Opiekuńczej, pielęgniarki Polskiego Czerwonego Krzyża, członkini Stronnictwa Demokratycznego, organizacji „Pomoc Żołnierzowi”, Rady Pomo-

cy Żydom „Żegota”; aktorki, reżyserki, poetki, pisarki, dziennikarki, Sprawiedliwej wśród Narodów Świata, dr. praw i nauk humanistycznych, wykładowczyni na Uniwersytecie Jagiellońskim oraz w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej w Krakowie.

- „Glinik. Miejsce grozy w okupowanym Krakowie” – wystawa poświęcona miejscu egzekucji w podkrakowskich Przegorzałach, a później – od maja 1941 r. w Krakowie-Przegorzałach, wówczas Krakau-Wartenberg. Egzekucje wykonywano już od połowy listopada 1939 r.

Muzeum AK, Wystawa Mianowska, fot. Archiwum Muzeum

do końca 1943 r. Później być może tylko sporadycznie. W latach 2013-2015, na zlecenie Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, prowadzono tam prace poszukiwawcze. Miały one na celu określenie obszaru miejsca straceń, przeprowadzenie prac eks-humacyjnych oraz wtórny pochówek zlokalizowanych szczątków. Poczynania te zrealizowane zostały przez Instytut Archeologii i Etnologii PAN, Ośrodek Archeologii Gór i Wyżyn w Krakowie pod kierunkiem dra Krzysztofa Tuni. Na wystawie zaprezentowano wyniki opisanych powyżej badań poszukiwawczych, uzupełnione próbą rekonstrukcji tragicznych wydarzeń dziejących się w tym miejscu.

- „Stój bo strzelam! Polskie Kompanie Wartownicze w Niemczech 1945-1989” – wystawa o charakterze monograficznym, przedstawiającym temat formacji istniejącej po zakończeniu II wojny światowej, do początku lat 60. XX w. (a nawet do 1989 r.).
- „Gabłota pamiątkowa pośw. Władysława Zawiaślakowi” – gabłota prezentująca pamiątki i fotografie związane z przedwojennym harcerzem, podczas II wojny światowej członkiem Szarych Szeregów oraz żołnierzem Armii Krajowej. W okresie powojennym za działalność w antykomunistycznej organizacji Konspiracyjny Związek Harcerstwa Polskiego – Polska Straż Przednia został skazany i więziony w latach 1946-1949 w Rawiczu. Władysław Zawiaślak związany był poprzez swoją działalność kombatancką również z Muzeum AK.
- „Konspiracyjne orły czapkowe żołnierza polskiego ze zbiorów Muzeum Armii Krajowej” – wystawa zorganizowana w ramach Dnia Otwartego Muzeów Kra-

kowskich. W 1918 r., w odradzającym się Wojsku Polskim, noszono na czapkach różne wersje orła, co było pozostałością po wielu formacjach wojskowych okresu I wojny światowej. Kolejne lata to proces ujednoczenia i modyfikowania tego emblematu. Zaprezentowano zbiór orłów wykonanych przez partyzantów i żołnierzy-jeńców wojennych.

- Wystawa plenerowa na Wawelu „Krakowska Konspiracja” – wystawa, dostępna była na Wzgórzu Wawelskim od 28.05.2021 r. do 27.06.2021 r. Została przygotowana jako jedno z wydarzeń w ramach współpracy z Zamkiem Królewskim na Wawelu – Państwowymi Zbiorami Sztuki, a Muzeum AK. Jej celem było zaprezentowanie w przystępny sposób tematu początków konspiracji w Krakowie podczas okupacji niemieckiej. Elementem wiodącym był komiks prezentujący wybrane, ważne wydarzenia z dziejów Organizacji Orła Białego i Związku Walki Zbrojnej, z lat 1939-1941.
- Żołnierze Legionów i Polskiej Organizacji Wojskowej w służbie Polskiego Państwa Podziemnego i Armii Krajowej – w czasie II wojny światowej ludzie, którzy ćwierć wieku wcześniej wzięli udział w Czynie Legionowym, ponownie stanęli do walki o niepodległość. Wystawa wypożyczona została przez Centralne Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach.

INWESTYCJE, REMONTY

Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila” w Krakowie w dniu 9.12.2021 r. przejęło po Małopolskiej Fundacji Dom Kombatanckiej Rzeczypospolitej Polskiej Muzeum Czynu Zbrojnego w użytkowanie na okres 30 lat budynek

Muzeum Czynu Zbrojnego na os. Górali 23 w Krakowie-NowejHucie, o łącznej powierzchni użytkowej ponad 600 m². W związku z podjętymi decyzjami na wszystkich kondygnacjach obiektu Muzeum AK będzie prowadzić działalność statutową, uwzględniając również konieczny remont zastanego budynku i dostosowanie pomieszczeń pod nową ekspozycję.

Ponadto, Muzeum poszerzyło swoją ofertę, wykonując w przestrzeni ekspozycyjnej stanowisko multimedialne symulujące wykonanie skoku spadochronowego w repliki kadłuba samolotu Halifax wykorzystując technologię VR. Stanowisko to cieszyło się dużym zainteresowaniem zwiedzających i było ważnym elementem ekspozycji muzeum.

W 2021 r. poprawione zostało bezpieczeństwo osób i mienia dzięki modernizacji systemów telewizji dozorowej oraz kontroli dostępu dzięki wymianie kamer na nowoczesne kamery IP z opcją analityki obrazu.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

Realizacja projektu: „Szlakami żołnierzy Armii Krajowej po Małopolsce” – Letnie Warsztaty Edukacyjne, w ramach zadania Kultura Interwencje 2021, Narodowe Cen-

trum Kultury. Całkowity koszt: 32 000 zł, dofinansowanie: 13 000 zł.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

W 2021 r. Muzeum udostępniało zbiory w zależności od obowiązującego stanu prawnego dotyczącego COVID-19. Skoncentrowano się przede wszystkim na przygotowaniu rozwiązań umożliwiających bezpieczne zwiedzanie pomimo panującej pandemii. Budynek wyposażono w dezynfektory dłoni, zakupiono przyrządy do pomiaru temperatury, przeszkolono pracowników. Pomimo utrudnień, wywiązywano się ze statutowych obowiązków dotyczących udostępniania zbiorów oraz misji edukacyjnej.

FREKWENCJA

liczba zwiedzających ogółem – 15 061
uczestnicy działalności edukacyjnej – 1390

STRONA WWW

www.muzeum-ak.pl

od strony – 123 191

użytkownicy – 39 592

portale społecznościowe – liczba odbiorców (użytkowników) portali społecznościowych – Facebook – 220 599

MUZEUM DOM RODZINNY OJCA ŚWIĘTEGO JANA PAWŁA II W WADOWICACH

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- „Modłę się i przebaczam” – 13.05.2021 r., widowisko w 40. rocznicę zamachu na życie Jana Pawła II, w kościele pw. św. Piotra Apostoła, będące wyrazem wdzięczności za ocalenie Papieża Polaka. Uroczystości dziękczynne rozpoczęła Msza Święta w Sanktuarium Św. Jana Pawła II w Krakowie, której przewodniczył JE. ks. abp. Marek Jędraszewski. Wieczorem, Telewizja Polska wyemitowała program na żywo z wadowickiej świątyni.
- Wernisaż wystawy czasowej „Przebaczam” – 10.05.2021 r. – nowej ekspozycji towarzyszy fragment unikatowego, niepublikowanego do tej pory filmu dokumentalnego „Lekarz”.
- Upamiętnienie 80. rocznicy śmierci Karola Wojtyły Seniora – porucznika Wojska Polskiego i ojca papieża Jana Pawła II – 8.02.2021 r. w Krakowie, w Wojskowej Części Cmentarza Rakowickiego. Uroczystość poprowadził JE. ks. abp Marek Jędraszewski.
- cykl podcastów „Na ścieżkach myśli Jana Pawła II” – od 10.09.2021 r., na stronie internetowej Muzeum oraz w mediach społecznościowych, publikowany był z wypowiedziami ekspertów z dziedziny teologii, dotyczącymi 14 papieskich encyklik.
- „Czytać, zrozumieć, działać” – multimedialny projekt edukacyjny zrealizowany we współpracy z TVP Kraków, który obejmował 14 odcinków materiału filmowego dotyczącego papieskich encyklik. Pierwszy odcinek wyemitowany został na antenie TVP Kraków 5.10.2021 r.

Uzupełnieniem projektu są trzy scenariusze lekcji oparte na podstawach programowych lekcji religii, wiedzy o społeczeństwie i historii.

- Wydanie publikacji autorstwa abp. Marka Jędraszewskiego „Rzym św. Jana Pawła Wielkiego” – listopad 2021 r.
- Opracowanie i przygotowanie zwiedzania ekspozycji stałej w Polskim Języku Migowym.

WYSTAWY STAŁE

- Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach mieści się w kamienicy, w której znajduje się mieszkanie wynajmowane w latach 1919-1938 przez rodzinę państwa Wojtyłów. Sercem Muzeum pozostają trzy izby: dwa pokoje i kuchnia, odtworzone na podstawie relacji świadków i uzupełnione pamiątkami po rodzinie Wojtyłów. W 2014 r. otwarto nową wystawę stałą, obejmującą całą XIX wieczną kamienicę. Zwiedzający mają okazję zapoznać się z nowoczesną, narracyjną wystawą prezentującą biografię Karola Wojtyły – Papieża Jana Pawła II.
- Zwiedzanie Muzeum odbywa się w pełnym reżimie sanitarnym z zachowaniem obowiązujących przepisów. Limit jednocześnie przebywających osób w przestrzeni Muzeum wynosił w 2021 r. od 80 do 105, w zależności od obowiązujących wytycznych. Aktualnie, do limitu nie wliczają się osoby zaszczepione.

WYSTAWY CZASOWE

W zasobach Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach znajduje się kilka ekspozycji czasowych, które są udostępniane w ramach współpracy z innymi podmiotami:

- „Urodziłem się w Wadowicach”,
- „Jan Paweł II. Człowiek i kultura”, plenerna ekspozycja Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach,
- „Historia jest historią ludzkich sumień – Mobilnie przez Polskę w okresie dążeń niepodległościowych”, zrealizowana przez Wojewodę Małopolskiego przy aktywnej współpracy Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach. Wystawa ta została udostępniona przez Wojewodę Małopolski do dyspozycji Muzeum do końca 2022 r.
- Ze względów bezpieczeństwa sanitarnego i wytycznych dla Instytucji Kultury z planowanych ekspozycji odbyły się trzy: wystawa „Historia jest historią ludzkich sumień” prezentowana w Łańcucie oraz wystawa „Jan Paweł II. Człowiek i kultura”, którą można było oglądać w Muzeum – Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygielzowie. Dodatkowo w ramach współpracy z Muzeum - Zamek w Łańcucie, w okresie wakacyjnym przed budynkiem wadowickiego Muzeum prezentowana była wystawa przygotowana przez łańcucki zamek pn. „Odetchnąć Piękno – wakacyjne kontemplacje Prymasa Stefana Wyszyńskiego”.
- 10 maja odbył się wernisaż wystawy czasowej „Przebaczam”, przygotowanej w 40. rocznicę zamachu i cudownego ocalenia życia św. Jana Pawła II. Ekspozycja koncentruje się na przebaczeniu, o którym Jan Paweł II tak często mówił. Podczas otwarcia zaprezentowano oryginalne wyposażenie pokoju szpitalnego z Polikliniki Gemelli, w którym przebywał Jan Paweł II w czasie swoich pobytów w szpitalu w trakcie pontyfikatu. Nowej ekspozycji towarzyszy fragment unikatowego, niepublikowanego do tej pory

filmu dokumentalnego „Lekarz”, obrazu z udziałem osobistego lekarza papieskiego, ś.p. prof. Renato Buzzonettiego.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

- 15.05.2021 r., Muzeum przyłączyło się do ogólnopolskiej akcji Noc Muzeów 2021. Zwiedzanie odbywało w ścisłym reżimie sanitarnym, a rodziny mogły wziąć udział w grze muzealnej przygotowanej przez pracowników Muzeum.
- 4.09.2021 r. Muzeum po raz kolejny przyłączyło się do ogólnopolskiej akcji „Narodowe Czytanie 2021” pod honorowym patronatem Pary Prezydenckiej. Wydarzenie zorganizowano we współpracy z Wadowicką Biblioteką Publiczną i Wadowickim Centrum Kultury. Na wadowickim rynku zaprezentowane zostały fragmenty dramatu G. Zapolskiej „Moralność Pani Dulskiej”.
- 16.09.2021 r. – koncert chóru chłopięcego Filharmonii im. K. Szymanowskiego w Krakowie. Wydarzenie współorganizowane z partnerską instytucją kultury – Filharmonią Krakowską było częścią I edycji Festiwalu Chórów Chłopięcych.
- 16.10.2021 r. – audycja radiowa pn. „Takim Go pamiętamy”, w ramach cyklu spotkań ze świadkami życia Karola Wojtyły, zapoczątkowanego w 2019 r. Z uwagi na obostrzenia sanitarne związane z pandemią COVID-19 w roku 2021 spotkanie z p. Marią Zadorą i księdzem Infułatem Jakubem Gilem zostało zrealizowane w formule radiowej we współpracy z Radiem eM.
- 20.12.2021 r. – tradycyjnie odbyło się wydarzenie „Choinka w Domu Rodzinnym”, Ze względu na sytuację epidemiczną wydarzenie odbyło się w symbolicznej formule. Delegacja przedstawicieli władz Zakopanego przywozła

święteczne drzewko, które tradycyjnie stało w salonie rodziny Wojtyłów. Ponadto na ekspozycji stała Muzeum prezentowana po raz pierwszy bombka, która zdobiła choinkę w apartamencie Papieża Jana Pawła II w czasie Świąt Bożego Narodzenia w 2004 r.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

- Z uwagi na sytuację epidemiologiczną w kraju działalność warsztatowa w formie stacjonarnej została mocno ograniczona. W zajęciach mogły brać udział grupy max. 15 osobowe przy zachowaniu ścisłego reżimu sanitarnego. Część zajęć odbyła się w formule online.
- Przygotowany został tekst książki dla dzieci „Powrót do wadowickiego Muzeum” autorstwa Marcina Kobierskiego. Książka zostanie zilustrowana i wydana w 2022 r.
- W ciągu roku przeprowadzono i utrwalono dźwiękowo trzy wywiady z osobami ze środowiska wadowickiego. Rozmowy dotyczą głównie osobistych wspomnień o Karolu Wojtyła i jego relacji z rodzinnym miastem.
- 29-30.09.2021 r. zorganizowano spotkanie warsztatowe dla dyrektorów małopolskich instytucji kultury, którego celem była wymiana doświadczeń z sektorem biznesu w zakresie pozyskiwania odbiorców kultury w okresie pandemii.
- W okresie od września do grudnia 2021 r. zrealizowano cykl projekcji filmowych dedykowanych seniorom i młodzieży. W ramach akcji MKiDN „Weekend Seniora z Kulturą” odbyła się projekcja filmu „Światło między oceanami”. Ponadto, w okresie od 16 października do 6.12.2021 r. odbyły się seanse filmów wyprodukowanych przez Muzeum: pt. „Lekarz” i „Sekretarz”.

- Podczas adwentu, od 27 listopada do 24.12.2021 r., na stronie internetowej Muzeum dostępna była aplikacja/graw adwentowa, zawierająca 27 zadań edukacyjnych uzupełnionych zadaniami specjalnymi do pobrania i wykonania przez dzieci w formule offline.
- W grudniu 2021 r. wyprodukowano 2 pierwsze odcinki z cyklu podcastów „Wojtyłowie - śladami rozmów z dawnych lat”. Projekt jest prezentacją zapisu rozmów z lat 80. XX wieku o Karolu Wojtyła i jego najbliższych, okraszony komentarzem historycznym.
- Pod koniec roku opracowano i przygotowano zwiedzanie ekspozycji stałej w Polskim Języku Migowym. Treść ścieżki zwiedzania została wgrana do istniejącej już aplikacji pn. „Dom Rodzinny Jana Pawła II”.
- W celu urozmaicenia i wzbogacenia zwiedzania Muzeum przez najmłodszych gości, przygotowana została interaktywna rodzinna gra muzealna. Poprzez pobranie specjalnej karty z zadaniami oraz bezpłatnej aplikacji dzieci mogą wziąć udział w zabawie, która przybliży w przystępny sposób biografię Papieża Polaka.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Przeprowadzanie kwerend w archiwach – z uwagi na sytuację epidemiczną kwerendy zostało częściowo ograniczone. W 2021 r. przeprowadzona została kwerenda w Instytucie Pamięci Narodowej w Krakowie, gdzie zebrano materiały dotyczące zamachu na życie Jana Pawła II oraz kwerenda w Parafii Ofiarowania NMP w Wadowicach.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

W listopadzie 2021 r., Muzeum wydało publikację autorstwa abp. Marka

Jędraszewskiego „Rzym św. Jana Pawła Wielkiego”. Książka pozwala z nowej perspektywy spojrzeć na Osobę św. Jana Pawła Wielkiego – Patrona Małopolski oraz na znaczenie Rzymu i Watykanu w Jego życiu i działalności.

INWENTARYZACJA

- W 2021 r. pozyskano w drodze darowizn

do zbiorów Muzeum (wpisano do ksiąg inwentarzowych) 77 obiektów muzealnych, w tym m.in.: kolekcję kart pocztowych, kopert i znaczków poczty polskiej oraz watykańskiej z okresu pontyfikatu Jana Pawła II, pamiątki z pielgrzymek Jana Pawła II do Polski (przypinki, chusty, transparenty), telekarty polskie i zagraniczne z wizerunkiem Jana Paw-

MDROŚJP2, Modłę się i przebaczam – koncert w 40. rocznicę zamachu na Jana Pawła II, fot. M. Klaja

ła II, zestaw odznaczeń Stowarzyszenia Pamięć Jana Pawła II, bombkę z papieskiej choinki z Pałacu Apostolskiego jako pamiątka spotkania kolędowego księży-studentów z Janem Pawłem II,

- Pozyskano również:
  - Fotografie (20 sztuk) m.in.:
    - o Fotografie z ceremonii powitania Jana Pawła II na lotnisku Okęcie w Warszawie w dniu 16.06.1983 r. (II pielgrzymka do Ojczyzny);
    - o Fotografie ks. kard. Karola Wojtyły po mszy świętej z okazji Pielgrzymki Mężczyzn do Piekar Śląskich;
    - o Fotografia z wizytacji bpa Karola Wojtyły w kościele parafialnym w Wadowicach w 1959 r.;
    - o Fotografia ze spotkania Jana Pawła II z Heleną Szczepańską w Wadowicach (7.06.1979);
    - o Fotografie ze spotkań Jana Pawła II z kolegami szkolnymi z Wadowic w Castel Gandolfo z okazji 55. rocznicy matury;
  - Dokumenty (30 sztuk) m.in.:
    - o Listy Jana Pawła II do Haliny Królikiewicz-Kwiatkowskiej z lat 2002 i 2003;
    - o karty wstępu i zaproszenia na spotkania z Janem Pawłem II w czasie Jego Apostolskich pielgrzymek do Polski;
    - o zaproszenie dla Haliny Królikiewicz-Kwiatkowskiej na spotkanie z Janem Pawłem II w Wadowicach (14.08.1991);
    - o program wizyty Jana Pawła II z pielgrzymki do Paryża;
    - o przemówienie Jana Pawła II wygłoszone w siedzibie ONZ ds. UNESCO w dniu 2.06.1980.

KONSERWACJA

Oddano do konserwacji 11 najbardziej

zniszczonych fotografii przedstawiających Karola Wojtyłę z wadowickiego i krakowskiego okresu Jego życia.

INWESTYCJE, REMONTY

W 2021 r., w związku z koniecznością modernizacji oraz dostosowania dźwignów osobowych (wind) zainstalowanych w budynku Muzeum (przy ul. Kościelnej 7) do obowiązujących przepisów w zakresie sterowania zjazdu pożarowego – Muzeum zrealizowało inwestycje mające na celu zapewnienie pełnego bezpieczeństwa osobom przebywającym w budynku (w obszarze bezpiecznej ewakuacji osób w przypadku wystąpienia zagrożenia pożarowego przy zaniku napięcia elektrycznego) oraz w pełni dostosowujących dotychczasowe rozwiązania do obowiązujących przepisów prawa.

Zakupiono i wdrożono sprzęt serwerowy, system operacyjny, serwer plików, zabezpieczeń Firewall w celu prawidłowego przetwarzania, przechowywania i zabezpieczenia przed utratą danych zgodnie z obowiązującymi standardami bezpieczeństwa.

Zakupione zostały depozytory z elektronicznymi systemami zarządzania kluczami w budynku Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach przy ul. Kościelnej 7 oraz w budynku Biura przy ul. Spadzistej 8.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

Z uwagi na trwającą pandemię wirusa COVID-19 znaczna część organizowanych przez Muzeum wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych została przeniesiona do przestrzeni internetu.

- Do najważniejszych z nich należały interaktywne zabawy dla najmłodszych

– zarówno podczas ferii zimowych, jak i Adwentu. Na stronie internetowej Muzeum pojawiły się zadania do wykonania w wersji online i offline.

- Do sieci przeniesiona została częściowo działalność warsztatowa. W okresie zamknięcia instytucji kultury ze względu na obostrzenia sanitarne – w internecie odbyły się warsztaty wielkanocne oraz kilka zajęć ze stałej oferty warsztatowej.
- W Muzeum funkcjonuje nowoczesny system audioprzewodników, które w sposób bezpieczny dostarczają gościom wszelkich niezbędnych informacji. Aplikacja jest darmowa i dostępna do pobrania z AppStore lub Sklepu Play. Ścieżka zwiedzania została przetłumaczona na języki: angielski, niemiecki, włoski, francuski, hiszpański i portugalski. Dostępna jest również ścieżka w Polskim Języku Migowym.
- Muzeum w dobie pandemii, chcąc wyjść naprzeciw oczekiwaniom młodszego pokolenia odbiorców zainicjowało przygotowanie dwóch cykli podcastów dostępnych na portalach streamingowych takich jak Google Podcast czy Spotify. Jeden z nich (pt. „Na ścieżkach myśli Jana Pawła II”) dotyczy 14 papieskich encyklik, natomiast drugi pt. „Wojtyłowie - śladami rozmów z dawnych lat”, opowiada historię papieża i jego najbliższych odwołując się do zapisu archiwalnych z przyjaciółmi, sąsiadami i profesorami Karola Wojtyły, wypowiedzi zarejestrowanych w latach 80. XX wieku. Premierowy odcinek został wyemitowany w styczniu 2022 r.

STATYSTYKA

liczba wydarzeń edukacyjnych (warsztaty własne) – 44 stacjonarne, 3 online
liczba innych wydarzeń – 17

FREKWENCJA

liczba odbiorców bezpośrednich – 118 452
liczba uczestników wystaw czasowych prezentowanych w Wadowicach, Łańcucie, Wygietzowie – 108 581
liczba odbiorców wirtualnych – 7 008 898, w tym:
liczba widzów TVP (antena ogólnopolska oraz regionalna) – 4 438 206
liczba uczestników wirtualnego zwiedzania Muzeum – 17 300
liczba uczestników interaktywnych aplikacji dla dzieci („Ferie z Maksymem” i „Kalendarz adwentowy”) – 1 939
liczba odwiedzających kanały społecznościowe instytucji (www, Facebook, Instagram, YouTube) – 2 491 453
liczba słuchaczy całodziennej audycji radiowej z okazji rocznicy wyboru kard. Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową – 60 000

STRONA WWW

<https://domjp2.pl/>

liczba odsłon strony w języku polskim – 632 425
liczba unikalnych użytkowników strony w języku polskim – 140 512
liczba odsłon stron w języku włoskim, angielskim, hiszpańskim i francuskim – 3 825
liczba unikalnych użytkowników strony w języku włoskim, angielskim, hiszpańskim i francuskim – 1 973

MUZEUUM – DWORY KARWACJANÓW I GŁADYSZÓW

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Najważniejsze wystawy: Andrzej Biernacki – malarstwo; Eugeniusz Józefowski – malarstwo; Mieczysław Kozłowski – rzeźba; Stanisław Stach – malarstwo; Igor Banfi – malarstwo; Tomasz Chołuj – fotografia; Polskie drogi do Niepodległości – Bitwa Gorlicka – wystawa muzealna; Wystawa jubileuszowa 110 lat ZPAP Oddział Zakopane.
- ALDO ROBERTO PESSOLANO- KONCERT FORTEPIANOWY – dniu 21.08.2021 r. w Galerii sztuki „Dwór Karwacjanów” zorganizowano koncert muzyki poważnej. Organizatorem wydarzenia byli: Fundacja „Inter-Art”, Włoski Instytut Kultury w Krakowie; współorganizator: Muzeum – Dwory Karwacjanów i Gładyszów.
- Aldo Roberto Pessolano pochodzi z Salerno (Włochy). Naukę gry na fortepianie rozpoczął w wieku lat 3. Studia gry solowej oraz kompozycji odbył pod kierunkiem G. Turaccio i M.R. Falzarano w Konserwatorium „G. Martucci” w Salerno, które ukończył z najwyższym wyróżnieniem. Swoje umiejętności doskonalił u mistrzów związanych z Teatro Verdin in Salerno oraz Teatro San Carlo w Neapolu. Brał udział w mistrzowskich warsztatach muzycznych studiując pod kierunkiem sławnych pedagogów i artystów.
- ŚWIĘTO MAZIARZY ŁOSIAŃSKICH – IMPREZA PLENEROWA – to największe z cyklicznych wydarzeń organizowanych w Zagrodzie Maziarskiej w Łosiu, promujące dziedzictwo kulturowe Łemkowszczyzny. Tematem przewodnim imprezy jest historia maziarstwa. Na świę-

to przygotowano liczne atrakcje: koncerty, warsztaty, konkursy. Zaproszeni rzemieślnicy zaprezentowali rękodzieła ludowe, odbywają się też sprzedaż potraw łemkowskich.

WYSTAWY STAŁE (22)

Galeria Sztuki „Dwór Karwacjanów” W Gorlicach (1 wystawa)

- Ekspozycja XVI – wiecznych relikwii architektonicznych Dworu Karwacjanów

Skansen Wsi Pogórzańskiej Im. Prof. Romana Reinfussa W Szymbarku (12 wystaw)

- Wystawa pt. „Józef Śliwa – poeta, rzeźbiarz, amator” – prezentująca kolekcję rzeźby autorstwa Józefa Śliwy, rzeźbiarza i poety z Gorlic- spichlerz plebański z Rożnowic
- Wystawa wyposażenia średniozamożnej rodziny chłopskiej z terenu Pogórza – chałupa z Moszczenicy
- Wystawa narzędzi i sprzętów używanych w rolnictwie na Pogórzu – stodoła ze Stróżnej oraz obora ze Stróżnej
- Wystawa „Zioła w tradycji Pogórza” prezentująca zioła wykorzystywane w tradycyjnej medycynie ludowej oraz akcesoria związane z ich przeróbką i przechowywaniem – Chałupa z Szymbarku
- „Wiejska kuźnia” – prezentująca obróbkę metalu, produkcję i naprawę narzędzi na pogórzańskiej wsi – kuźnia z Turzy
- „Pogórzanie i sąsiedzi – stroje ludowe z regionów Polski i Słowacji” prezentująca 32 figury w odświętnych strojach ludowych pięciu grup etnograficznych i etnicznych: Pogórzan, Łemków, Łachów Sądeckich, Szaryszan i Spiszaków. Wystawa została zrealizowana w ramach projektu „Muzea Otwarte – rozszerzenie możliwości programowych

instytucji kultury pogranicza polsko-słowackiego” – adaptowana Stodoła plebańska z Szymbarku

- „Sztab operacji gorlickiej. 1915” – wystawa w stodole plebańskiej z Zagórzan, upamiętniająca setną rocznicę Bitwy pod Gorlicami
- „Dawne wyroby rękodzieła ludowego na Pogórzu” – prezentująca obiekty wykonane przez rzemieślników z terenu Pogórza (stolarstwo, garncarstwo, bednarstwo, plecionkarstwo oraz rzeźbę) – chałupa z Gródka
- „Mechanizacja XIX wiecznej wsi pogórzańskiej” – ekspozycja zabytkowego sprzętu i maszyn rolniczych pod wiatą – 20 zabytkowych maszyn i urządzeń rolniczych używanych na wsi Pogórzańskiej.
- „Jak tłoczono olej” – wyposażenie olejarni pogórzańskiej z okresu międzywojennego: sprzęty, naczynia olejarskie, prasa do wytłaczania oleju – olejarnia z Gródka
- „Pogórzański tkacz” ekspozycja warsztatu tkacza oraz wyposażenia kurnej chałupy z pocz. XX w. – chałupa dymna z Siar
- Edukacyjny park historii budownictwa ludowego i maszyn na pograniczu polsko-słowackim – wystawa zrekonstruowanych obiektów, na przykładzie których możemy sobie wyobrazić funkcjonowanie dawnej wsi na pograniczu polsko-słowackim. Jest tu np. wiatrak do mielenia zboża na mąkę, koło wodne, kierat do napędzania maszyn rolniczych, miech kowalski z paleniskiem, maselnica, koło deptakowe

Zagroda Maziarska w Łosiu (2 wystawy)

- Ekspozycja „Historia maziarstwa” – ilustrująca XIX-wieczny łemkowski ludowy

przemysł destylacji ropy naftowej i handel jej produktami (XIX-wieczna chłopa łemkowska i stodoła)

- „Wyposażenie spichlerza dawnej wsi łemkowskiej” – prezentująca wyposażenie dawnego spichlerza: zbiór eksponatów związanych z wyposażeniem spichlerza dawnej wsi

Cerkiew w Bartnem i Spichlerz Plebański w Bartnem (3 wystawy)

- XIX- wieczne wnętrze cerkwi greckokatolickiej pw. św. Kosmy i Damiana – wystawa prezentuje barokowy ikonostas oraz rzeźbiony i polichromowany boczny ołtarz, pochodzący z 1797 r.
- Wystawa „Relikty”
- „Historia kamieniarstwa ludowego we wsi Bartne” – wystawa poświęcona historii największego na łemkowszczyźnie Środkowej ośrodka kamieniarskiego. Ekspozowane narzędzia kamieniarskie, fotografie archiwalne, wyroby kamieniarskie z Bartnego (brusy, żarna, kamień młyński). – wyłączona ze zwiedzania ze względu na przeprowadzany remont.

Ośrodek Konferencyjno-Wystawienniczy „Kasztel W Szymbarku” (4 wystawy)

- „Historia kasztelu i jego właścicieli” – wystawa przedmiotów, narzędzi, mebli, dokumentów, ubiorów oraz fotografii dokumentalnych byłych właścicieli „schedy szymbarskiej”
- „W kręgu kultury dworskiej” – ekspozycja prezentująca pamiątki dawnych szlacheckich rodów szymbarskich
- „Interaktywny Renesans” – prezentacja multimedialna złożona z interaktywnych urządzeń i aplikacji (ekrany dotykowe, nośniki danych, rzutnik multimedialny, ekran wielkoformatowy, software) ilustrująca historię polskie-

go renesansu, a także historię kasztelu w Szymbarku

- „Sens Renesansu” – nowoczesna ścieżka ekspozycyjna z elementami edukacyjnymi, tworząca określoną całość narracyjną w historycznej i architektonicznej przestrzeni obiektu. Osią narracji ekspozycji jest epoka renesansu w jej trzech podstawowych aspektach „człowiek, wiedza, świat”

WYSTAWY CZASOWE

W tym 36 własnych, 6 współorganizowanych:

- GALERIA SZTUKI „DWÓR KARWACJANÓW” W GORLICACH 22 wystawy, w tym: 19 wystaw własnych, 3 współorganizowane;
- SKANSEN WSI POGÓRZAŃSKIEJ IM. PROF. ROMANA REINFUSSA W SZYMBARKU 3 wystawy własne;
- ZAGRODA MAZIARSKA W ŁOSIU Z FILIĄ CERKIEW W BARTNEM – 2 wystawy własne;
- OŚRODEK KONFERENCYJNO-WYSTAWIENNICZY „KASZTEL W SZYMBARKU” – 15 wystaw, w tym: 12 własnych, 3 współorganizowane.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

WYDARZENIA PLENEROWE – w 2021 r. w Muzeum zorganizowano 12 wydarzeń plenerowych, w tym: 3 własne, 9 współorganizowanych.

KONCERTY

W 2021 r. w Muzeum zorganizowano 6 koncertów w tym 1 własny, 5 współorganizowanych.

GALERIA SZTUKI „DWÓR KARWACJANÓW” W GORLICACH 3 koncerty współorganizowane (w tym 1 poza Galerią).

SKANSEN WSI POGÓRZAŃSKIEJ IM. PROF.

R. REINFUSSA W SZYMBARKU – 1 koncert współorganizowany.

ZAGRODA MAZIARSKA W ŁOSIU WRAZ Z CERKWIĄ W BARTNEM – 1 koncert współorganizowany.

OŚRODEK KONFERENCYJNO-WYSTAWIENNICZY „KASZTEL W SZYMBARKU” – 1 koncert współorganizowany.

IMPREZY KULTURALNE

(ODCZYTY, PRELEKCJE, SPOTKANIA, WYKŁADY, KONFERENCJE, PROMOCJE KSIĄŻEKI)

W 2021 r. w Muzeum zorganizowano 9 imprez kulturalnych, w tym: 4 imprezy własne, 5 współorganizowane.

GALERIA SZTUKI „DWÓR KARWACJANÓW” W GORLICACH – 1 impreza kulturalna współorganizowana.

SKANSEN WSI POGÓRZAŃSKIEJ IM. PROF. R. REINFUSSA W SZYMBARKU – 1 impreza kulturalna współorganizowana.

ZAGRODA MAZIARSKA W ŁOSIU WRAZ Z CERKWIĄ W BARTNEM – 4 imprezy kulturalne własne.

OŚRODEK KONFERENCYJNO-WYSTAWIENNICZY „KASZTEL W SZYMBARKU” – 3 imprezy kulturalne współorganizowane.

KONKURSY

W 2021 r. w Muzeum zorganizowano 1 konkurs własny w Skansenie Wsi Pogórzańskiej w Szymbarku.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

W 2021 r. w Muzeum zorganizowano 287 zajęć edukacyjnych, w tym: 43 lekcji muzealnych, 244 warsztatów.

GALERIA SZTUKI „DWÓR KARWACJANÓW” W GORLICACH: 42 lekcje w Muzeum, 31 warsztatów.

SKANSEN WSI POGÓRZAŃSKIEJ IM. PROF. R. REINFUSSA W SZYMBARKU: 158 warsztatów.

ZAGRODA MAZIARSKA W ŁOSIU Z FILIĄ CERKIEW W BARTNEM: 1 lekcja muzealna, 41 warsztatów.

OŚRODEK KONFERENCYJNO-WYSTAWIENNICZY „KASZTEL W SZYMBARKU”: 14 warsztatów.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- „Miejsca i emocje – Janusz Sepioł”
- Wacław Sitar – malarstwo
- Janusz Krauze – rzeźba
- „Szlak renesansu”
- Mieczysław Kozłowski – rzeźba
- Józef Stec – malarstwo, rysunek
- Jacek Kogutek – rzeźba

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

Zbiory muzealne zarówno ruchome znajdujące się na ekspozycjach stałych i w magazynach, jak i nieruchomości poddawane były w roku 2021 systematycznym przeglądom i konserwacji. Wytypowano ekspozycje wymagające konserwacji, renowacji, bądź naprawy w oddziałach Muzeum.

W 2021 r. prowadzone były kwerendy przed wystawami, w celu pozyskania materiałów i ekspozycji do wystaw czasowych. Organizowano wyjazdy w teren w celu oceny ekspozycji oferowanych do sprzedaży. Łącznie pozyskano 205 ekspozycji i przedmiotów: Skansen Wsi Pogórzańskiej

MDKiG, Otwarcie Parku Etnograficznego- Edukacyjnego w Skansenie Wsi Pogórzańskiej w Szymbarku, fot. B. Zasowska

rzańskiej im. Prof. R. Reinfussa W Szymbarku (39), Galeria Sztuki (1), Zagroda Maziarska w Łosiu (165).

INWESTYCJE, REMONTY

- MUZEA OTWARTE – ROZSZERZENIE MOŻLIWOŚCI PROGRAMOWYCH INSTYTUCJI KULTURY POGRANICZA POLSKO-SŁOWACKIEGO – udział Muzeum – Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach w partnerskim projekcie, jako LIDERA PROJEKTU. Jednym z głównych założeń projektu jest szeroko rozumiana dostępność oferty kulturalnej muzeów i instytucji kultury.
- Projekt „Zabytki z duszą” – prace ratunkowe typu konserwatorsko-budowlanego w cerkwi pw. śś. Kosmy i Damiana w Bartnem. Przeprowadzenie prac niwelacyjnych na działce nr 74 i przygotowanie terenu wytyczonego pod rekonstrukcję dwóch chyży łemkowskich (Bartne 27 i Bartne 40) oraz wykonanie ogrodzenia zabezpieczającego teren budowy z siatki o długości ca 125 mb, wys. ca 1,2 m.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- Projekt MKiDN „Bartne, cerkiew greckokatolicka pw. Śś. Kosmy i Damiana (XVIII w., 1842 r.): modernizacja instalacji elektrycznej” – kwota dofinansowania 9 980 zł.
- Projekt MKiDN pn. „Mistrz tradycji – Zofia Gorzkowicz” – w ramach programu Kultura ludowa i tradycyjna 2021 – kwota dofinansowania 19 900 zł.
- Projekt MKiDN „Szklany renesans” w oddziale Ośrodek Konferencyjno-Wystawienniczy „Kasztel w Szymbarku”, w ramach programu Edukacja Kulturalna – kwota dotacji 30 000 zł.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

Cały okres trwania pandemii to nielatywy czas dla Muzeum – Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach. Z powodu wprowadzonych obostrzeń do Muzeum nie przychodzili zwiedzający i odbiorcy wydarzeń kulturalnych, nie odbywały się lekcje muzealne. Przeniesienie życia, pracy, edukacji i kultury do świata wirtualnego, spowodowane przez pandemię, coraz częściej jest postrzegane nie jako stan przejściowy, ale trwała zmiana. W czasach pandemii internet stał się kluczowym sposobem dotarcia muzeum do ich odbiorców. Muzeum wprowadziło w 2021 r.:

- wprowadzono nowoczesne formy prezentacji oddziałów i zbiorów muzealnych w postaci:
  - o czasowych wystaw wirtualnych dostępnych na stronie www.muzeum.gorlice.pl (ze względu na istniejącą sytuację i brak możliwości szerszych kwerend, były to wystawy własne, opracowane na podstawie zbiorów muzealnych, fotograficzne, dawne wystawy czasowe (tj. wystawy: Salon Gorlicki; Alfred Długosz-malarstwo; Agnieszka Kutylak-Hapanowicz-malarstwo; Andrzej Błoński- fotografia; Ewa Piotrowska-Kukla – „Portrety” oraz Ignacy Pinkas / malarstwo);
  - o wystaw wirtualnych (np. wystawa „Spacerem po Łosiu- wystawa fotografii Jacka Kosiby”);
  - o digitalizacji zbiorów i prezentacji opisanych merytorycznie „obiektów tygodnia” w sieci (naprzemiennie z każdego oddziału) prezentowanych w mediach społecznościowych.
- prowadzenie działalności naukowej (kwerendy online)

- prowadzenie działalności edukacyjnej w sieci: przygotowywanie i realizacja filmów instruktażowych opartych na scenariuszach warsztatów realizowanych do tej pory w oddziałach oraz nowych, inspirowanych obiektami muzealnymi (m.in. warsztaty „Lalki motanki” dla dzieci i młodzieży)

Pozostałe ograniczenia dla zwiedzających:

- zawieszono wszelkie wydarzenia organizowane z udziałem publiczności w Muzeum w dniach 1-17.01.2021 r. oraz 20.03-25.04.2021, instytucję zamknięto dla zwiedzających;
- zrealizowano działania muzealne bez bezpośredniego kontaktu z publicznością;
- od 04.05.2021 Zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora Muzeum wznowiono działalność Muzeum; nastąpiło przejście z systemu pracy zdalnej do pracy stacjonarnej;
- odwołano zajęcia edukacyjne i warsztatowe we wszystkich oddziałach Muzeum;
- odwołano Jarmark Łemkowsko-Pogórzański zaplanowany na dzień 21.03.2021 w Zagrodzie Maziarskiej w Łosiu;
- odwołano udział w akcji „Polska zobacz więcej”;
- modyfikacjom uległ również kalendarz wystaw czasowych, m.in. zmiana terminu wystawy Beaty Bigaj oraz Teresy Cukier; finaże wystaw odbywały się z zachowaniem zasad epidemiologicznych;
- koncerty oraz wystawy odbywające się w Galerii Sztuki zostały przeprowadzone z zachowaniem wszelkich obostrzeń sanitarno-epidemiologicznych.

STATYSTYKA

ilość wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów) – 287, w tym: 43 lekcji muzealnych, 244 warsztatów
ilość innych wydarzeń (imprezy, konkursy, koncerty) – 70, w tym: 42 wystawy czasowe, 6 koncertów, 12 wydarzeń plenerowych, 9 imprez kulturalnych, 1 konkurs
ilość projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne – 4

FREKWENCJA

zwiedzający ogółem – 34 791, w tym: zwiedzający indywidualni – 18 467
zwiedzający w ramach grup zorganizowanych – 5 238
uczestnicy lekcji muzealnych – 4 624
uczestnicy wydarzeń kulturalnych (koncertów, wernisaży, spotkań, konkursów, wykładów) – 6 462
odbiorcy internetowi – 26 574:
Galeria Sztuki „Dwór Karwacjanów” – 4704
Skansen Wsi Pogórzańskiej w Szymbarku – 7193
Zagroda Maziarska w Łosiu wraz z Cerkwią w Bartnem – 7434
Ośrodek Konferencyjno-Wystawienniczy Kasztel w Szymbarku – 7243
Ogółem frekwencja (zwiedzający+ odbiorcy internetowi) w Muzeum wyniosła 61 365

STRONA WWW

www.muzeum.gorlice.pl

liczba odwiedzin strony – 14 409 odsłon
liczba unikalnych użytkowników strony – 10 620 odwiedzających wirtualne ekspozycje
odbiorcy Facebooka Muzeum – 12 165

MUZEUM ETNOGRAFICZNE IM. SEWERYNA UDZIELI W KRAKOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Wyróżnienie „Marka Radia Kraków” dla wystawy Syberia. Głosy z Północy oraz zainteresowanie publiczności cyklem spotkań „Syberia dopowiedzenia”. Wystawa i cykl czerpały z bogatych treści projektu badawczego pn. „Antropologiczna reinterpretacja kolekcji syberyjskiej ze zbiorów Muzeum Etnograficznego w Krakowie, pochodzącej od polskich badaczy Syberii XIX wieku”. Projekt ten Muzeum realizowało w latach 2016-2019 na obszarze Syberii Zachodniej, Kamczatki, Czukotki, a także badając archiwa i kolekcje muzeów polskich, rosyjskich i wybranych muzeów europejskich (badania umożliwił grant Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki). Należy podkreślić, że w kolekcji syberyjskiej MEK znajdują się najstarsze na świecie obiekty rdzennych kultur syberyjskich. Badania objęły m.in. pięć wyjazdów (nad rzekę Taz na Syberii Zachodniej, w okolice Omy nad Morzem Barentsa, na Kamczatkę i na Czukotkę) oraz liczne kwerendy. Goszczono także specjalistów z zagranicy. Sam cykl „Syberia. Dopowiedzenia” to dziewięć spotkań, które podjęły nieoczywistą i mało znaną w Polsce tematykę (np. relacji między polskimi zesłańcami a rdzennymi mieszkańcami, udziału Polaków w kolonizacji Syberii, zmian klimatycznych czy zagadnień konserwacji tak wymagających zabytków). Sponsorem wystawy i cyklu była firma Gaz-System S. A. Wyniki badań (w tym multimedia) oraz opracowaną na nowo kolekcję syberyjską MEK prezentuje strona <https://etnomuzeum.eu/syberia>

[tps://etnomuzeum.eu/syberia](https://etnomuzeum.eu/syberia)

- Cykl Wiosna ludu – 7 spotkań z zaproszonymi gośćmi (socjologami, antropologami, historykami, literaturoznawcami) nawiązywało do wystawy „Kogo stać?” (nowa część wystawy stałej MEK, wprowadzona w 2020 r.). Kuratorką cyklu i prowadzącą spotkania była Dorota Majkowska-Szajer, kustoszka Muzeum i współtwórczyni wystawy. Choć (z powodu pandemii) spotkania odbywały się tylko w formule online, cieszyły się znakomitą odbiorą i wciąż budzą zainteresowanie – wszystkie rozmowy zostały zarejestrowane (z tłumaczeniem na Polski Język Migowy), a linki dostępne są na stronie internetowej cyklu (<https://etnomuzeum.eu/wiosna-ludu>).
- Okrągły stół dla placu Wolnica. Miasto Kraków, doceniając rolę, jaką MEK od lat pełni na krakowskim Kazimierzu, szczególnie poprzez nowatorskie działania na rzecz jakości przestrzeni publicznej, przyjęło to zaproszenie na najwyższym szczeblu, widząc w MEK kluczowego partnera tak dla siebie, jak i dla architektów pracujących nad koncepcją metamorfozy placu Wolnica. Muzeum upowszechnia w ten sposób ideę społecznego zaangażowania w kształtowanie krajobrazu kulturowego i wspólnej troski o ład przestrzenny. Prezentując swoje stanowisko, zaakceptowano potrzebę realnego uczestnictwa w tym procesie lokalnych środowisk: mieszkańców dzielnicy, przedsiębiorców z terenu Kazimierza, a także działających tu artystów i aktywistów miejskich. Odbyły się 4 spotkania z udziałem 60 osób, dalsze prace są zaplanowane na 2022 r.
- Digitalizacja i udostępnienie zabytkowej kolekcji szklanych negatywów i fotografii z drugiej połowy XIX i początku XX wieku ze zbiorów Działu Dokumentacji

Kontekstowej Kultur – finalizacja projektu. Współfinansowanie w ramach MRPO 2.1.2 Cyfrowe zasoby regionalne, 2018-2021. Zadanie objęło 2423 najstarsze obiekty fotograficzne z kolekcji MEK, obrazujące społeczeństwo i dziedzictwo kulturowe południowej Polski. Poddano je konserwacji, zabezpieczeniu i digitalizacji, a ich odwzorowania cyfrowe opracowano w przystosowanym programie bazodanowym oraz udostępniono online (w języku polskim i angielskim). Tym sposobem, po ponad stu latach, zbiór fotografii został ponownie „cyfrowo wywołany”. Baza wyróżnia się jakością digitalizacji, która pozwala dojrzeć nawet źrenice oka, a także profesjonalnym opisem obiektów (każdy posiada rozbudowany opis, który powstał w wyniku kwerend przekrojowych). Jej udostępnienie w sierpniu 2021 r. wywołało ogromne zainteresowanie, które objawia się

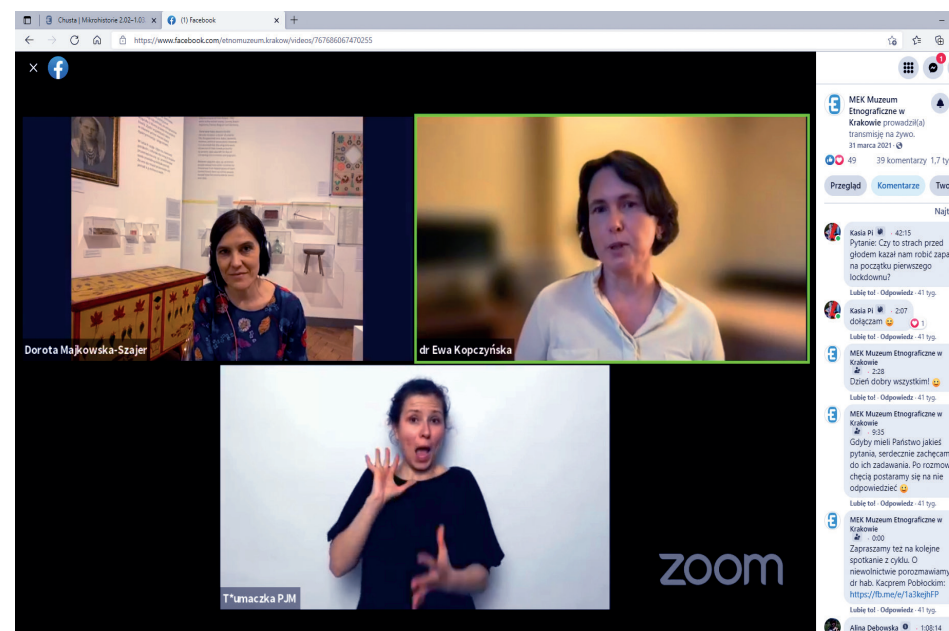
m.in. pobieraniem i publikowaniem zdjęć pojedynczych lub zgrupowanych tematycznie przez portale regionalne, turystyczne, historyczne oraz media społecznościowe i żywą dyskusją wokół nich, w znaczącym przyroście kwerend, a także chęci pogłębienia informacji o fotografiach i zobaczenia oryginałów.

WYSTAWA STAŁA – POLSKA KULTURA LUDOWA

Mikrohistorie – kontynuacja cyklu wystawienniczego, prezentowanego u wejścia na wystawę w postaci wybranego obiektu z kolekcji związanego z konkretną osobą i historią/opowieścią (obiekty zmieniały się co miesiąc).

WYSTAWY CZASOWE W SIEDZIBIE

- Syberia. Głosy z Północy (do 31.12.2021, kontynuacja). Muzeum posiada rzadką kolekcję rzeczy pochodzących od rdzen-

MEK, Rozmowa o głodzie”, spotkanie online z cyklu WIOSNA LUDU, fot. Archiwum Muzeum

nych kultur syberyjskich. Darczyńcy to polscy, XIX-wieczni zesłańcy, uczeni, podróżnicy.

- Muzeum nie musi być w muzeum (plac Wolnica, 1.07-31.08.2021). Wystawa stworzona z instalacji artystycznych inspirowanych zbiorami MEK (m.in. kolekcją zabawek, wycinanek, strojów). Formy i wzory sprzed lat zostały wykorzystane do zaprojektowania interaktywnej aranżacji, która stała się atrakcyjną scenografią kreatywnych zabaw i relaksu w otoczeniu sztuki. Przedsięwzięcie dofinansowano z programu „Kultura interwencje” Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

WYSTAWY CZASOWE POZA SIEDZIBĄ

Opowieści syberyjskie. Tam i z powrotem (Muzeum Ziemi Miechowskiej, listopad 2020 – czerwiec 2021). Partnerstwo merytoryczne – wraz z Małopolskim Instytutem Kultury (inicjatywa) oraz Muzeum Ziemi Miechowskiej – przy stworzeniu wystawy czerpiącej ze zbiorów MEK, a skupionej na relacjach Polaków, którzy na Syberii byli i jako zesłańcy, i jako żołnierze.

WYSTAWY WIRTUALNE (wybór)

- Syberia. Głosy z Północy
- Kolekcja w kwarantannie – wystawa odnosi się do badań, które Muzeum Etnograficzne w Krakowie prowadziło od marca do czerwca 2020 r. pn. „Nasze życie w czasach zarazy”. Współtworzona jest z publicznością – osobami, które chętnie dzielą się osobistymi opowieściami o przedmiotach, jakie w trakcie pandemii nabrały dla nich nowych znaczeń. Efekty zbiórki są na bieżąco publikowane na platformie: <https://etnomuzeum.eu/kolekcjawkwarantannie>
- Wirtualne Muzeum Drzeworytów Lu-

dowych – wystawy online realizowane są na bieżąco w trakcie trwających od kilku lat badań. Są nimi m.in. „Drzeworyty ludowe z Płazowa”, „Jędrzej Wawro – drzeworytnik mimo woli”, „Komu lilię, komu miecz”, „Czarno na białym”.

www.drzeworyty.eu

- Widok zza bliska. Inne obrazy Zagłady – zapis wystawy prezentowanej w MEK (1.12.2018 r. – 31.03.2019 r.). W styczniu 2020 r. otrzymała rekomendację portalu www.culture.pl w kontekście 75 rocznicy wyzwolenia KL Auschwitz. Adresy internetowe: www.widokzza-bliska.eu/ oraz www.terriblyclose.eu.
- Obiekt tygodnia – internetowa prezentacja kolejnej partii (52 w skali roku) ciekawie dobranych obiektów z kolekcji Muzeum, z pogłębionym i atrakcyjnym opisem. Obiekt tygodnia od lat ma zadeklarowanych fanów. <https://etnomuzeum.eu/zbiory>
- Mikrohistorie – comiesięczna prezentacja w wersji online obiektów z kolekcji MEK, których pierwotni właściciele żyją i chcą się podzielić opowieściami i znaczeniami, jakie te rzeczy dla nich posiadają.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Muzeum organizuje wydarzenia własne lub włącza się do cyklicznych przedsięwzięć organizowanych na poziomie lokalności, miasta, województwa i kraju. Poniżej skrótowa lista realizacji w roku 2021:

- wydarzenia związane z wystawą „Syberia. Głosy z Północy” – 9 wydarzeń online, 25 w siedzibie, 1 w plenerze;
- wydarzenia związane z wystawą „Kogo stać?” – 9 online, 25 w siedzibie, 1 w plenerze;
- „Podszewka Kazimierza”. Samoobsługowa gra miejska /110;

- „Święto Wirtualnych Muzeów Małopolski”;
- „Studencki Tydzień Sztuki” – partnerstwo;
- „Noc Muzeów”;
- „Synagogi Nocą” – partnerstwo;
- #MłodziMałopolanie.EU – partnerstwo;
- Święto Krakowskiej Rodziny – partnerstwo / 1 w siedzibie, 1 w plenerze;
- Małopolskie Dni Osób z Niepełnosprawnością – partnerstwo;
- Festiwal Kultury Żydowskiej – partnerstwo;
- EtnoKraków/ Rozstaje – partnerstwo;
- Weekend seniora z kulturą w MEK – partnerstwo;
- Krakowska Konferencja Etnograficzna. Metodologie, praktyki, teorie. W 95-tą rocznicę powstania Komisji Etnograficznej Polskiej Akademii Umiejętności – partnerstwo;
- Dyskusja wokół książki Ewy Klekot „Kłopoty ze sztuką ludową”;
- Spotkanie PTL: „Polscy prekursorzy muzealnictwa” – partnerstwo;

- „Głosy Północy o niepodległości”;
- Dzień Otwarty Muzeów Krakowskich;
- Festiwal Literatury dla Dzieci – partnerstwo;
- Okrągły stół dla placu Wolnica – 4 spotkania.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Na wypadek obostrzeń pandemicznych, przygotowano działania zdalne oraz plenerowe. Scenariusze warsztatów online zostały opracowane w sposób umożliwiający dostosowanie do dynamiki pracy grupy oraz potrzeb, których dowiadywano się wcześniej. Przesyłane uczestnikom zajęć materiały jeszcze przed warsztatami sprzyjały pogłębieniu tematu wiodącego – w oderwaniu od ekranu komputera. Atutem warsztatów organizowanych przez MEK, a zarazem ich wyróżnikiem na tle propozycji innych instytucji, była możliwość spotkania z edukatorem, który prowadził zajęcia nie z własnego studia, ale z przestrzeni wystawy. Warsztaty były

MEK, Wystawa plenerowa MUZEUM NIE MUSI BYĆ W MUZEUM, fot. M. Świdziński

transmitowane w czasie rzeczywistym. Uczestnicy mogli też przekonać się, jak wygląda muzeum za zamkniętymi drzwiami – zaglądać w miejsca niedostępne dla publiczności, przyglądać się z bliska nieudostępnianym na co dzień muzealium i archiwaliom, rozmawiać z edukatorem, a nawet kierować jego krokami.

Działalność edukacyjna MEK objęła zróżnicowane tematy i formy pracy, w zależności od sytuacji pandemicznej. Należały do nich:

- oferta dla szkół i przedszkoli: warsztaty i gry stacjonarne, warsztaty online, opracowanie scenariuszy i wprowadzenie do oferty online nowych warsztatów (m.in. „Słowa do rzeczy”, „Pogodne doświadczenia”);
- oferta dla odbiorców indywidualnych: warsztaty dla dzieci i rodzin, warsztaty rękodzieła, warsztaty rysunku, warsztaty śpiewu, spaceru śpiewacze;
- oferta dla osób z niepełnosprawnościami;
- ferie zimowe 2021;
- wakacje 2021;
- „Kazimierz od podszewki” – wdrożenie gry w wariacie dla grup;
- współpraca: z podmiotami prowadzącymi działalność komercyjną, z podmiotami prowadzącymi działania społeczne, z placówkami edukacyjnymi i instytucjami kultury;
- „Kolekcja. Przestrzeń terapii”. Długofalowy projekt edukacyjny dla dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu;
- zaangażowanie zespołu edukacji w projekty, wystawy czasowe oraz wydarzenia MEK;
- edukacyjne repozytorium cyfrowe „Muzeum Podręczne”.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

(wybór)

Z racji utrzymującej się pandemii, w 2021 r.

plany musiały ulec mocnej weryfikacji i skupić się głównie na pracy analitycznej. Objęła ona:

- Życzenia – opracowanie kolekcji (muzealia oraz archiwalia – filmy, fotografie, transkrypcje) pozyskanej w ramach projektu „Niematerialne dziedzictwo Małopolski zawarte w obyczajach pielęgnujących więzi międzyludzkie – badania, publikacje, edukacja”, realizowanego przy współudziale środków z MRPO 6.1.3B, 2017-2020;
- Wirtualne Muzeum Drzeworytów Ludowych – kontynuacja – projekt stanowi jedyną tego rodzaju platformę dokumentującą i popularyzującą aktualną wiedzę na temat ludowego drzeworytnictwa. Prowadzone przez kolejne lata badania w Polsce, na Ukrainie i Słowacji sprawiły, że obecnie w bazie danych po raz pierwszy na taką skalę udostępnione są (w języku polskim i angielskim) informacje o ponad 1500 odnalezionych odbitkach i klockach drzeworytniczych oraz klockach do druku tkanin. W 2021 r. zaktualizowano i poszerzono wybrany zasób kart katalogu obiektów, autorów, warsztatów i katalogu geograficznego.
- Digitalizacja i udostępnienie zabytkowej kolekcji szklanych negatywów i fotografii z drugiej połowy XIX i początku XX wieku ze zbiorów Działu Dokumentacji Kontekstowej Kultur (MRPO 2.1.2 Cyfrowe zasoby regionalne, 2018-2021). Wymiar naukowy projektu, który objął 2423 najstarsze obiekty fotograficzne z kolekcji MEK, polegał na dogłębnym opracowaniu wszystkich obiektów (dla każdego z nich przeprowadzono przekrojową kwerendę w wielorakich źródłach). Rozbudowano także słowniki (tezaury) bazodanowe, z uwzględnieniem określeń gwarowych i regionalizmów.

- Studia nad zbiorami, eksploracja potencjału inspirowanego zbiorów dla współczesności – kolejny etap całościowego opisu zbiorów, praca nad przekrojowymi tematami zgłębiającymi treści zawarte w kolekcji. Badania te są potem przedstawiane na seminariach, konferencjach, podczas wykładów, publikowane na różnych forach. Opracowane 500 nowych kart obiektów oraz 15 tematów przekrojowych.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

W 2021 r. praktycznie zakończono proces spisu z natury kolekcji liczącej ponad 80 000 muzealiów. Wdrożono nowy system bazodanowy MUZA, który modernizuje dostęp do informacji naukowej o zbiorach. Do zbiorów przyjęto 116 muzealiów oraz 322 archiwalia. Liczba wszystkich zbiorów (muzealiów i archiwaliów) na dzień 31.12.2021 r. wyniosła 344 833. Przeprowadzono kolejny etap opieki konserwatorskiej nad obiektami na wystawie stałej i wystawach czasowych. Realizowano obsługę konserwatorską wypożyczeń. Przeprowadzono konserwację zachowawczą, ratunkową i pełną dla zaplanowanej części zbiorów. Wykonano kolejną partię indywidualnie zwymiarowanych specjalistycznych pudeł z materiałów bezkwasowych. Wprowadzono dalsze rozwiązania istotne dla właściwego sposobu przechowywania zbiorów oraz ich ochrony. Muzeum nie ustaje w wysiłkach, których celem jest budowa specjalistycznych magazynów studyjnych dla najstarszej i najbogatszej kolekcji etnograficznej w Polsce.

INWESTYCJE, REMONTY

- Znowelizowano dokumentację związaną z budową pawilonu na zbiory wielkogabarytowe przy ul. Babińskiego

29. Powodem była konieczność dostosowania posiadanej przez MEK dokumentacji projektowej do wydanych wcześniej przez Urząd Miasta Kraków kolizyjnych pozwoleń budowlanych dla sąsiednich nieruchomości. Muzeum zostało więc zmuszone do wykonania nowego zakresu planu zagospodarowania terenu, uzyskania zamiennego pozwolenia na budowę, opracowania nowych kosztorysów inwestorskich.

- Wprowadzono windę dostosowaną do osób z niepełnosprawnością ruchową w budynku zwanym „Esterka” przy Krakowskiej 46 (współfinansowanie WM oraz PFRON).
- Zrealizowano drugi (z trzech zaplanowanych) etap prac konserwacyjnych w piwnicach ratusza przy pl. Wolnica 1 (współfinansowanie SKOZK i WM).
- Zabezpieczono budynek folwarku, który Muzeum ma w zarządzie w parku przyszpitalnym im. dra J. Babińskiego, przed dewastacją ze strony nieproszonych gości.
- Zrealizowano pierwszy etap działań w zakresie podniesienia bezpieczeństwa cyfrowego oraz rozbudowy nowoczesnej infrastruktury teleinformatycznej.
- Przeprowadzono prace remontowe w budynkach Muzeum w zakresie bieżącego utrzymania infrastruktury oraz prace interwencyjno-naprawcze (awaria kanalizacji przy Krakowskiej 46, naprawa osłon miedzianych czap kominowych i ofasowań kominów w budynku Ratusza przy placu Wolnica 1).

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- „Digitalizacja i udostępnienie zabytkowej kolekcji szklanych negatywów i fo-

tografii z drugiej połowie XIX i początku XX w. ze zbiorów Muzeum Etnograficznego im. Seweryna Udzieli w Krakowie” – RPO-WM, Działanie 2.1, Poddziałanie 2.1.2 Cyfrowe zasoby regionalne. Całkowity koszt zadania 945 095,31 zł, pozyskana dotacja 776 457,57 zł;

- „Kontynuacja prac konserwatorskich piwnic pod wieżą Ratuszową” – etap drugi. Dofinansowano ze środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa oraz z budżetu Województwa Małopolskiego. Całkowity koszt zadania 99 947,28 zł, pozyskana dotacja 40 453,21 zł;
- Muzeum nie musi być w Muzeum (Narodowe Centrum Kultury, Program Kultura Interwencje 2021). Całkowity koszt zadania 54 799,19 zł, pozyskana dotacja 53 000 zł;
- Rozbudowa o szyb windy dla osób niepełnosprawnych i nadbudowa budynku Muzeum Etnograficznego w Krakowie przy ul. Krakowskiej 46 – Państwowy Fundusz Rehabilitacyjny Osób Niepełnosprawnych w ramach zadań Samorządu Województwa Małopolskiego. Całkowity koszt zadania 509 579,97 zł, pozyskana dotacja 133 464,44 zł.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

W 2021 r. Muzeum stosowało wypracowane już rok wcześniej zasady pracy zespołu w obostrzonych warunkach sanitarnych, regulaminy zwiedzania i oraz pracy z publicznością. Aktualizowano je wraz z nowymi rozporządzeniami ministra zdrowia oraz ministra kultury.

STATYSTYKA

liczba wystaw: 1 stała, 3 czasowe, 11 wirtualnych = 15
liczba wydarzeń kulturalnych – 175
liczba wydarzeń edukacyjnych – 327
liczba projektów badawczych – 6
ilość projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne – 4

FREKWENCJA

odbiorcy ogółem (bez internautów) – 18 028
zwiedzający wystawy w siedzibie: 17 328 (w grupach zorganizowanych – 207, indywidualni – 17 121)
zwiedzający wystawy poza siedzibą – 700 (w kraju – 700, za granicą – 0)
odbiorcy wydarzeń edukacyjnych w siedzibie i poza siedzibą – 4 593
odbiorcy wydarzeń kulturalnych – 4 883
liczba wolontariuszy, praktykantów i stażystów – 17

STRONA WWW

www.etnomuzeum.eu
liczba unikalnych użytkowników strony – 97 818
liczba odsłon strony internetowej instytucji – 304 975
liczba odwiedzin wystaw internetowych – 96 523
portale społecznościowe – 12 339

MUZEUM LOTNICTWA POLSKIEGO W KRAKOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Nowe i nowoczesne wystawy stałe. Udostępniono publiczności ekspozycję główną „Skrzydła i Ludzie XX wieku” w historycznym Hangarze Głównym i 4 ekspozycje towarzyszące. Są one elementami zrealizowanego przez Muzeum zadania pn. „Rewaloryzacja zespołu zabytkowych budowli inżynierskich dawnego lotniska Rakowice-Czyżyny wraz z adaptacją na potrzeby Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie” sfinansowanego ze środków UE w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. W konkursie „Wydarzenie Historyczne Roku”, organizowanym przez Muzeum Historii Polski, spośród 200 zgłoszeń, wystawa „Skrzydła i Ludzie XX wieku” została wyróżniona w gronie 5 finalistów.
- Wydano dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego katalog wystawy „Skrzydła i Ludzie XX wieku”, przedstawiający na 280 stronach statki powietrzne, silniki lotnicze, uzbrojenie, pojazdy lotniskowe i elementy umundurowania oraz ekwipunku lotniczego, odznaczenia, dokumenty ze zbiorów MLP. Katalog dostępny na stronie internetowej Muzeum w zakładce Zbiory/Ekspozycja stała. W ramach poszerzenia zakresu publikacji popularnych i popularnonaukowych Muzeum wprowadziło dwumiesięcznik internetowy pt.: „Aviator Krakowski” dostępny online na stronie Muzeum w formie plików PDF.
- Wystawy czasowe i prezentacje filmowe. Udostępniono zwiedzającym

wystawę pt. „Iskra – historia polsko-indyjska” o szkolno-treningowym, pierwszym polskim samolocie odrzutowym, skonstruowanym na przełomie lat 50-tych i 60-tych przez Tadeusza Sołtyka. Iskry były użytkowane przez Polskę i Siły Powietrzne Republiki Indii, (ponad 60 egzemplarzy w latach 1975-2004). W Gmachu Głównym Muzeum wyeksponowano perfekcyjnie odnowiony samolot TS-11 Iskra w malowaniu indyjskim upamiętniającym 20-lecie zakończenia polsko-indyjskiego kontraktu serwisowego oraz 75 lat Wojskowych Zakładów Lotniczych nr 2 w Bydgoszczy, które wykonały remont konserwatorski w ramach współpracy z Muzeum.

- W przeddzień 40-tej rocznicy stanu wojennego w Polsce, w dniu 11.12.2021 r. otwarto wystawę czasową pt. „Komuniści przeciw Polsce – lotnictwo w czasie stanu wojennego”. Została przygotowana siłami Muzeum we współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej w Krakowie oraz Muzeum Motoryzacji i Techniki Militarnej w Katowicach. Wystawa przypomina o tragicznych wydarzeniach z grudnia 1981 r.
- Odbyła się premiera filmu „Człowiek z powietrza” w reż. Marka Kołdrasa, opowiadającego o lkarze z Odporyszowa – Janie Wnęku, cieśli i rzeźbiarzu, który w latach 60-tych XIX wieku według legendy wykonywał loty na skonstruowanych przez siebie drewniano-płóciennych skrzydłach i zmarł z powodu upadku w trakcie lotu w 1869 r. W premierze wzięli udział twórcy filmu – Marek Kołdras i Dorota Kunc oraz zaproszeni goście.

WYSTAWY STAŁE

- Gmach Główny – ekspozycja wprowa-

dzająca prezentująca pamiątki po ludziach lotnictwa, przykładowe rodzaje statków powietrznych (w tym prototypy, samoloty seryjne, amatorskie, śmigłowce, szybowce);

- Mały hangar – wystawa pn. „Skrzydła Wielkiej Wojny, Małopolska 1914-2014” ukazująca unikatowe w skali świata konstrukcje lotnicze z okresu I wojny światowej;
- 3 Ekspozycje plenerowe – kompleks ekspozycyjny obejmujący wydzielone tematycznie układy: 1) samoloty transportowe, pasażerskie, sanitarne, śmigłowce, maszyny fotogrametryczne, bojowe, 2) Aleja MiG-ów, 3) agrolotnictwo.

Ponadto w ramach projektu POLiŚ w marcu otwarto nowe pięć ekspozycji stałych powstałych w ramach programu kulturowego „Skrzydła i Ludzie XX wieku”, na które składają się:

- Hangar Główny – dzieje polskiego i światowego lotnictwa od lat 30-tych do późnych 60-tych;
- Magazyny historii – unikatowe zbiory, pochodzące głównie z tzw. kolekcji Goeringa;
- Metamuzeum – ekspozycja ukazująca początki tworzenia kolekcji Muzeum Lotnictwa Polskiego i rolę modelarstwa lotniczego w trudnym okresie lat 60-tych XX w.;
- Silnikownia – ekspozycja ukazująca najbogatszą na świecie kolekcja napędów lotniczych od okresu pionierskiego po współczesność;
- Archeologia lotnictwa – prezentująca zagadnienia związane z katastrofami lotniczymi i badaniami nad wydobytymi z ziemi i z wody szczątkami samolotów. Jej głównym elementem jest wrak bombowca Douglas A-20 Boston wydobyty z Bałtyku.

WYSTAWY CZASOWE W SIEDZIBIE

- Wystawy „Street art wysokich lotów” w ramach Festiwalu Sztuk Odlotowych obejmująca następujące elementy: „Wystawa plakatu lotniczego”, „Wystawa z cyklu Aerohistorie w komiksie”, „Trudne początki – z młodzieńczych wspomnień Janusza Meissnera”, „Lotnictwo w muralu w Polsce i na świecie”, „Wystawa powarsztatowa uczestników Festiwalu Sztuk Odlotowych”, „Żelazne ptaki – o nazewnictwie w lotnictwie”;
- „Iskra – historia polsko-indyjska” – prezentacja obiektu ze zbiorów MLP w malowaniu indyjskim;
- „90 lat Lotnictwa Policji” – wystawa zrealizowana we współpracy z Biurem Edukacji Historycznej Muzeum Policji ukazująca lotnicze aspekty pracy policji;
- „Muzeum Lotnictwa Okiem i Rysunkiem studentów Politechniki Krakowskiej” – wystawa poplenerowa, będąca pokłosiem letnich warsztatów malarskich realizowanych w przestrzeniach muzealnych;
- „Komuniści przeciw Polsce – lotnictwo w czasie stanu wojennego” – wystawa z okazji 40-lecia wprowadzenia stanu;
- „Człowiek z powietrza i podniebni marzyciele” – mini wystawa towarzysząca uroczystej premierze filmu dokumentalnego poświęconego postaci Jana Wnęka;
- „Nowe nabytki – pamiątki po Stanisławie R. Beckerze” – wystawa pozyskanych pamiątek po byłym członku Krakowskiego Klubu Seniorów Lotnictwa i uczestniku lotów z pomocą dla Armii Krajowej;
- „Lotnisko Rakowice-Czyżyny na archiwalnych fotografiach” – wystawa reprodukcji archiwalnych fotografii ze zbiorów Biblioteki Naukowej i Archiwum

MLP w zakresie historii dawnego lotniska Rakowice-Czyżyny.

WYSTAWY CZASOWE POZA SIEDZIBĄ

- „Bitwa o Anglię” – prezentowana podczas obchodów 77. rocznicy zrzutów alianckich dla Armii Krajowej na Wzgórzu Dzielec w Słopicach oraz Festiwalu „Skrzydła nad Kazimierzem” w Kazimierzu Dolnym;
- Prezentacja Muzeum Lotnictwa Polskiego podczas Święta Wojska Polskiego w Kuligowie i wydarzenia „Zaślubiny z Wisłą” w Dęblinie.

WYSTAWY WIRTUALNE

„60 lat lotów w kosmos” – wystawa ze względu na ograniczenia sanitarne prezen-

towana w formie wirtualnej, zawierająca fotografie, opisy i filmy podsumowujące 60-letnią historię podboju kosmosu przez człowieka.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Wydarzenia specjalne organizowane przez MLP:

- „Noc Muzeów” – w trakcie miały miejsce pokazy rekonstruktorów, balonowe, oprowadzanie „Szlakiem niedocenianych perełek MLP”, „Aerohistoria na pirackich skrzydłach”, warsztaty „I ty możesz dzierżyć broń – o wydrukach 3D w muzealnictwie” oraz specjalne wydanie Spotkania przy samolocie;
- „Lotniczy Dzień Dziecka” obejmujący m.in. oprowadzanie dedykowane dzie-

MLP, Iskra – historia polsko-indyjska, fot. Archiwum Muzeum

ciom, konkursy i quizy, strefę lotniczego malucha, budowanie muzealnych eksponatów z klocków COBI);

- „Rekonstrukcja Powstania Warszawskiego” – w ramach obchodów rocznicy wybuchu Powstania miały miejsce: wystawa artefaktów z udziałem filmowych grup rekonstrukcyjnych, opowieści muzyczne w wykonaniu rapera Roman Bosski i mini koncert pieśni powstańców w wykonaniu Filharmonii Krakowskiej;
- „Iskra – historia polsko-indyjska” – wernisaż wystawy, warsztaty i konkursy tematyczne, pokaz tańców indyjskich, zwiedzanie z przewodnikiem w ramach prezentacji obiektu;
- „Żywa historia z militariami” – weekend poświęcony „żywej historii” z udziałem grup rekonstrukcyjnych z czasów II wojny światowej, konfliktu w Wietnamie i wojen z terroryzmem XXI wieku. Wydarzenie połączone z promocją książki „Tobie Ojczyzno – znaki spadochronowe i szybowcowe w Polskich Siłach Zbrojnych”;
- „Eskadrylla Niepodległej Rzeczypospolitej” – cykliczny projekt edukacyjny połączony z konkursem piosenki niepodległościowej, pokazami, koncertami i animacjami tematycznymi dla dzieci i młodzieży;
- „Obchody Święta Niepodległości wraz z przyjęciem nagrody „In memoriam Tadeusz Kościuszko” przyznanej dla Muzeum przez Fundację im. Tadeusza Kościuszki w Krakowie;
- „Dzień Otwartych Drzwi Muzeów Krakowskich” – warsztaty, wystawy i pokazy modeli latających z udziałem czołowych polskich modelarzy, prelekcje i oprowadzanie o tematyce niepodległościowej;

- „Człowiek z powietrza i podniebni marzyciele” – wydarzenia poświęcone początkom lotnictwa i rocznicy konstrukcji braci Wright – premiera filmu, warsztaty, prelekcje, mini wystawa, gra interaktywna.

Wydarzenia specjalne współorganizowane:

- Festiwal Młodych Twórców „Sztuki Odlotowe” we współpracy z organizatorem finansującym wydarzenie – Młody Kraków – i realizację przez Fundacja ARTica.
- „Zajrzyj do Huty” – akcja promująca wydarzenia i instytucje kultury na terenie krakowskiej Nowej Huty i okolic;
- Konkurs „#100sekundwMuzeum” we współpracy z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego konkurs mający na celu wybór najlepszego krótkiego, około półtoraminutowego filmu przedstawiającego emocje i wrażenia z wizyty w MLP;
- „Muzyka pod skrzydłami” – dwa koncerty Filharmonii Krakowskiej dla dzieci „Opowieści kasztanowego ludzika”, zwiedzanie muzealnych ekspozycji oraz Koncert Orkiestry Symfonicznej Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie Dédicace a Piotr Moss;
- „Chodźże do Muzeum! – etap wojewódzki Dyktanda Niepodległościowego” – dzieci i młodzież pisali dyktando, którego tematem były ekspozycje i historia Muzeum.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

- „Spotkania przy samolocie” – wykłady dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych odbywały się w cyklu trzy niedziele w miesiącu stacjonarnie oraz w wersji online. Tematyka nawiązywała do hi-

storii wybranego statku powietrznego bądź grupy statków powietrznych. Zrealizowane prezentacje multimedialne pozwoliły uczestnikom poznać budowę, zastosowanie i użycie statku powietrznego;

- „Warsztaty edukacyjne i lekcje muzealne” dla dzieci i młodzieży składające się z oprowadzania, pogadank na wybrane tematy lotnicze i składania drewnianych modeli samolotów i śmigłowców, które następnie porównywane są do realnych eksponatów znajdujących się w MLP;
- „Inauguracja i rozpoczęcie regularnych zajęć w muzealnej modelarni” – zajęcia z zakresu budowy konstrukcji latających;
- „Wykłady i ćwiczenia dla studentów” związane z techniką lotniczą, budową silników m.in. dla studentów grafiki na Wyższej Szkole Europejskiej i Studium Muzeologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Pedagogicznego;
- Prelekcja „Na granicy cywilizacji. Wydarzenia lotnicze na granicy polsko-rosyjskiej na Białorusi w latach 30. Od wywiadu po ucieczki.” – wykład białoruskiego historyka Ihara Melnikau – wydarzenie odbywało się stacjonarnie w Muzeum, ale było rejestrowane i jest umieszczone na muzealnym Facebooku i kanale YouTube;
- „Aerospominki – MLP „ocala od zapomnienia” – nagranie wspomnień lotniczych seniorów we współpracy Krakowskim Klubem Seniorów Lotnictwa i z Radiem Kraków. Muzeum było dwukrotnie gościem Radia Kraków w głównym paśmie Przed hejnałem, kiedy to publikowano zebrane wspomnienia;
- „Pracownicy Muzeum czytają dzie-

ciom” – nagranie rozdziału „Mirek w Kosmosie” z książki Awiatorzy w formie audiobooka i opublikowanie na kanale YouTube wraz z szeregiem animacji związanych z obchodami 60 lat lotów w kosmos; nagranie fragmentu książki „Kim byli bracia Wright” wraz z publikacją na YouTube i szeregiem animacji związanych z rocznicą prekursorskich lotów;

- „Narodowe Czytanie” – Muzeum wzięło udział w ogólnopolskiej akcji literackiej, pracownicy przedstawili muzealnej publiczności „Moralność pani Dulskiej” z podziałem na role i specjalnie przygotowaną scenografią.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

W ramach prowadzenia działalności naukowej i badawczej pracownicy merytoryczni zrealizowali działania w następujących obszarach:

- kwerendy naukowe – przeprowadzono 86 kwerend informacyjno-naukowych;
- badania naukowe podstawowe – przygotowano pod względem formalnym i naukowym 1085 pozycje;
- programy konserwatorskie – opracowano 4 kompleksowe programy konserwatorskie zawierające informacje na temat historii obiektów, ich stanu zachowania i rekomendacji konserwatorskich,
- upowszechnianie zbiorów własnych i wystaw – opracowano i nagrano audio-przewodnik (udostępniany do odtwarzania na telefonach i urządzeniach mobilnych) w języku polskim i angielskim, zawierający pełną udźwiękowioną ścieżkę zwiedzania przez wszystkie ekspozycje stałe;
- opracowano założenia redakcyjne, zredagowano i przygotowano pod wzglę-

dem naukowym 56 tekstów popularnonaukowych oraz naukowych do dwumiesięcznika „Aviator Krakowski”.

Konferencja, sympozja, wystąpienia

- Baworowo – „Dolnośląskie Peenemünde” – prelekcja podczas konferencji na temat silników raketowych skonstruowanych przez Hellmutha Waltera;
- Jaworzno – w Młodzieżowym Domu Kultury im. „Jaworzniaków” odbyła się premiera filmu dokumentalnego „KOSA, opowieść o Karolu Pniaku”. Towarzyszył jej wykład wprowadzający dr hab. Krzysztofa Mroczkowskiego;
- Oświęcim – dr hab. Krzysztof Mroczkowski wygłosił wykład na konferencji nt. nalotów amerykańskich na zakłady przemysłowe na Śląsku podczas II wojny światowej;
- Klimontów – dr hab. Krzysztof Mroczkowski wygłosił referat podczas uroczystości odsłonięcia pomnika lotników poległych we wrześniu 1939 r.;
- Warszawa – Gala konkursu Wydarzenie Historyczne Roku w Warszawie – dr hab. Krzysztof Mroczkowski i Ligia Jaszczewska odebrali wyróżnienia za wystawę „Skrzydła i Ludzie XX wieku”;
- Kraków – Ligia Jaszczewska wzięła udział w konferencji kadr kultury „Kultura. Przestrzeń inspiracji 2021” nt. komunikacji, dostępności, zarządzania w pandemii, budowaniu relacji pomiędzy instytucjami kultury i odbiorcami.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

W ramach działalności wydawniczej opracowano i opublikowano dwie publikacje w nakładzie 3500 sztuk:

- „Serca Samolotów” autorstwa Jana Hoffmanna (folder z krótką historią silnika lotniczego);
- „Skrzydła i Ludzie XX wieku. Katalog

nowej ekspozycji stałej Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie” autorstwa Jarosława Dobrzyńskiego.

Wprowadzono do obiegu dwumiesięcznik internetowy pt.: „Aviator Krakowski”, dostępny online w formie plików PDF na stronie internetowej Muzeum. W 2021 r. opublikowano 5 numerów.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

W 2021 r. Muzeum zwiększyło zasób swych zbiorów o 249 muzealiów (w tym o obiekty złożone), 6 obiektów-depozytów, 251 sztuk archiwaliów w 11 jednostkach archiwalnych, 469 książek, instrukcji i czasopism. Wśród nowych nabytków małego gabarytu znajduje się m.in. kolekcja odznak lotniczych z okresu XX-lecia międzywojennego i II wojny światowej, kolekcja pamiątek związanych z ppłk. Karolem Pniakiem, pilotem Polskich Sił Powietrznych na Zachodzie, asem myśliwskim II wojny światowej oraz odznaka 2 Pułku Lotniczego (mjr. pil. A. Kasprzyka), który stacjonował na lotnisku Rakowice. Do eksponatów średniogabarytowych, które wzbogaciły zbiory MLP należą modele zdalnie sterowane samolotów PWS-26 i CSS-13, którymi latał Marek Szufa, wielokrotnie mistrz Polski w modelarstwie lotniczym, zdobywca licznych nagród w Polsce i na świecie w akrobacji samolotowej i szybowcowej. Wśród nowo pozyskanych obiektów wielkogabarytowych znajduje się m.in. samolot EM-10 Bielik (polski samolot odrzutowy skonstruowany przez E. Margańskiego) i Helikopter Mi-24 (wieloletni depozyt od Military History Museum z Budapesztu).

Bieżąca konserwacja i naprawy eksponatów

- Przeprowadzono konserwację zachowawczą szybowców „ABC”, Mucha i Żaba, samolotu J-1 Prąśniczka oraz kabinę pilotów samolotu CSS-12.
- Kontynuowano dwuletni projekt „Kom-

pleksowa renowacja unikatowego samolotu myśliwskiego MIG-19 PM” dzięki dotacji w ramach Programu „Wspieranie działań muzealnych” Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

- Wykonano wspomniany remont konserwatorski samolotu odrzutowego TS-11 Iskra.

INWESTYCJE I REMONTY

Po 4 latach zakończono w 2021 r. realizację zadania inwestycyjnego pn. „Rewaloryza-

cja zespołu zabytkowych budowli inżynierskich dawnego lotniska Rakowice-Czyżyny wraz z adaptacją na potrzeby Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie”, sfinansowanego ze środków unijnych w ramach VIII osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, oraz Samorządu Województwa Małopolskiego i Muzeum Lotnictwa Polskiego. Całkowita wartość projektu wyniosła 19 262 753,04 zł brutto. Wartość dofinansowania UE wy-

MLP, Noc Muzeów 2021, fot. Archiwum Muzeum

niosła 9 371 344,10 zł, ze środków WM 4 744 619,36 zł. Po stronie Muzeum 4 950 399,03 zł.

Inne zadania inwestycyjne i remontowe:

- W ramach Budżetu Obywatelskiego Województwa Małopolskiego zrealizowano zadanie na drodze kołowania (trasa dla rolników) i w części rekreacyjnej parku Muzeum. Wykonano konserwatorski remont fragmentu drogi kołowania na powierzchni 780 m², nowy łącznik komunikacyjny z nawierzchnią asfaltową o powierzchni ok. 60 m². Zamontowano również 18 ławek i 18 koszy przy istniejących alejkach spacerowych oraz 2 urządzenia rekreacyjne. Poniesiono nakłady: 150 000 zł z BO i 3724 zł ze środków własnych MLP.
- Przygotowano dokumentację projektową i uzyskano pozwolenie na budowę dotyczącą strefy w historycznej zabudowie pomiędzy Hangarem Głównym a zespołem garaży lotniskowych nr 1 i 2, w tym zadanie wraku samolotu Douglas A 20 Boston i wykonanie ogrodu sensorycznego.
- Opracowano dwie koncepcje architektoniczne dotyczące planu ramowego zagospodarowania terenu Muzeum wraz z ogródkiem kawiarnianym i zapleczem gastronomicznym i rekreacyjnym.
- Dokonano weryfikacji możliwości konstrukcyjnych budynków MLP w aspekcie wprowadzenia sił masowych wynikających z podwieszenia eksponatów do struktury budynków oraz stanu podwieszonych.
- Zrealizowano prace remontowe w Gmachu Głównym w zakresie wymiany 4 wielkogabarytowych okien ze szkła wielowarstwowego i oczyszczenia powierzchni szklanych ścian w skrzydłach Gmachu oraz poprawy szczelności po-

ści dachowych. W Hangarze Głównym wykonano izolację przeciw wilgociową w świetlikach.

- Przygotowano i wdrożono koncepcję organizacyjno-techniczną sklepu internetowego Muzeum (www.sklep.muzeumlotnictwa.pl), który oferuje pamiątki, wydawnictwa i inne produkty związane z branżą lotniczą. Ponadto opracowano projekt aranżacji sklepu stacjonarnego, wykonano zabudowę meblową i prace adaptacyjne w celu otwarcia sklepu dla zwiedzających na początku 2022 r.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- „Kompleksowa renowacja unikatowego samolotu myśliwskiego MIG-19 PM” – Program Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Wspieranie działań muzealnych”, zadanie dwuletnie, zakończone w 2021 r. Całość kosztów zadania 167 450 zł, pozyskana dotacja 127 000 zł;
- „Skrzydła i Ludzie XX wieku. Katalog nowej ekspozycji stałej Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie” – Program Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Wspieranie działań muzealnych”, zadanie jednoroczne, zrealizowane w 2021 r. Całość kosztów zadania 36 904,80 zł, pozyskana dotacja 29 438,82 zł;
- „Zakup kolekcji odznak Lotnictwa Polskiego z okresu XX-lecia międzywojennego oraz II wojny światowej” – Program Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów „Rozbudowa zbiorów muzealnych”, zadanie jednoroczne, zrealizowane w 2021 r. Całość kosztów zadania 61 200 zł, pozyskana dotacja 48 960 zł.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE

PANDEMII COVID-19

„Kosmiczne wyzwania” – spotkanie wirtualne z Arturem Chmielewskim – dyrektorem lotów międzyplanetarnych NASA z okazji 60-lecia lotów w kosmos, realizacją misji na Marsa oraz wydaniem książki „Kosmiczne wyzwania” – spotkanie realizowane za pomocą platformy ZOOM, transmitowane na żywo na Facebooku i opublikowane na kanale YouTube.

Edukacyjna działalność filmowa:

- transmitowanie wydarzeń edukacyjnych w internecie za pomocą platformy zoom;
- organizacja konkursów i animacji internetowych;
- udział i realizacja produkcji filmowych dotyczących lotnictwa i działalności Muzeum Lotnictwa Polskiego, w tym:
  - o cykl „Skrzydła i Ludzie XX wieku” promujące Meta Muzeum i Archeologię Lotnictwa, zrealizowany we współpracy z Muzeum Archeologicznym w Krakowie, Muzeum – Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec, Muzeum – Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach;
  - o 2 odcinki kawiarenki „Serca samolotów” oraz cykl filmów edukacyjnych „Zostań w domu” prezentujących poszczególne muzealne eksponaty;
  - o cykl filmów edukacyjnych „Skrzydła i wiedza” realizowanych wspólnie z Małopolskim Centrum Nauki Cogiteon przybliżające zarówno nasze eksponaty, jak tłumaczące lotnictwo od strony naukowej w formie doświadczeń dostosowanych do dzieci i młodzieży;
  - o „Aerohistoria na pirackich skrzy-

dłach” – film promujący Noc Muzeów i historie związane z szybowcem Pirat i śmigłowcem SM-1;

o produkcja filmu dla dzieci przedstawiającego najciekawsze historie związane z MLP, w kooperacji z ekipą filmową z Małopolskim Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu.

STATYSTYKA

liczba wystaw stałych – 10
liczba wystaw czasowych – 14
liczba zgromadzonych zbiorów muzealnych – 809 sztuk
liczba opracowanych zbiorów muzealnych – 1085 sztuk
liczba kwerend informacyjno-naukowych – 86 sztuk
liczba zabezpieczonych zbiorów muzealnych – 1045 sztuk
liczba wydarzeń kulturalnych – 18
działalność edukacyjna – 153
działalność wydawnicza – 2 publikacje w nakładzie 3500 sztuk
ruch muzealiów – 5 sztuk
liczba inwestycji – 3 zadania
liczba remontów – 5 zadań

FREKWENCJA

zwiedzający ogółem – 76 337
liczba wolontariuszy i stażystów – 15

STRONA WWW

www.muzeumlotnictwa.pl
unikalności użytkownicy: 208 368

MUZEUM – ORAWSKI PARK ETNOGRAFICZNY W ZUBRZYCY GÓRNEJ

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Realizacja projektu „Muzea Otwarte – rozszerzenie możliwości programowych instytucji kultury pogranicza polsko-słowackiego” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska – Słowacja 2014-2020, oś priorytetowa 1. Ochrona i rozwój dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego obszaru pogranicza. W ramach projektu przygotowano i wydano dwie publikacje:
  - o przewodnik po muzeum dostosowany do potrzeb osób niedowidzących przeznaczony do wypożyczenia (20 szt.),
  - o przewodnik po ścieżce przyrodniczej na terenie muzeum (1000 egz.),
  - o ponadto przygotowano także 20 sensorycznych kopii eksponatów przeznaczonych do poznania przez dotyk.
- Zakup zabytkowych mebli i obrazu od pani Marii Divéky
- Zakupiono serwer (DELL PowerEdge T140) wraz z oprogramowaniem (Windows Serwer 2019) na którym został zainstalowany program do ewidencji i zarządzania zbiorami muzealnymi i bibliotecznymi – MUZEO
- Zakupiono urządzenia ułatwiające utrzymanie porządku i czystości na terenie Muzeum i w obiektach (zbierek, pralkę, lodówka, odkurzacz piorący, myjka do okien)
- XIX Święto Borówki
- XIII Festiwal Muzyki Kameralnej
- Wystawa malarstwa Jerzego Fugiela

- „Częstotliwość – malarstwo” wystawa obrazów Bartka Dyrca

WYSTAWY STAŁE

36 wystaw stałych:

- Dwór Moniaków - sołtysie skrzydło dworu z wyposażeniem (XVII w. – XIX w.),
- Dwór Moniaków - pańskie skrzydło dworu z wyposażeniem (XVIII w.– XIX w.) – w tej części siedziby rodu Moniaków dobudowanej w 1784 r. (o czym mówi wyryta na sosrzebie data),
- Dwór Moniaków – układ przestrzenny zespołu dworskiego,
- Dwór Moniaków – ekspozycja powozów i sań,
- Chłopskie zakłady przemysłowe – olejarnia,
- Chłopskie zakłady przemysłowe – folusz,
- Chłopskie zakłady przemysłowe – tartak,
- Wiejskie zakłady przemysłowe – kuźnia,
- Mała architektura – lamus,
- Mała architektura – pasieka,
- Mała architektura – dzwonnica,
- Mała architektura – piwnice,
- Mała architektura – studnie,
- Wystawa Anny Przemyskiej,
- Zagrody chłopskie XIX wieku – zagroda Paś – Filipka,
- Zagrody chłopskie XIX wieku – chałupa Alojzego Dziubka,
- Zagrody chłopskie XIX wieku – chałupa Franciszka Kotta- typowa dla średniozamożnego chłopa orawskiego,
- Zagrody chłopskie XIX wieku – zagroda Możdżenia – biednacka charakterystyczna dla rodzin ubogich,
- Zagrody chłopskie XX wieku – zagroda Omyłaka,
- Zagrody chłopskie XX wieku – zagroda Misińców,

- Zagrody chłopskie XX wieku – zagroda Małysów z Chyżnego,
- Zagrody chłopskie XX wieku – chałupa Anny Pawlak z Piekelnika,
- Zagrody chłopskie XX wieku – zagroda Miraja,
- Zagrody chłopskie XX wieku – zagroda Wontorczyka – Solawy,
- Zagroda „In situ” Kowalczyków,
- Sektor pasterski – bacówka z Hali Śmiantowej,
- Sektor pasterski – bacówka z Chyżniańskich Borów,

- Zabytkowy Kościół z Tokarni,
- Zagroda Zązła z wystawą „złotej rączki”,
- Budynek gospodarczy Misińca „U rymarza”,
- Budynek gospodarczy Piekelnickiego – wystawa narzędzi stolarskich i bednar-skich,
- Budynek gospodarczy Moniaka „Wystawa narzędzi rolniczych”,
- Młyn – tartak,
- Orawska szkoła,
- Farbiarnia i magiel,
- Stolarnia z gonciarnią.

MOPE, Święto Borówki, fot. R. Ciok

WYSTAWY CZASOWE

- Rzeźba i malarstwo Jerzego Fugiela z cyklu Wystawy współczesnej sztuki orawskiej ze zbiorów Muzeum i kolekcji prywatnych (25.07)
- Wystawa poświęcona Emilowi Mice w 80 rocznicę śmierci (8.12)
- Wystawa z Babiogórskim Parkiem Narodowym (25.07)
- Wystawa poświęcona Andrzejowi Pilchowi w 40 rocznicę śmierci (15.11)
- „Częstotliwość – malarstwo” wystawa obrazów Bartka Dyrca (25.07)

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Wydarzenia plenerowe: XIX Święto Borówki – 25.07.2021 r., – coroczna impreza plenerowa zorganizowana przez Muzeum i BPN w Zawoi.

Koncerty

W dniach 25.07-15.08.2021 r. – odbywały się koncerty w ramach XIII Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Kameralnej. Organizatorami wydarzenia, które odbędzie się w zabytkowym kościółku na terenie skansenu było Muzeum – Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej i Orawskie Stowarzyszenie Artystyczne: I Koncert „Młody meloman” – 25.07., II Koncert „Muzyka przez pokolenia” (31.07), III Koncert „Królewski dwór Jagiellonów. Jeden dzień z Życia dworu” (1.08)

Imprezy kulturalne

- Wieczór kolęd – cykliczne wydarzenie kulturalne zorganizowane po raz czternasty – odbyło się w sieci poprzez udostępnienie filmiku z życzeniami od dyrektora Muzeum, przedstawiciela Krakowiaków i prezesa Związku Podhalań oraz wysłuchania kolęd w wykonaniu zespołu Państwa Leksyckich Lex-Family-Ensemble oraz zespołu Marcina Kowalczyka.

- Skubarki – tradycyjne darcie pierza zorganizowane wspólnie ze Związkiem Podhalań Oddział Orawski. W programie imprezy było wspólne tradycyjne darcie pierza, opowieści o dawnych obyczajach przy organizowaniu skubarek oraz występ zespołu Stanisława Jaromina „Koliba” i wspólna zabawa.
- Orawskie zaduszki cykliczne wydarzenie mające na celu wspomnienie Orawian zasłużonych dla regionu – działaczy społecznych, folklorystów, artystów, nauczycieli itp. Wieczór pieśni patriotycznych (zrealizowano film o bohaterach działających na rzecz przyłączenia Orawy do Polski wyemitowany w internecie).
- Wieczór pieśni patriotycznych. Posiady z pieśnią patriotyczną, w czasie których śpiewano pieśni o tematyce patriotycznej i żołnierskiej z udziałem kapeli orawskiej Pana Marcina Kowalczyka.

Posiady poetyckie i literackie:

- spotkanie z autorami książki „Chyżne Marii Małysy i Jana Żołny” (18.07),
- spotkanie poetycko-literackie z Bogdanem Pierogiem – poetą, pisarzem i rzeźbiarzem (29.12).

Konkursy:

- Koszyczek wielkanocny – konkurs na najpiękniejszy, tradycyjny, orawski koszyczek wielkanocny. W tym roku konkurs został przeprowadzony w formie korespondencyjnej za pośrednictwem Internetu;
- Nojpiykniyjsy moj – celem konkursu było podtrzymanie orawskich zwyczajów oraz zachęcanie młodzieży do poznania tradycji i jej kultywowania. W związku z pandemią stawianie moja w Muzeum nagrano i udostępniono w internecie;
- Konkurs wiedzy o historii Orawy i Mu-

- zeum – Orawskiego Parku Etnograficznego w Zubrzycy Górnej (25.07);
- „Zioła Matki Bożej” (14.08).

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

W 2021 r. Muzeum promowało 11 tematów zajęć z regionalizmu: „Od ziarna do chleba”, „Jak to ze Inem było”, „Mistrz i uczeń”, „Ozdoby z bibuły”, „Orawskie zabawki szmaciane”, „Orawski opłatek”, „Orawskie skrzynie na skarby”, „Dotykam więc jestem”, „Ręczne ozdoby z filcu”, „Orawskie talorki weselne”, zajęcia pokazowo-edukacyjne „W rytmie pór roku”. Zrealizowano wszystkie promowane zajęcia, prowadzone były również zajęcia dla osób z niepełnosprawnościami.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Kontynuacja programu naukowego Orawski Dom, jak również badania naukowe dotyczące płóciennictwa, farbiarstwa i farbiarni na Orawie.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- przewodnik po muzeum dostosowany do potrzeb osób niedowidzących przeznaczony do wypożyczenia (20 szt.)
- przewodnik po ścieżce przyrodniczej na terenie muzeum (1000 egz.).

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

Drobnym naprawom poddano 20 eksponatów.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMI COVID-19

- 30 marca podjęto decyzję o możliwości zwiedzania Muzeum jedynie w formie spacerowej i bez przewodnika i zwie-

dzania wnętrza;

- 1 czerwca wznowiono prowadzenie zajęć edukacyjnych zgodnie z aktualnymi obostrzeniami – w reżimie sanitarnym, są to: orawskie talorki weselne, od ziarna do chleba, jak to ze Inem było, mistrz i uczeń, czyli malarstwo na szkle, pasterstwo na Orawie, lekcje w orawskiej szkole, orawskie skrzynie na skarby, ozdoby z bibuły, orawskie bibułki szmaciane, orawski opłatek, dotykam więc jestem.

STATYSTYKA

liczba wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów) – 11
liczba innych wydarzeń (imprezy, konkursy, koncerty) – 12
liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne – 1

FREKWENCJA

zwiedzający ogółem (z podziałem na zwiedzających indywidualnie i w ramach grup zorganizowanych):
zwiedzający indywidualnie – 12 689
grupy zorganizowane – 1385
uczestnicy ogółem (z podziałem na: uczestników lekcji muzealnych, koncertów, innych form):
uczestników lekcji muzealnych – 4213
koncertów – 448,
liczba wolontariuszy, stażystów – 1
stażystów – 1

STRONA WWW

www.orawa.eu

liczba odwiedzin strony www – 144 839
liczba unikalnych użytkowników strony www – 56 770

MUZEUM – NADWIŚLAŃSKI PARK ETNOGRAFICZNY W WYGIĘLZOWIE I ZAMEK LIPOWIEC

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Małopolski Festiwal Smaku (01.08) – regionalne wydarzenie o charakterze kulinarnym, promujące małopolskich producentów żywności, produkty i potrawy lokalne oraz tradycyjne, przygotowane z myślą o szerzeniu dziedzictwa kulinarnego, promowaniu zdrowego stylu życia, edukacji ekologicznej oraz pielęgnacji polskiej kultury i tradycji. Podczas wydarzenia odbyło się wiele atrakcji: pokazy gotowania, degustacja tradycyjnych potraw, możliwość zakupu regionalnych specjałów, pokazy rzemiosła. Stoiska z małopolskimi przysmakami wystawiły również członkinie Kół Gospodyń Wiejskich i lokalni producenci. Festiwal uświetnił koncert zespołu Skaldowie.
- Festiwal ETNOmania – 29.08.2021 r. – cykliczna impreza, której celem jest promowanie ludowego i tradycyjnego rękodzieła, rzemiosła i etnodzajnu Małopolski. Widzowie uczestniczyli w licznych warsztatach rękodzielniczych i rzemieślniczych, w zajęciach muzycznych, edukacyjnych. Warsztatom towarzyszyły koncerty muzyki folkowej zespołów Daj Ognia oraz Kapela Dudek Lewicki.

WYSTAWY STAŁE

W 2021 r. Muzeum udostępniło zwiedzającym 19 wystaw stałych w tym ekspozycje wewnątrz mieszkalnych, gospodarczych, sakralnych, dworu szlacheckiego oraz ekspozycję w remizie ze Złotnik.

WYSTAWY CZASOWE

Udostępniono 8 wystaw czasowych:

- „Wokół świątecznej choinki” – wystawa była finałem Konkursu Bożonarodzeniowego organizowanego przez Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chrzanowie wspólnie z Chrzanowskim Stowarzyszeniem Folklorystycznym oraz Muzeum. Celem konkursu i wystawy było wspieranie rozwoju twórczości, rozwijanie zainteresowań kulturą ludową regionu Krakowiaków Zachodnich. W tegorocznej edycji uczestnicy wykonali między innymi: ozdoby choinkowe, łańcuchy, świąty, pająki, maski i akcesoria kolędnicze.
- „Droga do błękitu – malarstwo Elżbiety Sadkowskiej” – wystawa malarstwa autorstwa Elżbiety Anny Sadkowskiej, artystki malarza, scenografki i architekta. Prezentowane na wystawie prace, obrazy, rysunki, zdjęcia i teksty pochodzą z okresu pobytu artystki w Szwajcarii. Zachwyty alpejską przyrodą i jej niezwykle pięknym oraz przeżyte doświadczenia znalazły wyraz w jej twórczości. W obrazach i rysunkach, które powstały nad Jeziorem Lemańskim artystka wykorzystała paletę barw zaczerpniętą z kolorów, które występują w przyrodzie w różnych porach roku. Kolorem, który dominuje w obrazach jest błękit, jako barwa pogodnego nieba, toni wody, nurtu rzeki. Wystawa była prezentowana w dworze z Drogini.
- Stanisław Kmiecik Malarstwo – Stanisław Kmiecik, jeden z najbardziej znanych polskich artystów zrzeszonych w Światowym Związku Artystów Malujących Ustami i Nogami. Artysta najczęściej stosuje technikę olejną, pastele, akwarelę, akryl, temperę oraz ołówki. Do jego ulubionych motywów zaliczają się okoliczne, rodzime pejzaże, martwe natury, akty oraz surrealistyczne obrazy

o dużej zawartości silnie odczuwalnego metafizycznego nastroju. Znany jest ze swoich spokojnych i bardzo dokładnych studiów budynków. Wystawa prezentowana była w dworze z Drogini.

- „Pył – malarstwo Pawła Sikory” – wystawa pastelów Pawła Sikory, artysty amatora, który tworzy swoje prace na wielkoformatowych kartonach. Inspiracją do tworzenia dzieł są wewnętrzne przeżycia autora i jego subiektywne odczuwanie świata. Poprzez swoje obrazy autor wchodzi w dyskusję z odbiorcą, któremu daje pełną wolność w odbieraniu swojej sztuki. Wystawa była prezentowana w spichlerzu z Bobrka.
- „Rośliny lecznicze i użytkowe z naszych pól, łąk i lasów” – na wystawie zaprezentowane były plansze w formie zielnika, ukazujące opisy wybranych roślin z lokalnych łąk, pól, lasów, przydroży i nieużytków. Zawierały one informacje

dotyczące: łacińskich i ludowych nazw, okresu zbiorów i pozyskiwania surowców leczniczych, a także zastosowaniu roślin w: lecznictwie, obrzędach, gospodarstwie, kosmetyce, życiu codziennym z uwzględnieniem ich użytkowania przez mieszkańców wsi na przełomie XIX i XX w. Wystawa przedstawiała także, za pomocą eksponatów ze zbiorów Muzeum – Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygięlzowie i Zamek Lipowiec, sposób pozyskiwania, przetwarzania i przechowywania zebranych roślin. Uzupełnienie wystawy stanowiły suszki ziół, oraz przykładowe receptury leków roślinnych wraz z ich przygotowaniem. Wystawa prezentowana była w spichlerzu z Kościelca.

- „Przenikanie. Opowieści huculskie” – wystawa była fotograficzną podróżą na Huculszczyznę podczas jednego z najpiękniejszych okresów w roku ob-

MNPE, Małopolski Festiwal Smaku 2021, fot. J. Hudzik

rzędowym w kościele prawosławnym. Dwoje fotografików, pasjonatów towarzyszyło w bogatych obrzędach bożonarodzeniowych mieszkańcom niewielkiej ukraińskiej miejscowości, uwieczniając w obrazie fotograficznym przenikanie głęboko zakorzenionej tradycji z dzisiejszą rzeczywistością. Fotografie urzekały bogactwem zdobionych strojów i przede wszystkim ekspresją przeżyć, jaka maluje się na twarzach uczestników uroczystości. Wystawa prezentowana była w spichlerzu z Bobrka.

- „Nie lękajcie się...” – z okazji XXI Dnia Papieskiego w Muzeum została zorganizowana wystawa filatelistyczna „Nie lękajcie się...”. Na kilkudziesięciu planszach i w gablotach zaprezentowano imponujący zbiór prywatnych kolekcjonerów, panów Macieja Rudego oraz Krzysztofa Biedrzyńskiego, przedstawiający obiekty filatelistyczne z całego świata, numizmaty oraz karty pocztowe pierwszego dnia obiegu upamiętniające peregrynacje Papieża Polaka po świecie. Nie mniej ważną częścią wystawy była, udostępniona przez Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II, ekspozycja „Jan Paweł II: człowiek i kultura”, która odzwierciedlała różne aspekty życia Papieża Polaka i jego zaangażowania na rzecz kultury i edukacji. Wystawa prezentowana była w dworze z Drogini.
- „Świątecznych życzeń czar” – na wystawie prezentowane były dawne karty świąteczne w wielkoformatowym rozmiarze, których oryginały znajdują się w zbiorach Muzeum Etnograficznego im. Seweryna Udzieli w Krakowie. Wystawie towarzyszyła ekspozycja wykonanych ręcznie koronkowych i szydełkowych ozdób choinkowych, wykonanych

przez członkinie Stowarzyszenia LUD-Art. w Krakowie. Wystawa prezentowana była we dworze z Drogini.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

- XXVI Przegląd Zespołów Obrzędowych „Po Krakowsku” – w 2021 r. ze względu na pandemię COVID-19 udostępniono w formule online. Przegląd prezentował tradycję ludowego śpiewu, muzyki, gwary i tradycyjnego stroju Krakowiaków Zachodnich. Jego ideą jest pielęgnowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego regionu i popularyzowanie go w atrakcyjny sposób wśród szerokiego grona odbiorców poprzez bezpośredni kontakt z jego depozytariuszami, a także autorytetami w danej dziedzinie. Tematem tegorocznej edycji było „Praca i zabawa u Krakowiaków Zachodnich” (11.05)
- Powiatowe Święto Miodu „Miodobranie pod Lipowcem” – cykliczne święto pszczelarzy z Kół Pszczelarskich skupionych w Powiatowej Radzie Bartniczej oraz pszczelarzy zaproszonych z innych regionów. Święto rozpoczęła tradycyjna msza św. w kościele p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego z Ryczowa. Na estradzie zaprezentowany został program artystyczny, a także usłyszeć można było opowieści o życiu pszczół, poznać tajniki opieki nad pszczołami. Goście przybyli do skansenu mieli okazję degustować i zakupić produkty pszczele. (08.08.2021 r.)
- „Pod czerwoną jarzębiną” – tradycyjny odpust w skansenie – w zabytkowym kościele p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego z Ryczowa odprawiona została uroczysta msza święta w intencji Muzeum i jego pracowników. Ludowy odpust w plenerach skansenu był doskonałą okazją do prezentacji dawnych rzemiosł

oraz pokazów tradycyjnych zajęć wiejskich, wspólnej zabawy i biesiadowania przy muzyce. Na scenach plenerowych skansenu odbył się koncert muzyki folkowej wykonany przez zespół Oreada. (12.09)

- Noc Muzeów – wydarzenie odbyło się w dworze z Drogini, w którym przybyli widzowie mieli okazję wziąć udział w wieczorze pełnym emocji związanych z wierzeniami i zwyczajami andrzejkowymi, odkrywania tajemnic przyszłości i sercowych rozterek. Podczas wydarzenia do tańca zagrała Kapela Dudek – Lewicki. (27.11)
- Jarmark Bożonarodzeniowy – obok producentów potraw regionalnych i twórców ludowych, sprzedających swoje wyroby, można było wziąć udział w koncercie kolęd oraz warsztatach tworzenia tradycyjnych ozdób świątecznych. (12.12)

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Przeprowadzono 423 lekcji i warsztatów muzealnych z 16 proponowanych tematów, w których udział wzięło 6903 osoby. Największym zainteresowaniem grup szkolnych cieszyły się niezmiennie tematy dotyczące garncarstwa, zwyczajów świątecznych, a także stroju krakowskiego i budownictwa ludowego.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Prace naukowo-badawcze przeprowadzane były na terenie powiatu krakowskiego i chrzanowskiego. Dotyczyły one: kapliczek i krzyży przydrożnych, historii funkcjonowania Ochotniczych Straży Pożarnych we wsiach podkrakowskich, historii folwarku w Bobrku. Badania związane były również z prowadzonymi opracowaniami naukowymi do wystaw czasowych i stałych.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- Wydrukowano materiały z IV Forum Regionalnego „Między Małopolską a Górnym Śląskiem” – 11 artykułów naukowych, nawiązujących do tematu Forum „Solidarni w niepodległości”.
- Wydrukowano druki informacyjne dotyczące oferty kulturalnej i edukacyjnej muzeum „Od ziarna do chleba”, plany Skansenu oraz foldery wystaw czasowych.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

- Dokonano konserwacji ruchomych obiektów zabytkowych: drobnych sprzętów gospodarskich i rolniczych, mebli, a także wykonano miejscowe zabezpieczenia obiektów kubaturowych środkami przeciw owadom.
- Dokonano reorganizacji i uporządkowania magazynów zbiorów.
- Przeprowadzono inwentaryzację zbiorów z dziedziny sztuki, materiałów historycznych oraz archiwum grafiki i fotografii.

INWESTYCJE, REMONTY

- Małopolskie Muzeum Pożarnictwa w Alwerni – budowa nowego oddziału Muzeum – Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec – w ramach działań dotyczących przygotowania inwestycji do realizacji, opracowano dokumentację przetargową oraz wyłoniono wykonawcę zadania.
- Modernizacja i odbudowa systemu monitoringu wizyjnego na terenie Muzeum.
- Remont drewnianego mostu łączącego sektor wiejski z sektorem dworskim.
- Zakup i montaż instalacji klimatyzacyjnej w obiekcie dworu z Drogini.
- Zakup traktora do obsługi terenów zie-

lonych parku.

- Zakup pojazdu strażackiego Barracuda GCBA 10/50, który zasili zbiory pożar- nicze nowego oddziału Małopolskiego Muzeum Pożarnictwa w Alwerni.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- „Na krakowską nutę – w kręgu tradycji, muzyki i tańca”, z programu Kultura Do- stępna – projekt skierowany do odbior- ców z niepełnosprawnością intelektual- ną, w ramach którego przeprowadzono 12 warsztatów muzealnych, przybliżają- cych historię stroju krakowskiego, kra- kowskiej muzyki oraz zwyczajów zwią- zanych ze świętami Bożego Narodzenia; pozyskana dotacja – 26 000 zł.
- „EtnoSedno – tradycja i współczesność kultury ludowej Małopolski i Górne- go Śląska”, z programu Kultura ludowa i tradycyjna, w ramach którego w listo- padzie 2021 r. odbyło się trzydniowe Forum Regionalne z panelami dysku- syjnymi i prelekcjami. Partnerami pro- jektu była Miejska Biblioteka Publiczna w Chrzanowie oraz Instytut Myśli Pol- skiej im. Korfańskiego w Katowicach; po- zyskana dotacja – 17 600 zł.
- „Zioła i ziołolecznictwo w tradycji ludo- wej Krakowiaków Zachodnich”, z progra- mu Kultura ludowa i tradycyjna – dwu- letni projekt badawczy, w ramach które- go prowadzone są prace dokumentacyj- no-badawcze i etnograficzne wywiady na temat: rodzaju i charakterystyki ziół

MNPE, Jarmark Bożonarodzeniowy, fot. J. Hudzik

występujących na terenie powiatu, ziół w obrzędowości, życiu codziennym i w tradycji kulinarnej, ziołolecznictwa, ludowych upraw ziół oraz współczesne- go ich stosowania. Efektem podejmowa- nych działań będzie wydanie w 2022 r. publikacji o ziołach i ziołolecznictwie w tradycji ludowej Krakowiaków Zachod- nych powiatu chrzanowskiego; pozyska- na dotacja – 23 000 zł.

- „Konservacja i zabezpieczenie zabytko- wych drewnianych obiektów ku- baturowych na terenie Muzeum NPE w Wygieźzowie”, z programu Wspieranie działań muzealnych. W wyniku realizacji projektu zostały poddane konserwacji i wymianie słomianych strzech dachy czterech obiektów zabytkowych Mu- zeum; pozyskana dotacja – 245 500 zł.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

W związku z sytuacją pandemii COVID-19, w znacznej mierze ograniczona została licz- ba przeprowadzonych warsztatów i zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, a tak- że kontakt z turystą indywidualnym i gru- powym. Muzeum wiele działań przeniosiło na strony internetowe oraz portal społecz- nościowy Facebook. Realizowano m.in:

- udostępniono wirtualny spacer po prze- strzeniach Muzeum,
- „otwarcie magazynów” – poprzez za- mieszczanie zdjęć, informacji i ciekawo- stek dotyczących eksponatów znajdują- cych się w zbiorach Muzeum,
- zamieszczano ciekawe i mało znane lub zapomniane informacje o zwyczajach i obrzędach z regionu krakowskiego, pochodzeniu świąt i nazw regionalnych,
- zamieszczane były informacje i relacje fotograficzne oraz filmowe o odbywają- cych się na terenie Muzeum wystawach czasowych,
- Muzeum przeprowadziło konkurs on-li- ne na Palmę Wielkanocną.

STATYSTYKA

wejścia bezpłatne ogółem – 6329
bilety indywidualne – 18 043
bilety zbiorowe – 5903

FREKWENCJA

ogółem frekwencja wyniosła – 37 435
uczestnicy lekcji muzealnych – 6903
uczestnicy projektu „Na krakowską nutę – w kręgu tradycji, muzyki i tańca” – 257

STRONA WWW

www.mnpe.pl

MUZEUM TATRZAŃSKIE IM. DRA TYTUSA CHAŁUBIŃSKIEGO W ZAKOPANEM

OTRZYMANE NAGRODY

- Sybilla 2020 – najważniejsza nagroda polskiego muzealnictwa – za rewitalizację i konserwację sześciu drewnianych filii MT. W kategorii „Konserwacja i ochrona dziedzictwa kultury” zwyciężył projekt „Rewitalizacja i modernizacja zabytkowych, drewnianych budynków Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem dla zachowania i prezentacji unikatowego dziedzictwa kulturowego Podhala”. Szczegóły: <https://muzeumtatrzańskie.pl/muzeum-tatrzańskie-otrzymalo-najwazniejsza-polska-nagrade-muzealna/>
- Wyróżnienie willi Koliba w konkursie MKiDN oraz Generalnego Konserwatora Zabytków „Zabytek zadbany” w kategorii architektury i budownictwa drewnianego. Szczegóły: <https://muzeumtatrzańskie.pl/willa-koliba-z-wyroznieniem-w-konkursie-zabytek-zadbany-2021/>
- Nagroda Burmistrza Miasta Zakopanego 2021 dla Anny Wende-Surmiak, dyrektor Muzeum Tatrzańskiego.
- Nagroda Festiwalu Górskiego w Łądku-Zdroju, czasopisma „Taternik” i Polskiego Związku Alpinizmu dla Anny Wende-Surmiak za popularyzację kultury górskiej.
- Nagroda Klio 2021 za książkę historyczną roku „Józef Oppenheim przyjaciel Tatr i ludzi” dla Wojciecha Szatkowskiego i Muzeum Tatrzańskiego.
- Wyróżnienie w Polish Graphic Design Awards 2020 za plakat do wystawy „Sen tropikalnego słońca. Witkacy i Zakopane”.

WYSTAWY STAŁE

Szczegóły na <https://muzeumtatrzańskie.pl/filie/>

- Galeria Sztuki w willi Oksza
- Galeria Władysława Hasióra
- Muzeum Stylu Zakopiańskiego im. Stanisława Witkiewicza. Willa Koliba
- Muzeum Stylu Zakopiańskiego – Inspiracje im. Marii i Bronisława Dembowskich. Chałupa Gąsieniców Sobczaków
- Muzeum Powstania Chochołowskiego. Zagroda Bafiów
- Muzeum Kultury Ludowej Spisza. Zagroda Korkoszków w Czarnej Górze
- Muzeum Kultury Ludowej Spisza. Zagroda Sołtysów w Jurgowie
- Zespół dworski oraz chałupa Klamerusów w Łopusznej

WYSTAWY CZASOWE

Szczegóły na <https://muzeumtatrzańskie.pl/wystawy/wystawy-czasowe/>

- Autoportret z Chandrą. Hasiór i nowa sztuka (14.07.2021 – 7.11.2021) Galeria Władysława Hasióra, Jagiellońska 18b (Zakopane) – to pierwsza wystawa czasowa prezentowana w świeżo wyremontowanej Galerii Władysława Hasióra. Ekspozycja, rozlokowana we wszystkich pomieszczeniach galerii, została ułożona wokół ośmiu pojęć wysnutych z praktyki i warsztatu twórczego Władysława Hasióra. Były to: montaż, seans, pomnik, pochód, sarkazm, sacrum, ziemia i atlas. Każde z tych haseł jest kluczem do rozumienia wspólnych wątków sztuki najnowszej i twórczości Hasióra. Każdemu towarzyszyło zestawienie prac współczesnych artystek i artystów z wybranymi dziełami zakopiańskiego artysty. Artystki i artyści: Paweł Althamer, Agnieszka Brzeżańska, Teresa Gierzyńska, Przemysław Matecki, Domi-

nika Olszowy, Paulina Ołowska, Daniel Rycharski, Andrzej Tobis, Trebunie-Tutki & Twinkle Brothers, Amanda Wieczorek. Szczegóły: <https://muzeumtatrzańskie.pl/?exhibition=autoportret-z-chandra-hasior-i-nowa-sztuka>

- Zilustrowane Tatry. Rysunki i grafiki ze zbiorów Muzeum Tatrzańskiego (15.10.2021 – 27.02.2022) Galeria Sztuki w willi Oksza, ul. Zamoyskiego 25 (Zakopane) – wystawa zaprezentowała grafiki i rysunki ze zbiorów Muzeum Tatrzańskiego, tworzone na potrzeby wydawnictw opiewających piękno górskich widoków i datowanych od początku XIX wieku po wybuch I wojny światowej, m. in. Zygmunta Vogla (do pracy Stanisława Staszica), francuskiego malarza i rytownika Louisa-Pierre’a Baltarda, Emanuela Kronbacha, litografa Adama Gorczyńskiego, Bogusza Zygmunta Stęczyńskiego, Alfreda Schouppé’go, Walerego Eljasza-Radzikowskiego, Józefa Ignacego Kraszewskiego, Stanisława Witkiewicza. Szczegóły: <https://muzeumtatrzańskie.pl/wystawy/wystawy-czasowe/zilustrowane-tatry-rysunki-i-grafiki-ze-zbiorow-muzeum-tatrzańskie/>
- Gerson w Tatrach (1.07.2021-3.10.2021) Galeria Sztuki w willi Oksza, ul. Zamoyskiego 25 (Zakopane) – artysta uznawany jest za jednego z najwybitniejszych pejzażystów polskich XIX wieku, a jego tatrzańskie pejzaże za jedno z najlepszych obrazów o tematyce górskiej w historii sztuki polskiej. Wypożyczyliśmy je z największych polskich muzeów – Gerson symbolicznie powrócił do Zakopanego dokładnie w swoje 190. urodziny (1.07.1831 r.). Szczegóły: <https://muzeumtatrzańskie.pl/gerson-w-tatrach-pierwsza-w->

-zakopanem-wystawa-tatrzańskich-pejzaży-wojciecha-gersona/

- Kolekcja. Rozdział III (15.05.2021-13.06.2021) Galeria Sztuki w willi Oksza, ul. Zamoyskiego 25 (Zakopane) – wystawa prezentowała nowe nabytki Muzeum Tatrzańskiego do regularnie powiększanej kolekcji dzieł sztuki najnowszej. W 2021 r. do zbiorów trafiły: parawan „Babcia Józka” autorstwa Małgorzaty Mirgi-Tas (nominowanej do Paszportów Polityki w kategorii Sztuki wizualne), cztery witraże p.t. „Fazy opadu śniegu na wieżę stereo HI-FI” Marii Lobody (artystki o międzynarodowej sławie, która swoje prace prezentowała m.in. na weneckim Biennale) oraz fotografie twórczo interpretujące krajobraz wykonane przez Daniela Rumiancewa (twórcy, którego prace znajdują się w zbiorach m.in. łódzkiego Muzeum Sztuki). Szczegóły: <https://muzeumtatrzańskie.pl/kolekcja-rozdzial-iii/>
- „Nim słowiki i skowronki stracą głos i umilkną...”. Wystawa o ochronie przyrody tatrzańskiej (01.08.2021-06.03.2022) Willa Koliba, ul. Kościeliska 18 (Zakopane) – wystawa ta powstała w wyniku spotkania perspektywy przyrodnika z wrażliwością artysty. Oprócz dawki faktograficznej wiedzy skłaniała ona do zatrzymania się i refleksji. Szczegóły: <https://muzeumtatrzańskie.pl/wystawy/wystawy-czasowe/nim-slowiki-i-skowronki-straca-glos-i-umilkna/>
- Tajemnice tatrzańskich wypraw Doktora Chałubińskiego (16.08.2020-17.07.2021) Willa Koliba, ul. Kościeliska 18 (Zakopane) – rzadkie, rzadsze, najrzadsze (od 30.07.2019. Centrum Promocji i Ochrony Torfowisk w Chochołowie, Chochołów 40).

WYSTAWY WIRTUALNE

- Witkacy u Fedorowiczów – wystawa wirtualna na <https://muzeumtatrzańskie.pl/wirtualne-galerie/witkacy-u-fedorowiczow/>

Wystawa ta nie tylko zaprezentowała unikatowe dzieła Stanisława Ignacego Witkiewicza, ukazaniem niezwykłej przyjaźni z rodziną Fedorowiczów, ale stała się również wspomnieniem Julitty Fedorowicz-Stopy zmarłej w styczniu 2021, prawdopodobnie ostatniej modelki Witkacego. (od 24.02.2021)

- W rocznicę 13.12.1981 r. Wirtualna wystawa fotografii na: <https://muzeumtatrzańskie.pl/wirtualne-galerie/w-rocznice-13-grudnia-1981-w-objektywie-antoniego-szredera-2/>
W wirtualnej galerii zdjęć zaprezentowano fotografie słynnego „płotu dyskusyjnego” Wojciecha Niedziałka (1922-1995) przy Krupówkach oraz fotografie autorstwa Antoniego Szredera dokumentujące różne formy oporu społeczeństwa Zakopanego wobec komunistycznych władz (13.12)

WYSTAWY PLENEROWE

- Kurierzy tatrzańscy (od 30.07.2021) Ogród Galerii Kobierców Wschodnich na Koziańcu w Zakopanem, przeniesiona do ogrodu willi Oksza. Wystawa zaprezentowała działalność kurierską na trasie Zakopane – Budapeszt – Zakopane, która trwała przez ponad pięć okupacyjnych lat i stała się ważnym elementem łączącym okupowany kraj i rodzące się na naszych ziemiach Polskie Państwo Podziemne z rządem działającym na emigracji. Łączność tą prowadziło ok. 30 kurierów tatrzańskich, którzy przez Tatry i ich okolice chodzili do Bu-

dapesztu. Szczegóły: <https://muzeumtatrzańskie.pl/kurierzy-tatrzańscy-placowki-zwz-ak-zagroda-na-odcinku-tatrzańskim-1939-1945/>

- Zakopianina. Fotografie Stanisława Ignacego Witkiewicza ze zbiorów Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem (1-30.09.2021) Galeria Plenerowa Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie. Zaprezentowane fotografie stworzyły trzy grupy tematyczne: „Pasje Stanisława Ignacego Witkiewicza”, „Ojciec i syn”, „Rodzina i przyjaciele”. Zdjęcia pochodzą z lat 1898-1913 i zostały wybrane przez nas z ponad 250 negatywów i pozytywów znajdujących się w zbiorach Muzeum Tatrzańskiego. Szczegóły: <https://muzeumtatrzańskie.pl/zakopianina-wystawa-muzeum-tatrzańskiego-w-galerii-plenerowej-lazienek-krolewskich/>
- Tatrzańska Niepodległa (8.06.2021-31.07.2021) Galeria Plenerowa Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie oraz równocześnie w Zakopanem na Krupówkach. Muzeum Tatrzańskie we współpracy z Biurem Programu „Niepodległa” przygotowało wystawę poświęconą znaczeniu gór w rozwoju kultury, sportu i turystyki w II Rzeczypospolitej. Ekspozycja „Tatrzańska niepodległa” dostępna jest bezpłatnie do pobrania na <https://niepodlegla.gov.pl/o-niepodleglej-tatrzańska-niepodległa-bezplatna-wystawa-do-pobrania/>

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

- W 2021 r. przeprowadzono 39 projektów naukowo-badawczych pracowników merytorycznych.
- Zakupy zbiorów i przyjmowanie darów, opracowywanie odpowiedzi na kwe-

rendy skierowane do Muzeum i udzielanie informacji naukowych, przeprowadzanie kwerend własnych w związku z prowadzonymi badaniami, opracowywanie artykułów naukowych i udział w konferencjach, publikowanie artykułów naukowych, przygotowywanie recenzji artykułów naukowych i redakcji merytorycznych publikacji, przygotowywanie wystaw stałych i czasowych, udostępnianie zbiorów na wystawy czasowe własne i zewnętrzne, opracowywanie scenariuszy filmów i ich realizacja, ekspertyzy muzealiów, udostępnianie muzealiów na potrzeby digitalizacji zbiorów, dokumentacja ruchu muzealiów i inne.

- Działalność popularyzatorska pracowników merytorycznych: lekcje muzealne, wydarzenia muzealne; wywiady dla radia, TV i prasy.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

- 14 lekcji muzealnych, 77 warsztatów, 1 konkurs plastyczny „Zasłuchani – zainspirowani. Plastyczne inspiracje słuchowiskiem Na przełęczy.
- Ilość uczestników działalności edukacyjnej ogółem: 77 784 (w tym warsztaty on-line 76 320, stacjonarnie 1464).
- 34 lekcje muzealne, 69 warsztatów, 314 oprowadzeń po wystawach.
- realizacja projektu „Edukację mamy w naturze” (cykl spotkań łączący różne

Muzeum Tatrzańskie, Willa Koliba, fot. M. Zieliński

środowiska wokół edukacji). Szczegóły na <https://muzeumtatrzańskie.pl/edukacje-mamy-w-naturze/>

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- Wojciech Szatkowski, Józef Oppenheim. Przyjaciel Tatr i ludzi. Nakład 2 500. Nagroda Klio 2021 za książkę historyczną roku
- „Not. Fot. Notatnik fotograficzny Władysława Hasióra”, t. 8
- Zbigniew Moździerz, Architektura pod Tatrami od czasów najdawniejszych do współczesności, wydanie rozszerzone
- Katalog asambliży Władysława Hasióra w Muzeum Tatrzańskim
- „Rocznik Podhalański”, t. XV

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

- Pakowanie i przenoszenie zbiorów z magazynów tymczasowych do magazynów na Koziańcu – ilość przeniesionych muzealiów: 493 (obiekty) 240 (pozycji) (rewersy wewnętrzne)
- konserwacja-restauracja/konserwacja aktywna: 2385 szt.
- kontynuacja konserwacji stroju ze zbiorów MT
- konserwacja na zewnątrz: 10 poz. 11 obiektów
- dezynsekcja zbiorów bibliotecznych i archiwalnych 38m³
- wdrożenie nowych planów ochrony dla MT
- rozpoczęto prace nad utworzeniem nowych przestrzeni magazynowych w Muzeum Kornela Makuszyńskiego
- otwarcie nowoutworzonej w ostatnich latach pracowni konserwatorskiej
- opracowywano zbiory i tworzone elektroniczne katalogi rekordy – dalsze wdrażanie systemu Muzeo
- opracowywanie kart katalogowych,

ewidencyjnych oraz prowadzenie dokumentacji ruchu muzealiów. Projekt „Cyfrowe przetworzenie i udostępnienie zbiorów 2 D w Muzeum Tatrzańskim” – Działanie 2.1.2 RPO – udostępnienie efektów projektu – kontynuacja.

- Archiwum Tatr i Podhala – udostępnienie efektów projektu – zdigitalizowano (fotografie) 1000 okazów mchów z działu przyrodniczego, 385 spinek góralskich (awers i rewers = 770 zdjęć) z działu etnografii, 50 różnych obiektów do kart katalogowych w gmachu głównym MT i 1740 negatywów Władysława Wernera
- archiwum fotograficzne – wykonano 4042 skanów
- archiwum: Zeskanowano 5640 obiektów do wystawy w Palace i 4039 do kwerend, wprowadzono do systemu MUZEO 674 rekordów
- biblioteka: uzupełniono dane 700 rekordów wydawnictw zwartych w systemie MUZEO
- współpraca z Fundacją Sztuk Wizualnych w opracowaniu archiwum Władysława Hasióra

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA.

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- „W stronę nowego Zakopanego” – spotkania z regionalnymi architektami, dyskusje o urbanizacji Zakopanego, przewodnik po sztuce w przestrzeni miejskiej, dokumentacja obecnego stanu infrastruktury w Zakopanem, przygotowane we współpracy z Biurem Programu „Niepodległa”. Udostępnienie spotkań online na kanale YouTube Muzeum Tatrzańskie: <https://niepodlegla.gov.pl/aktualnosci/w-strone-nowego-zakopanego-wyklady-o-architekturze->

-miasta-online/

- Tatrzańskie Musealia – doroczne święto Muzeum Tatrzańskie (szereg wydarzeń kulturalnych i popularyzatorskich). Szczegóły: <https://muzeumtatrzańskie.pl/tatrzańskie-musealia-2021/>
- Szereg spotkań poświęconych lokalnej historii i sztuce w Galerii Sztuki willi Oksza oraz w Galerii im. Kulczyckich na Koziańcu. Wykaz wydarzeń organizowanych przez Muzeum Tatrzańskie z szerszą informacją o każdym z nich na: <https://muzeumtatrzańskie.pl/aktualnosci/>

INWESTYCJE, REMONTY

- Gmach główny – zakończenie prac remontowych
- Zagroda Korkoszów w Czarnej Górze – zakończenie prac aranżacyjnych
- Galeria Sztuki na Koziańcu – kontynuacja prac aranżacyjnych, zakończenie przenoszenia biblioteki, archiwum oraz kontynuacja przenoszenia magazynów

- Galeria Władysława Hasióra – otwarcie obiektu dla zwiedzających
- Muzeum Kornela Makuszyńskiego – kontynuacja prac remontowych
- Pozyskano ze środków zewnętrznych (MKiDN – Ochrona zabytków) finansowanie na remont dachu dworu w Łopusznej oraz płotu przy chałupie Klamerusów – zadanie zrealizowano
- Zakończenie prac nad dokumentacją projektową i uzyskanie prawomocnego pozwolenia na budowę dla nowo tworzonego Muzeum Palace
- Zakup budynku Muzeum Palace

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- Rozbudowa kolekcji sztuki współczesnej w Muzeum Tatrzańskim. Część IV – środki MKiDN 150 000 zł, UMWM 37 476 zł
- Rewitalizacja zespołu dworskiego w Łopusznej (XVIII-XIX w.) – kontynuacja prac konserwatorskich i robót bu-

Muzeum Tatrzańskie, Wystawa stała w Galerii Władysława Hasióra, fot. M. Zieliński

dowlanych – środki MKiDN 160 000 zł, UMWM 145 004 zł

- Zakup budynku Palace: MKiDN – 8 630 000 zł oraz Gmina Miasto Zakopane – 2 875 000,00 zł

MUZEUM PALACE

Muzeum Tatrzańskie odkupiło od Miasta Zakopane dawny pensjonat Palace, w którym w czasie II wojny światowej mieściła się siedziba Gestapo.

Na zakup nieruchomości dotacją celową z budżetu państwa w wysokości 8 mln 630 tys. zł przekazał Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, prof. Piotr Gliński. Fundusze otrzymane od rządu stanowią trzy czwarte całkowitej wartości nieruchomości. Pozostałą część przekazało Miasto Zakopane w formie darowizny. Przeniesienie prawa własności oraz dokonanie darowizny dokonano na podstawie Uchwały Rady Miasta Zakopane, która 30.06.2021 r. przychyliła się do wniosku o przekazanie budynku Muzeum Tatrzańskiemu.

W dniu 13.12.2021 r. odbyło się uroczyste podpisanie aktu notarialnego w Urzędzie Miasta Zakopane. Zarząd Województwa Małopolskiego reprezentowała Członek Zarządu Województwa Małopolskiego Iwona Gibas, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego – Dyrektor Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego Monika Gubała, Miasto Zakopane – Burmistrz Leszek Dorula, Zastępcy Burmistrza Tomasz Filar oraz Agnieszka Nowak Gąsienica, Przewodniczący Rady Miasta Zakopane Jan Gluc, Przewodnicząca Komisji Kultury Rady Miasta Zakopane Lucyna Galica-Jurecka, a Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem – Dyrektor Anna Wende-Surmiak, Zastępcy Dyrektora Katarzyna Para oraz Michał Murzyn.

Utworzenie Muzeum Palace jest możliwe

dzięki wsparciu oraz przy współpracy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Województwa Małopolskiego, Urzędu Miasta Zakopane oraz Stowarzyszenia Muzeum Walki i Męczeństwa Palace – „Katownia Podhala”. Projekt pn. Utworzenie Muzeum Palace jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. O postępach nad realizacją projektu mającego na celu utworzenie Muzeum Palace opowiada krótki film zrealizowany przez Muzeum Tatrzańskie. Film pt. Muzeum Palace – w Zakopanem powstaje nowy oddział Muzeum Tatrzańskiego dostępny jest na kanale YouTube Muzeum Tatrzańskiego.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMI COVID-19

Realizacja postanowień dotyczących limitu osób na ekspozycjach i ich bezpieczeństwa. Organizowanie wydarzeń online lub transmisja wydarzeń stacjonarnych. Szeroka obecność w Internecie, zwłaszcza za pośrednictwem strony internetowej i mediów społecznościowych.

FREKWENCJA

Ogólna frekwencja osób uczestniczących w wydarzeniach muzeum wyniosła 181 655 osób, w tym 73 308 zwiedzających wystawy.

STRONA WWW

Strona www.muzeumtatrzańskie.pl (139 013 wejść w 2021 r.)

Media społecznościowe: aktywna obecność na portalach Facebook oraz Instagram

MUZEUM OKRĘGOWE W NOWYM SĄCZU

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Wystawa „JEJ PORTRET. BOLESŁAW BARBACKI (1891-1941)”. W 2021 r. przypadła 130. rocznica urodzin i 80. rocznica śmierci Bolesława Barbackiego. Rada Miasta Nowego Sącza postanowiła przypomnieć i uhonorować tego sądeckiego artystę i patriotę, ogłaszając rok 2021 rokiem Barbackiego. W obchody włączyło się Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu, przygotowując wystawę poświęconą twórczości wybitnego portrecisty. Jej tematem były kobiety. http://muzeum.sacz.pl/strony_wystawy/wystawa-jej-portret-boleslaw-barbacki-1891-1941/
- W ciągu roku realizacja projektu z programu MKiDN „Muzealne Eksploracje Bez Barrier – wirtualne spotkania z kulturą i sztuką”; wieloaspektowe działania o charakterze popularyzatorskim i edukacyjnym, służące przybliżeniu tematyki związanej z prezentowanymi i omawianymi ekspozycjami muzealnymi oraz dziełami sztuki w sposób przystępny dla osób z niepełnosprawnościami. <http://muzeum.sacz.pl/projekt-muzealne-eksploracje-bez-barrier-wirtualne-spotkania-z-kultura-i-sztuka/>
- W ciągu roku realizacja projektu z programu MKiDN „W kręgu cudownych przeobrażeń – obrzędowość rodzinna na Sądecczyźnie”; wieloaspektowe zadanie, w ramach którego prowadzone były badania terenowe dotyczące obrzędowości rodzinnej, impreza plenerowa pn. „Wesele dworskie”, cykl etnograficznych pokazów plenerowych oraz publikacja wydawnictwa dotyczącego obrzędowości funeralnej. Dla osób nie-

widomych i słabowidzących utworzona została audiodeskrypcja muzealnych eksponatów związanych z obrzędowością rodzinną.

<http://muzeum.sacz.pl/projekt-w-kręgu-cudownych-przeobrazen-obrzędowosc-rodzinna-na-sadeczczyznie/>

- W ciągu roku realizacja projektu z programu MKiDN „Bicepsy Sądecczyzny”. Celem zadania była organizacja wystawy czasowej pn. Bicepsy Sądecczyzny, w ramach której wykonano oprawę plastyczną w formie narracyjno-obrazkowej uzupełnionej eksponatami. Ekspozycja połączona została z wydaniem katalogu, w którym znalazły się szerokie opracowania zagadnień prezentowanych na wystawie oraz kalendarza ściennego na 2022 r. z archiwalnymi fotografiami sądeckich sportowców. Zwiedzający mieli okazję wybrać się w jedną z swoich rodzajów podróży w czasie, dzięki której poznali namiastkę bezpowrotnie utraconego klimatu galicyjskiej i przedwojennej Sądecczyzny. Jednym z jego elementów było szeroko pojęte wychowanie fizyczne i sport. Muzeum otrzymało wyróżnienie za tę wystawę w XIX Plebiscycie na Najpopularniejszego Sportowca Sądecczyzny. <http://muzeum.sacz.pl/projekt-bicepsy-sadeczczyzny/>
- Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu było współpartnerem w projekcie pn. ZA WOLNOŚĆ I SPRAWIEDLIWOŚĆ. POWSTANIE KURUCÓW EMERYKA THÖKÖLYEGO, realizowanym w ramach Węgiersko-Polskiego Programu Poza-rządowego. Elementami projektu była wystawa planszowa i towarzyszący jej folder w polsko-węgierskiej wersji. Oba te elementy przybliżyły niezwykle ciekawą postać Emeryka Thökölyego – bo-

hatera narodowego Węgier – oraz jego związki z Polską na tle historii XVII wieku.

<http://muzeum.sacz.pl/projekt-za-wolnosc-i-sprawiedliwosc-powstanie-kurucow-emeryka-thokolyego/>

- Certyfikat XIII edycji konkursu „PRACODAWCA PRZYJAZNY PRACOWNIKOM” pod honorowym patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

WYSTAWY STAŁE

45 ekspozycji w 8 oddziałach i filiach Muzeum

- Gmach Główny (3) – Nowy Sącz w czasach autonomii galicyjskiej; Nowy Sącz podczas dwudziestowiecznych wojen i w okresie międzywojennym; Pracownia Bolesława Barbackiego
- Dom Gotycki (2) – Dawna sztuka Sądeckizny (w tym ikony karpackie poprzedzone wyborem współczesnych ikon z Nowicy, powstających w oparciu o tradycyjne przedstawienia); Historia zamku Jagiellonów; filmiki na temat ekspozycji ikon współczesnych on-line
- Galeria Marii Ritter i Stare Wnętrze Mieszczańskie (2) – Galeria malarstwa Marii Ritter z pracownią artystki, Stare wnętrza mieszczańskie. Film „W starych wnętrzach mieszczańskich”.
- Muzeum Lachów Sądeckich im. Zofii i Stanisława Chrzęstowskich w Podegrodziu (3) – Kultura materialna Lachów Sądeckich, Fotografie Wojciecha Migacza, Archeologia Podegrodzia i okolic Nowego Sącza
- Muzeum Nikifora w Krynicy-Zdroju – Galeria Romanówka (1) Obrazy Nikifora oraz dokumenty, fotografie i pamiątki po artyście – nowa aranżacja on-line
- Muzeum Pienińskie im. J. Szalaya w Szlachtowej (3) Dzieje i kultura mate-

rialna regionu pienińskiego od średniowiecza do przełomu XIX i XX w.; Historia uzdrowiska w Szczawnicy; II wojna światowa i jej konsekwencje; wystawa stała dostępna on-line

- Sądecki Park Etnograficzny (11) Ludowa architektura regionu, Kościół rzymskokatolicki pw. śś. Piotra i Pawła, Cerkiew greckokatolicka pw. św. Dymitra, Sektor kolonistów józefińskich z kościołem ewangelickim; Dwór szlachecki i folwark; Szkoła ludowa; Obiekty przemysłu wiejskiego rozproszone na terenie skansenu; Sektor przemysłu ludowego przy wiejskiej drodze; Ekspozycja dawnych maszyn rolniczych; Wyposażenie stajni dworskiej; Rzecz z drugiej strony – trasa zwiedzania z makietą dotykową dla niewidzących; 17 filmików i 49 audiodeskrypcji.
- Miasteczko Galicyjskie (20) Układ urbanistyczny małego miasteczka wraz z wystrojem zewnętrznym budynków, Atelier fotografa, Zakład zegarmistrzowski, Pracownia garncarza, Remiza strażacka, Apteka, Gabinet dentystryczny, Galeria Paszyńska, Antykwarjat galicyjski, Zakład fryzjerski, Magiel, Sklep kolonialny, Urząd pocztowy, Cukiernia, Mieszkanie żydowskiego krawca, Pracownia krawca z zapleczem magazynowym, Drukarnia, Zakład szewski, Zakład stolarski, C.K. Gospoda; 8 filmików na YouTube.

WYSTAWY CZASOWE

W 8 oddziałach i filiach zrealizowano łącznie 25 wystaw czasowych w tym, 17 nowych i kontynuacji wystaw z 2020 r., 1 wystawę poza siedzibą (w kraju); 15 własnych, 10 obcych

- GMACH GŁÓWNY (3)
11.09.2020-25.04.2021 STOPKLATKA. Polski plakat filmowy 1945-2020,

Dydo poster collection; 1.10.2021-28.02.2022 Bicepsy Sądeckizny

- DOM GOTYCKI (7)
grudzień 2020 do 27.05.2021 40 lat minęło; 11.12.2020-31.01.2021 Szopki bożonarodzeniowe; 1.05.2021-30.05.2021 Moja przygoda w Muzeum; 01.06.2021-03.10.2021 Antoni Rząsa. Rzeźba; 14.09-14.10.2021 Wyszyńskiego i Wojtyły gramatyka życia; 8.10-28.11.2021 Zaprzyjaźnieni ze sztuką. Wystawa z okazji 65. rocznicy powstania TPSP w Nowym Sączu; 7.12.2021-

20.02.2022 XVII-wieczne rzeźby z ołtarza bazyliki św. Małgorzaty

- SADECKI PARK ETNOGRAFICZNY (2)
09-12.2020-30.04.2021 Dwory Małopolski; 7.11.2021-22.05.2022 Przemysł i rzemiosło ludowe na terenie Pogórza i Łemkowszczyzny.
- MIASTECZKO GALICYJSKIE (6)
10.12.2020-11.04.2021 XII Impresje; 15.04.-25.07.2021 Wystawa prac inspirowanych życiem i twórczością Nikifora i Violi Berki.; 30.07.-12.09.2021 Za wolność i sprawiedliwość. Powstanie

Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu, Wystawa „Prezentacja XVII-wiecznych rzeźb z ołtarza głównego kościoła św. Małgorzaty w Nowym Sączu”, fot. Archiwum Muzeum

kuruców Emeryka Thokolyego; 15.09-30.11.2021 Małopolski pejzaż widziany moją duszą – inspiracje sztuką art brut na podstawie prac Marii Wnęk; 11-30.11.2021 Pamiątki związane z historią 1. Pułku Strzelców Podhalańskich; 7.12.2021-I kwartał 2022 XIII Impresje skansenowskie

- MUZEUM NIKIFORA (3)
15.XII.2020-29.06.2021 Twórczość Łemków – Łemkowska bajka. Grafika Ireny, Anny, Lidii Kocur; 3.07-21.11.2021 Julian Klamerus. Pasja; 27.11.2021-17.01.2022 Pieśń nad Pieśniami – wystawa ikon współczesnych.
- MUZEUM PIENIŃSKIE (3)
6.11.2020-30.04.2021 Kraina borytасów, zielonych lajbików i kanafasu – strój spiski; 15.05.2021-31.07.2021 Pienińscy twórcy ludowi; 6.08-31.10.2021 Portret i pejzaż pieniński - malarstwo Anny Malinowskiej
- Poza siedzibą w kraju: 1 Kielce - Muzeum Narodowe w Kielcach (Muzeum Dialogu Kultur - Kamienica pod Trzema Herbami): 17.06-19.08.2021 Nikifor.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Imprezy

- Dzień dziecka w Miasteczku Galicyjski (01.06)
- VIII Międzynarodowy Bieg Charytatywny RUN 4 A SMILE impreza organizowana przez WSB we współpracy z Muzeum (05.06)
- Jarmark Wiosenny (06.06)
- 43 Małopolski Festiwal Orkiestr Dętych Echo Trombityr impreza organizowana przez MCK Sokół we współpracy z Muzeum (23.06, 25.06)
- XVIII Biesiada Karpacka impreza cykliczna organizowana przez MCK Sokół we współpracy z Muzeum (27.06)
- Galicyjski Kiermasz Staroci – impreza cy-

kliczna własna (25.07)

- Kiermasz Rękodzieła Artystycznego – impreza własna (08.08)
- Piknik Patriotyczny – impreza własna (15.08)
- Bieg Tropem Wilczym impreza organizowana przez Fundację Wolność i Demokracja (15.08)
- XIII Złot Zabytkowych Pojazdów impreza cykliczna własna (19.09)
- Jarmark Bożonarodzeniowy – impreza cykliczna własna (19.12)
- Wieczór poetycki TPSP na wystawie w „Domu Gotyckim” (3.12)
- Impreza otwierająca sezon turystyczny w SPE (1.05)
- W ramach cyklu pokazów etnograficznych „Przy kotysce” organizowanych w ramach zadania dofinansowanego z MKDNIŚ pokazy oraz warsztaty: lalki szmaciane, szycie ubranek dziecięcych, wyszywanie chusty czepcowej, pieczenie kukielki, wyrób glinianych zabawek, robótki ręczne na malowanie na szkle, kwiatki z bibuły, zabawki z drewna, trąbki z kory, filcowanie (1-5.06)
- Koncert muzyki poważnej (kościół ze Stadeł – Skansenova), koncert kapeli ludowej podczas uroczystości przyznania nagrody im. O. Kolberga (25.06)
- „Odpust na świętych Piotra i Pawła” pokaz rzeźby w drewnie – Skansenova, warsztaty tańca ludowego, występ folklorystyczny (27.06)
- W ramach imprezy plenerowej „Wesele dworskie” spektakl plenerowy pt. „Wesele dworskie”, koncert muzyki dawnej, pokazy grupy rekonstrukcyjnej oraz dawnej mody dworskiej (1.08)
- Spotkanie promujące publikację „Łańcuch łączący Ziemię z Niebem” połączone z koncertem pieśni żałobnych i pogrzebowych (7.11)

- W okresie od maja do września okazjonalne pokazy etnograficzne dla zwiedzających ekspozycję: działanie urządzeń przemysłowych napędzanych siłą spadku wody, sektor przemysłu ludowego
- Pod patronatem honorowym p. Iwony Gibas Członka Zarządu Województwa Małopolskiego odbyła się impreza plenerowa piknik patriotyczny z okazji święta Wojska Polskiego połączonej z imprezą Bieg Tropem Wilczym realizowanej we współpracy ze Stowarzyszeniem Patriotyczno Sportowym Niezłomni (15.08)
- Cykliczna plenerowa impreza Jarmark św. Małgorzaty organizowana we współpracy z parafią św. Małgorzaty oraz Stowarzyszeniem Sądeckie Rycerstwo Zakonu Księżnej Kingi (29.08)

Koncerty i spektakle

- Spektakl muzyczny w plenerze dla dzieci „Zumba” w ramach imprezy plenerowej „Dzień dziecka” (1.06)
- Spektakl dla dzieci „Wielkie sprawy małej żaby” w ramach imprezy plenerowej „Jarmark Wiosenny” (6.06)
- Koncert zespołu ZORZA w ramach Galicyjskiego Kiermaszu Staroci (25.07)
- Koncert zespołu Kordian w ramach Kiermaszu Rękodzieła Artystycznego (8.08)
- Koncert Orkiestry Reprezentacyjnej Straży Granicznej w Nowym Sączu w ramach Pikniku Patriotycznego (15.08)
- Koncert zespołu LEVI w ramach XIII Złotu Zabytkowych Pojazdów (19.09)
- Koncert Orkiestry Dętej z Mysłkowa, spektakl dla dzieci „Fabryka Śniegu”, Widowisko zespołu Lipniczanie „Po Kolenzie idom droby” w ramach Jarmarku Bożonarodzeniowego (19.12)
- Koncert „Nikifor muzyką malowany” wykonanie oraz kompozycje Rafała

Boniśniaka, stypendysty MKiDN z zespołem, prawykonywanie koncertu w Muzeum Nikifora (4.12)

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Realizacja konkursów i wystaw pokonkursowych

- Epizody Niepodległości: ELITY ZIEMI SĄDECKIEJ II RZECZPOSPOLITEJ I ICH LOSY PO 1939 r.
- Moja przygoda w muzeum – konkurs, wystawa pokonkursowa – realizowany z okazji 130. rocznicy urodzin i 80. rocznicy śmierci Bolesława Barbackiego
- Ziemia sądecka od przeszłości do współczesności – XX edycja
- Organizacja podsumowania dwóch edycji (XIII i XIV) projektu pn. Honorowe Nagrody „Sądecka” im. Szczęsnego Morawskiego. Nagrody przyznawanej corocznie za najlepszą książkę wydaną w minionym roku, służącą odkrywaniu nowych kart historii Sądeckizny.

Działalność edukacyjna w oddziałach i filiach muzeum (różne formy)

- Klimaty Galicyjskie, Klimaty Sądeckie – zwiedzanie przestrzeni Miasteczka Galicyjskiego organizowane w sposób indywidualny dla klas profilowanych o specjalizacji artystycznej, humanistycznej lub według kryteriów wyznaczonych przez Dyrektora szkoły dla grup uczniowskich.
- Spotkania z najnowszą historią – ze względu na ograniczenia epidemiczne realizowana była w formule on-line na www.muzeum.sacz.pl i Facebook.
- Blok edukacyjny: „Katyń – zbrodnia, która nie może być zapomniana” prezentacja dokumentalnych filmów edukacyjnych: „Zbrodnia katyńska - krótki dokument”, „Katyń – historia wciąż żywa!”
- Obchody Narodowego Dnia Pamięci

Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką

- Realizacja projektu w ramach obchodów Roku Bolesława Barbackiego
- Projekcje filmów animowanych i dokumentalnych oraz wystaw multimedialnych: film animowany „Polak Mały – polskie symbole narodowe”; wystawa multimedialna „Ojcowie Niepodległości” prezentacja w formie elektronicznej; film edukacyjny dla dzieci „Miś Wojtek” + karty pracy „Co by było, gdyby zwierzęta mówiły – Niedźwiedź Wojtek”; film edukacyjny pt. „Gra o niepodległość”; film edukacyjno - animowany pt. „Kutschera”
- Sądecki spacer historyczny ostatnie 150 lat z życia Nowego Sącza.p, projekt mający na celu przedstawienie w sposób niekonwencjonalny wybranych zagadnień z ostatnich 150 lat historii naszego miasta.

Edukacja interaktywna – organizacja materiałów filmowych do prezentacji na www.muzeum.sacz.pl i Facebook: Wszystkie produkcje zostały zaopatrzone tłumaczeniami alternatywnymi (autodeskrypcja) dla osób z niepełnosprawnościami (język PJM lub napisy).

- „Wycinanki miłej Danki”
- Słuchowisko Galicyjskie Eksploracje – w Miasteczku Galicyjskim realizacja 4 nagrań audio wideo dla osób z niepełnosprawnością wzroku w formie audio-deskrypcji.

Działania w ramach programu DOSTĘPNOŚĆ – zajęcia, terapeutyczne dla osób z niepełnosprawnościami realizowane w Gmachu Głównym w ramach programu kulturowego dla nowej siedziby Muzeum.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

- Kontynuacja projektu Polonica w zbiorach

Archiwum Państwowego w Lewowicy

- Kontynuacja projektu Zbieramy pamiętki związane z historią 1 PSP
- Kontynuacja realizacji wystawy stałej historycznej Dzieje miasta Nowego Sącza (od średniowiecza do czasów nowożytnych)
- Przygotowanie opracowania pn. Sądeczyzna w czasach I Rzeczypospolitej w lustracjach starostwa sądeckiego z XVI w.
- Projekt dotyczący działalności na Łemkowszczyźnie Pawlentego Radymskiego – malarza ikon unickich z 1. poł. XVII w.
- Projekt badawczy dotyczący architektury przemysłowej Nowego Sącza
- Projekt badawczy dotyczący życia i twórczości Antoniego Rząsy
- Sądeckie ubiory ludowe, projekt badawczy prowadzony w ramach współpracy z portalem www.strojeludowe.net
- Rzemiosło, ginące zawody i przemysł wiejski
- Przygotowanie monografii etnograficznej Lachów Sądeckich, projekt realizowany we współpracy z MCK SOKÓŁ w Nowym Sączu
- „Górale Polscy – historia strojów regionalnych” projekt realizowany we współpracy ze Związkiem Podhala, projekt przez Narodowe Centrum Kultury w ramach programu EtnoPolska 2021
- „Pieniny – nasze polsko-słowackie dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe” projekt realizowany we współpracy z Miastem i Gminą Szczawnica, dofinansowany przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Euroregion Tatry. Przedmiot projektu: zachowanie i zwiększenie wykorzystania regionalnego dziedzictwa kulturowego w regionie Szczawnica - Spiska Bela.

- „Opera Zamek na Czorszynie czyli Bojomir i Wanda” projekt realizowany we współpracy ze Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Gorce – Pieniny”.
- Etnograficzne badania terenowe związane z rzeźbą w kamieniu w Karpatach
- Ikony łemkowskie
- Pierniki małopolskie
- Ślady XVIII-wiecznego malarza Wawrzyńca Stefana Löbe
- Złotnicy i jubilerzy w Nowym Sączu

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- „Bolesław Barbacki” album prezentujący dzieła wybitnego sądeckiego artysty malarza Bolesława Barbackiego - nakład 1000 egz. <https://sklep.muzeum.sacz.pl/produkt/boleslaw-barbacki/>
- „Studia Sandecjana”, t. 2, napisana pod redakcją historyka Leszka Migrały, zawiera kilkanaście artykułów podejmujących regionalną tematykę historyczną. Publikacja ma charakter naukowy, a teksty w niej publikowane: artykuły, rozprawy oraz biogramy mają za zadanie promować bogatą historię Sądeczyny – nakład: 500 egz.
- „Bicepsy Sądeczyny” – katalog w którym znalazły się szerokie opracowania zagadnień prezentowanych na wystawie pod tym samym tytułem. Katalog zawiera 11 tekstów popularnonaukowych napisanych przez wybitnych, historyków nt. przedwojennego sportu na Sądeczynie - nakład 950 egz.
- „Łańcuch łączący ziemię z niebem – różaniec jako praktyka funeralna współczesnej Sądeczyny” – publikacja dotycząca obrzędowości funeralnej – nakład 800 egz.
- „Muzea domowe” – taką nazwą określamy prywatne zbiory pamiątek i zabytków, będące wartościowymi

kolekcjami osób fizycznych, szkół, stowarzyszeń, parafii i ośrodków kultury. Publikacja towarzysząca XIV Międzynarodowemu Forum Muzeów Domowych w Miasteczku Galicyjskim w Nowym Sączu oraz w Paszynie – nakład 500 egz.

- „Oferta edukacyjna” – edycja 2021/2022 Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu (wersja elektroniczna) <http://muzeum.sacz.pl/edukacja/oferta-edukacyjna/>
- „Zeszyty Sądecko-Spiskie” t. 11, periodyk, który zrodził się z trwającej od wielu lat współpracy muzealników słowackich i polskich. Wydawnictwo, przewidziane jako rocznik o charakterze popularnonaukowym, dokumentuje najnowsze dokonania badawcze oraz prezentuje syntezę autorskie poczynione na gruncie nauk historycznych i pokrewnych im dyscyplin naukowych, poruszających szeroko rozumiane zagadnienie upowszechniania kultury i tradycji sąsiadujących ze sobą regionów – Spisza i Sądeczyny – 500 egz.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

- Ilość zbiorów ogółem w zbiorach działów i oddziałów: muzealia ruchome i nieruchome ogółem 22 092; materiały pomocnicze ogółem 9022; Ginące zawody i umiejętności życia – 16; depozyty wg numerów inwentarzowych – ogółem 903; archiwalia: archiwum Muzeum w Nowym Sączu: akta archiwum zakładowego – ogółem 48,60 akta archiwum naukowego; Archiwum Muzeum w Szlachtowej: pocztówki wg numerów inwentarzowych – 563; fotografie wg numerów inwentarzowych – 3132.
- Przyrosty i ubytki w zbiorach muzealnych: ubytki: depozyty – wykreślono

19 poz. inw.; nabytki do zbiorów: depozyty – wpisano 59 poz. inw.; zbiory własne ewidencjonowane w dokumentacji muzealiów, materiałów pomocniczych, powiększyły się poprzez dary i zakupy o 183 pozycje inwentarzowe (223 obiekty) o wartości: 21 355,50 zł.

- MUZEALIA – nabytki poprzez zakupy i dary 87 pozycje inwentarzowe (98 obiektów) o wartości 14 855,50 zł.
- MATERIAŁY POMOCNICZE – nabytki poprzez dary i zakupy 94 poz. inw. (123 obiekty) o wartości 5 950 zł.
- GINĄCE ZAWODY I UMIEJĘTNOŚCI ŻYCIA CODZIENNEGO – nabytki poprzez dary – 2 poz. inw. (2 obiekty) o wartości 550 zł, który wpisano do inwentarza Działu Etnografii.
- Dostępność zbiorów dla niepełnosprawnych w tym nabytki w 2021 r.: muzealia dar – 1 pozycja inwentarzowa (1 obiekt) o wartości: 1 000 zł do Działu Współczesnej Sztuki Ludowej.
- Ruch eksponatów: zbiory własne: wypożyczono 257 obiektów; zbiory obce wypożyczano ze zbiorów innych muzeów, instytucji i osób prywatnych w ramach organizowanych przez muzeum czasowych wystaw: wypożyczono 1025 obiektów, zwrócono 652 obiekty.
- Inwentaryzacja zbiorów: przygotowano zarządzenia dot. przeprowadzenia komisyjnej kontroli zbiorów w Dziale Etnografii i Dziale Konserwacji Architektury i Inwestycji i MONS; digitalizacji zbiorów 2021r.; przeprowadzono i protokolarnie zakończono komisijną kontrolę zdawczo-odbiorczą zbiorów w Dziale Etnografii
- Digitalizacja: działy merytoryczne prowadziły ewidencję zbiorów w programie Musnet Niebieski. Wykonano 2058 rekordów dla muzealiów i materiałów

pomocniczych. W tym: 1507 rekordów pełnych (opis obiektu ze zdjęciem) i 551 rekordów bez zdjęcia

- Konserwacja: łączna ilość eksponatów i przedmiotów zabytkowych, poddana różnym zabiegom konserwatorskim w 2021 r. – 677 szt.

INWESTYCJE, REMONTY

Inwestycje:

- Remont obiektów Miasteczka Galicyjskiego w Nowym Sączu uszkodzonych w wyniku burzy i gradobicia,
- Opracowanie dokumentacji technicznej odbudowy muru oporowego przy Muzeum Nikifora w Krynicy Zdroju,
- Opracowanie Studium funkcjonalno - użytkowego dla projektu pn. „Małopolski dwór – odnowa i odbudowa zabytków i adaptacja dla nowych funkcji społeczno – gospodarczych”.

Prace remontowo-konserwatorskie:

- Naprawy konstrukcji szkieletowej ogrodzeń i płotów żerdziowych SPE,
- Pomalowanie ścian wewnętrznych toalet dla zwiedzających w sektorze kolonistów niemieckich,
- Prace stolarskie i ciesielskie m.in. wykonanie i montaż haków do rynien drewnianych w budynku bufetu, chałupie z Obidzy, plebani ze Szlachtowej; wykonanie: 2 stanowisk koszy na śmieci segregowane, 40 blatów do magazynu etnograficznego, naprawa 6 ławek parkowych; wykonanie 3 tradycyjnych drabni, wykonanie i montaż nowych schodów do spichlerza z Męciny, wykonanie ławek w sektorze kolonistów niemieckich, renowacja 5 stołów i ławek pod wiatą grillową, zaflekowanie ubytków w 3 sąsiadkach, wykonanie nowych mostków do chałupy z Rogów, kapliczki,

- Naprawa dróg ekspozycyjnych: uzupełnianie ubytków żwiru na bieżąco po intensywnych opadach deszczu; czyszczenie rowów melioracyjnych otwartych; czyszczenie i uzupełnianie spoin alejek kamiennych przy kościele z Łososiny Dolnej,
- Remont chałupy cygańskiej z Maszkowic,
- Naprawy pokrycia połaci dachowych uszkodzonych w trakcie burzy z gradobiciem w SPE,
- Usuwanie skutków burzy z gradobiciem oraz intensywnych ulew.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- Pogram MKiDN „Muzealne Eksploracje Bez Barier – wirtualne spotkania z kul-

- turą i sztuką” – kwota dotacji 42 000 zł
- Programu MKiDN „Bicepsy Sądecki” – kwota dotacji 43 500 zł
- Projekt MKiDN „W kręgu cudownych przeobrażeń – obrzędowość rodzinna na Sądecku” – kwota dotacji 40 000 zł

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

- Felieton filmowy poświęcony dwóm artystom – Stanisławowi Ignacemu Witkiewiczowi „Witkacemu” i Bolesławowi Barbackiemu https://muzeum.sacz.pl/strony_media/sadeckie-szlaki-boleslawa-barbackiego-i-stanislawo-ignacego-witkiewicza/
- „Jak zrobić pająka”, „Jak zrobić kwiatki z bibuły”, „Zdobienie jajek techniką ba-

Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu, Wystawa „Bicepsy Sądecki”, fot. Archiwum Muzeum

tikową” – filmy instruktażowe
https://muzeum.sacz.pl/strony_media/jak-zrobic-pajaka-film-instruktażowy/
https://muzeum.sacz.pl/strony_aktualnosci/film-jak-zrobic-kwiatki-z-bibuly/
https://muzeum.sacz.pl/strony_aktualnosci/film-zdobienie-jajek-technika-batikowa/

- Film o tym, jak mieszkali i jak się ubierali Górale Pienińscy i Rusini Szlachtowscy. https://muzeum.sacz.pl/strony_media/muzeum-pieninskie-cz-1/
- Film o religijności Górali Pienińskich i Rusinów Szlachtowskich, o świątyniach, do których chodzili na nabożeństwa i ich wyposażeniu. https://muzeum.sacz.pl/strony_media/muzeum-pieninskie-cz-2/
- Koncert „Nikifor muzyką malowany” transmitowany na żywo w Internecie pod linkiem <https://www.youtube.com/watch?v=85NuzHFkjl&feature=youtu.be>
- Film „w krainie zielonych lajbików, borytasu i kanafasu – strój spiski” https://muzeum.sacz.pl/strony_archiwum_aktualnosci/film-w-krainie-zielonych-lajbikow-borytasu-i-kanafasu-stroj-spiski/
- Wirtualny Jarmark Wielkanocny, który odbył się na facebookowej stronie Miasteczka Galicyjskiego „Jarmarki Galicyjskie”
- Film wywiad z Krzysztofem Dydo o wystawie „stopklatka” i kolekcjonowaniu plakatów artystycznych https://muzeum.sacz.pl/strony_archiwum_aktualnosci/rozmowa-z-krzysztofem-dydo-o-wystawie-stopklatka-i-kolekcjonowaniu-plakatow-artystycznych/

STATYSTYKA

Do dnia 31.12.2021 r. średnioroczne

zatrudnienie w Muzeum wyniosło 118,15 etatu

Zrealizowano w 2021 r.: wystaw czasowych – 25; różne formy wydarzeń kulturalnych – 42

formy edukacyjne (warsztaty, lekcje muzealne, pokazy) – 88 w tym 5 zajęć dla niepełnosprawnych

FREKWENCJA

Sprawozdanie zbiorcze Muzeum w 8 oddziałach i filiach z frekwencji w 2021 r. Ogółem MUZEUM 113 940

STRONA WWW

www.muzeum.sacz.pl

Statystyki odwiedzin: zainteresowanie stroną muzeum w 2021 r. przejawiali głównie internauci

z kraju (nieco ponad 80% odwiedzających). Informacji na stronie muzeum szukali głównie mieszkańcy Małopolski (27 754 użytkowników), województw mazowieckiego (11 036) oraz śląskiego (88 66). Internauci najczęściej wchodzą bezpośrednio na stronę główną (46 392 odsłony). Najczęściej otwieranymi zakładkami były Sądecki Park Etnograficzny (20 771 odsłony), Miasteczko Galicyjskie (17 602 odsłony) oraz Muzeum Nikifora (10 164 odsłony).

MUZEUM OKRĘGOWE W TARNOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Rozpoczęcie działalności Regionalnego Centrum Edukacji o Pamięci Najważniejszym wydarzeniem dla Muzeum Okręgowego w Tarnowie w 2021 r. było otwarcie Regionalnego Centrum Edukacji o Pamięci. To nowy oddział Muzeum, który powstał na gruncie dawnej Izby Pamięci Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. Udostępniona ekspozycja muzealna poświęcona została ważnym dla Tarnowa i regionu aspektom związanym z II wojną światową. Przypomina historię, tradycję i wysiłek bojowy dwóch „tarnowskich” pułków: 16 Pułku Piechoty oraz 5 Pułku Strzelców Konnych. Unaczynia okrucieństwa września 1939 r. oraz późniejszej niemieckiej okupacji. Ukazuje warunki życia, a także przybliża bohaterskie postawy mieszkańców stawiających czoła nieprzyjacielowi. Przywołuje życiorysy ważnych postaci oraz wydarzenia rozgrywające się w tym czasie w okolicy, m.in. pierwszy masowy transport Polaków do KL Auschwitz, operację III Most czy bitwę na Jamnej. Na ekspozycji zobaczyć można liczne obiekty pochodzące ze zbiorów Działu Historii oraz Działu Sztuki tarnowskiego Muzeum: przykłady umundurowania, uzbrojenia, fotografie, dokumenty oraz inne, często unikatowe, pamiątki z okresu II wojny światowej. Oferta Oddziału skierowana jest przede wszystkim do dzieci i młodzieży szkolnej. Regionalne Centrum Edukacji o Pamięci stanowić ma również punkt spotkań ze świadkami historii, badaczami, przestrzeń realizacji wydarzeń kulturalnych, miejsce, gdzie historia jest wciąż żywa, i w któ-

rym wciąż odkrywa się ją na nowo.

- Rok jubileuszowy
W 2021 r. swoje jubileusze czterdziestolecia obchodziły dwa oddziały tarnowskiego Muzeum – Muzeum Dwór w Dołędze oraz Muzeum Pamiątek po Janie Matejce „Koryznówka” w Nowym Wiśniczu.
- Rozbudowa kolekcji fragmentów „Panoramy Siedmiogrodzkiej”
Dzięki dofinansowaniu z programu „Rozbudowa zbiorów muzealnych” (Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów) oraz wsparciu Województwa Małopolskiego do posiadanej już kolekcji fragmentów „Panoramy Siedmiogrodzkiej” dołączył kolejny obraz autorstwa Jana Styki (1858-1925). Zakupione dzieło trafiło na ekspozycję stałą w Galerii Panorama.

WYSTAWY STAŁE

- Ratusz – Galeria Sztuki Dawnej w Tarnowie – renesansowa budowla ze stałą wystawą pn. „W kontuszu i przy szabli”. Na ekspozycji prezentowane są najcenniejsze zbiory z kolekcji XX. Sanguszków m.in. kolekcje szkła i porcelany, srebra, historycznego uzbrojenia, kolekcja portretu sarmackiego z XVII-XVIII w., a także portrety rodowe Sanguszków.
- Muzeum Historii Tarnowa i Regionu – przygotowana w zabytkowych wnętrzach dwóch renesansowych kamienic (Rynek 20-21) ekspozycja wprowadza zwiedzających w barwną i ciekawą historię miasta i regionu, przybliża charakterystyczne tarnowskie budowle, ukazuje postacie wybitnych tarnowian, odwołuje się do wielowyznaniowej przeszłości miasta.
- Muzeum Etnograficzne w Tarnowie – wystawa „Romowie/Cyganie – kultura

i historia” – uwspółcześiona i zaktualizowana wystawa oparta na pierwszej stałej ekspozycji przybliżającej dzieje i kulturę Romów w Polsce i Europie.

- Regionalne Centrum Edukacji o Pamięci – ekspozycja nawiązująca do dziejów stacjonujących w Tarnowie oddziałów Wojska Polskiego: 16 Pułku Piechoty i 5 Pułku Strzelców Konnych, wydarzeń września 1939 r., losów miasta i regionu w czasie okupacji, aktywnej działalności konspiracyjnej mieszkańców.
- Galeria Panorama – przestrzeń ekspozycyjna, na której prezentowane są fragmenty „Panoramy Siedmiogrodzkiej”, od lat wyszukiwane i gromadzone przez tarnowskie Muzeum.
- Muzeum Zamek w Dębnie – pochodząca z XV w. budowla stanowiąca przykład gotyckiej architektury możnowładczej. Znajduje się w niej stała ekspozycja wnętrz zamkowych, w których z zachowaniem stylów różnych epok z pięctwem odtworzono funkcje dawnych pomieszczeń.
- Muzeum Dwór w Dołędze – ekspozycja przedstawiająca wystrój typowej XIX-wiecznej siedziby szlacheckiej o silnych tradycjach niepodległościowych.
- Muzeum Pamiątek po Janie Matejce „Koryznówka” w Nowym Wiśniczu – ekspozycja biograficzna, urządzona we wnętrzach drewnianego, XIX-wiecznego dworku – rodzinnego domu żony artysty.
- Muzeum Wincentego Witosa w Wierchosławicach – wystawa biograficzna poświęcona jednemu z ojców polskiej niepodległości, trzykrotnemu premierowi Polski, urządzona w jego rodzinnym gospodarstwie.
- Zagroda Felicji Curyłowej w Zalipiu – ekspozycja funkcjonująca w zagrodzie

najbardziej znanej spośród zalipiańskich malarek, ukazująca unikatowy zwyczaj zdobienia domów i obejść motywami kwiatowymi.

WYSTAWY CZASOWE

W 2021 r. Muzeum Okręgowe w Tarnowie udostępniło zwiedzającym 16 wystaw czasowych.

Siedziba Muzeum:

- Marek Sak – „Różnorodność – malarstwo i rzeźba” – wystawa tarnowianina, pracownika dydaktycznego w Pracowni Malarstwa ASP w Łodzi, realizującego swoje prace w technikach malarskich, litografii i drzeworycie.
- Rafał Dalek – „Różne małe obrazki” – wystawa absolwenta ZSP w Tarnowie, ASP we Wrocławiu. W kręgu zainteresowań artysty znajduje się projektowanie mebli oraz malarstwo (m.in. portrety, panoramy miast, postacie kotów i koni). Na ekspozycji zaprezentowano kolekcję miniatur.
- „Wacław Onak – malarstwo” – wystawa urodzonego w Tarnowie, absolwenta ASP w Krakowie Wacława Onaka. Tematem Jego prac jest martwa natura, pejzaż i akt. Bardzo często natchnienia szuka we własnym, przydomowym ogrodzie, uwieczniając na płótnie kwiaty, zioła, drzewa.
- „3 x Martynów – malarstwo i grafika” – wystawa prac braci Jerzego, Pawła oraz syna Jerzego – Michała Martynów, zawierająca dzieła z dziedziny malarstwa i grafiki.
- „Wystawa darów” – wystawa prezentująca zbiory własne zrealizowana przez Dział Sztuki Muzeum Okręgowego w Tarnowie. Zaprezentowano na niej obiekty przekazane Muzeum w ostatnich latach (2016-2021) przez artystów

biorących udział w cyklu „Tarnowscy Artyści w Galerii Muzealnej”.

- Agnieszka Partridge – „Wzory w kwadracie zamknięte” – wystawa XIX i XX-wiecznych ceramicznych zdobień (głównie kafli) pochodzących z kolekcji własnej autorki, uzupełnionych o fotografie, pocztówki, wzorniki fabryk ceramicznych.
- „Żywią i Bronią. Polskie Sztandary Ludowe” – wystawa kolekcji sztandarów polskiego ruchu ludowego pochodzących ze zbiorów Muzeum W. Witosa, Muzeum Historii Ruchu Ludowego w Warszawie oraz Towarzystwa Przyjaciół Muzeum W. Witosa.
- „Chcieli być sobą...”. 40. rocznica wprowadzenia stanu wojennego w Polsce – wystawa zrealizowana w ramach cyklu wystaw związanych z ważnymi rocznicami przypadającymi na dany rok. Na eks-

pozycji zaprezentowano liczne pamiątki związane z wprowadzeniem stanu wojennego w Polsce oraz działalnością „Solidarności” w latach 80. XX w.

- Współczesna Sztuka Polska – wystawa prezentująca dzieła współczesnych artystów (m.in. W. Sasnał, J. Modzelewski, M. Maciejowski, M. Pyrlik, Ł. Skąpski, Z. Sałaj, P. Lutyński) pochodzące z kolekcji Małopolskiej Fundacji Muzeum Sztuki Współczesnej.
- Muzeum Historii Tarnowa i Regionu
- „Jacek Wróbel (1960-2011) w 10. rocznicę śmierci” – wystawa prezentująca wybrane prace malarskie artysty, w tym obrazy znajdujące się w kolekcji Muzeum Okręgowego w Tarnowie.
  - „Zapisać w dziejach nieśmiertelne: Jestem! – wielkie powstania w dziedzictwie Tarnowa i regionu” – ekspozycja prezentująca zbiory własne Mu-

Muzeum Okręgowe w Tarnowie, Muzeum Pamiątek po Janie Matejce Koryznówka, fot. Archiwum Muzeum

zeum związane z dwoma największymi XIX-wiecznymi powstaniem – listopadowym i styczniowym. Zrealizowana w ramach programu grantowego „Patriotyzm Jutra”.

Muzeum Etnograficzne w Tarnowie

- „Dawna Sztuka i Przedmioty Sakralne” – wystawa złożona z obiektów (ikony, krzyże, obrazy olejne o tematyce religijnej) pochodzących z prywatnej kolekcji Jana Styszki oraz zbiorów Muzeum Diecezjalnego w Tarnowie.
- Adam Janiec, „Odrobina Piękna w Czasie Zamętu” – wystawa malarska prac Adama Jańca – łącznie 125 obrazów olejnych, powstałych w okresie pandemii, o zróżnicowanej tematyce często oscylujących wokół zwykłych rzeczy otaczającego świata.
- Jan Styszko, „Ożywione...” – prezentacja rzeźb w drewnie o tematyce mitologicznej i baśniowo-bajecznej.

Muzeum Zamek w Dębnie

- „Madonna z Dzieciątkiem” – wystawa ze zbiorów belgijskiego kolekcjonera Wilfrieda de Meyer, który zaprezentował zgromadzone przez siebie obiekty związane z tematem ekspozycji.

Muzeum Dwór w Dołędze

- „Mniejszości etniczne i grupy etnograficzne w Małopolsce – Łemkowie, Niemcy i Cyganie oraz Żydzi” – wystawa planszowa poświęcona tematyce grup etnicznych i etnograficznych z terenów Małopolski. Wydarzenie realizowane w ramach projektu „Skansenova - systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu”.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Łagodzenie obostrzeń pandemicznych w 2021 r. pozwoliło na powrót do reali-

zacji sztandarowych, choć nie wszystkich, wydarzeń kulturalnych. W Międzynarodowej Nocy Muzeów udział wzięły: Muzeum Historii Tarnowa i Regionu, Ratusz – Galeria Sztuki Dawnej oraz Muzeum Zamek w Dębnie. Powróciły Dni Pamięci Żydów Galicyjskich „Galicianer Sztetl”. Otrzymała 58 już edycja konkursu „Małowana Chata”. Dwa spośród muzealnych oddziałów: Muzeum Dwór w Dołędze oraz Muzeum Pamiątek po Janie Matejce uroczystie obchodziło jubileusze 40-lecia działalności. Wśród innych inicjatyw znalazły się m.in. kolejne spotkania w ramach Galerii Jednego Obiektu, a także zadania realizowane w ramach projektu „Skansenova – systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu”. Ogólnie zorganizowano 18 wydarzeń własnych. Ponadto, Muzeum współorganizowało 11 imprez m.in. XXII Międzynarodowy Tabor Pamięci Romów, III Dni Hetmańskie w Tarnowie, koncerty, spotkania kulturalne i zawody sportowe.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Muzeum Okręgowe w Tarnowie posiada bogatą, cieszącą się popularnością i stale dostosowywaną do potrzeb ofertę edukacyjną. To kilkadziesiąt propozycji lekcji muzealnych skierowanych do różnych grup wiekowych: dzieci, młodzieży, seniorów, a także do osób ze specjalnymi potrzebami. W 2021 r. działania edukacyjne prowadzono w: Ratuszu – Galerii Sztuki Dawnej w Tarnowie, Muzeum Historii Tarnowa i Regionu, Muzeum Etnograficznym w Tarnowie, Galerii Panorama, Muzeum Zamek w Dębnie, Muzeum Wincentego Witosa w Wierzchosławicach, Muzeum Dwór w Dołędze oraz Zagrodzie Felicji Curyłowej w Zalipiu. W sumie odbyło się 361 zajęć edukacyjnych.

Wpływ na zainteresowanie ofertą edukacyjną Muzeum miała z pewnością panująca sytuacja pandemiczna. Po pierwsze wprowadzono obostrzenia dotyczące funkcjonowania instytucji kultury (możliwość udostępniania ekspozycji, limity osób mogących jednorazowo przebywać w budynkach muzealnych), po drugie ograniczenia w funkcjonowaniu placówek oświatowych (nauka zdalna lub hybrydowa). W efekcie doprowadziło to do rezygnacji z zajęć przez grupy szkolne. Muzeum podjęło więc inicjatywy zakładające bezpośrednio docieranie do szkół z pakietami edukacyjnymi (zawierającymi scenariusz lekcji, prezentację multimedialną, zestaw materiałów plastycznych oraz instrukcję wykonania), przygotowanie i przeprowadzenie zajęć w plenerze oraz udostępnienie zajęć w formie on-line.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Pracownicy Muzeum brali udział w tworzeniu, opracowywaniu merytorycznym i edycji elektronicznych kart w systemie do ewidencjonowania zbiorów MONA (782 opracowane rekordy). Realizowane były kwerendy i konsultacje naukowe (łącznie udzielono 136 odpowiedzi). Sporządzano opinie na Komisję Gromadzenia Zbiorów (w sumie 19 posiedzeń Komisji, na których rozpatrzono 89 spraw). Opracowywano materiały merytoryczne do wystaw stałych i czasowych, teksty do publikacji naukowych i popularnonaukowych, katalogów, tematy służące promocji instytucji i posiadanych przez nią zbiorów w internecie (strona www, profil na portalu Facebook). Tarnowscy muzealnicy czynnie brali udział zarówno w charakterze organizatorów, jak i uczestników w konferencjach i sesjach naukowych, szkoleniach, angażowali się w działalność organizacji i stowarzyszeń

branżowych. Przygotowywali merytorycznie i uczestniczyli w charakterze ekspertów lub konsultantów w nagraniach videocastów, projektów filmowych, programów telewizyjnych, pełnili rolę jurorów w konkursach tematycznych.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Dla przygotowywanych ekspozycji czasowych w 2021 r. nakładem Muzeum ukazały się dwa katalogi wystaw: „Zapisać w dziejach nieśmiertelne: Jestem! – wielkie powstania w dziedzictwie Tarnowa i regionu (oprac. P. Kozek, M. Borys), a także „Wzory w kwadracie zamknięte. Ceramiczne zdobienia wnętrza z przełomu XIX i XX wieku. Przewodnik po wystawie” (oprac. A. Partridge). Ponadto, w związku z jubileuszem 40-lecia Muzeum Pamiątek po Janie Matejce „Koryznówka” w Nowym Wiśniczu, wydana została publikacja: „Dzienniki Stanisławy Serafińskiej spisane na Koryznówce w Wiśniczu. Rok 1920” (oprac. Maria Serafińska-Domańska). Do dystrybucji trafił kolejny numer czasopisma „Studia Romologica” poświęconego historii i współczesności Romów. Kontynuowane były prace mające na celu wydanie drukiem dwutomowego katalogu: „Ceramika i szkło z depozytu książąt Sanguszków w Muzeum Okręgowym w Tarnowie. Świadczenie Historii”.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

W 2021 r. w Muzeum Okręgowym w Tarnowie trwała inwentaryzacja kontrolna (skontrum) w Dziale Archeologii oraz w największym, pod względem liczby zbiorów, Dziale Sztuki (obejmującym m.in. kolekcje grafiki, malarstwa, rysunku i rzeźby, a także szkła i ceramiki). Kontrola stanu faktycznego zbiorów w obu przypadkach została zakończona i przygotowano sto-

sowne raporty.

Działania konserwatorskie prowadzone były w pracowniach własnych, ale korzystano też z wiedzy i umiejętności specjalistów spoza Muzeum oraz możliwości technologicznych innych instytucji (fumigacja). Kontynuowano współpracę z Akademią Sztuk Pięknych w Krakowie. Tarnowscy muzealnicy dokonywali przeglądów konserwatorskich obiektów znajdujących się na wystawach stałych oraz pozostających w depozytach muzealnych. Przeprowadzano konserwacje zachowawcze zbiorów trafiających na ekspozycje stałe, czasowe oraz biorących udział w wypożyczeniach (łącznie 7 wypożyczeń – 51 obiektów). Sporządzono aktualne stany zachowania obiektów.

INWESTYCJE, REMONTY

- „Modernizacja i adaptacja budynku pokoszarowego na cele Regionalnego Centrum Edukacji o Pamięci” – odbiór końcowy i rozliczenie inwestycji.
- Opracowanie dokumentacji projektowej zabezpieczeń technicznych obiektów Muzeum W. Witosa w Wierzchosławicach obejmującej system sygnalizacji włamania i napadu (SSWiN) oraz system sygnalizacji pożaru (SSP) dla zadania pn.: „Muzeum Wincentego Witosa w Wierzchosławicach (XX w.): montaż instalacji antywłamaniowej i przeciwpożarowej” w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „Unowocześnienie infrastruktury w Muzeum Wincentego Witosa w Wierzchosławicach”.
- Opracowanie dokumentacji projektowej zabezpieczeń technicznych obiektów Muzeum W. Witosa w Wierzchosławicach obejmującej system telewizji dozorowej (CCTV) dla zadania

pn.: „Wykonanie instalacji telewizji dozorowej (CCTV) w Muzeum Wincentego Witosa w Wierzchosławicach” w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „Unowocześnienie infrastruktury w Muzeum Wincentego Witosa w Wierzchosławicach”.

- Realizacja zadania pn.: „Modernizacja instalacji elektrycznej w budynkach wchodzących w skład Muzeum W. Witosa w Wierzchosławicach” obejmującego wymianę zewnętrznego złącza kablowego oraz rozdzielnic elektrycznej wewnętrznej wewnątrz instalacji elektrycznych oraz modernizację istniejącej instalacji elektrycznej oraz tablicy rozdzielczej w budynku stodoły w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „Unowocześnienie infrastruktury w Muzeum Wincentego Witosa w Wierzchosławicach”.
- Opracowanie dokumentacji projektowej dla remontu dachów w budynku chaty i brogu wchodzących w skład Zagrody F. Curyłowej w Zalipiu – Filii Muzeum Etnograficznego, Oddziału Muzeum Okręgowego w Tarnowie, dla zadania pn.: „Remont pokrycia dachu brogu i chaty biedniackiej w Zagrodzie F. Curyłowej w Zalipiu”.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- Konkurs Malowana Chata – edycja 58, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, program: Kultura ludowa i tradycyjna. Realizacja kolejnej edycji konkursu „Malowana Chata” (4-6.06.2021 r.), którego głównym celem jest podtrzymywanie unikatowej tradycji zdobienia ścian domów i obejść gospodarczych na terenie Powiśla Dąbrowskiego – 20 000 zł

- „Zapisać w dziejach nieśmiertelne: Jestem!” – wielkie powstania w dziedzictwie Tarnowa i regionu, Muzeum Historii Polski, program: „Patriotyzm Jutra”. Celem projektu było kształtowanie postaw patriotycznych i podniesienie stanu wiedzy nt. tarnowskich aspektów powstań narodowych: listopadowego i styczniowego. Działania obejmowały: wykonanie wystawy czasowej, przygotowanie oferty edukacyjnej, opracowanie informatora wystawy, zorganizowanie sesji naukowej, a także dostosowanie działań dla osób ze specjalnymi potrzebami. Projekt realizowany był w okresie 12.07- 30.11.2021 r. – 24 000 zł
- Zakup obrazu: Jan Styka (1858-1925), Fragment Panoramy Siedmiogrodzkiej (Bitwa pod Sybinem), 1897 r., Narodowo-

wy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów, program: Rozbudowa zbiorów muzealnych. W ramach zadania zakupiono do zbiorów Muzeum kolejny fragment „Panoramy Siedmiogrodzkiej”. Obraz stanowi jedną z centralnych scen „Panoramy”, rozgrywających się w bezpośredniej bliskości sztabu gen. Bema. Na kompozycji uchwycony został moment zaprzęgnięcia koni przez dwóch żołnierzy. 23.12.2021 r. obraz trafił na ekspozycję stałą w Galerii Panorama – 92 000 zł

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMI COVID-19

Pandemia związana z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19 znacząco wpłynęła na dzia-

Muzeum Okręgowe w Tarnobrzegu, Ratusz – Galeria Sztuki Dawnej, fot. Archiwum Muzeum

łalność Muzeum Okręgowego w Tarnowie. Wraz ze zmieniającymi się okolicznościami instytucja realizowała swoje zadania w trybie pracy hybrydowej, w pełni zdalnej lub stacjonarnej. Od 1.01 do 8.02 oraz od 20.03 do 5.05.2021 r. Muzeum było zamknięte dla odbiorców. Powrót zwiedzających do wnętrz muzealnych stał się możliwy wraz z łagodzeniem obostrzeń sanitarnych i nastąpił 6.05.2021 r. Określony przez MKiDN oraz GIS reżim sanitarny ograniczył jednak liczbę osób mogących bezpośrednio korzystać z oferty tarnowskiego Muzeum. Dopuszczalne limity były zmieniane w zależności od rozwoju sytuacji pandemicznej. Każdorazowo Muzeum reagowało na nie wprowadzając nowe regulaminy zwiedzania. Były one akceptowane przez Państwowe Powiatowe Inspektoraty Sanitarne właściwe terytorialnie dla powiatów, w których znajdują się oddziały i filia instytucji. Do końca pierwszego półrocza ponownie udostępniono odbiorcom ekspozycje w Tarnowie (Muzeum Historii Tarnowa i Regionu, Ratusz – Galeria Sztuki Dawnej, Muzeum Etnograficzne, Galeria „Panorama”) oraz Dębnie, Dołędze, Nowym Wiśniczu, Wierzchosławicach, a także w Zalipiu, gdzie wprowadzono spacerowy tryb zwiedzania – bez możliwości wejścia do wnętrz. Z uwagi na bezpieczeństwo uczestników nie odbył się turniej rycerski w Dębnie. Część aktywności została

przeniesiona do sieci – zwiększyła się liczba materiałów udostępnianych na stronie internetowej Muzeum oraz na muzealnym profilu w serwisie społecznościowym Facebook. W celu dotarcia, pomimo istniejących ograniczeń, do dzieci i młodzieży część lekcji muzealnych przybrała formę zajęć plenerowych. W przypadku niektórych zajęć pakiety materiałów edukacyjnych dostarczano bezpośrednio do szkół.

STATYSTYKA

10 ekspozycji stałych
16 wystaw czasowych
18 zorganizowanych wydarzeń własnych
11 imprez kulturalnych współorganizowanych
361 zajęć edukacyjnych

FREKWENCJA

Ogółem – 72 342
W tym:
Wystawy stałe – 50 133
Wystawy czasowe – 8100
Imprezy, wydarzenia – 8133
Działalność edukacyjna – 5976

STRONA WWW

www.muzeum.tarnow.pl
liczba odwiedzin strony www – 211 488
liczba unikalnych użytkowników strony – 65 565

PODSUMOWANIE

Dotacje z budżetu Województwa Małopolskiego dla instytucji kultury województwa małopolskiego

Województwo Małopolskie prowadzi lub współprowadzi 23 instytucje kultury, z czego 21 jest wpisanych do rejestru Województwa.

Instytucje współprowadzone, wpisane do rejestrów innych podmiotów:

- Muzeum Armii Krajowej im. Gen. Emila Fieldorfa „Nila” w Krakowie (Gmina Miejska Kraków),
- Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego).

Instytucje współprowadzone, wpisane do rejestru Województwa:

- Instytut Dialogu Międzykulturowego Jana Pawła II w Krakowie,
- Muzeum Dom Rodzinny Jana Pawła II w Wadowicach,
- Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem.

DOTACJE

Dotacja podmiotowa na 1 stycznia 2021 r. dla instytucji kultury Województwa Małopolskiego została zaplanowana w uchwale w sprawie budżetu województwa małopolskiego na poziomie **124 124 787 zł**, w tym:

- z budżetu Województwa Małopolskiego – **122 742 587 zł**;
- z Fundacji Centrum im. Jana Pawła II „Nie lękajcie się!” – **200 000 zł** (dla Instytutu Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie);
- z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego – **1 182 200 zł**, w tym:

o Gmina Miejska Kraków – **1 182 200 zł** na działalność bieżącą dla Insty-

tutu Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie.

W ciągu roku budżetowego – na mocy uchwał Sejmiku Województwa Małopolskiego w sprawie zmian w budżecie Województwa – zwiększono roczną wartość dotacji dla instytucji kultury na realizację zadań statutowych w łącznej kwocie **17 748 168 zł**, z następujących źródeł:

- z budżetu Województwa Małopolskiego – **17 684 168 zł**;
- z budżetu Gminy Nowy Targ – **20 000 zł** (na organizację przedsięwzięć kulturalnych realizowanych w 2021 roku przez Galerię Sztuki „Jatki” Biuro Wystaw Artystycznych w Nowym Targu (oddział Małopolskiego Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu);
- z budżetu Gminy Jabłonka – **30 000 zł** na dofinansowanie działalności Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej;
- z budżetu Gminy Lipnica Wielka – **12 000 zł** na dofinansowanie działalności Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej;
- z budżetu Gminy Raba Wyżna – **2 000 zł** na dofinansowanie działalności Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej.

Ponadto, poza budżetem Województwa Małopolskiego, z budżetu państwa przekazano dotację w wysokości:

- **1 137 000 zł** dla Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach,
- **1 500 000 zł** dla Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem poprzez budżet Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, jako współorganizatora Muzeów.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. dotacja podstawowa dla instytucji kultu-

ry wyniosła łącznie **141 892 955 zł**. Natomiast według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. instytucje kultury Województwa Małopolskiego wykorzystały kwotę dotacji podmiotowej oraz dotacje na projekty sfinansowane z budżetu Województwa Małopolskiego w wysokości **2 624 235,31 zł** w tym:

- **65 000 zł** – Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach - realizacja projektu „Czytać, zrozumieć, działać”;
- **231 843,85 zł** – Filharmonia Krakowska im. Karola Szymanowskiego w Krakowie – realizacja projektów: „Remont Sali Błękitnej” na kwotę **115 484,05 zł**, „Prace renowacyjne organów znajdujących się w Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie etap II” na kwotę **116 359,80 zł**;
- **269 109,78 zł** – Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie – realizacja projektów: „Wymiana rur spustowych rynien na budynku WBP w Krakowie” na kwotę **30 996 zł**, „Roboty malarskie w pomieszczeniach WBP w Krakowie” na kwotę **238 113,78 zł**;
- **947 000 zł** – Małopolskie Centrum

Kultury Sokół w Nowym Sączu - realizacja projektów „Remont pomieszczeń w MCK SOKÓŁ Nowy Sącz” na kwotę **240 000 zł**, „FilMOTEKA Małopolska” na kwotę **707 000 zł**;

- **267 948,64 zł** – Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie – realizacja projektu „Remont konserwatorski elewacji zewnętrznych i wieży Teatru Miniatura przy pl. Św. Ducha 2 w Krakowie;
- **128 360,04 zł** – Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec – realizacja projektu „Konserwacja i zabezpieczenia drewnianych obiektów kubaturowych na terenie NPE w Wygiełzowie;
- **250 000 zł** – Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie - realizacja zadania pn. Wydarzenia z okazji 100-lecia urodzin Karola Wojtyły – św. Jana Pawła II;
- **464 973 zł** – Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu – realizacja projektu „Remont obiektów Miasteczka Galicyjskiego w Nowym Sączu oraz Sądeckiego Parku Etnograficznego w Nowym Sączu w zakresie usuwania skutków gradobicia i ulewnego deszczu”.

Dotacje z budżetu Województwa Małopolskiego

L.p	Nazwa instytucji	2019	2020	2021
1	Muzeum Archeologiczne w Krakowie	4 637 517	4 864 121	4 947 767
2	Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie	4 986 334	4 979 837	4 786 789
3	Muzeum Okręgowe w Tarnowie	5 923 601	6 196 915	6 150 144
4	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu	7 729 341	8 318 641	8 331 123
5	Muzeum Tatrzzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem	3 512 484	3 996 536	3 881 460

6	Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie	3 496 422	3 561 655	3 793 646
7	Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzyca Górnej	1 425 150	1 649 067	1 585 533
8	Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec	1 660 195	1 857 697	2 235 469
9	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	11 600 320	12 247 576	12 495 357
10	Małopolski Instytut Kultury w Krakowie	4 045 373	3 857 963	4 462 986
11	Centrum Sztuki Mościce	3 109 338	3 456 557	3 192 639
12	Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora CRICOTEKA w Krakowie	3 244 416	3 810 842	3 636 905
13	Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu *	7 974 474	8 421 875	8 920 867
14	Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie	16 886 215	15 138 255	15 470 984
15	Opera Krakowska w Krakowie	24 395 183	25 539 064	24 768 750
16	Teatr im. Stanisława Ignacego Witkiewicza w Zakopanem	2 987 050	3 339 257	3 084 975
17	Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie	16 361 132	17 439 207	18 135 169
18	Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie **	3 016 803	3 398 187	3 531 296
29	Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach	2 231 867	1 825 725	1 933 329
20	Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila” w Krakowie	1 210 564	1 217 206	1 433 584
21	Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów	756 373	1 341 797	1 982 812
22	Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusawicach	1 128 555	1 274 348	1 293 293
23	Małopolskie Centrum Nauki COGITEON w Krakowie	2 241 829	2 637 444	2 795 078
SUMA		134 560 536	140 429 772	142 849 955

* 20 000 zł – Małopolskie Centrum Kultury „Sokół” w Nowym Sączu – z przeznaczeniem na dofinansowanie działalności BWA Jatki w Nowym Targu oraz 707 000 zł – z przeznaczeniem na realizację zadania pn. FilMOTEKA Małopolska
 ** 250 000 zł – Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II – realizacja zadania pn. Wydarzenia z okazji 100-lecia urodzin Karola Wojtyły – św. Jana Pawła II

Zatrudnienie w etatach

L.p	Nazwa instytucji	2019	2020	2021
1	Muzeum Archeologiczne w Krakowie	65,02	64,93	65,74
2	Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie	61,96	62,13	60,55
3	Muzeum Okręgowe w Tarnowie	73,83	76,99	78,06
4	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu	121	116	118
5	Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem	44,81	49,54	60,415
6	Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie	45,03	45,95	46,97
7	Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej	20,2	20,33	20,95
8	Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec	28	28,8	28,3
9	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	166,49	163,06	160,2
10	Małopolski Instytut Kultury w Krakowie	40,82	43,21	42,48
11	Centrum Sztuki Mościce	43,2	41,66	40,38
12	Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora CRICOTEKA w Krakowie	24,95	25,96	26,4
13	Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu	78,54	80,22	80,48
14	Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie	175	180	184
15	Opera Krakowska w Krakowie	316,87	323,59	310,07
16	Teatr im. Stanisława Ignacego Witkiewicza w Zakopanem	31,09	31,09	30,5
17	Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie	214,14	210,6	206,51
18	Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie	14,63	20	19,75
19	Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach	37,17	41,29	46,16
20	Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila” w Krakowie	18,52	18,85	19,31
21	Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów	29,5	29,15	30,25
22	Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Luśławicach	28	27,5	29
23	Małopolskie Centrum Nauki COGITEON w Krakowie	23	30	35

Przychody i koszty w instytucjach kultury województwa małopolskiego 2019

L.p.	Nazwa instytucji	2019	
		Przychody	Koszty
1.	Muzeum Archeologiczne w Krakowie	6 243 627	6 098 388
2.	Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie	5 857 277	5 778 773
3.	Muzeum Okręgowe w Tarnowie	6 503 047	6 112 426
4.	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu	10 738 841	10 735 324
5.	Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem	5 202 067	4 575 917
6.	Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie	7 924 729	8 008 136
7.	Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej	2 039 424	1 982 728
8.	Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec	2 553 790	2 541 023
9.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	13 951 995	13 929 286
10.	Małopolski Instytut Kultury w Krakowie	5 476 250	5 447 114
11.	Centrum Sztuki Mościce	6 455 903	6 550 718
12.	Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora CRICOTEKA w Krakowie	6 511 575	6 047 784
13.	Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu	15 280 848	15 328 953
14.	Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie	28 277 854	28 566 903
15.	Opera Krakowska w Krakowie	34 533 089	34 492 960
16.	Teatr im. Stanisława Ignacego Witkiewicza w Zakopanem	5 509 432	5 571 659
17.	Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie	19 789 372	19 050 895
18.	Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie	3 372 154	3 341 924
19.	Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach	6 541 782	5 941 000
20.	Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila” w Krakowie	5 930 086	5 759 550
21.	Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów	1 830 843	1 811 154
22.	Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Luśławicach	6 705 938	6 704 111
23.	Małopolskie Centrum Nauki COGITEON w Krakowie	3 377 418	4 581 441

Przychody i koszty w instytucjach kultury województwa małopolskiego 2020

L.p.	Nazwa instytucji	2020	
		Przychody	Koszty
1.	Muzeum Archeologiczne w Krakowie	6 392 627	6 517 161
2.	Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie	5 608 630	5 562 807
3.	Muzeum Okręgowe w Tarnowie	6 489 832	6 095 922
4.	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu	11 118 631	11 086 548
5.	Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem	5 206 715	4 614 772
6.	Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie	6 504 790	6 691 090
7.	Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej	2 361 615	2 076 835
8.	Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygietzowie i Zamek Lipowiec	2 730 085	2 728 976
9.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	13 842 575	13 780 571
10.	Małopolski Instytut Kultury w Krakowie	5 419 569	5 383 178
11.	Centrum Sztuki Mościce	5 372 093	5 335 403
12.	Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora CRICOTEKA w Krakowie	6 231 655	6 353 499
13.	Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu	12 067 025	12 066 076
14.	Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie	24 910 134	23 757 306
15.	Opera Krakowska w Krakowie	31 770 956	29 993 735
16.	Teatr im. Stanisława Ignacego Witkiewicza w Zakopanem	5 652 570	5 469 562
17.	Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie	19 494 132	19 533 870
18.	Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie	3 763 159	3 719 570
19.	Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach	6 745 597	6 642 538
20.	Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila” w Krakowie	5 626 029	5 586 219
21.	Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów	1 799 307	1 715 335
22.	Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach	7 669 123	7 667 683
23.	Małopolskie Centrum Nauki COGITEON w Krakowie	3 106 099	3 018 027

Przychody i koszty w instytucjach kultury województwa małopolskiego 2021

L.p.	Nazwa instytucji	2021	
		Przychody	Koszty
1.	Muzeum Archeologiczne w Krakowie	6 594 264	6 482 866
2.	Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie	5 223 804	5 211 389
3.	Muzeum Okręgowe w Tarnowie	6 605 479	6 462 385
4.	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu	12 355 522	12 216 236
5.	Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem	7 654 174	7 459 463
6.	Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie	8 422 375	8 036 620
7.	Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej	2 491 305	2 293 185
8.	Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygietzowie i Zamek Lipowiec	3 533 408	3 499 086
9.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	14 768 410	14 636 540
10.	Małopolski Instytut Kultury w Krakowie	5 920 677	5 784 234
11.	Centrum Sztuki Mościce	5 960 450	6 054 949
12.	Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora CRICOTEKA w Krakowie	5 659 548	5 761 452
13.	Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu	13 352 331	12 986 688
14.	Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie	24 776 822	26 477 228
15.	Opera Krakowska w Krakowie	32 874 318	30 965 455
16.	Teatr im. Stanisława Ignacego Witkiewicza w Zakopanem	5 396 879	5 336 116
17.	Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie	22 961 991	22 692 834
18.	Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie	3 817 221	3 816 563
19.	Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach	7 320 036	6 674 730
20.	Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila” w Krakowie	5 788 532	5 845 094
21.	Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów	2 005 124	1 967 944
22.	Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach	8 391 930	8 385 997
23.	Małopolskie Centrum Nauki COGITEON w Krakowie	3 272 284	3 343 266

W publikacji wykorzystano także fotografie z zasobów archiwalnych UMWM, MCK Sokół oraz zdjęcie S. Ogieli (Miechów). Fotografia na okładce: Marcin Świdziński, „Muzeum nie musi być w muzeum” – wystawa plenerowa Muzeum Etnograficznego w Krakowie.